

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Investește în oameni!

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Axa prioritară 1 „Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere”

Domeniul major de intervenție 1.3.-„Dezvoltarea resurselor umane în educație și formare profesională”

Titlul proiectului: „Consiliere și dezvoltare profesională continuă – sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică”; POSDRU 87/1.3/S/56116

Reușita în cariera didactică

– Exemple de bună practică –

Cluj-Napoca, aprilie 2013

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116

Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Prezentul material este editat de Casa Corpului Didactic Cluj, în cadrul proiectului „Consiliere și dezvoltare profesională continuă – sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică”; POSDRU 87/1.3/S/56116, pe baza materialelor selectate de o echipă formată din:

Daniela Cioară-Benea, profesor gradul I
Lucia Copoeru, profesor gradul I
Ioana Mihacea, profesor gradul I
Tiberiu Socaciu, conferențiar universitar
Ariana-Stanca Văcărețu, profesor gradul I.

Responsabilitatea ideilor, a conținuturilor, a formei de exprimare este în întregime atribuită autorilor materialelor, care au fost specificați, după caz, în dreptul fiecărui material reprodus.

Materialele nesemnate sunt concepute de editorii prezentei broșuri.

Autorii materialelor reproduse sunt întru totul responsabili de respectarea normelor etice de nonplagiarism, precum și de respectarea elementelor de proprietate intelectuală/industrială din textele lor, așa cum sunt ele recunoscute de legislațiile română și europeană.

Materialele reproduse în prezenta broșură de bune practici sunt documente produse de autorii lor în cadrul proiectului „Consiliere și dezvoltare profesională continuă – sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică”; POSDRU/87/1.3/S/56116 în calitate de cursant sau formator, după caz.

Regimul acestor materiale este specificat în contractul de finanțare al proiectului.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

CUPRINS

Partea întâi: Proiectul „Consiliere și dezvoltare profesională continuă-sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică” 5

1.1. Context. Necesitate. Obiective.....	6
1.2. Activități desfășurate în cadrul proiectului	7
1.3. Rezultate la final de proiect.....	8
1.4. Concluzii	14
1.5. Anexă: Proiectul în imagini.....	14

Partea a doua: Articole tematice ale formatorilor 15

2.1. Curriculum și proiectare didactică	16
2.2. Despre programul de formare.....	19
2.3. Realizarea activităților didactice	47
2.4. Evaluarea performanțelor școlare.....	71
2.5. Rolul activităților didactice demonstrative în formarea continuă a cadrelor didactice.....	93
2.6. Despre cursul de formare.....	109

Partea a treia: Exemple de bună practică 120

3.1. Rolul modelelor de bună practică în cadrul proiectului	121
3.2. Proiectarea și implementarea exemplelor de bună practică	129
3.3. Exemple de bună practică	136
3.4. Concluzii	258

Partea a patra: Jurnale de reflecție..... 260

4.1. Introducere.....	261
4.2. Fragmente de jurnal	263
4.3. Comunicarea online	287
4.4. Interviu.....	289
4.5. Concluzii	291

Partea a cincea: Studiu de impact al programului de formare 292

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Lista exemplelor de bună practică

1. Zâna poveștilor
2. Adunăm și scădem, cu silabe ne jucăm
3. Călătorie în împărăția cifrelor – predarea numărului și cifrei 7
4. *Nu uitați!*, de Stelian Mihnea – memorizare
5. Părți de vorbire
6. Adunarea și scăderea numerelor naturale formate din zeci și unități, fără trecere peste ordin
7. Adunarea și scăderea numerelor naturale în centrul 0 – 30
8. Anotimpurile și viețuitoarele
9. Prietenia – o comoară neprețuită
10. Petőfi Sándor – *János vitéz*
11. I'm French-Canadian
12. Pielea – organ de simț
13. Caracterizarea geografică generală a orașului București și a altor orașe mari
14. Materiale și tehnici
15. „Chirița în provincie” de V. Alecsandri
16. Tense Revision – tenses in context
17. Funcții – Proprietăți algebrice (injectivitate, surjectivitate, bijectivitate și inversabilitate)
18. Procedee de înlăturare a poluanților din apele reziduale

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Partea întâi: Proiectul „Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică”

1.1. Context. Necesitate. Obiective

1.2. Activități desfășurate în cadrul proiectului

1.3. Rezultate la final de proiect

1.4. Concluzii

1.5. Anexă: Proiectul în imagini

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

1.1. Context. Necesitate. Obiective

Proiectul POSDRU/87/1.3/S/56116 *Consiliere și dezvoltare profesională continuă – sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică* are ca obiectiv general dezvoltarea competențelor a 800 de cadre didactice din învățământul preuniversitar, preșcolar, primar, gimnazial și liceal, din 4 județe din regiunile Nord-Vest și Centru, printr-un program modern de formare continuă.

Proiectul s-a desfășurat în perioada septembrie 2010 – aprilie 2013, fiind implementat în parteneriat de către Casa Corpului Didactic Cluj și S.C. Siveco Romania S.A.

Acest proiect a contribuit la realizarea politicilor și strategiilor europene și naționale în domeniul educației și formării profesionale continue, al ocupării și incluziunii sociale. Astfel, proiectul a sprijinit actualizarea cunoștințelor și competențelor personalului didactic și a susținut dezvoltarea carierei lor, aspecte urmărite de Domeniul Major de Intervenție 1.3 *Dezvoltarea resurselor umane din educație și formare profesională*.

Proiectul a avut două grupuri țintă:

- Grupul țintă 1: 20 de formatori, câte 5 din fiecare dintre cele 4 județe: Cluj, Mureș, Bistrița-Năsăud, Sibiu.
- Grupul țintă 2: 800 de cadre didactice din învățământul preșcolar, primar, secundar inferior, secundar superior, profesional și tehnic, câte 200 din fiecare dintre cele 4 județe: Cluj, Mureș, Bistrița-Năsăud, Sibiu.

Acestor două grupuri țintă li s-a asigurat formare profesională modernă și de calitate printr-o rută flexibilă, contribuind la realizarea obiectivelor Axei prioritare 1 *Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere*.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MI
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Proiectul a răspuns nevoii de dezvoltare profesională a cadrelor didactice în vederea abordării cu succes a proiectării didactice și adaptării curriculum-ului la realitățile secolului al XXI-lea. Astfel, este necesar ca un profesor care predă în învățământul preuniversitar să fie bine informat și documentat pentru a promova inovația și creativitatea în educație, ca propunător de curriculum, realizat cu profesionalism, susținut de materiale auxiliare de calitate. Abilitarea curriculară a cadrelor didactice în realizarea curriculum-ului opțional conduce la diversificarea ofertei educaționale la standarde de calitate, în conformitate cu nevoile identificate la nivelul unităților de învățământ.

Proiectul POSDRU/87/1.3/S/56116 *Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică* a fost finanțat de Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013 și cofinanțat de Guvernul României.

1.2. Activități desfășurate în cadrul proiectului

Pe parcursul perioadei de implementare s-au desfășurat următoarele 5 tipuri de activități:

- **Activitatea 1:** Conferința de lansare a proiectului *Consiliere și dezvoltare profesională continuă – sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică*: octombrie 2010.
- **Activitatea 2:** Acreditarea programului de formare continuă: septembrie 2010 – aprilie 2011.
- **Activitatea 3:** Crearea și administrarea portalului proiectului: septembrie 2010 – aprilie 2013.
- **Activitatea 4:** Livrarea programului de formare: mai 2011 – martie 2013.
- **Activitatea 5:** Simpozionul *Reușita în cariera didactică*: aprilie 2013.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

1.3. Rezultate la final de proiect

În urma derulării celor cinci activități din proiectul *Consiliere și dezvoltare profesională continuă – sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică* s-au concretizat următoarele rezultate:

Rezultatul 1. 28 de formatori din județele Cluj, Mureș, Bistrița-Năsăud și Sibiu instruiți pentru livrarea programului de formare continuă din care 7 au fost și certificați ca formatori (cod COR 241205);

Rezultatul 2. 834 cadre didactice formate, provenind din unități de învățământ de nivel preșcolar, primar, gimnazial și liceal din județele Cluj, Mureș, Bistrița-Năsăud și Sibiu;

Rezultatul 3. Programul de formare *Consiliere și dezvoltare profesională*, acreditat cu 89 de ore și 25 de credite profesionale transferabile.

Scopul programului este formarea competențelor în domeniile psiho-pedagogiei, al comunicării profesionale și al utilizării resurselor digitale în pregătirea profesională a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar pentru reușita în cariera didactică, în vederea abordării cu succes a concursurilor de titularizare, a examenelor de definitivare în învățământ și de obținere a gradelor didactice.

Obiectivele programului sunt:

- Îmbunătățirea performanțelor cadrelor didactice din învățământul preuniversitar;
- Promovarea încrederii în sine a cadrelor didactice debutante;
- Sprijinirea colegialității și a lucrului în echipă;
- Realizarea unui continuum între formarea inițială și formarea continuă.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Programul de formare *Consiliere și dezvoltare profesională* a avut 834 beneficiari din județele Cluj, Mureș, Bistrița-Năsăud și Sibiu, activitățile desfășurându-se în 17 locații, pe parcursul a 5 sesiuni de formare (mai 2011 – decembrie 2012).

Programa analitică cuprinde 89 de ore și este structurată în cinci module care acoperă o paletă largă de concepte, de la aspecte generale ale curriculum-ului național la evaluarea performanțelor elevilor și analiza activităților didactice demonstrative. S-a acordat interes deosebit diversificării abordărilor curriculare, cu scopul adaptării la nevoile de învățare ale elevului și aplicarea adecvată a instrumentelor de evaluare în strânsă legătură cu valorificarea unei conduite autoreflexive.

Programul de formare a dispus de toate resursele, atât umane, cât și materiale, necesare pentru realizarea unei instruirii de înaltă calitate. Cele 89 de ore incluse în planul de învățământ îmbină asimilarea cunoștințelor de abilitare curriculară cu cele de aplicare adecvată a instrumentelor de evaluare, dar și de utilizare a mecanismelor informatice în vederea dezvoltării unui schimb de experiență util și antrenant. Atât întâlnirile față în față, cât și cele de tutoriat online s-au dovedit a fi extrem de eficiente prin structurarea diferitelor abordări într-o manieră clară, coerentă și susținută de exemple. Este încurajată creativitatea, evadarea din tipare și diversificarea metodelor de predare-evaluare, în așa fel încât relația profesor-elev să fie semnificativ optimizată.

Rezultatul 4. Portalul <http://www.cdp-fse.ro> cuprinde în secțiunea bibliotecă un număr impresionant de portofolii, care conțin modele de documente școlare necesare procesului de învățământ, devenind resurse foarte utile pentru toate cadrele didactice care vizitează portalul.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

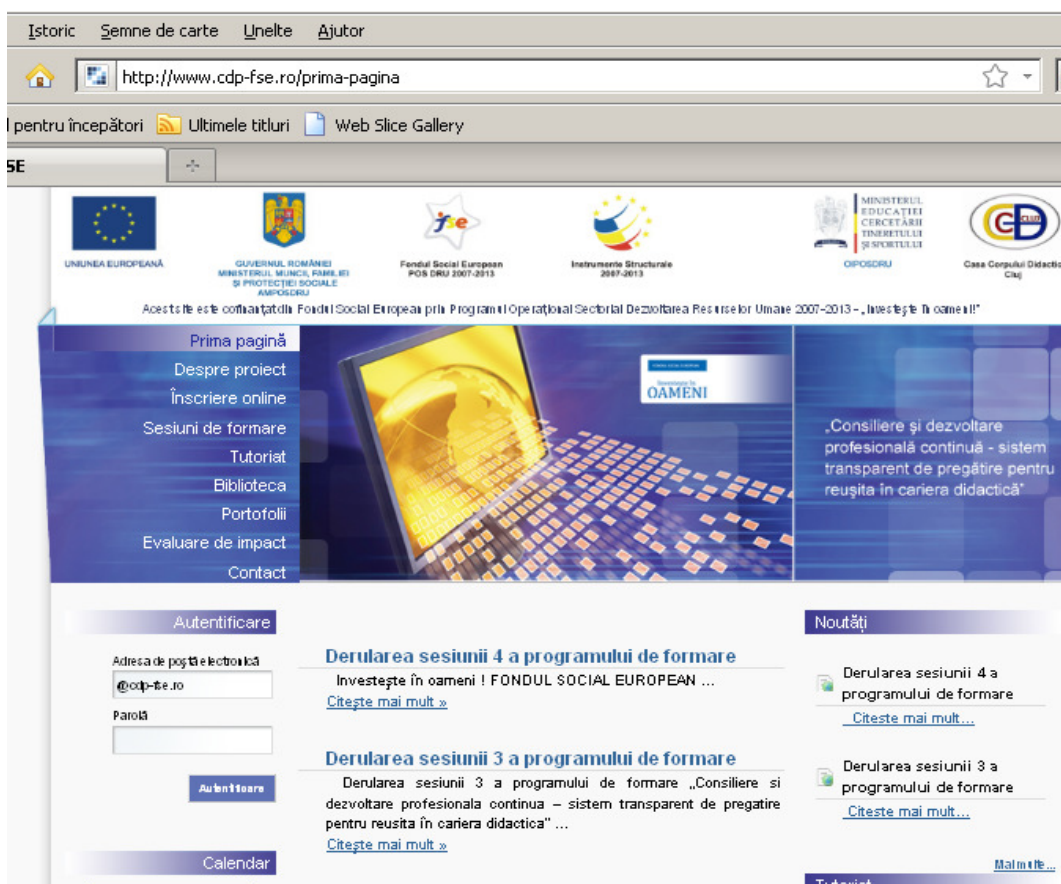
MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Cele 89 de ore de curs au cuprins atât activități față în față (cursanți – formator), cât și activități de tutoriat pe portalul <http://www.cdp-fse.ro>. Activitatea de tutoriat a conferit o notă modernă acestui program de formare, fiind o activitate apreciată de cursanți și care a permis menținerea unei legături permanente între formator și cursanți, precum și între cursanți.

Tot pe acest portal au fost postate portofoliile cursanților. Pe lângă aceste portofolii, pentru evaluarea finală, cursanții au avut de susținut și prezentat o secvență didactică filmată în care au aplicat metodele activ-participative predate în cadrul orelor de curs ale programului de formare continuă.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

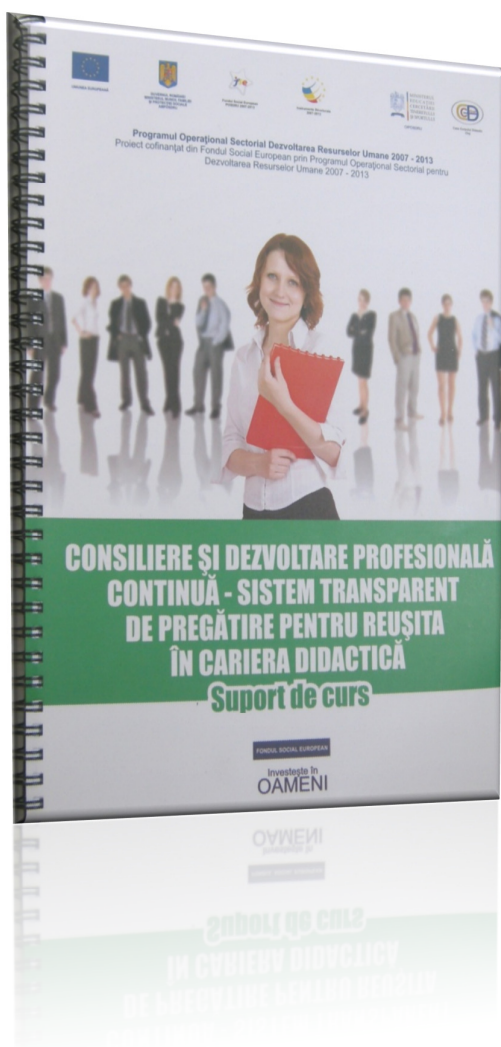

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Rezultatul 5. Manualul-suport pentru programul de formare acreditat și suportul electronic cu resurse curriculare pentru programul de formare acreditat, multiplicat în 900 de exemplare.

Rezultatul 6. Broșura *Reușita în cariera didactică* conține o selecție din exemplele de bună practică privind promovarea inovației și creativității în abordarea didactică, prin sistemul de monitorizare a pregătirii profesionale a cadrelor didactice, dezvoltat prin acest proiect.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICHE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Rezultatul 7. Diverse materiale promoționale: afișul proiectului (40 exemplare), pliantul proiectului (1000 exemplare).

Față de valorile prognozate, situația realizării indicatorilor în cadrul proiectului este:

INDICATORI	VALOARE PROGNOZATĂ	VALOARE OBTINUTĂ
Personal din educație și formare instruit/perfecționat	820	862
Număr de participanți la instruire – formare profesională continuă	800	834

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUCasa Corpului Didactic
Cluj

INDICATORI	VALOARE PROGNOZATĂ	VALOARE OBTINUTĂ
Număr de participanți FSE-femei	720	746
Număr de participanți FSE din mediul rural	220	278
Număr de persoane asistate la debutul în cariera didactică-formare profesională continuă	50	52
Număr de participanți FSE-femei	40	46
Număr de participanți FSE din mediul rural	20	20
Rata personalului din educație și formare pregătit care a fost certificat (%)	95,00%	98,80%
Număr de participanți la instruire certificați-formare profesională continuă	760	824
Număr de participanți la instruire certificați-formare profesională continuă, din care: Femei	684	739
Număr de participanți la instruire certificați-formare profesională continuă, din care: Rural	209	275

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

1.4. Concluzii

Programul de formare *Consiliere și dezvoltare profesională* s-a desfășurat conform planificărilor, iar indicatorii prognozați pentru întreaga perioadă de desfășurare a proiectului au fost realizați.

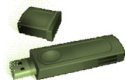
Feedback-ul primit de la participanți, precum și rezultatele foarte bune obținute de aceștia la concursurile și examenele de carieră didactică indică impactul pe care l-a avut acest program de formare și confirmă implementarea cu succes a proiectului.

Colecția de 834 portofolii cuprinde documente școlare precum: programe de curriculum opțional (CDȘ și CDL), proiecte didactice, diverse instrumente de evaluare. Acestea pot fi vizualitate pe portalul proiectului și vor constitui instrumente utile și pentru alte cadre didactice din instituțiile de învățământ românești.

Broșura *Reușita în cariera didactică* cuprinde o selecție de proiecte didactice realizate de către cursanți ca urmare a participării acestora la programul de formare, precum și secvențe video care se găsesc pe suportul electronic asociat acestei broșuri.

1.5. Anexă: Proiectul în imagini

[+ Galerie foto](#)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICHE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Partea a doua: Articole tematice ale formatorilor

- 2.1. Curriculum și proiectare didactică
- 2.2. Despre programul de formare
- 2.3. Realizarea activităților didactice
- 2.4. Evaluarea performanțelor școlare
- 2.5. Rolul activităților didactice demonstrative în formarea continuă a cadrelor didactice
- 2.6. Despre cursul de formare

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2.1. Curriculum și proiectare didactică

Programul de formare *Consiliere și dezvoltare profesională* a fost un curs de formare aparte. Proiectarea, organizarea și desfășurarea programului s-au realizat cu atenție deosebită la toate aspectele care eficientizează rezultatele unui program de formare:

- curriculum-ul provocator, de actualitate al programului;
- formatori cu experiență în livrarea de programe de formare continuă pentru cadre didactice, care stăpânesc foarte bine conținuturile programului și metodologia specifică educației adulților;
- derularea activității de tutoriat online prin care s-au discutat, exemplificat și clarificat aspecte discutate la activitățile de formare față-în-față;
- metodele și instrumentele variate de evaluare a învățării;
- mărimea grupului de participanți; grupele de 10 – 15 participanți permit individualizarea demersului;
- orarul discutat și agreat de echipa de management a formării, formator și participanți;
- locațiile de formare echipate cu laptop, multifuncțională, videoproiector.

Toate aceste aspecte, foarte importante în derularea unui program de formare, au fost cântărite și decise cu grijă și atenție la detalii, pentru a constitui ingredientele unui program de formare eficient, performant.

Programul de formare *Consiliere și dezvoltare profesională* și-a propus dezvoltarea competențelor cadrelor didactice participante în sprijinul dezvoltării carierei didactice. Pe lângă aceasta, programul a contribuit și la dezvoltarea competențelor formatorilor.

Formatorii:

- au adaptat conținuturile și au particularizat demersul pentru a răspunde nevoilor de formare ale cadrelor didactice participante;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- au gestionat diversitatea astfel încât aceasta a devenit resursă în cadrul sesiunilor de formare. Participanții, cadre didactice cu specializări diferite, au provenit din diferite tipuri de unități școlare (grădinițe, grupuri școlare, licee teoretice, școli gimnaziale, școli speciale) și își desfășurau activitatea cu grupuri de vârstă foarte diferite (de la copii de 3 ani și până la adulți-elevi ai claselor din învățământul seral). Cursanții au învățat împreună, împărțind experiențe utile;
- au reflectat asupra demersului de formare realizat; această practică, utilă în dezvoltarea profesională și personală, s-a concretizat și în articolele tematice elaborate la finalul fiecărei sesiuni de formare.

Toate articolele tematice elaborate de către formatori se găsesc în Biblioteca portalului www.cdp-fse.ro în dosarul *Articole tematice formatori*. Articolele au fost elaborate pentru:

- a completa suportul de curs. Articolele tematice prezintă diferite concepte/idei care au fost abordate cu participanții în cadrul programului de formare, ca răspuns la nevoia de formare a acestora, și care nu se regăsesc sau sunt insuficient abordate în suportul de curs; unele articole exemplifică diferite idei, concepte prezentate în suportul de curs;
- a împărtăși variante alternative ale unor activități de învățare, utilizabile în cadrul altor programe de formare care abordează tematici similare;
- a împărtăși reflecții critice asupra unor activități de formare sau asupra programului de formare.

Partea a doua a prezentei lucrări conține o selecție a articolelor tematice elaborate de formatori și își propune să vină în sprijinul cadrelor didactice și al formatorilor prin prezentarea unor idei, practici didactice inovative care să le inspire și să le provoace. Selecția articolelor tematice s-a realizat printr-o analiză atentă a calității și utilității

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

acestora. Articolele selectate au fost grupate, în funcție de tematica abordată, în cinci categorii:

1. curriculum și proiectare didactică;
2. realizarea activităților didactice;
3. evaluarea performanțelor școlare;
4. rolul activităților didactice demonstrative în formarea continuă a cadrelor didactice;
5. reflecții ale formatorilor asupra programului de formare.

Varietatea și aplicabilitatea ideilor prezentate, diversitatea stilurilor de prezentare atrag cititorul spre o lectură activă și îl provoacă la reflecție asupra aspectelor prezentate, precum și asupra posibilităților de transfer în activitatea profesională curentă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2.2. Despre programul de formare

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2.2.1. Competențele – parte integrantă a curriculum-ului

prof. Monica Halasz
Formator, județul Bistrița-Năsăud

Dacă substantivul „obiectiv” a fost vehiculat de-a lungul timpului în strânsă legătură cu actul didactic și se referă la formarea unor capacități și atitudini generate de specificul disciplinei, conceptul de „competență” a pătruns în sistem odată cu reforma acestuia și a fost considerat un sinonim al obiectivului. Organismele europene au acordat de-a lungul timpului o atenție deosebită competențelor, formulând un număr de competențe cheie importante pentru devenirea ființei umane care urmau a fi corelate la nivelul țărilor europene, deoarece constituie fundamentul oricărei dezvoltări personale ulterioare educației obligatorii de bază.

La nivelul Uniunii Europene există o evoluție în procesul de elaborare a acestor competențe. Pe de o parte, Modelul Lisabona (2000) se referă la următoarele cinci competențe de bază: competențe ICT, cultura tehnologică, competențe de limbi străine, competențe antreprenoriale, competențe sociale. Pe de altă parte, Modelul DeSeCo (Definitions and Selections of Competencies) (2001) acoperă trei tipuri de competențe: competențe comunicative (a citi, a vorbi, a asculta, a scrie, a negocia și a media), competențe analitice (abilitate de a opera cu sisteme logice, de a crea modele, de a folosi imaginația creativă) și competențe personale (echilibru emoțional). Modelul UE (2003) are în vedere următoarele:

- alfabetizările fundamentale: numerică, literală, funcțională, digitală (numeracy, literacy, functional and digital literacy etc.);
- competențe de bază în matematică, științe, tehnologii, limbi străine, ICT și folosirea tehnologiilor moderne;
- a învăța să înveți;
- competențe sociale;
- competențe antreprenoriale și cultura generală.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Ulterior, competențele cheie au fost definite de Grupul de Lucru pentru Deprinderile de bază ca fiind: comunicarea în limba maternă, comunicarea în limba străină, alfabetizarea matematică și competențele de bază în știință și tehnologie, ICT, a învăța să înveți, competențele interpersonale și civice, competențele antreprenoriale, culturale.

În sistemul educațional, competențele sunt de fapt ansambluri de cunoștințe și deprinderi care se dobândesc prin învățare și permit identificarea și rezolvarea în contexte diferite a unor probleme caracteristice unui domeniu de studiu. Competențele generale se definesc în raport cu obiectele de studiu și se formează pe durata învățământului liceal (ciclu inferior și ciclu superior) și au un grad mare de generalitate și complexitate. În schimb, competențele specifice se definesc pe fiecare obiect de studiu, se formează pe durata unui an școlar și derivă din competențele generale, fiind etape în dobândirea acestora.

Un curriculum centrat pe competențe nu este doar un curriculum modern, ci și unul care răspunde cel mai bine vieții sociale și profesionale, pregătind elevii pentru existența lor dincolo de zidurile școlii. Un astfel de curriculum centrează demersul didactic pe achizițiile concrete ale elevului, pe ceea ce știe să facă cu ceea ce a achiziționat și nu pe simplele conținuturi, adesea fără utilitate în viața reală.

Bibliografie:

1. ***. (2002). *Ghid metodologic, Aria curriculară Limbă și comunicare, liceu*. Editura Aramis. București.
2. ***. (2004). *Cadrul european comun de referință pentru limbi: învățare, predare, evaluare*. Chișinău.
3. Cerkez, M. (2005-2006). *Managementul curriculumului curs*. SNSPA. București.
4. Crișan, Al. (2004). *(Noile) provocări ale sistemului românesc de învățământ în Observator cultural*, nr. 238.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2.2.2. Curriculum la decizia școlii (CDȘ) – Reflecții

prof. Teodora Boar
Formator, județul Mureș

Cât de greu sau de ușor sau de necesar este să elaborezi un curriculum la decizia școlii? Iată o problemă pe care au ridicat-o cursantele din sesiunea 4 a programului de formare.

Discuția a pornit de la ideea că profesorul, învățătorul, cadrul didactic, în general, este nu doar un executant care pune în aplicare prevederile unei legi a educației, a unei programe școlare sau ale unui plan cadru. Cadrul didactic creează prin fiecare lecție, prin fiecare unitate de învățare pe care o realizează. Demersul didactic devine unul personalizat, și în acest mod proiectarea didactică dobândește valențe creatoare care se pot extinde de la lecția propriu-zisă la elaborarea unui curriculum considerat a fi necesar într-un anumit moment al evoluției și formării competențelor la elevii proprii.

Pentru a răspunde întrebării menționate, am lansat un exercițiu de reflecție: realizarea unei analize SWOT referitoare la proiectarea CDȘ.

Prima etapă în derularea activității a constat în evocarea cunoștințelor privitor la realizarea unui CDȘ în forma unui exercițiu de brainstorming.

Cunoștințele s-au dovedit a fi la nivelul învățământului primar mult mai consistente, doamnele învățătoare având o experiență mai bogată în realizarea unor astfel de opționale, cum au fost ele denumite, generic, în cadrul discuțiilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MI
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Experiența profesorilor de gimnaziu în proiectarea și derularea unui CDȘ s-a dovedit a fi foarte redusă deoarece nu există posibilitatea sau nevoia unei astfel de discipline, în planurile cadru la nivel gimnazial existând șanse mici de aplicare.

Pornind de la aceste idei, fiecare participantă a realizat o analiză personală a punctelor tari, a punctelor slabe, a oportunităților și amenințărilor care se refereau la această temă.

Rezultatul a constituit un alt prilej de reflecție – de data aceasta în contextul unei abordări generale a necesității dezvoltării competențelor de proiectare a CDȘ.

Prezentăm o imagine sintetică a analizei realizate:

Puncte tari

- Deschiderea la nou, receptivitatea la inovație; creativitate;
- Dorința de aduce ceva nou în proiectare;
- Cunoștințe referitoare la CDȘ/CDL: structura, tipuri, analizarea nevoii de CDȘ/CDL;
- Colectiv de elevi interesat de învățare;
- Comunitate de profesori cu rezultate bune în activitatea didactică;
- Infrastructură optimă pentru desfășurarea activităților de acest tip;
- Resurse materiale și umane disponibile pentru derularea unui CDȘ/CDL.

Puncte slabe

- Necunoașterea conceptului de Curriculum la dispoziția școlii;
- Dezinteresul pentru CDȘ, nefiind direct implicate;
- Dezinteres al echipei manageriale;
- Necunoașterea programelor școlare, a planurilor-cadru, stabilirea doar de către conducerea școlii a numărului de ore din CDȘ și a disciplinelor care „necesită” un opțional.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Oportunități

- Accesarea unor site-uri de specialitate;
- Participarea la cursuri de perfecționare pe această temă;
- Comunitatea locală are interesul de a dezvolta proiecte care necesită competențele dobândite prin aceste CDȘ/CDL.

Amenințări

- Indiferența, reducerea numărului de ore la nivelul diverselor catedre și specialități și neasigurarea personalului didactic titular prin lipsa competenței de a elabora CDȘ-uri;
- Reducerea numărului de elevi, în condițiile unui demers didactic lipsit de valoare.

Privind această analiză, fiecare din cursante a realizat foarte repede care sunt prioritățile educaționale proprii, care sunt, de fapt, nevoile de dezvoltare profesională la momentul respectiv.

Răspunsul la întrebare l-au dat ele însele.

2.2.3. Studiarea programei școlare – obligație sau necesitate?

prof. Carmen-Lucia Pinteș
Formator, județul Mureș

Programul de formare *Consiliere și dezvoltare profesională* mi-a prilejuit întâlnirea cu dascăli din cele mai variate medii, de specialități și vârste diferite, cu experiențe profesionale din cele mai diferite. Din acest punct de vedere, se poate spune că a fost un mod foarte interesant de a pune în practică sloganul „unitate în diversitate”.

Acest program de formare a fost pentru unii cursanți prilej de a reactualiza concepte, noțiuni, practici dobândite anterior, dar neexercitate, pentru alții activități noi, prilej de

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

asimilare și de aplicare, pentru toți deopotrivă, un foarte util schimb de experiență într-o adevărată echipă.

Un numitor comun al discuțiilor purtate formal dar mai ales informal, a fost sinceritatea opiniilor, a împărtășirii experienței personale, a autoevaluării. Din aceste dialoguri, dar și din observarea directă a activității din primul modul, am desprins împreună importanța studierii cu atenție a programei școlare.

Generalizând răspunsurile cursanților legate de acest subiect, se poate spune că foarte multe cadre didactice și nu doar cele care sunt la început de carieră, trec cu ușurință peste această etapă a parcurgerii programei școlare la început de an școlar. Foarte multe cadre didactice apelează la site-uri pentru planificări și de multe ori nici nu verifică dacă sunt întocmite conform programelor școlare în vigoare. Am extins, din curiozitate, întrebarea despre conținutul unei programe școlare, la colegi din diferite școli, altminteri dascăli cu multă experiență și cu bune rezultate cei mai mulți dintre ei, și am constatat că un procent simțitor nu cunoaște alcătuirea acestora; excepție fac colegii care au propus în ultimii ani programe de opțional sau cei care au fost recent la un curs de formare în care tema a fost abordată. Îmbucurător este faptul că exista programa disciplinei în portofoliul personal al profesorului. Actualizarea conceptelor legate de curriculum (teorii, evoluție, definiții, sensuri, documente etc.) s-a dovedit a fi utilă, contribuind la dezvoltarea abilității de comunicare, la familiarizarea cu termeni despre care se credea că sunt doar atributele comisiei pentru curriculum din școli ori a directorului.

O cursantă, aflată în al treilea an de activitate spunea „În sfârșit m-am lămurit ce înseamnă curriculum nucleu și care este diferența între componentele lui”. Iar o altă cursantă, aflată și ea la începutul carierei, a mărturisit că nu a fost niciodată atentă la componența programei școlare, ci doar la conținuturi. Așadar, mi-am propus să reiau acest aspect.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MIPIOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Programa școlară constituie o parte a Curriculum-ului național. Ea descrie oferta educațională a unei discipline pentru un parcurs școlar determinat. Conceptual, programele școlare actuale se diferențiază de programele analitice prin accentul pe care-l pun pe interiorizarea unui mod de gândire specific fiecărui domeniu, transpus în școală prin intermediul unui obiect de studiu.

Există diferențe între structura programelor școlare pentru învățământul primar (nota de prezentare, obiective cadru, obiective de referință, activități de învățare, conținuturi, standard curricular de performanță) și cel secundar inferior și superior (nota de prezentare, competențe generale, competențe specifice și conținuturi asociate, valori și atitudini, sugestii metodologice).

Este nu doar util ci și necesar, când pornim demersul de elaborare a unei programe de opțional pentru ciclul primar sau gimnazial – liceal, să cunoaștem structura acestuia și să înțelegem conceptele folosite. Programa școlară stă la baza întocmirii planificării calendaristice, prima „zonă” în care putem face o personalizare a demersului de proiectare, adaptându-l la specificul elevilor și asumându-ne adaptarea prin argumentare referitoare la nevoile de învățare ale elevilor. Din acest motiv, planificările propuse pe site-uri de specialitate se numesc orientative; ritmul de parcurgere a programei îl vom regla permanent, în funcție de subiectul actului educativ: elevul.

Bibliografie:

1. Noveanu, G.-N., Dima, M., (2011). *Consiliere și dezvoltare profesională continuă – sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică – suport de curs*. București. Siveco România SA.
2. Savu, I., et al. (2004). *Ghidul profesorului de matematică, Concursul pentru ocuparea posturilor didactice – 2004*. Editura Sigma. București.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2.2.4. Etapele lecției și centrarea învățării pe elev

prof. Monica Halaszi
Formator, județul Bistrița-Năsăud

Se spune că reușita unei activități, de orice fel ar fi aceasta, ține de rigurozitatea planificării ei. Prin extensie, reușita unei lecții ține de același aspect, cunoscut sub denumirea de proiectare didactică. Planul de lecție a cunoscut de-a lungul timpului mai multe denumiri: proiect de lecție, proiect didactic, proiect de tehnologie didactică, fișă tehnologică a lecției, scenariu didactic. Indiferent de denumire, acest document este rezultatul gândirii profesorului, privind conținutul și metodologia activității curente care se va desfășura. În lucrarea *Predarea și învățarea eficientă*, (1982) Jinga și Negreț au avansat ideea că există un algoritm procedural care corelează patru întrebări esențiale: 1. Ce vei face? 2. Cu ce vei face? 3. Cum vei face? 4. Cum vei ști dacă ceea ce trebuie făcut a fost făcut? Conform acestor întrebări, în centrul planului de lecție se află profesorul, actorul principal se pare, atâta timp cât verbul care i se asociază este a face. În plus, momentele lecției au în centrul lor tot profesorul: el captează atenția, el prezintă noul conținut, el dirijează învățarea, el asigură feedbackul și el evaluează.

Cu toate acestea, când discutăm de școala românească vorbim de un sistem pentru care beneficiarul este în centrul activităților didactice, vorbim de învățarea centrată pe elev.

Ce presupune însă aceasta? Cannon (2000) consideră că *învățarea centrată pe elev descrie modalități de a gândi despre învățare și predare ce pun accentul pe responsabilitatea elevului pentru activități de genul planuirii învățării, interacțiunii cu profesorii și alți elevi, cercetării și evaluării învățării*, iar Harmon și Hirumi (1996) atrag atenția că aceasta se referă la situația în care elevii lucrează atât în grupuri, cât și

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

individual pentru a explora probleme și a procesa activ cunoștințele, mai degrabă decât a fi niște receptori pasivi ai acestora.

Prin urmare, învățarea centrată pe elev le oferă elevilor autonomie în procesul de învățare și ar presupune *înlocuirea prelegerilor cu învățarea activă, integrarea unor programe de învățare după un ritm propriu și/sau a unor situații de cooperare în grup, care în ultimă instanță îi conferă elevului responsabilitatea pentru propriile progrese în educație.* (Nanney B.) În acest context, rolul profesorului se modifică: *profesorul nu mai este doar cel care transmite informațiile, ci devine poate instructor, ghid, îndrumătorul care te acompaniază, mentor, sfătuitor, consultant, [...] cel care face lucrurile posibile pentru tine, formator, supraveghetor, diriginte, coordonator, cercetător critic, broker de cunoștințe, model, facilitator, colaborator* (Jedeskog, G., 1999).

În aceste condiții, din modelul tradițional al planului de lecție reiese că elevul face ceea ce i se cere, autonomia învățării nemiintrând în discuție. Un model potrivit pentru o activitate didactică centrată pe elev este cel promovat de proiectul LSDGC, construit pe trei momente esențiale: Evocare, Realizarea sensului și Reflecția (ERR). Elevul evocă ceea ce știe, realizează care este sensul învățării și reflectează la ceea ce a învățat.

În momentul **evocării**, prima etapă a lecției, sunt vizate câteva activități cognitive:

- scoaterea la suprafață a convingerilor anterioare, a ceea ce elevul știe despre subiect, în scopul examinării critice a acestor informații, urmând ca, cu ajutorul acestora, să se poată construi baza de înțelegere a informațiilor noi;
- implicarea activă a elevilor în procesul de învățare;
- stabilirea de către elevi a scopului învățării.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Momentul evocării corespunde cu etapa captării atenției, doar că într-o lecție gândită pe cadrul ERR este valorificat, de fiecare dată, elevul, experiența sa, profesorul devenind un intermediar și nu actorul principal.

În etapa **realizării sensului**, cel care învață intră în contact cu noile informații sau idei. Contactul se poate realiza sub forme diferite: prin lectura unui text, prin vizionarea unui film, prin efectuarea unui experiment sau chiar printr-o prelegere susținută care presupune implicarea în egală măsură a profesorului și a elevului etc. În această etapă rolul profesorului este cel mai redus, acesta trebuind să găsească strategii potrivite prin care să mențină interesul elevului pentru temă și să susțină eforturile elevilor pentru monitorizarea propriei înțelegeri.

Realizarea sensului echivalează – ca etapă – cu prezentarea noului conținut și cu dirijarea învățării, dar ceea ce este important este că într-o lecție gândită pe cadrul ERR elevul participă activ la construirea propriei înțelegeri.

Elevii își consolidează cunoștințele noi în etapa **reflecției**, restructurându-și activ schema pentru a include în ea noi concepte. În această etapă are loc schimbarea care se manifestă sub forma unei înțelegeri noi și a unui set de comportamente noi. Scopul urmărit de profesor este ca elevii să exprime ideile în cuvinte proprii, prin generarea unui schimb de informații și ipoteze.

Plan de lecție tradițional sau ERR? Cred că fiecare dintre aceste moduri de a gândi lecția își are rolul său în formarea competențelor elevului. Profesorul nu trebuie să renunțe să fie activ, dar, de asemenea, nu trebuie să uite să-l pună pe elev în ipostaze de învățare activă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR ÎN VÂRSTNICIE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Bibliografie

1. ***. (2005). *Învățarea centrată pe elev. Ghid pentru profesori și formatori*. Proiectul PHARE: RO 2002/000-586.05.01.02.01.01, Asistență tehnică în sprijinul învățământului și formării profesionale inițiale. WYG International Ltd (IMC Consulting Ltd).
2. Cannon, R. (2000) *Guide to support the implementation of the learning and teaching plan year 2000*. Adelaide. ACUE. The University of Adelaide.
3. Harmon, S.W. & Hirumi, A. (1996) *A systemic approach to the integration of interactive distances learning into education and training*. Journal of Education for Business 71 (5), 2.
4. Jedeskog, G. (1999). *Teachers and ICT*. Paper presented at ISATT 1999, Dublin.
5. Jinga, I., Negreț, I. (1982). *Predarea și învățarea eficientă*. Revista de pedagogie. București.
6. Nanney, B. (2004). *Student-centered learning*.
www2.gsu.edu/~mstsw/courses/it7000/papers/student-2.htm. Accesat în 25 iulie 2011.
7. Steele, J. L., Meredith, K. S., Temple, C. (2000). *Lectura și scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice* (I) (II). Centrul Educația 2000+. București.

2.2.5. Predarea tematică la ciclul primar – aspecte definitorii

prof. Nicoleta Meseșan
Formator, județul Cluj

Curriculum Național actual oferă libertatea profesorilor de a căuta și oferi elevilor noi posibilități de implicare în procesul instructiv-educativ și experiențe diferite de învățare pentru a fi „capabili să răspundă cerințelor unei realități în schimbare” (Curriculum Național – București, 1998).

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Noul curriculum lasă la alegerea dascălilor modalitățile prin care vor forma elevilor competențele prevăzute în programele școlare prin intermediul conținuturilor învățării.

Gruparea conținuturilor învățării după diferite criterii are menirea de a facilita receptarea lor de către elevi.

O variantă a grupării conținuturilor este **organizarea tematică** a acestora.

Prin acest concept se înțelege structurarea informațiilor ce trebuie predate în cadrul mai multor discipline, în jurul unei teme formulate generic, astfel încât noțiunile transmise elevilor sunt abordate din perspective diferite. Se obține astfel un curriculum integrat.

De exemplu, o temă propusă spre studiu la clasa a IV-a ar putea fi „Călătorie”. La limba română se poate studia un fragment din „Robinson Crusoe” de Daniel Defoe; la matematică, subiectul poate fi „Unități de măsură pentru lungime”; la științe, un subiect potrivit ar fi „Transporturile”. La abilități practice, elevii pot realiza în echipă o lucrare mai cuprinzătoare care să conțină aspecte imaginare ale unei călătorii în timp. Pentru ora de educație plastică, se pot studia picturile lui Bruegel care conțin ambarcațiuni; la istorie, tema „Călători și călătorii”. De asemenea, la educație muzicală, sau la alte discipline studiate la ciclul primar, se pot grupa subiectele în jurul acestei teme.

Unitatea tematică sau tema poate fi formulată pentru o durată anume de timp, de exemplu două săptămâni sau o lună, pentru următorul interval de timp formulându-se o altă temă-generic, pe parcursul unui an de școlar putând exista mai multe teme (10 – 15) în jurul cărora să se grupeze materia predată.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Metodele folosite în activitatea de predare – învățare vor fi cele bazate pe învățarea în echipă, învățarea prin descoperire, metode specifice gândirii critice, metode activ-participative astfel încât elevii să descopere informațiile prin efort propriu pentru a asigura eficiența și durabilitatea învățării, precum și dezvoltarea creativității.

Exemplul de mai sus vizează activitatea elevilor din ciclul primar, dar cu succes se poate realiza o astfel de organizare a conținuturilor învățării și la nivel gimnazial sau liceal.

La clasele primare, unde planificarea materiei și predarea acesteia se realizează în mare parte de către profesorul pentru învățământul primar, organizarea tematică a conținuturilor învățării poate fi realizată mai ușor decât la clasele mai mari unde predarea este realizată de către mai mulți profesori. În acest caz, este nevoie de munca în echipă din partea tuturor celor implicați.

Desigur, evaluarea cunoștințelor la finalul unei teme se poate realiza tot unitar, folosindu-se probe de evaluare moderne, complexe care să evalueze competențele formate în cadrul mai multor discipline de studiu la o anumită temă.

Dintre instrumentele de evaluare recomandate, menționăm: proiectul, portofoliul, experimentul, dar și testul docimologic.

Avantajele predării tematice sunt:

- elevii reușesc să-și însușească unitar informațiile, formându-și un sistem holistic de cunoștințe;
- elevii reușesc să coreleze toate informațiile, să înțeleagă utilitatea acestora;
- aplicabilitatea informațiilor este bine pusă în evidență;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- toate acestea conduc la creșterea motivației învățării, la stimularea curiozității epistemice.

Dintre **limitele** acestui mod de organizare a conținuturilor s-ar putea aminti:

- dificultatea grupării și încadrării tuturor conținuturilor de la toate disciplinele de învățământ în jurul unei teme;
- subiectele de la o disciplină abordate la o temă anume pot fi mai vaste decât cele din cadrul unei alte discipline și atunci apar dificultăți de încadrare temporală a activității;
- planificarea tematică și gruparea subiectelor este foarte greu de realizat, necesitând o muncă laborioasă din partea cadrelor didactice.

Cu toate acestea, în cadrul acestui tip de organizare a predării-învățării, elevul devine subiect al educației, pe primul plan aflându-se cunoașterea dobândită prin efort propriu. În centrul atenției este îmbinarea învățării cu activitățile aplicative și de investigare, deoarece elevul știe, stăpânește cu adevărat informațiile, poate opera cu ele nu numai în situații-tip, dar mai ales în situații diferite de cele în care au fost învățate, însușirea cunoștințelor validându-se prin reușita aplicațiilor practice.

Bibliografie:

1. Aschbacher, P. (1991). *A Thematic Curriculum*. Educational Leadership 49/2.
2. ****. (1998). *Curriculum Național pentru învățământul obligatoriu. Cadru de referință*. MEN: București.
3. Forgy, R. (1991). *The Mindful School: How to Integrate the Curricula*. Palatine, IL: Skylight Publishing Inc.
4. Gehrke, N. (1991). *Explorations of Teachers` Development of Integrative Curriculums*. Journal of Curriculum Supervision 6/2.
5. Ionescu, M., Chiș, V. (1995). *Metodologia activității didactice* în „Didactica modernă”. Coord. Miron Ionescu, Ion Radu. Ed. Dacia. Cluj-Napoca.
6. Lake, K. (1993). *Integrated Curriculum*. School Improvement Research Series.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2.2.6. Taxonomia lui Bloom în grădiniță?

prof. Viora Rozorea
Formator, județul Sibiu

Deosebit de utilă pentru cadrele didactice, taxonomia obiectivelor oferă un sistem unitar, concis de influențare a elevului și repere în acțiunea de proiectare și de evaluare a rezultatelor. Cea mai cunoscută clasificare a obiectivelor din domeniul cognitiv este cea elaborată de B. Bloom și colaboratorii săi.

Propunem următoarea aplicație: *alegeți un domeniu specific grădiniței și elaborați sarcini de învățare, care să corespundă celor șase niveluri din taxonomia lui Bloom.*

Nivelul	Ce solicită?	Exemplu de sarcină de învățare
cunoaștere	redarea din memorie a cunoștințelor	
comprehensiune (înțelegere)	exprimarea și explicarea unor idei cu cuvinte proprii, oferirea de exemple	
aplicare	utilizarea algoritmilor în rezolvarea de probleme	
analiză	explicarea unor relații, cauze, efecte	
sinteză	formularea unei idei noi pe baza altor idei; rezolvarea de probleme în mod creativ	
evaluare	elaborarea unor judecăți de valoare; aprecieri	

Parcurgerea celor șase nivele este un pas important al conceperii activității din perspectiva unor finalități clare.

Bibliografie:

1. Crețu, D. (2005). *Pedagogie – formare inițială a profesorilor*, Ed. Universității Lucian Blaga. Sibiu.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICIE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2.2.7. Despre curriculum, prin exerciții aplicative

prof. Angela Livia Șteopan
Formator, județul Bistrița-Năsăud

„Curriculum-ul a constituit în ultimele decenii principalul operator al reformelor școlare în sistemele educaționale din Europa. Și la noi, literatura pedagogică nouă semnală (...) adevărul că orice reformă a învățământului este, în principal, o reformă a curriculum-ului școlar”
(Alexandru Crișan, 1993)

În prezentarea programului de formare *Consiliere și dezvoltare profesională*, furnizorul subliniază că acesta asigură o formare profesională continuă modernă și de calitate, prin integrarea metodelor și a tehnologiilor moderne de instruire, răspunzând nevoii cadrelor didactice de a beneficia de un sistem de pregătire și autoevaluare inovativ, modern, coerent și transparent¹.

De altfel, un asemenea demers este în acord cu **Strategia „Europa 2020”**, în care *„Educația și formarea au un rol fundamental în realizarea obiectivelor privind o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, în special prin înzestrarea cetățenilor cu competențele și aptitudinile de care economia europeană și societatea europeană au nevoie pentru a rămâne competitive și inovatoare. ... Sistemele de educație și formare din Europa trebuie să ofere combinația potrivită de competențe și aptitudini, (...) să înzestreze oamenii cu competențele de bază, motivația și capacitatea de a învăța, să încurajeze dezvoltarea de aptitudini transversale, inclusiv cele care permit utilizarea tehnologiilor moderne digitale, să promoveze dezvoltarea durabilă și cetățenia activă și să încurajeze creativitatea, inovarea”*.² În acest context, pentru primul modul (M1) al programului *Consiliere și dezvoltare profesională* denumit *Repere conceptuale și metodologice în cadrul Curriculum-ului Național*, am avut în vedere îmbinarea educației formale cu cea nonformală și informală,

¹ Din prezentarea Curriculum-ului programului „Consiliere și dezvoltare profesională” din proiectul „Consiliere și dezvoltare profesională continuă-sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică”; POSDRU/87/1.3/S/56116, p. 6.

² Concluziile Consiliului privind rolul educației și formării în cadrul punerii în aplicare a Strategiei *Europa 2020* (2011/C 70/01), Jurnalul oficial al Uniunii Europene, 4.3.2011, RO, C 70/1.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116

Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

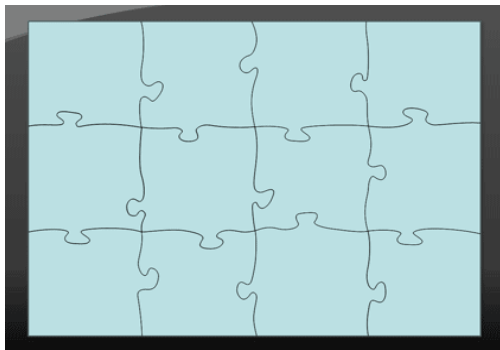
Casa Corpului Didactic
Cluj

valorizarea conținutului teoriei și metodologiei curriculum-ului prin dezvoltarea potențialului creativ al participanților, formarea și manifestarea unei conduite (auto)reflexive în vederea ameliorării activității didactice.

Pornind de la ideea potrivit căreia „*Conceptul central – curriculum – are o încărcătură de semnificații care îl plasează în zona conceptelor polisemantice, larg disputate*”³, fiind principal operator în pedagogia interactivă, am considerat util să ofer cursanților câteva exerciții aplicative destinate, atât, verificării orizontului lor de cunoaștere, cât și consolidării cunoștințelor privind principalele aspecte teoretice și metodologice ale conceptului de curriculum. Am folosit aceste exerciții sub forma unor fișe de lucru aplicate individual și în perechi sau în debateri de grup – atât pentru momentul de deschidere cât și pentru o evaluare sumativă.

Ca model de bună practică, prezint în continuare câteva din aceste instrumente de lucru utilizate în diferite etape ale demersului instrucțional realizat în activitățile de formare desfășurate. Astfel, pentru etapa de debut, se pot folosi ca fișe de lucru:

Fișa nr. 1

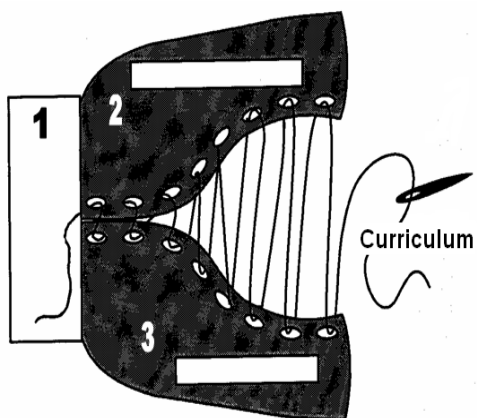

Sarcini de lucru:

- Notați, pe fiecare piesă a puzzle-ului, câte un concept cunoscut de dvs. reprezentând un element caracteristic curriculum-ului.
- Lucrați individual, apoi confrunțați rezultatul cu unul dintre colegi.
- La final, expuneți produsul pentru un tur al galeriei.

³ Dan Potolea, Conceptualizarea curriculum-ului. O abordare multidimensională, în lucrarea Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2002, coord. Dan Potolea și Emil Păun

Fișa nr. 2

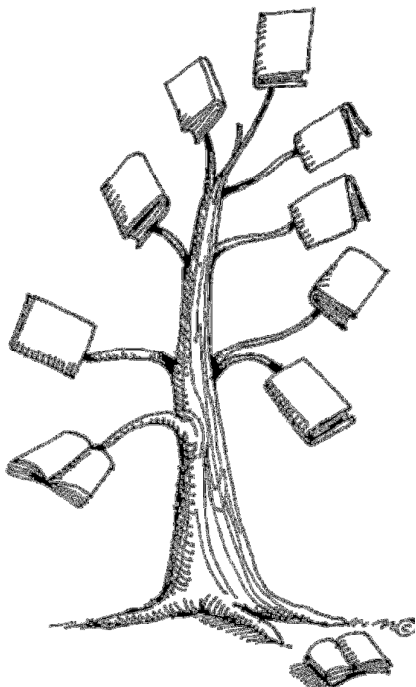

Sarcina de lucru:

Numește, în spațiile rezervate pe desen, trei produse curriculare principale care, prin articularea lor, asigură coerența demersului instrucional.

1. _____
2. _____
3. _____

Fișa nr. 3 (poate fi aplicată după prezentarea tipologiei curriculum-ului)

Sarcini de lucru:

Scrie, în fiecare din cărțile desenate în jurul copacului, noțiuni corespunzătoare conceptului de curriculum.

Construiește demersul de la bază spre vârf, notând – la rădăcina copacului – elementul considerat de tine ca fiind fundamental și apoi notează succesiv alte elemente, în ordinea lor de produse principale, auxiliare sau produse specifice profesorului în demersul său de proiectare a activității didactice proprii.

Verificați reciproc, cu colegul de alături, conceptele notate și poziția acestora. Discutați asupra diferențelor constatate.

Prezentați colegilor produsul vostru, prin expunere la panoul de afișaj. Analizați comparativ și motivați alegerile făcute.

Pentru o **dezbatere de grup** sau o **analiză reflexiv-critică** poate fi folosită **Fișa nr. 4 – „Metafora orașului”**, reprezentând un text de interpretare bazat pe analogia conceptelor aferente curriculum-ului cu construcția arhitecturală a unui oraș.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MIȘCĂRI
ȘI
ACTIVITĂȚI
DE ÎNVĂȚĂMÂNT
POSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

„Putem asemui peisajul curricular cu un oraș care este construit cu străzi paralele și perpendiculare unele pe celelalte, singurele zone de întâlnire fiind intersecțiile riguros delimitate și regularizate prin prezența semafoarelor și semnelor de circulație care nu permit încălcarea regulilor. Străzile pot fi considerate ca fiind disciplinele de studiu care funcționează de sine stătător și se întâlnesc foarte rar în „intersecții” predeterminate și riguros delimitate și care nu permit cooperări efective, întrucât intersecțiile sunt locuri pentru oprire tocmai pentru a evita contactul cu „vehiculele” sau „pietonii” care vin din altă direcție. Putem schimba uneori denumirea străzilor (a obiectelor de învățământ), putem realiza anumite modificări arhitecturale pe fiecare stradă, putem scurta sau prelungi străzile, putem chiar adăuga străzi noi, dar aceste străzi nu afectează structura de bază a orașului (deci a Curriculum-ului). Este ceea ce numim «**metafora orașului**».

(Emil Păun, Pedagogie, 2002, pag. 19).⁴

La sfârșitul secvenței de instruire poate fi aplicat un test sumativ în vederea verificării cunoștințelor acumulate de cursanți și a capacității acestora de a le utiliza, operativ și funcțional, într-un context dat.

Test de evaluare

Unitatea de învățare: Curriculum-ul național

Nume, prenume cursant.....

Notă: Toate subiectele sunt obligatorii.

Ordinea rezolvării subiectelor rămâne la alegerea cursantului.

Se acordă **1 punct din oficiu**

Timp de lucru: **35 de minute**

I. Răspunde cu adevărat(A) sau fals(F): 1 p (0,25 x 4)

1. Curriculum-ul național reprezintă experiența de învățare propusă elevilor.
2. Curriculum-ul formal include numai curriculum-ul nucleu.
3. Plaja orară reprezintă numărul maxim de ore alocate unei discipline.
4. Curriculum-ul diferențiat este obligatoriu pentru elevii de la aceeași specializare.

⁴ A se vedea Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2002, coord. Dan Potolea și Emil Păun

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116

Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUCasa Corpului Didactic
Cluj**II. Alege varianta corectă de răspuns: 1 p (0,25 x 4)****1. Curriculum-ul la decizia școlii (CDS) implică:**

a. ore de extindere; b. ore de consiliere și orientare; c. pericurrículum-ul

2. Curriculum-ul realizat reprezintă:

a. contextul social; b. rezultatele școlarității c. eforturile profesorului

3. Sugestiile metodologice apar explicit în:

a. planul-cadru; b. programa școlară c. proiectarea unității de învățare

4. Numărul orelor alocate trunchiului comun este stabilit obligatoriu:

a. de fiecare profesor; b. prin planificarea calendaristică; c. prin planurile-cadru

III. Completează textul de mai jos, alegând din noțiunile prezentate între paranteze: 1 p (0,25 x 4)

Curriculum-ul semnifică întreaga activitate de..... care este îndrumată și.....
de școală, indiferent dacă se realizează în grup sau....., în..... sau în afara
școlii.

(interiorul, învățare, planificată, individual, colectiv, organizare, promovată)

IV. Numește trei produse principale ale curriculum-ului și analizează, pe scurt, unul dintre ele. 1 p

.....
.....
.....

V. Asociază noțiunilor din coloana A corespondentul adecvat din coloana B. Scrie corelația corectă în coloana a III-a (exemplu 1-d, 2-a): 2 p

Coloana A	Coloana B	Răspuns
1. curriculum ascuns	a.experiențe de învățare oferite elevilor	
2. curriculum la decizia școlii	b.valori, competențe și conținuturi	
3. curriculum-ul	c.cultura organizațională	
4. pericurrículum	d.curriculum oficial	
5. programa școlară	e.curriculum local	
6. curriculum evaluat	f.curriculum formal realizat în cadru nonformal	
7. manualul	g.curriculum predat	
8. curriculum formal	h.curriculum exclus	
9. planul-cadru de învățământ	i.instrument de lucru al elevului	
	j.arii curriculare	

VI. Construiește explicații pentru următoarele expresii: 2 p (1 + 1)

1. Curriculum-ul național creează un mediu de învățare coerent.

2. „Un elementar principiu didactic impune ca, înainte de a fi predată, o lecție trebuie mai întâi (...) pregătită. Întocmai ca la o mâncare înainte de a fi servită”. (Gheorghe Ionescu)

VII. Într-un eseu de 5 minute, pune în evidență 2 (două) provocări ale noului curriculum. 1 p

În măsura timpului disponibil și al scenariului instrucțional ales de formator, acest test poate fi aplicat în scris sau ca suport pentru o chestionare orală. De asemenea, el poate face, integral sau parțial, obiectul aplicării **metodei R.A.I.** („Răspunde, Aruncă, Interoghează”) ceea ce crește gradul de atractivitate și interactivitate al

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

evaluării. În cazul utilizării metodei R.A.I., itemii testului de evaluare pot fi înscrisi pe bilețele care se înmânează/se transmit celui aflat în postura de a răspunde.

*

* * *

Paradigma noului curriculum, asigurarea comprehensiunii conceptului de curriculum – un concept complex, multifuncțional, integrator, aflat într-o dinamică contextuală adaptativă și constructivă – sunt teme importante în planul oricărei reforme a sistemului educațional, fiind însă condiționate de calitatea modelelor de prezentare și exersare a conținuturilor acestuia. O astfel de proiectare a demersului formatorului presupune respectarea unor axiome conceptuale și pedagogice cu care cursanții interferează și relaționează permanent și care le formează orizontul informațional, metodologic și praxiologic.

Centrarea activităților de formare continuă a adulților pe exerciții practic-aplicative, utilizarea unor instrumente interactive de instruire și evaluare sunt în măsură, cum ar spune Philippe Perrenoud (1993), a „*pune în funcțiune mai multe scheme de percepție, de gândire, de evaluare și acțiune*”⁵, așa cum, de altfel, au fost gândite, utilizate și valorizate fișele de lucru propuse cursanților mei pe parcursul sesiunilor de formare pe care le-am susținut în cadrul programului *Consiliere și dezvoltare profesională*.

⁵ Philippe Perrenoud, *Curriculum, le formel, le réel, le caché*, în In Houssaye J. (dir.) *La pédagogie: une encyclopédie pour aujourd'hui*, Paris, ESF, 1993, 2e éd. 1994. a se vedea și Perret, J.-F. et Perrenoud, Ph. (dir.) (1990) *Qui définit le curriculum, pour qui? Autour de la reformulation des programmes de l'école primaire en Suisse romande*, Cousset (Suisse), Delval.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Bibliografie:

1. ***. (2011). *Concluziile Consiliului privind rolul educației și formării în cadrul punerii în aplicare a Strategiei Europa 2020* (2011/C 70/01), Jurnalul oficial al Uniunii Europene, 4.3.2011, RO, C 70/1.
2. Noveanu, G.-N., Dima, M., (2011). *Consiliere și dezvoltare profesională continuă-sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică-suport de curs*. București. Siveco România SA.
3. Potolea, D., Păun, E. (coord.). (2002). *Pedagogie*. Editura Polirom. Iași.

2.2.8. Proiectarea curriculară exersată... altfel

prof. Angela Livia Șteopan
Formator, județul Bistrița-Năsăud

„Nu le spune oamenilor cum să facă bine lucrurile; spune-le ce să facă și lasă-i să te surprindă cu rezultatele lor”. (George S. Patton)

Ce înseamnă planificarea și îndrumarea învățării, lectura personalizată a unei programe școlare și importanța acestui exercițiu pentru construirea demersului didactic propriu, asigurarea comprehensiunii procesului de planificare și proiectare curriculară, a conceptului integrator de interdeterminare curriculară, dar și coerența pașilor care trebuie parcurși pentru realizarea documentelor de proiectare? Iată teme și provocări teoretice și metodologice pentru oricare formator aflat în situația de a facilita cursanților săi înțelegerea acestor paradigme esențiale pentru practica profesională.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Am regăsit aceleași preocupări stipulate în obiectivele⁶ programului de formare continuă *Consiliere și dezvoltare profesională* care, prin modulul al 2-lea (M2), vizează tocmai „*Coerența demersului didactic – premise și soluții*”. Subliniind constant ideea că, în perspectiva organizării funcționale a procesului de învățământ, proiectarea didactică devine activitatea principală a cadrelor didactice, valorificând experiența și practica profesională a participanților la curs, conținutul conceptual al programelor școlare și aspectele normative ale proiectării didactice, au fost avute în vedere căi de realizare a demersului didactic prin:

- evidențierea elementelor cheie, de importanță majoră, în proiectarea curriculară și în procesul educațional;
- dezvoltarea capacității de abordare curriculară și a capacității de proiectare pedagogică eșalonată pe termen scurt, mediu și lung;
- însușirea strategiilor specifice în vederea realizării proiectării curriculare și a proiectului curricular;
- dezvoltarea capacității de abordare curriculară prin prisma nevoilor de învățare ale elevilor și ale caracteristicilor funcționale specifice grupului de elevi;
- trecerea de la proiectarea didactică prin utilizare de algoritmi de design curricular, care vizează exclusiv cadrul didactic, la evidențierea unor categorii de comportamente specifice care vizează atât cadrele didactice, cât și elevii;
- proiectarea și organizarea activităților didactice ținând cont de aspectele de maximă și minimă importanță din cadrul procesului de instruire și evaluare.

În concordanță cu curriculum-ul programului de formare și scenariul instrucțional recomandat, pornind de la premisa potrivit căreia formarea și dezvoltarea unor deprinderi corecte și funcționale de proiectare didactică sunt condiționate de calitatea modelelor de prezentare și de exersare a conținuturilor acestuia, am gândit

⁶ A se vedea prezentarea Curriculum-ului programului „Consiliere și dezvoltare profesională” din proiectul „Consiliere și dezvoltare profesională continuă – sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică”; POSDRU/87/1.3/S/56116, pag. 6-9, 19-20.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

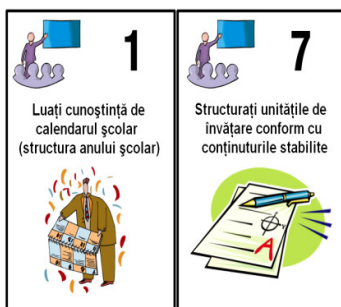
MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

și am propus cursanților mei, spre aplicare și validare, un exercițiu ludic, sub forma unui pachet de jetoane (mici cartonașe) cu înscrisuri adecvate care evidențiază etape importante în organizarea și construcția proiectării curriculare.

Denumit simplu „**Proiectarea curriculară, exercițiu didactic**”, pachetul conține 24 de cartonașe numerotate de la 1 la 22 (plus 2 cartonașe de prezentare). Pe fiecare jeton sunt înscrise – într-o ordine aleatorie – aspecte diverse implicate de pașii

necesari a fi parcurși în demersul de proiectare didactică. Am propus, în termeni de acțiune didactică, printre altele:

5 – Identificați și analizați documentele școlare de referință.

10 – Dobândirea statutului de PROFESOR.

2 – Realizați o analiză locală de nevoi și identificați

oportunități educaționale.

7 – Structurați unitățile de învățare, conform conținuturilor stabilite.

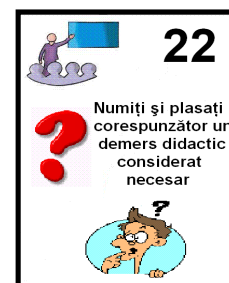
8 – Proiectați formele și metodele de evaluare a elevilor.

1 – Luați cunoștință de structura anului școlar.

6 – Redactați documentele proprii de planificare și proiectare a activității didactice.

16 – Selectați conținuturile adecvate instruirii.

19 – Propuneți competențe specifice, conform finalităților vizate.

Pentru adecvarea proiectării didactice la contextul în care fiecare își desfășoară activitatea și pentru a sublinia autonomia conferită de paradigma noului curriculum, am gândit și două cartonașe care să valorifice creativitatea și libertatea cursanților de a identifica și alte acțiuni (pași, secvențe) nenominalizate în celelalte jetoane, dar considerate necesare realizării adecvate a demersului de proiectare curriculară, în concordanță cu realitățile și nevoile ale colectivelor de elevi. Considerăm că pot fi

propușe elemente de genul (n.n. imaginația cursanților a oferit numeroase astfel de sugestii):

- Analizați-vă competențele personale.
- Denumiți documentele de proiectare care trebuie realizate.
- Analizați dacă ceea ce ați stabilit este realizabil în timpul disponibil.
- Verificați dacă ceea ce doriți este în consens cu programa școlară.
- Verificați ce resurse materiale disponibile are școala.
- Parcurgeți, în prealabil, un program de abilitare curriculară.
- Solicitați un model de design instrucțional.
- Propuneți, în prealabil, o activitate metodică în comisia de profil pentru armonizarea practicilor didactice etc.

Cursanții, grupați în 4 echipe (*am realizat 4 seturi de pachete de cartonașe, de culori diferite*), au avut ca sarcină să așeze cartonașele în ordinea logică gândită de fiecare grup, astfel încât să se asigure coerența demersului de proiectare didactică. După rezolvarea exercițiului, fiecare echipă a prezentat și motivat ordinea în care a așezat jetoanele. Existența unor diferențe de opțiuni între echipe a generat o dezbatere constructiv-argumentativă în urma căreia cursanții au înțeles că, înainte de redactarea/editarea propriu-zisă a documentelor de proiectare didactică (cu care, în mod greșit, se începe adeseori) este necesar:

- să-și actualizeze cunoștințele de didactică generală și pe cele de didactică specialității;
- să cunoască designul instrucțional recomandat și tipologia documentelor de proiectare care trebuie realizate;
- să evidențieze dimensiunea procesuală a

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

proiectării curriculare (nu doar pe acelea de produs), dintr-o perspectivă metodologică integratoare, flexibilă și adecvată nevoilor educaționale;

- să realizeze lectura comprehensivă a documentelor curriculare (planuri-cadru, programe școlare, manuale alternative, ghiduri metodologice, instrucțiuni și recomandări oficiale ș.a.) și să respecte prevederile acestora;
- să ia cunoștință de cadrul normativ de organizare și desfășurare a procesului de învățământ (structura anului școlar, număr de săptămâni de activitate, statutul claselor – cu perioade de practică comasată sau nu, calendar competițional, etc.);
- să gândească în termeni de algoritmizare pașii de parcurs pentru realizarea proiectării didactice încât să asigure succesiunea logică, coerența, unitatea și funcționalitatea acesteia;
- să realizeze coerența „pe orizontală” a demersului proiectiv, succesiunea evenimentelor pedagogice, aplicând interdeterminarea curriculară ca legătură între scopuri, finalități, conținut, strategii didactice și resurse, evaluare, context de realizare;
- să se familiarizeze cu condițiile concrete ale învățării, cu realitățile unității de învățământ și cu specificul claselor la care urmează să predea, al căror nivel, nevoi și context educațional trebuie avute în vedere, prin prisma profilului de formare care trebuie realizat ca și al abordării optime a educatului;
- să identifice resursele de care dispune unitatea de învățământ sau care pot fi create în vederea înscrierii acestora în documentele de proiectare (a unităților de învățare, a lecțiilor, etc.);
- să aplice în mod corect curriculum-ul diferențiat (pe profiluri, domenii și specializări), să proiecteze curriculum-ul aprofundat ori extins, în funcție de realitățile și nevoile colectivelor de elevi;
- să realizeze documente personalizate, adaptate specificului contextual în care fiecare își desfășoară activitatea.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

* * *

Domeniu al politicilor educaționale, paradigma proiectării curriculare reprezintă o direcție fundamentală, cu valoare axiomatică, la nivelul sistemului de educație actual. Privită ca planificare și îndrumare a învățării, ea se înscrie ca un sistem coerent și unitar de acțiuni didactice planificate în vederea obținerii unor influențe dezirabile la nivelul educaților. „Din perspectivă pragmatică, principala provocare a curriculum-ului o reprezintă transpunerea, «traducerea» temelor de studiat în experiențe de învățare și formare relevante”⁷. Este ceea ce am încercat și noi să oferim cursanților noștri prin transpunerea într-o formă ludică a unui demers serios ale cărei dimensiuni majore sunt: ordine, coerență, rigoare, circularitate (interdeterminare), temporalitate.

Bibliografie:

1. Bocoș, M. *Teoria și metodologia curriculum-ului, suport de curs pentru anul I, specializările „Pedagogie” și „Pedagogia învățământului primar și preșcolar”* sursa: <http://www.scribd.com/doc/12716816/Musata-Bocos-Teoria-Curriculumului-IDD>. Accesat în 7.03.2013.
2. Noveanu, G.-N., Dima, M., (2011). *Consiliere și dezvoltare profesională continuă – sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică-suport de curs*. București. Siveco România SA.

⁷ Mușata Bocoș, *Teoria și metodologia curriculum-ului*, suport de curs pentru anul I, specializările „Pedagogie” și „Pedagogia învățământului primar și preșcolar”, sursa: <http://www.scribd.com/doc/12716816/Musata-Bocos-Teoria-Curriculumului-IDD>, pag. 28.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

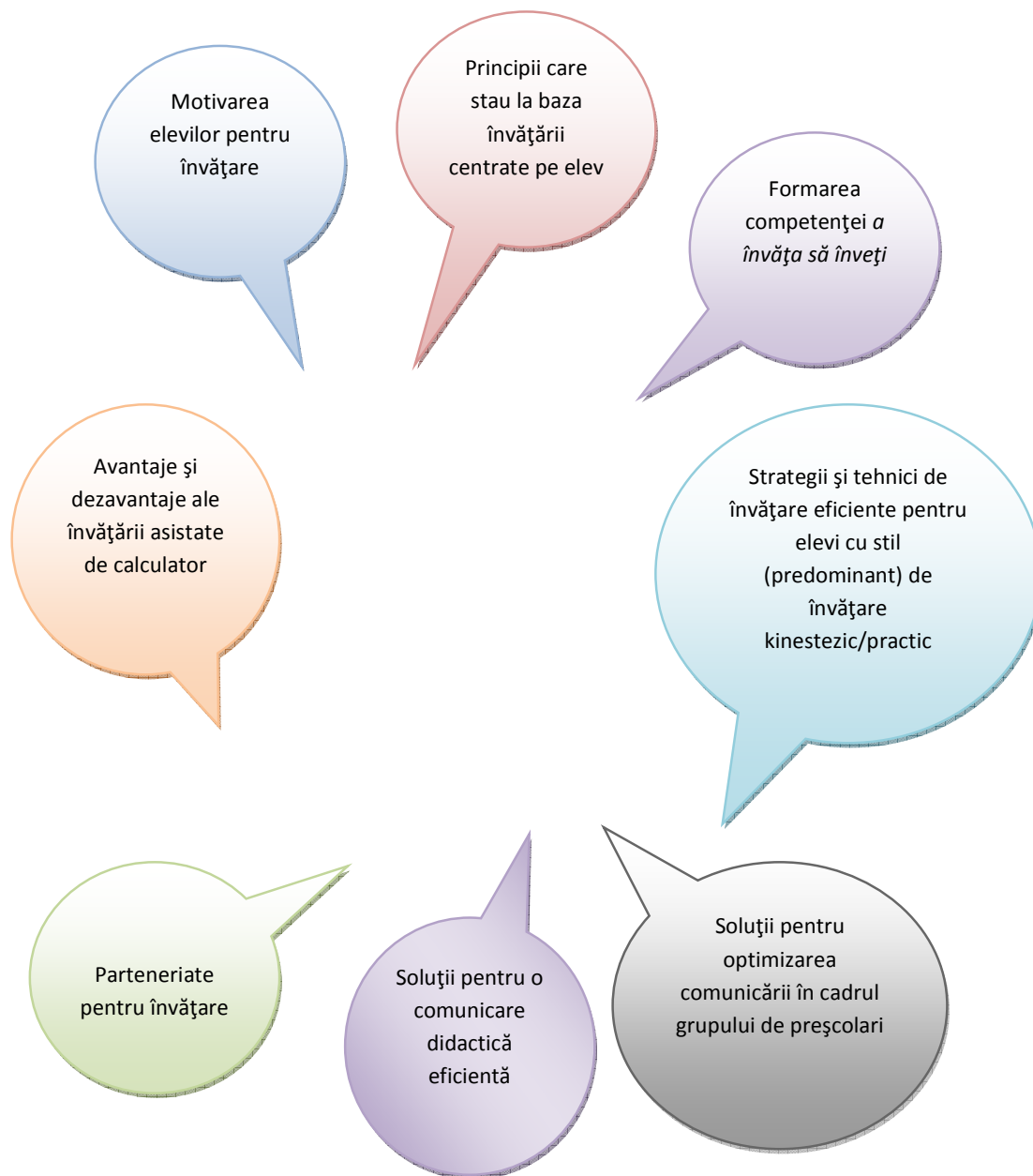

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2.3. Realizarea activităților didactice

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2.3.1. Disciplinele de studiu – centru de interes sau dezinteres pentru elevi

prof. dr. Aurelia Dan
Formator, județul Bistrița-Năsăud

Provocările societății contemporane au amprentat inevitabil și domeniul educațional, atât în ceea ce privește procesul de învățare, cât și beneficiarii direcți sau indirecti ai sistemului. Este un lucru deja verificat faptul că eficiența actului educațional depinde în mare măsură de artizanii acestuia. Dascălii devin promotorii schimbărilor calitative în educație, în condițiile în care dovedesc o reală capacitate de adaptare la imperativele legislative ale momentului.

În condițiile în care școala nu mai reprezintă un miraj pentru elevi, este nevoie de o nouă abordare sistemică și o reevaluare valorică a educației, ai căror promotori sunt deopotrivă dascălii și discipolii acestora. La nivel micro, asigurarea unui climat favorabil învățării se realizează îndeosebi în sala de clasă, la nivelul fiecărei discipline. În acest context, profesorul are la îndemână și trebuie să valorifice (valorizeze) un arsenal de tehnici de instruire prin care să stimuleze participarea elevilor la realizarea actului educațional.

În activitatea de formare față în față, cursanții au fost invitați să reflecteze asupra acestei problematice, identificând deopotrivă trei motive care atrag elevii spre studiul anumitei discipline și trei motive de dezinteres, argumentând fiecare exemplificare cu situații concrete întâlnite în practica școlară. După ezitățile debutului, fiecare cadru didactic a realizat o autoevaluare experiențială și a evidențiat cu obiectivitate factorii de interes, respectiv dezinteres, ce influențează și direcționează atitudinea pozitivă față de fiecare disciplină în parte.

Astfel, în opinia unui profesor de geografie la ciclul secundar inferior, cele 3 motive care atrag elevii spre această disciplină sunt: specificul disciplinei care stârnește

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

interesul și curiozitatea acestora; diversitatea materialului și a mijloacelor didactice (inclusiv softuri educaționale); structurarea materiei și accesibilizarea conținutului informațional. La polul opus, profesorul semnalează ca factori de dezinteres numărul redus de ore, lipsa motivației elevilor față de mediul înconjurător sau mijloacele pecuniare care nu permit cunoașterea directă a obiectivelor însușite în clasă. (Leon Buzilă, Școala Generală Rebrîșoara).

O altă opinie are în vedere caracterul holistic al învățării și corelează interesul individual al elevului cu specificul unei anumite discipline. Astfel că, motivele pentru care unii elevi sunt atrași să învețe la o anumită disciplină diferă de la caz la caz, de aceea ele nu sunt întotdeauna valabile.

Unii elevi învață la o anumită materie pentru a face pe placul familiei sau pentru a primi anumite recompense, care pot fi morale (lauda, distincția) ori chiar materiale (bani, obiecte pe care și le doresc etc). Alții sunt foarte receptivi la o anumită disciplină pentru că îi fascinează și le stârnește curiozitatea. Sunt și elevi care învață pentru că le place profesorul care predă o anumită materie, acesta devenind pentru ei un model.

De cele mai multe ori însă, receptivitatea elevilor este determinată de strategiile folosite de dascăl în activitatea de predare-învățare. Uneori elevii nu învață la o anumită disciplină pentru că le este prezentată într-un mod monoton, neatractiv, sau pentru că profesorul are o atitudine nepotrivită față de elevi, transmițându-le cunoștințe la un nivel mult prea avansat pentru capacitatea lor de înțelegere. (Adina Ciuta, Școala Generală Rebrîșoara)

Specificul activității didactice la nivelul învățământului preșcolar a fost evidențiat și descris de cadrele didactice specializate, ce invocau ca factori determinanți mediul

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

ambiental, familia sau procesul didactic în sine. În învățământul preșcolar, printre motivele care atrag copiii preșcolari la grădiniță sunt:

- amenajarea spațiului de învățare de către educatoare într-un mod cat mai atractiv, favorabil, stimulat și interesant. Spațiul amenajat pe arii de stimulare/sectoare (biblioteca, arta, știința, construcții, joc de masă, joc de rol) ajută copiii să-și dezvolte personalitatea pentru că le lasă posibilitatea de a alege singuri unde, cu ce, cu cine și cât se joacă, își asumă responsabilități pentru alegerile făcute, percep activitățile ca fiind reușite, deoarece sunt potrivite nivelului lor de dezvoltare și nu vor resimți o frustrare ca urmare a faptului că sunt constrânși să participe la activități care sunt fie prea dificile, fie prea ușoare. Alegând singuri și asumându-și responsabilitatea deciziei, copiii devin independenți, capabili să se descurce singuri, încrezători în propriile forțe ceea ce duce la formarea unei imagini de sine pozitive;
- planificarea activităților instructiv-educative stimulative, centrate pe copilul preșcolar, în conformitate cu nevoile acestuia;
- dezvoltarea și păstrarea relațiilor cu părinții, prin implicarea acestora în activitățile desfășurate în grădiniță, precum și consilierea acestora la nevoie.

Motivele de dezinteres identificate la grădiniță converg spre următoarele situații:

- lipsa de informare a părinților cu privire la activitățile desfășurate în grădiniță și prejudecățile provocate de această trunchiere la nivel comunicativ;
- zona greu accesibilă, datorită factorilor de mediu specifici din respectivul areal;
- factori psiho-pedagogici de ordin familial. Familia, prin tonalitatea și atmosfera sa afectivă, prin dimensiunea sa culturală și gradul ei de integrare socială, constituie un mediu educativ determinant. Orice dezacorduri și tensiuni din mediul familial vor genera în conștiința copilului îndoieli, reticențe sau reacții de inadaptare. (Domnica Ilovan, Grădinița cu Program normal Sîngeorz Băi).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Creșterea motivației elevilor față de școală este generată de o serie de factori interni sau externi ce pot fi identificați la nivelul fiecărei componente a procesului educațional. Interesul sau dezinteresul elevului față de studiul unei anumite discipline este direct proporțional cu capacitatea dascălului de a transforma ora de curs într-un real centru de interes pentru beneficiarii direcți ai învățăturilor transmise de acesta.

2.3.2. Reflecții asupra principiilor care stau la baza învățării centrate pe elev

prof. Carmen-Lucia Pinteș
Formator, județul Mureș

Chiar și azi, la câteva decenii de când se vorbește de învățarea centrată pe elev, admitem că adulții se orientează singuri în procesul de învățare, că fiecare adult este unic datorită experiențelor sale personale, dar ne este greu să admitem, că și elevii se comportă diferit în fața învățării, că au nevoi diferite, că au stiluri de învățare diferite.

După discuțiile purtate cu participanții la programul de formare *Consiliere și dezvoltare profesională*, din prima și cea de-a treia sesiune, atât la curs cât și în afara acestuia ori pe tutoriat, în cadrul temei „Principiile care stau la baza învățării centrate pe elev”, am reflectat asupra atitudinii cadrelor didactice față de nou, față de strategiile de predare.

Recunoaștem, noi, dascălii, că procesul de predare în sensul tradițional al cuvântului nu este decât unul dintre instrumentele care pot fi utilizate pentru a-i ajuta pe elevi să învețe și totuși, ponderea metodelor tradiționale folosite este foarte mare, indiferent de vechimea la catedră.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Recunoaștem că procesul de învățare nu are loc, în mare parte, în sala de clasă și nici când cadrul didactic este de față, dar avem deseori o inerție când este vorba să folosim experiențele elevilor, așa cum sunt ele.

Admitem că, luați individual, elevii pot învăța eficient în moduri foarte diferite și totuși, aflați în fața grupului clasă, în actul direct al predării, avem tendința de a-l uniformiza, de a aduce la un numitor comun demersul didactic.

Rareori elevii sunt lăsați să aleagă singuri modul cum se informează pe o anumită temă și cum prezintă rezultatele studiului lor. Motivațiile se referă la timp, la „imaturitatea” ori „incapacitatea” elevilor de a alege, de a selecta informația, sau modul de informare, prezentare a produselor activității. Situațiile din viața reală cu care se confruntă elevul, fiecare în mediul lui de proveniență (atât de diferite, mediile de proveniență!) sunt insuficient folosite, atât în predare cât și evaluare.

Înțelegerea procesului de învățare nu trebuie să aparțină doar profesorului – ea trebuie împărtășită și elevilor.

„Profesorii trebuie să încurajeze și să faciliteze implicarea activă a elevilor în planificarea și administrarea propriului lor proces de învățare prin proiectarea structurată a oportunităților de învățare atât în sala de clasă, cât și în afara ei.” Este unul dintre principiile învățării centrate pe elev. Dar câți dintre noi și cât de des aplicăm acest lucru? Cadrele didactice au tendința, mai ales în învățământul primar și cel gimnazial, să impună și mai puțin să dirijeze actul învățării, să minimalizeze dacă nu chiar să omită oportunitățile de învățare din afara clasei.

Programul de formare *Consiliere și dezvoltare profesională* a urmărit, printre altele, dezvoltarea profesională a personalului didactic în această direcție, reușind să ofere cadrelor didactice aptitudinile și încrederea necesară pentru:

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116

Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- a identifica necesitățile individuale de învățare ale elevilor;
- a încuraja și a facilita învățarea independentă, ajutând elevii să „învețe cum să învețe”;
- a practica principiile învățării pe baza includerii;
- a înțelege și a utiliza strategii de învățare activă, centrate pe elev;
- a înțelege și a utiliza strategii de diferențiere;
- a facilita dobândirea de către elevi a aptitudinilor cheie.

Pentru a sprijini instruirea centrată pe elev și utilizarea metodologiilor moderne de lucru la clasă, am pus accent, la solicitarea cursanților, pe strategii de predare care să corespundă stilurilor individuale de învățare.

Din chestionarul de evaluare finală a cursului a reieșit faptul că toți cursanții au considerat ca util sau foarte util programul de formare, cu exemple practice pe care le consideră de un real folos pentru dezvoltarea profesională.

2.3.3. Strategii, metode și tehnici de învățare activă – rolul și importanța lor în procesul de învățare permanentă

**prof. Teodora Boar
Formator, județul Mureș**

Tehnicile de învățare activă

„...nu sunt minuni, ci au doar efecte directe, imediate.”⁸

Urmărind diverse concluzii ale studiilor desfășurate atât în sistemul românesc de educație, cât și în cel european, referitoare la rezultatele învățării, am realizat că una din problemele pe care tinerii noștri le dobândesc în timp în această privință este

⁸ Rampillon, Ute-Aufgabentypologie zum autonomen Lernen, S.9, Max Hueber Verlag, 2004.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

lipsa unei anumite „științe”, a unei competențe – aceea de a ști cum să înveți, una din competențele cheie cuprinse în Cadrului European Comun de Referință pentru învățarea limbilor străine.

Același aspect l-am constatat și în urma desfășurării programului de formare, din feedback-ul primit de la cadrele didactice formate. Atât elevii cât și cei care îi formează, acceptă și abordează cu destul de mare greutate metode, strategii, tehnici de lucru care să determine învățarea în alt fel și cu alte rezultate decât cele tradiționale.

Competența de *a învăța să înveți* se regăsește între cele opt competențe-cheie europene și este considerată a fi „capacitatea de a începe și duce la bun sfârșit un demers de învățare, de a organiza și conduce propria învățare, atât individual cât și în grup, prin intermediul unui management eficient al timpului și al informației.”⁹

Formabilului i se permite (neconsiderându-se a fi pierdere de timp) „**să construiască pe baza experiențelor acumulate, să-și utilizeze cunoștințele și aptitudinile în diverse contexte.** Motivația și încrederea în sine sunt pentru competențele individului de maximă importanță.”¹⁰

Definiția cuprinde ideea acumulării de noi cunoștințe și capacități, **prelucrarea și însușirea lor reală**, fapt care pare în acest moment să lipsească în modul de pregătire al elevilor, dar și al cadrelor didactice. Trebuie să recunoaștem că formarea acestui tip de competență solicită timp și că trebuie să existe dorința de a lucra în acest mod. Ca urmare, principiile învățării active joacă un rol foarte important. Responsabilitatea și perseverența constituie pietre de hotar în procesul de învățare atât pentru formabil, cât și pentru formator (dascălul).

⁹ Cadrul European Comun de Referință pentru învățarea limbilor/Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen:lernen, lehren, beurteilen, Langenscheidt,Strasßburg, 2001,pag.24.

¹⁰ idem

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

A învăța în așa fel încât să poți utiliza ceea ce ai reținut sau să poți, pur și simplu, să folosești o tehnică, metodă de informare sau de înțelegere a unei informații este, de fapt, rezultatul așteptat al unei schimbări în mentalitatea didactică (la nivel minimal), a dispariției rezistenței la schimbarea cerută, aproape impusă de fenomenul secolului XXI numit globalizare.

De aceea, consider abordarea acestor lucruri ca fiind de mare importanță. Definirea tehnicilor de învățare activă se realizează prin cuprinderea lor ca elemente constitutive ale strategiilor de învățare.

Astfel, Rampillon definește strategiile de învățare ca „un șir de operații... în cadrul cărora conlucrează diferite tehnici de învățare, pentru ca învățarea să devină sinergetică.”¹¹

Tehnicile de învățare sunt adevărate componente ale demersului didactic și dacă sunt exersate, antrenate, pot ajuta foarte mult formabilul în învățare.

Ute Rampillon definește în „Să învățăm mai ușor/Lernen leichter machen“ din 1999, **tehnicile de învățare ca „demersuri, care pornesc de la formabil și care sunt utilizate intenționat și planificat pentru a pregăti, coordona și controla învățarea“.**

Odată ce învățarea este acceptată, ea provine din forul interior al celui care dorește să învețe și nu din „foruri superioare, străine”, ci din interesul de a învăța pentru sine și pentru viață”¹².

¹¹ Rampillon, Ute-Lernen leichter machen-Deutsch als Fremdsprache, Max Hueber verlag, 1995, Ismaning, S.15.

¹² Rampillon, Ute-Lernen leichter machen- Deutsch als Fremdsprache, Max Hueber verlag, 1995, Ismaning, S.14.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOS DRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Formabilul dezvoltă motivarea interioară de a prelua responsabilitatea procesului învățării. Pentru aceasta formabilul are nevoie de un plan de acțiune, un plan de învățare. Acesta cuprinde conform autoarei Ute Rampillon următoarele elemente:

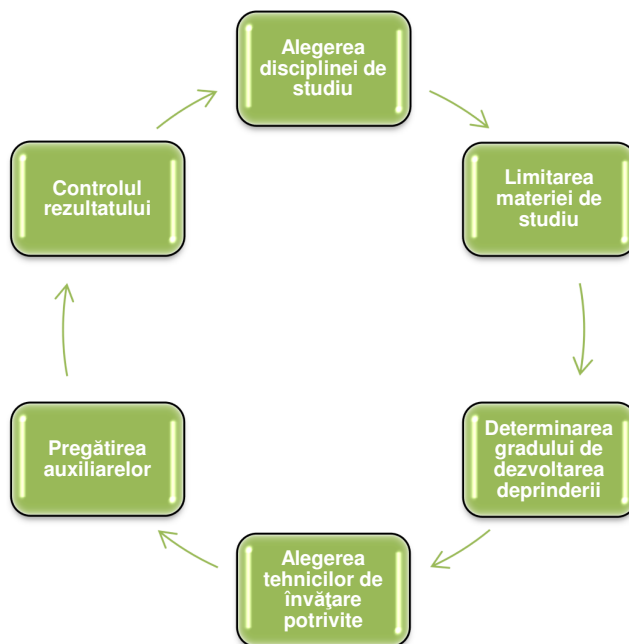

Fig.1-Rampillon, 1999, pg.14, „Să învățăm mai ușor/Lernen leichter machen“

În acest fel funcția și rolul tehnicilor de susținere/ajutor, de simplificare a procesului de învățare, de demontare a tuturor obstacolelor psihologice, de orientare a învățării, se fac mai vizibile.

„Aplicarea conștientă și reflexivă a unor tehnici nu este, de obicei, de ajuns. Ele trebuie coroborate cu alte tehnici care să contribuie la însușirea aceluiași conținut sau al unuia asemănător. Astfel se formează strategia învățării... Formabilul are

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

nevoie de cât mai multe tehnici adecvate temelor pentru a le transforma în strategii și astfel să își poată transforma învățarea.¹³

O atenție deosebită ar trebui acordată acelor tehnici care contribuie la „formarea progresivă a competențelor”. Ca urmare, tehnicile de învățare au fost clasificate în:

- tehnici de învățare care pregătesc procesul de învățare;
- tehnici de învățare care coordonează procesul de învățare.¹⁴

Luând în considerare aspectul diferențierii instruirii, profesorul trebuie să acorde o atenție sporită adecvării tehnicilor de învățare puse la îndemâna elevului, o adecvare din punct de vedere al complexității, al unei anumite ordini în care ele sunt transmise, al numărului, al valabilității (dacă ele sunt sau nu potrivite fiecărui formabil) și al momentului aplicării. De toate aceste elemente depinde foarte mult eficacitatea și efectul strategiilor enumerate.

Rampillon corelează formarea progresivă a competenței de învățare cu următoarele aspecte:

- a) perceperea tehnicilor și conștientizarea lor; (de exemplu: marcarea caracteristicilor lingvistice sau ale celor de conținut, alegerea celor mai adecvate formulări pentru exprimarea unei reguli);
- b) colecționarea unor tehnici proprii celor care studiază, compararea, ordonarea lor și pregătirea învățării independente;
(de exemplu: găsirea tehnicilor de către formabili, învățarea lor, repetarea acestora, autoobservarea în timpul cititului, observarea pașilor urmați);
- c) experimentarea tehnicilor de învățare și evaluarea efectelor acestora (de exemplu: realizarea unei planificări – pașii efectuați înainte și după citirea unui text sunt comprehensibili, jurnalul învățării, experimentarea unor noi tehnici);

¹³ Rampillon, Ute-Lernen leichter machen-Deutsch als Fremdsprache, Max Hueber verlag, 1995, Ismaning, S.15

¹⁴ vgl. Rampillon, Ute-Aufgabentypologie zum autonomen Lernen, Max Hueber Verlag, 2004, S.15.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

d) sarcini de lucru, prin intermediul cărora formabilii trebuie să învețe independent.

Conform literaturii de specialitate, strategiile și tehnicile de învățare se pot confunda foarte ușor.

Bimmel și Rampillon ajută la clarificarea conceptelor, recomandând formularea asupra obiectivelor prin simpla interogare: „*dacă... atunci*”.

Strategiile de învățare – un plan conștient pentru a atinge un obiectiv: de exemplu, dacă doresc să scriu corect un cuvânt, atunci caut în dicționar. În acest caz e important ca planul să fie conștientizat de către cel care îl utilizează.

Tehnicile de învățare arată *cum* – adică deprinderea de a căuta în diverse surse de informație.

Totuși o clasificare a tehnicilor nu poate fi făcută ușor, deoarece fiecare strategie de învățare aduce cu sine o nouă tehnică de învățare.

Ute Rampillon dă ca exemplu doar tehnicile secundare, care pot să apară la strategia de învățare *pregătirea notițelor*: tehnici de citire, tehnici de înțelegere a cuvântului, tehnici de vizualizare, scrierea de texte, tehnici de raportare și, nu în ultimul rând, tehnici de povestire.

Fiecare strategie este și va fi exersată și aplicată cu și prin tehnicile proprii.

În concluzie, accentuând rolul și importanța mijloacelor de învățare – prin acestea înțelegând strategiile și tehnicile de învățare ca metode active de învățare – atât formatorul cât și formabilul vor înțelege sensul lor real: ele sunt nu doar simple

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

ajutoare în procesul de achiziție intelectuală, ci constituie baza în învățarea după școală, în timpul vieții.

Bibliografie:

1. ***. (2001). Cadrul European Comun de Referință pentru învățarea limbilor/Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen lernen, lehren, beurteilen, Langenscheidt. Berlin. München.
2. Rampillon, U. (1995). *Să învățăm mai ușor/Lernen leichter machen*. Deutsch als Fremdsprache. Max Hueber Verlag, Ismaning.
3. Rampillon, U. (1985). Tehnici de învățare în predarea limbilor străine/Lerntechniken im FSU. Max Hueber-Verlag, Ismaning.
4. Rampillon, U. (2000). *Tipologia exercițiilor în învățarea autonomă/Aufgabentypologie zum autonomen Lernen*. Deutsch als Fremdsprache. Max Hueber Verlag, Ismaning.

2.3.4. Învățarea (inter)activă

prof. Iulia Luca
Formator, județul Mureș

Când acțiunea comună este necesară, când reciprocitatea este activată în cadrul unui grup în vederea obținerii unui rezultat, atunci par să existe procese care stimulează învățarea individuală și care conduc pe fiecare la o competență cerută de constituirea grupului. Jerome Bruner

În abordarea acestui modul am ținut seama de faptul că acela care învață trebuie să-și construiască cunoașterea prin intermediul propriei înțelegeri, că nimeni nu poate face acest lucru în locul său, dar că această construcție personală este favorizată de interacțiunea cu alții care și ei, la rândul lor, învață. Altfel spus, dacă elevii își construiesc cunoașterea proprie, nu înseamnă că fac acest lucru singuri, în izolare.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Promovarea învățării active presupune și încurajarea parteneriatelor în învățare, adevărata învățare este nu doar simplă activă, individual activă ci interactivă. Principiul după care m-am condus în realizarea acestui modul este acela că omul este fundamental social și că devenirea sa presupune încurajarea parteneriatelor în învățare, aceea care permite transferul de achiziții în contexte noi și ia forma învățării interactive. Printre avantajele acestui tip de învățare se pot enumera:

- implicarea mai productivă în învățare decât în abordările frontale sau individuale;
- manifestarea dorinței de a împărtăși celorlalți experimentul și prin aceasta stabilirea de noi conexiuni în sprijinul înțelegerii;
- înțelegerea profundă când se creează oportunități de a explica și chiar de a preda celorlalți colegi ceea ce s-a învățat.

Am intrat în discuție cu participanții, lansându-le întrebările:

- Când vă simțiți mai în siguranță: atunci când lucrați individual sau atunci când lucrați în grup?
- Împărtășiți colegilor experiențe în care ați împărțit elevii pe grupe pentru realizarea unei sarcini?
- Ezitați să propuneți activități de grup sub pretextul că se produce indisciplina sau gălăgie?
- Ce criterii au stat la baza constituirii grupului de elevi?

Discuțiile cu grupul participanților au fost foarte animate, emițându-se păreri pro și contra metodelor de învățare prin colaborare. Am stabilit împreună câteva modalități pentru a forma rapid grupuri: cărți de joc, cartonașe cu numere, puzzle, serii specifice pornind de la specificul unei discipline putem constitui grupele în funcție de categorii de concepte, relații, fenomene.

Dacă nu există posibilitatea de a grupa elevii altfel decât în perechi, se pot totuși derula activități interactive, cei doi putând lucra împreună pentru discutarea unui text, sau a unei imagini, a unei întrebări adresate de cadrul didactic, realizarea unui

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MIȘCĂRI
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

dialog, compararea notițelor, studiul unui caz, realizarea unui experiment, formularea de întrebări referitoare la o temă de lucru în clasă.

Întrebarea lansată de cursanți în urma acestor discuții a fost una pertinentă: *Ce face profesorul când învățarea elevilor este activă?*

La prima vedere, în școala centrată pe elev, rolul profesorului pare diminuat. Pentru a avea elevul în centrul demersului, cadrul didactic exercită roluri cu mult mai nuanțate decât înainte. Astfel, în funcție de context, profesorul acționează mereu, dar adecvat și adaptat nevoilor grupului: planifică activitățile cu caracter instructiv – educativ, organizează activitățile, determină sarcinile pe niveluri, conduce activitatea desfășurată în clasă, îndrumă elevii pe drumul cunoașterii, motivează elevii prin formule de întărire pozitive și negative, consiliază elevii în activitățile școlare și extrașcolare, monitorizează și evaluează progresul elevilor în scopul cunoașterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor. (...)

În cadrul acestui modul, cursanții au dat dovadă de implicare, inovație, abordând într-o manieră modernă procesul de învățare. I-am sfătuit să încurajeze exprimarea ideilor, să motiveze învățarea prin aplicarea în permanență a unei pedagogii a încurajării.

Bibliografie:

1. Păcurari, O. (2001). *Învățarea activă. Ghid pentru formatori*. MEC CNPP.
2. Silberman, M. (1996). *Active Learning. 101 Strategies to teach any subject*. Allyn and Bacon, Boston.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2.3.5. Stilul de învățare kinestezic

prof. Carmen-Lucia Pinteș
Formator, județul Mureș

Nu de puține ori am auzit în diverse ocazii, din partea cadrelor didactice remarcă: „predau la fel, la toată clasa și totuși unii elevi, deși buni, nu înțeleg”. Problema ridicată cel mai des la comisiile metodice, în discuțiile ad-hoc din cancelarie sau la cursurile de formare continuă este cea a comportamentului diferit pe care elevii îl au în fața învățării. Înaintea unei inspecții sau activități demonstrative, cadrul didactic este mult mai atent la activizarea elevilor, la munca diferențiată, pe grupe de elevi și se adresează tuturor stilurilor de învățare.

Dacă strategiile de învățare pentru cei care au un stil de învățare predominant vizual sau auditiv sunt mai des folosite, fiind mai cunoscute, o atenție insuficientă este acordată elevilor cu stil preponderent kinestezic, practic, deși vârsta școlară, atât a școlarului mic, cât și a școlarului din gimnaziu, se caracterizează prin operaționalizare și gândire concretă și abia mai târziu prin gândire abstractă și generalizare (vezi stadiile dezvoltării ale lui Piaget și Teoria inteligențelor multiple a lui Gardner).

Mai jos sunt amintite câteva strategii/tehnici de învățare eficiente pentru persoane cu stil de învățare kinestezic/practic:

- efectuarea unei activități practice facilitează adesea înțelegerea (de exemplu: experimente, probleme etc);
- scrierea lucrurilor în ordinea lor, pas cu pas, este o cale eficientă de a le ține minte;
- re-scrierea ideilor folosind cuvinte proprii;
- convertirea notițelor într-o imagine sau într-o bandă desenată;

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- alcătuirea unei hărți mentale sau a unei diagrame de tip „pânză de păianjen”;
- sublinierea/urmărirea cu degetul a titlurilor, cuvintelor cheie, apoi rostirea cu voce tare a acelor cuvinte, urmată de scrierea lor din memorie;
- scrisul pe calculator este adesea mai ușor decât scrierea de mână;
- sprijinirea unei alte persoane să îndeplinească sarcina respectivă.

Situațiile de învățare prezentate mai jos se utilizează la clasă frecvent; trebuie doar să acordăm un pic de atenție implicării elevilor cu stil de învățare predominant practic/kinestezic pentru a-i solicita mai mult în activitățile care li se potrivesc.

Activitățile de ascultare îi dezavantajează; cele practice îi stimulează. Activitățile de grup și munca independentă pot fi utilizate cu succes dacă elevii sunt implicați la momentul sau în etapa potrivite.

Prezentăm mai jos câteva exemple de activități de învățare în care sunt exploatare preferința pentru simțul tactil și pentru sarcini practice:

- braistorming folosind notițe autoadezive;
- jocul de rol sau simularea permit participarea și oferă o experiență practică, experiență care ajută elevul să țină minte mult mai ușor;
- activități de învățare reciprocă în care elevul realizează o demonstrație sau oferă sprijin practic;
- învățarea prin încercare și eroare – „dacă prima dată nu reușești, *descoperă unde ai greșit și încearcă din nou*”;
- activitățile practice reprezintă situații de învățare confortabile pentru elevul cu un stil de învățare practic/kinestezic.

Așadar, profesorii pot diferenția conținuturile, procesele, produsele învățării în funcție de disponibilitate, interese, profilul de învățare, folosind o varietate de strategii de instruire și de management al clasei, scopul diferențierii fiind dezvoltarea maximă și succesul individual al elevului.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2.3.6. Instruirea asistată de calculator – avantaje și dezavantaje

**prof. Laura Bot
Formator, județul Cluj**

Utilizarea tehnologiei informației în toate domeniile de activitate a influențat în mod semnificativ și educația. În ultimii ani, această tehnologie s-a transformat într-o componentă a procesului de învățământ, integrându-se în strategiile de acțiune.

Instruirea asistată de calculator a apărut ca urmare a informatizării învățământului, fiind un nou mod de organizare a învățării. Presupune organizarea situațiilor de învățare cu ajutorul computerului și al unor programe educaționale, înregistrări multimedia.

În cadrul instruirii asistate de calculator se produce învățarea și cu ajutorul acestuia, fiind o formă interactivă și aproape independentă de acces la cunoaștere, de informare și de prelucrare a informațiilor doar cu ghidarea profesorului, fără medierea acestuia. Datorită utilizării computerului și multimediei, se realizează învățarea în ritm propriu prin observare, experimentare și descoperire, permițând atingerea obiectivelor educaționale stabilite.

Utilizarea instruirii asistate de calculator în procesul de instruire și educare prezintă numeroase avantaje, pe măsură ce elevii dobândesc cunoștințele și abilitățile necesare utilizării computerului. Prin intermediul calculatorului, elevii au acces la surse de informare ce depășesc granițele sălii de clasă sau copertele manualelor. În același timp, își dezvoltă abilități de procesare a informației. Bazele de date, CD-ROM-urile documentare, programele educative, simulările și accesul la Internet asigură informări și experiențe complexe, sporind calitatea învățării. Calculatorul permite accesul rapid la un mare volum de informații, furnizând o documentare variată și bogată.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Instruirea asistată de calculator prezintă avantaje formative semnificative deoarece permite o mai bună organizare a informațiilor, stimulează procesele operatorii ale gândirii, presupunând implicare și un efort personal de descoperire. De asemenea, asigură un plus de motivare a învățării deoarece prezintă informația într-o formă atractivă.

Deși este atractivă și prezintă avantaje de necontestat, organizarea învățării cu ajutorul calculatorului ridică anumite semne de întrebare asupra eficienței acesteia. Întrebarea la care se caută răspuns este dacă elevul va reține și va înțelege mai bine informația oferită de computer decât dacă ar fi citit-o dintr-o carte sau ar fi ascultat explicațiile profesorului. În acest caz elevul își va dezvolta mai bine priceperile și deprinderile? Este greu de dat un răspuns.

Avantajele obținute de către elev atunci când își auto-dirijează și auto-controlează învățarea realizată cu ajutorul calculatorului sunt contrabalansate de lipsa îndrumării acesteia de către profesor. În ceea ce privesc posibilitățile de transmitere a informației, noua tehnologie este impresionantă. Acest fapt nu este suficient din perspectivă educațională. Rolul profesorului este absolut necesar în îndrumarea, coordonarea și evaluarea învățării. Tehnologia informației nu poate suplini acest rol. Succesul educației depinde de competența și devotamentul profesorului.

Nu este important numai accesul la informații, ci și interacțiunile dintre subiecții învățării.

Bibliografie:

1. Albușescu, I. (2008). *Pragmatica predării*. Ed. Paralela 45. Pitești.
2. Bocoș, M. (2007). *Didactica disciplinelor pedagogice: un cadru constructivist*. Ed. Paralela 45. Pitești.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2.3.7. Optimizarea comunicării didactice

**prof. Boar Teodora
Formator, județul Mureș**

Comunicarea didactică este o formă particulară a relației de schimb între două sau mai multe persoane, două sau mai multe grupuri.

Câte dintre cadrele didactice pot afirma că desfășoară o comunicare corectă, de bună calitate, în procesul de instruire?

Pot afirma acest lucru acele cadre didactice care comunică în mod asertiv, practică ascultarea activă și rezonează în calitate de emițător cu partenerul de discuții receptorul – clasa, elevii etc.

Ascultarea activă devine un instrument deosebit de important în registrul comunicării didactice. De multe ori ea apare ca urmare a nevoii de reglare, de optimizare a relațiilor la nivelul agenților implicați în demersul didactic.

Barierele comunicării pot interveni de ambele părți, dar interesul comun este de a debloca canalele de comunicare, de a regla tonalitatea și de a merge înainte.

Cum vom rezolva un asemenea blocaj la nivelul unei clase?

Trebuie să înțelegem înainte de toate că sala de clasă este un spațiu la fel ca oricare altul, doar că limitarea este temporală și este dată de numărul de minute pe care îl avem la dispoziție pentru a putea rezolva problemele întâmpinate în registrul comunicării: de multe ori mai puțin de 50 minute. Spațiul temporal se poate extinde în afara sălii de clasă, și așa se și întâmplă, dar efectul comunicării se diminuează, se rezumă doar la actorii direct implicați în problema blocajului.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Pentru prevenirea unor comportamente de tipul menționat, profesorul poate să-și învețe elevii să reacționeze corect.

Tehnicile de ascultare activă și de comunicare asertivă își dovedesc eficacitatea în ambele părți.

În acest caz, la nivelul clasei pot fi alcătuite liste de tipuri de comportament (negativ, pozitiv) cu reacții asertive și de ascultare activă. Aceste liste pot fi expuse sub forma unor afișe, realizate tot de elevi, în colaborare cu profesorii lor de specialitate.

Prezentăm câteva mesaje care pot fi trecute în categoria comportamentului ascultării active:

- Privește-mă!
- Gândește înainte de a reacționa!
- Fii acolo și pentru celălalt!
- Tăcerea e de aur!
- Pune-te în locul celuilalt!
- Citește dincolo de rânduri!
- Reformulează!
- Sunt aici, te ascult!
- În concluzie, pot spune că ...
- Mă gândesc la ce mi-ai spus ...
- Cum vezi tu situația ...

Exersarea acestor aspecte de ascultare activă este utilă, la oricare din orele de specialitate, nu doar la ora de consiliere. Fiecare profesor are nevoie de mici trucuri pentru dezamorsarea situațiilor dificile și de multe ori este bine ca elevii să poată răspunde pe măsura încercărilor făcute. De aceea și modul de a reacționa poate fi antrenat și exersat. Tot ceea ce este afirmat, afișat, poate fi însoțit de mișcări ale corpului:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- aplecare înainte a corpului;
- clătinări ușoare din cap;
- zâmbet;
- menținerea contactului vizual.

Deschiderea trebuie să vină din partea celui mai mare în ierarhie, adică a profesorului, deoarece el este cel care dă tonul prin atitudine și modul direct de a răspunde unor provocări, blocaje și bruiaje în contextul comunicării didactice.

Există o vorbă românească: „Vorba dulce, mult aduce!”; ea poate fi echivalentul ascultării active și al comportamentului asertiv.

2.3.8. Optimizarea comunicării în cadrul întâlnirii de dimineață

prof. dr. Tudor-Daniel Pavelea
Formator, județul Bistrița-Năsăud

Întâlnirea de dimineață reprezintă o activitate didactică fundamentată pe comunicare, în care fiecare dintre participanți trebuie să aibă o prezență activă, ascultând și comunicând idei. Deoarece întâlnirea de dimineață reprezintă un mediu de interacțiune formalizat, nu întotdeauna participanții se vor angaja spontan și consistent în comunicarea ideilor proprii. De aceea, propunem în continuare câteva soluții de facilitare a comunicării cursive, democratice și consistente în cadrul grupului de preșcolari.

A. Organizarea grupului de preșcolari în cerc. Cercul reprezintă formația de lucru cea mai propice comunicării, deoarece:

- dispunerea în cerc a participanților permite realizarea contactului vizual spontan cu fiecare dintre membrii grupului și cu propunătorul;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- neexistând poziții privilegiate, nu se creează tensiuni sau ierarhii informale, care să ducă la blocaje în comunicare;
- prezența propunătorului adult în cadrul formației de participanți și participarea sa activă la îndeplinirea sarcinilor de comunicare reduc din autoritatea formală a acestuia, sporind astfel caracterul securizant și deschis al mediului de comunicare.

B. Utilizarea marcajelor pentru stabilirea locului fiecărui participant. Pentru evitarea momentelor de agitație și a tensiunilor pe care le poate provoca schimbarea spontană a locului în timpul comunicării, cadrul didactic poate opta pentru a marca fiecare loc în cadrul cercului, utilizând scăunele, dispuse în cerc sau, mai adecvat la grupele mici, pernițe colorate, câte una pentru fiecare participant.

C. Prezența unui facilitator al comunicării în persoana unui alt adult care sprijină desfășurarea secvenței de comunicare (părinții pot fi invitați pe rând să joace acest rol) este utilă în special în situația grupelor nou-formate, care nu stăpânesc încă rutinele întâlnirii de dimineață sau în cazul grupurilor numeroase de preșcolari. Facilitatorul se poate poziționa undeva la mijlocul cercului, rolul său fiind de a rezolva sarcinile de comunicare alături de copii, amintind în același timp, când este cazul, cerințele sarcinii de lucru, regulile de comunicare și oferind un model de acțiune.

D. Utilizarea unei marionete, care, transferată de la un participant la celălalt, reprezintă un instrument ce reglează comunicarea. Astfel, copiilor li se cere să nu vorbească până când marioneta nu ajunge la ei sau nu le este înmănată de către cadrul didactic ori de către un alt copil. Marionetele pot fi utile și în cazul în care unii copii comunică cu dificultate atunci când se află în grupuri mai mari. În cazul acesta ei pot fi încurajați să îi vorbească întâi marionetei.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

E. Utilizarea comunicării în perechi. Acesta poate fi un moment intermediar înaintea comunicării de grup. Este util în cazul în care copiii trebuie să formuleze un răspuns mai dificil la o întrebare sau când, la întrebările mai personale, se anticipează că participanții vor avea rețineri în formularea răspunsului.

F. Impunerea sau negocierea unor reguli de comunicare democratică, reguli care să promoveze ascultarea activă și respectul reciproc.

G. Utilizarea emblemelor și a etichetelor cu simboluri și imagini motivante. Se pot utiliza etichete cu o simbolistică variată, care să exprime stări de spirit pe care copiii le trăiesc la un moment dat, care să illustreze calități individuale (ex.: o albinuță pentru copiii care se dovedesc harnici).

H. Utilizarea rundelor de comunicare, utile atunci când dorim să evocăm cât mai multe idei pe o temă dată sau când dorim să antrenăm toți copiii în activitatea de comunicare. În cazul rundelor de comunicare, propunătorul este cel care anunță subiectul situației de comunicare și regula de bază după care se va desfășura runda de discuții, de ex.: *În continuare, vom vorbi despre ce înseamnă să fii prieten cu cineva. Vom spune: „Să fii prieten cu cineva înseamnă...”. Fiecare copil va spune o idee. Eu sunt prima și vom continua în direcția aceasta (se indică direcția comunicării în cadrul cercului).*

Bibliografie:

1. Glava, A., Pocol, M., Tătaru, L-L. (2009). *Educația timpurie: ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preșcolar.* Paralela 45. Pitești.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

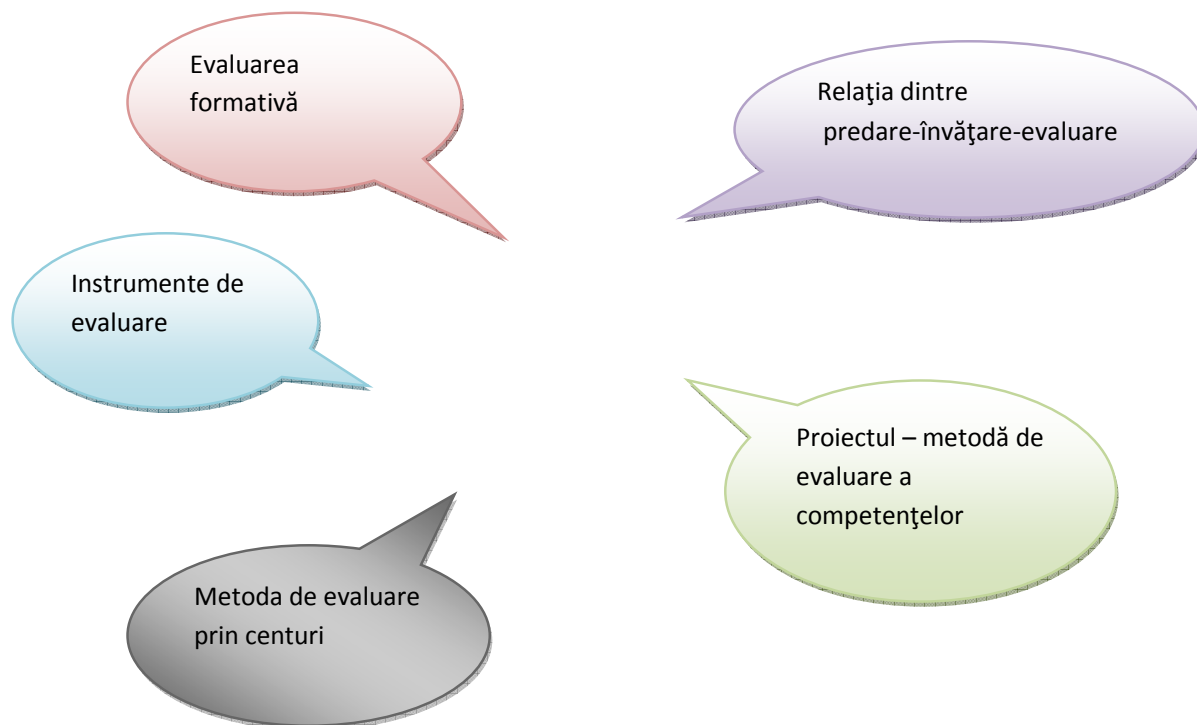

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2.4. Evaluarea performanțelor școlare

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2.4.1. Congruența între predare, învățare, evaluare

prof. Iulia Luca
Formator, județul Mureș

Evaluarea pedagogică nu este un scop în sine. Ea se axează pe un demers specific și riguros (intenție, măsură, judecată și decizie) și acest demers face parte integrală din procesul de predare-învățare. Societatea în care evoluează elevul de azi influențează în mod direct procesele cognitive de învățare și de însușire a priceperilor, deprinderilor și tehnicilor de lucru în fața cărora va fi pus ca viitor adult. În cele ce urmează mă voi referi la ceea ce înseamnă îmbinarea dintre cele trei procese de bază (predare-învățare-evaluare) la limbile moderne. Și acest fapt se datorează preponderenței cursanților cu aceste specialități în grupele mele.

O varietate de discipline precum lingvistica, psiholingvistica și sociolingvistica oferă bazele necesare pentru crearea unui sistem coerent susceptibil să genereze o învățare eficientă. Astfel, în predarea limbilor străine a apărut ca primordială conceperea limbajului mai întâi și înainte de toate ca un instrument de comunicare pentru că limbajul este recunoscut ca act social, adică mijloc de comunicare ce permite vehicularea ideilor și interacțiunii cu ceilalți.

În zilele noastre nu se mai poate pune la îndoială faptul că scopul primordial al predării limbilor este acela de a favoriza comunicarea și de a suscita interacțiunea indivizilor. Într-o abordare centrată pe dezvoltarea unei competențe de comunicare, se pot degaja mai multe orientări. Astfel în didactică se accentuează necesitatea utilizării reale a limbii străine în situații de comunicare din viața curentă. De asemenea, referitor la aceste situații, ele trebuie să poarte amprenta autenticității și să satisfacă nevoile elevilor. E imperativ necesar ca cele patru competențe lingvistice să fie integrate în situații clare de învățare. Pe baza acestor deziderate atinse, elevii pot ajunge la formarea competenței lingvistice necesare care să-i poată ajuta în situații reale de comunicare, dincolo de spațiul școlii.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Referitor la obiectivele învățării putem spune că ele precizează comportamentele pe care le așteptăm din partea elevilor. Aceste obiective și competențe, dacă ne referim la liceu, sunt precizate în programele de studiu și prezența lor în programe are avantajul că se înscriu într-o pedagogie a schimbării conceptuale și instrumentale. Se poate spune că obiectivele învățării limbilor străine sunt definite în termeni de performanță centrată pe elev și axată pe dezvoltarea priceperilor și deprinderilor care vizează interacțiunea socială și trebuie folosite în contexte socio-lingvistice suficient de bogate și diversificate pentru a favoriza un limbaj autentic.

În ce ceea privește evaluarea achizițiilor elevilor, este necesar să se facă o diferențiere pe categorii de obiective, fiecareia corespunzându-i o anumită funcție a evaluării. Astfel, în evaluarea formativă, profesorul va trebui să urmărească progresul elevilor și să diagnosticheze punctele forte precum și cele slabe ale elevilor bazându-se pe atingerea graduală a obiectivelor intermediare și a celor terminale pe care le urmărește într-o unitate de predare. În schimb, când este vorba de evaluarea sumativă, profesorul se va axa esențial pe obiectivele terminale urmărind să surprindă și să determine gradul de stăpânire a acestora de către elevi.

În această optică, se poate spune că profesorul poate diagnostica cu precizie măsura în care elevii săi au atins obiectivele predării și învățării și își poate stabili strategia pentru a asigura progresul elevilor săi. Pentru ca demersul evaluării să fie reușit, profesorul trebuie să țină seama de trei dimensiuni esențiale ale situațiilor de evaluare:

1. abordarea teoretică a materialului de predat;
2. obiectivele și competențele învățării avute în vedere;
3. situațiile prin care trec elevii pentru a-și însuși cunoștințe, priceperi și deprinderi.

De aici rezultă că situațiile de evaluare nu pot fi situații de evaluare surpriză. Se subînțelege deci că profesorul trebuie să aibă o idee clară despre performanțele

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MI
MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

elevilor săi, raportate la exigențele obiectivelor pe care ei trebuie să le atingă. Situațiile de evaluare trebuie să devină o prelungire firească a situațiilor de învățare. E sortită eșecului o evaluare improvizată de tipul: scoateți o foaie de hârtie. Sarcinile evaluative propuse elevilor trebuie să fie întru totul asemănătoare cu tipurile de situații de învățare prin care elevii au trecut în timpul orelor. Nerespectarea acestui demers poate provoca consecințe nefaste pentru elevi.

În concluzie, putem spune că o evaluare este reușită atunci când elevilor li se explică sarcinile pe care le au de îndeplinit și aceste sarcini trebuie să decurgă firesc din procesul de predare-învățare. De asemenea, elevilor trebuie să li se prezinte baremul de corectare care stabilește valoarea alocată fiecărui element din răspuns, în funcție de importanța acordată fiecărui obiectiv de învățare.

Bibliografie:

1. Coste, D. (1992). *Un niveau-seuil*. Strasbourg. Conseil de l'Europe.
2. Lussier, D. (1992). *Evaluer les apprentissages*. Hachette. Paris.

2.4.2. Evaluarea formativă-reflecții

prof. Teodora Boar
Formator, județul Mureș

„Într-o călătorie nu obiectivul atins este cel mai important, ci drumul parcurs până acolo.”

Ce înseamnă, din punct de vedere teoretic, evaluarea de tip formativ? Dar practic? Din ce nevoie a apărut acest tip de evaluare? Este acest tip de evaluare o alternativă validă, de încredere?

Iată doar câteva întrebări la care am căutat răspunsuri împreună cu formabilii grupei în acest curs de formare continuă. Apelând la expertiza profesională a grupului, nu

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MI
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

au existat dificultăți în a defini, din punct de vedere teoretic, conceptul evaluării și, în mod special, al celei formative.

Evaluarea de tip formativ este, așadar prin definiție, o alternativă/un mod complementar de evaluare al cărui potențial formativ susține individualizarea actului educațional prin sprijinul acordat elevului în procesul de învățare, asigură o reglare a proceselor de formare a elevului; este continuă, analitică, centrată mai mult pe cel ce învață decât pe produsul finit.

Pornind de la această abordare, formabilii au pus în discuție importanța și ponderea aplicării în procesul didactic al acestui tip de evaluare. Ce anume este mai important în demersul didactic: **procesul** de învățare (cum, când, în ce fel) sau **produsul** (ce anume)?

În acest mod s-au stabilit de la sine polii evaluării. Discuțiile purtate au reflectat adevăruri ale sistemului educațional actual: sistemul nu a fost format să gândească și să acționeze pentru formarea de competențe, de atitudini. Tipul de evaluare practicat nu a lăsat loc și timp formării, procesului de formare al unor deprinderi, al unor abilități, chiar competențe.

În acest moment e greu să înțelegem cauza acestui comportament sistemic.

Evaluarea centrată pe produs – rezultate clare, concrete – note sau un anumit nivel de cunoștințe era mult mai ușor de explicat, nu impunea alte criterii decât cele de obiectivitate, validitate și fiabilitate/fidelitate.

Testele astfel concepute (din păcate și aici ar exista multe de adăugat) reflectau **ce** anume știe elevul nostru și nu **cum** folosește informația, **cum** pune în valoare ceea ce a dobândit în urma procesului de achiziție intelectuală, neluând de multe ori în calcul funcțiile de diagnoză, de prognoză, de corectare și de nivelare ale evaluării.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Tot din discuțiile avute a reieșit faptul că pregătirea unui cadru didactic care încearcă să utilizeze tipul de evaluare formativă, solicită factorul uman mult mai mult din punct de vedere al resursei temporale, materiale decât abordarea tipului tradițional de evaluare. De exemplu, pregătirea la nivelul clasei a IV-a al unui proiect sau a unui portofoliu la oricare din disciplinele de studiu presupune alocarea a cel puțin 4 ore la clasă și aproape la fel de mult în pregătirea materialelor acasă.

Elevii trebuie obișnuiți să nu copieze informațiile găsite, ei trebuie ajutați să învețe cum să caute, care sunt resursele serioase de informare, să sintetizeze informația, să formuleze ei înșiși idei, să învețe care sunt pașii pe care îi presupune un proiect. Bineînțeles acest demers solicită timp, elevii trebuie obișnuiți să lucreze în acest mod încă de la vârste mici, așadar el necesită continuitate (inclusiv continuitatea învățătorului la clasă, nu doar a modului de evaluare) și perseverență în aplicarea aceste modalități de evaluare.

Modul de evaluare a fost legat, pe bună dreptate, de modul de predare și de ponderea utilizării metodelor active de predare-învățare.

Cele două componente – instruirea (un termen poate puțin demodat) și evaluarea – se află într-o relație de tip „reflexie în oglindă”.

Reflectând la acest aspect, participantele la curs afirmau următorul fapt: un cadru didactic nu poate aplica forme de evaluare alternativă dacă nu își formează proprii elevi să înțeleagă, să accepte și să dea rezultate pe acest tip de evaluare, instruirea acestora trebuind să fie de tip deschis, de tipul „să știu cum să ating acel nivel”, în primul rând pentru că obiectivul evaluării nu este acela de a crea frustrare, demotivare, ci de a crește și a întări motivația pentru învățare. Evaluarea de tip formativ, se desfășoară pe tot parcursul unui demers didactic și se bazează pe obiectivele învățării.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MI
MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Din ce nevoie a apărut acest tip de evaluare?

Privind la schimbările care au loc în întreaga societate, pe piața muncii, educația ca sistem trebuie să armonizeze cu un context care întrebă „cum pot să rezolv problema” sau „ce pot eu să fac cu ceea ce știu” – acest „cum” cuprinzând o multitudine de aspecte: competențe, informații, cunoștințe, deprinderi, abilități etc. Pragmatismul și eficiența sunt cerințele acestui secol. A fi pragmatic înseamnă să dispui de un set de competențe, de deprinderi de lucru care s-au format în timp (într-un mediu educațional), care te ordonează, ajută, te susțin în efortul de adaptare la noile situații. Dobândind prin procesul formării aceste lucruri, apare și eficiența.

A te putea conforma acestor cerințe presupune în primul rând a fi format în acest spirit, presupune o educație care să demonstreze că știi să utilizezi investiția care s-a făcut în educația ta, și acest lucru include chiar și acea treaptă (nebăgată suficient în seamă) a modului de a obține rezultate (tipul de evaluare).

Ca reflecție finală a participantelor la curs, a rezultat următorul aspect: abordarea formativă a evaluării joacă un rol deosebit de important, nu doar în cadrul școlii, prin intermediul ei educația și, mai apoi, în viitor, societatea schimbându-și paradigma.

Bibliografie:

1. CNCEIP, (2008). *Programul național de dezvoltare a competențelor de evaluare ale cadrelor didactice (DeCeE). Suport de curs.*
2. Noveanu, G.-N., Dima, M., (2011). *Consiliere și dezvoltare profesională continuă – sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică – suport de curs.* București. Siveco România SA.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2.4.3. Evaluarea în cadrul activității pe grupe

prof. Monica Halasz
Formator, județul Bistrița-Năsăud

Activitatea pe grupe este un mod de organizare a activității didactice prin care se realizează o mai bună adaptare a procesului didactic la particularitățile individuale ale elevilor și stimulează activitatea acestora. Cadrele didactice din sistemul românesc de învățământ apelează adesea în demersul lor la această formă de organizare, dar se plâng de dificultatea evaluării progresului elevilor.

Propunem mai jos o modalitate de evaluare a activității elevilor în timpul în care, organizați pe grupe, rezolvă sarcinile de lucru formulate de profesor. Astfel, în timp ce aceștia rezolvă sarcinile de lucru, cadrul didactic face observații ce îi vor folosi apoi în evaluare; deși se muncește în grup, evaluarea trebuie să fie individuală, mai ales că structura/componența grupelor și rolurile se modifică în permanență.

O variantă posibilă ar fi fișa de observare structurată pe obiectivele cadru ale programei școlare sau pe competențele generale vizate de aceasta. Capacitățile sau competențele evaluate se trec în fișă. Apoi, se realizează un tabel care va cuprinde, nominal, toți elevii, iar în dreptul lor, rubricile numerotate (corespunzător capacităților vizate). În rubrici se trec bife sau semne grafice pentru fiecare elev și capacitatea sa evaluată, în dreptul nivelului atins. Tabelul poate avea mai multe spații prevăzute pentru fiecare elev, astfel încât să permită observarea elevului la câteva activități similare, ceea ce duce la evidențierea evoluției sale.

În cazul unei ore de limbă și literatură română, capacitățile urmărite pot fi:

1. Modul de integrare a informațiilor noi în sistemul propriu de cunoștințe:
 - a) grad mare de înțelegere a unui text ascultat, integrarea logică a noilor cunoștințe, făcând legătura cu cele vechi, înțelegere bazată pe argumente logice;

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- b) înțelegerea textului ascultat, integrarea logică a noilor informații în sistemul celor existente deja, cu argumente puține;
- c) dificultăți de înțelegere a textului, elevul face legături intuitive cu celelalte cunoștințe, fără să poată interpreta/argumenta faptele.

2. Capacitatea de exprimare orală:

- a) elevul formulează enunțuri coerente, utilizează corect categoriile gramaticale învățate, își prezintă în mod atrăgător ideile, folosește limbajul nonverbal;
- b) enunțuri coerente, dar cu defecte în ceea ce privește categoriile gramaticale învățate, prezentare plată a ideilor, fără a valorifica expresivitatea limbajului nonverbal;
- c) enunțuri incoerente, dezacorduri, dificultăți de prezentare a ideilor.

3. Exprimarea scrisă:

- a) redactarea corectă din punctul de vedere morfologic și sintactic, folosirea corectă a semnelor de punctuație, respectarea regulilor de construire a unui text, aranjarea optimă în pagină, cu ordonarea informației importante din text;
- b) redactarea corectă, cu respectarea normelor de realizare a textului, dar neglijență în alegerea și ordonarea informației importante din text, folosirea întâmplătoare a semnelor de punctuație;
- c) redactarea defectuoasă din punct de vedere lexical și morfologic, fără folosirea semnelor de punctuație, neglijență în ordonarea informației sau în ceea ce privește ordonarea în pagină.

4. Creativitatea:

- a) elevul manifestă libertate mare în interpretarea informației, creând cu ușurință noi contexte ficționale, imaginație bogată, controlată și dirijată eficient spre tema studiată;
- b) libertate limitată în interpretarea informației, creează destul de dificil contexte ficționale proprii, imaginație neexersată, având sporadic efecte spectaculoase;
- c) dificultăți de interpretare, fără posibilitatea de a imagina noi situații.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

5. Relaționare în grup:

- a) elevul este capabil de ascultare activă, manifestă o atitudine de colaborare cu membrii grupului, respectă opinia celorlalți, se implică în activitate, are o atitudine critică față de argumentele ascultate, evaluează situațiile și oferă grupului soluții;
- b) elevul este capabil de ascultare activă, însă manifestă o preocupare prea mare față de propriile idei, defecte de colaborare, dificultăți de comunicare pe bază de argumente, se implică în activitatea grupului, oferă soluții și insistă ca acestea să fie luate în considerare (tendința de a monopoliza activitatea);
- c) dificultăți în comunicare, nerăbdare în a-i asculta pe ceilalți, apatie în susținerea propriilor păreri, argumentare slabă, înclinație spre pasivitate, spre a folosi, fără efort, munca celorlalți.

NOTĂ: pentru fiecare capacitate evaluată, nivelul a) corespunde notelor de 9 și 10, nivelul b) notelor 7 și 8, nivelul c) pentru 5 și 6. Notele sub 5 se dau atunci când elevul nu reușește să întrunească nici una dintre cerințe.

Realizarea acestui instrument de evaluare (vezi anexă) devine facilă atunci când se face sistematic, fișele de observație putând lua orice formă, în funcție de creativitatea profesorului, de unitatea de învățare și de specificul clasei.

Uneori este indicat ca profesorul să comunice elevilor itemii urmăriți în evaluare, pentru ca aceștia să știe spre ce se îndreaptă și să-și poată alege ca obiectiv atingerea unui standard de învățare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUCasa Corpului Didactic
Cluj

Anexa: Tabel pentru evaluare

Elevul	Data	Competențe/Capacități				
		1.	2.	3.	4.	5.
Bogdan B.	20 IX	+	=	+	+	+
	23 IX					
	...					
Oana B.	20 IX	=	+	+	+	+
	23 IX					
	...					
Radu C.	20 IX	-	=	-	-	-
	23 IX					
	...					

Legendă:

+ nivelul a)

= nivelul b)

- nivelul c)

În tabel sunt incluși toți elevii clasei și pot fi elaborate tabele diferite pentru fiecare unitate de învățare.

2.4.4. Proiectul – metodă de evaluare complexă a competențelor dobândite

prof. Teodora Boar
Formator, județul Mureș

Evaluarea prin proiecte – o temă destul de greu acceptată de cadrele didactice.

Din ce motiv? Prin simplul fapt că nu se asigură controlul obiectiv, corect și direct asupra a ceea ce se evaluează, afirmă o mare parte a celor implicați în procesul de evaluare. Ce și cum anume evaluez?

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Un sondaj de opinie realizat prin metoda liniei valorilor la grupa care participă în sesiunea 3 la programul de formare a confirmat una din ideile preconceptuate care apar în momentul predării prin metoda proiectului: proiectul este o metodă activă de lucru, care nu poate fi cuantificată, măsurată, adică foarte clar, nu poate fi evaluată.

La această concluzie ajunseseră șase din cele zece cursante.

Celelalte patru cadre didactice, care contraziceau ideile afirmate de colegele lor aplicaseră și studiaseră foarte atent problematica predării prin metoda proiectului și au ajuns la concluzia că metoda proiectului este o metodă ușor de aplicat, de măsurat și de cuantificat, rezultatul fiind de multe ori surprinzător.

Mai mult au observat un progres deosebit al elevilor care, în condițiile unei evaluări de tip sumativ, devenită deja tradițională, nu reușeau să obțină rezultate suficiente pentru a promova testele.

Am invitat colegele să descrie modul particular de aplicare al metodei și să accentueze în mod special partea evaluării.

Din această discuție a rezultat foarte clar:

1. **metoda proiectului nu este**, pentru cadrul didactic, **o metodă comodă**, mai ales pentru cei care aleg să lucreze superficial.

Proiectul, dacă îi este respectat algoritmul de aplicare, solicită cadrele didactice în munca de creare și punere în practică: materiale care trebuie pregătite, puterea de proiectare, previzionare, o bună capacitate de planificare și organizare a muncii atât a profesorului, dar și a elevului, și, mai ales, consecvența în a urmări în permanență evoluția, progresul realizat prin corectare, remediere a problemelor descoperite în timp real.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2. cel mai mare câștig pentru ambele părți implicate este formarea unui tip de motivație, de demonstrare a calității benefice a unor metode de învățare activă generată prin învățarea autonomă, de metodele de investigare, de documentare și de interpretare a rezultatelor obținute, de dezvoltarea spiritului de echipă și de „*science to share the work and the responsibility* – știința de împărți munca și responsabilitatea”. Elevul beneficiază în mod direct de efectele învățării active, autonome.
3. evaluarea este complexă atâta timp cât obiectivul principal este urmărit cu precizie și nu este lăsat la voia întâmplării. Astfel, prezența și intervenția cadrului didactic este în permanență necesară.
4. strategia de lucru obligă părțile implicate la informare permanentă, reciprocă, organizată, cu accente pe aspectele de remediere imediată (evaluarea de tip formativ care se desfășoară în timpul derulării muncii de proiect), așadar există un control intern al muncii până la evaluarea finală.
5. evaluarea proiectului include și oferă elevilor posibilitatea de autoevaluare, unul din obiectivele majore ale derulării lui.

Într-adevăr, proiectul privit prin și din prisma evaluării solicită foarte mult spirit de observație, spirit de analiză și de sinteză.

Cum se realizează evaluarea în cadrul proiectului?

1. La începutul activității se stabilesc foarte clar obiectivele – ele se notează și se aduc la cunoștința tuturor celor implicați, se realizează un sinoptic al rezultatelor așteptate: materiale, documente, produse, etc.

Ce dorim să realizăm, în ce scop, cu ce mijloace?

Răspunsul la aceste întrebări pot deveni criterii de evaluare și indicatori de realizare.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Atât cadrul didactic cât și elevii vor putea aprecia acuratețea realizării pașilor în proiect, având în față acești indicatori/criterii, de fapt, răspunsuri date de ei înșiși, indicatorii și criteriile fiind stabilite, de comun acord.

2. Pe această bază se vor verifica sistematic, în timpul și după derularea proiectului, dacă intențiile au fost realizate în modul dorit, dacă s-a ajuns la rezultatul sperat, dacă schimbările realizate în timpul derulării au dus la apariția unor efecte secundare neplanificate și dacă există pentru viitor alte modalități de aplicare și realizare.

3. Evaluarea unor atitudini, sisteme valorice, a independenței și a spiritului de echipă poate fi destul de greu de realizat, dar nu imposibil. Se poate realiza prin autoevaluare sau prin aplicarea unor chestionare, a unor fișe de reflecție urmate mai apoi de discuții/debriefing. Acestea pot fi realizate și derulate atât de profesor, cât și de elevi, componenta de autoevaluare fiind extrem de valoroasă. De exemplu, chestionarele pot fi structurate simplu, cu itemi obiectivi (referitor la comportament, la nivelul performanței obținute), itemi semiobiectivi și, ca final pentru un feedback complex, itemi subiectivi.

Pentru observarea progresului se pot introduce scale pe care se marchează evoluția, regresul pentru fiecare participant în cadrul proiectului.

Evaluarea finală care presupune cuantificarea sub forma unei note sau calificativ va deveni în acest mod o evaluare complexă, cu indicatori de rezultat foarte clari, cu standardul de performanță atins evident și explicat, iar nota nu va putea fi contestată, fiind o sumă a o serie de comportamente, cunoștințe și aplicații deja cunoscute și parțial evaluate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Concluzia: proiectul este o metodă atât de predare cât și de evaluare activă, obiectivă, dacă este aplicată corect și se acordă suficient timp pentru derularea ei.

Bibliografie:

1. Auchmann, M., Bauer, L., (2001). *Grundsatzlerlass zum Projektunterricht. Tipps zur Umsetzung (Motive pentru predarea prin proiect. Idei de implementare)*, Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Kultur, Viena.

2.4.5. Evaluare în ... kimono (un model de bună practică)

prof. Angela Livia Șteopan
Formator, județul Bistrița-Năsăud

„Profesorii se consideră așți să examineze prin simplul fapt că ei cunosc materia predată și, de aici, răspunsurile așteptate” (Anna Bonboir-Docimologia)

„Calea învățării e lungă, a exemplilor e scurtă și sigură.” (L. A. Seneca)

„Mi s-a spus și am uitat. Am văzut și am înțeles. Am făcut și am învățat”. (Confucius)

„Nu începe spunând elevului «*nu știi*», ci fă așa ca la sfârșit el să spună: «*acum știi*»”. (Nicolae Iorga)

Exercițiu de reflecție:

E ceva ce nu știi

Dar se presupune că ar trebui să știi.

Nu știi ce nu știi,

Dar ar trebui să știi

Și mă simt prost

Nu numai pentru că nu știi

Ci și pentru că nu știi ce nu știi. ...

(Noduri-R. D. Laing)

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

O metodă inovativă de evaluare: evaluarea prin... „centuri”

Nu știm dacă francezul Fernand OURY (1920-1997) a avut cunoștință de versurile lui R. D. Laing, dar, cu siguranță a avut în față aceeași realitate (re)cunoscută: numeroși elevi cu potențial sau având dificultăți de învățare, o școală cu regulile și cultura ei organizațională, colective de elevi cu particularități de vârstă, de înțelegere, de cunoaștere, cu nivele de interese, atitudini, comportamente și randamente diferențiate, o școală în care predarea și învățarea sunt însoțite în mod curent de evaluarea formativă și sumativă, în care rezultatele elevilor nu sunt totdeauna pe măsura așteptărilor și, mai ales, a eforturilor depuse.

Autor al „*pedagogiei instituționale*”¹⁵, ca pedagogie alternativă aparținând de familia metodelor propuse de Cèlestin Freinet și Maria Montessori, Fernand Oury consideră – prin formulări scurte, cu valoare de axiome – că: „*Nu poți spune nimic dacă nu ai și făcut deoarece înveți (mai bine, n.n.) ceea ce ai exersat, așa cum și cât ai învățat. Cuvântul (luarea de cuvânt, n.n.) nu se dă, ci se asumă. Locuri, limite, legi acestea sunt posibilitățile limbajului și ale educației. A tăcea pentru a auzi mai bine... Pedagogia instituțională își are locul său în activitatea socială ca și între ocupațiile (preocupările) comunității*”¹⁶.

Construite pe „**cei 4 L**” – **L**ocuri, **L**imite, **L**egi (reguli, reglementări) care fundamentează **L**imbajul (ca mod de comunicare și instrument al educației), principiile pedagogice ale lui Oury sunt gândite în funcție de numeroasele dificultăți ale unei școli care își propune să provoace elevii să devină actorii propriei învățări. „*Si l'enfant perçoit le lieu classe comme un endroit de repères, de sécurité, de vie, où l'on peut régler des questions, il va progressivement prendre en charge sa vie d'écolier. Il va garder ou retrouver le goût d'apprendre, à travers son engagement, ses initiatives...*”¹⁷ (n.n. „Când copilul percepe spațiul școlar al clasei ca pe un reper,

¹⁵ Fernand Oury, *La pédagogie instituonelle*, sous la direction de Lucien Martin, Ph. Meirieu, Jacques Pain, Matrice Eds, 2009.

¹⁶ după Jacques Pain, articol publicat în volumul *Fernand Oury et la pédagogie institutionnelle*, pag. 93

¹⁷ Jacques Pain, articol citat, pag. 94

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MI
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

un loc al securității, al conviețuirii, unde găsește răspuns întrebărilor sale, atunci își va lua progresiv în primire viața de elev, va conserva sau va regăsi plăcerea de a învăța, trecând prin angajamentul său, inițiativele sale. ...).

În acest context, Fernand Oury a elaborat o concepție inovativă în privința evaluării rezultatelor și comportamentelor școlare ale elevilor. Elevul însuși – apreciază Oury – este în măsură să regleze circuitul propriului parcurs de învățare, să gestioneze erorile și reușitele sale. Pornind de la constatarea potrivit căreia profesorii dau adesea elevilor mai slabi exerciții prea dificile pentru nivelul lor (ceea ce atrage și o notă slabă), pedagogul francez introduce un alt mod de notare și evaluare, cu accent pe **evaluarea formatoare**. Pornind de la experiența sa de judoka, pedagogul francez propune, prin anii `50, evaluarea competențelor elevilor prin...„centuri”, de la cea

albă pentru nivelul cel mai scăzut al competențelor până la centura neagră care marchează nivelul dezirabil de performanță. **O centură constituie reprezentarea simbolică a unui anumit nivel de pregătire corespunzător unui ansamblu de competențe identificate.**

Acestea se identifică prin mai multe culori: albă, galbenă, portocalie, verde, albastră, maro, neagră. „Cea mai bună soluție – afirma Fernand Oury – este aceea de a respecta nivelul

fiecăruia, de a permite fiecăruia elev să se situeze la locul cuvenit și să progreseze, atunci se simte pregătit, când are sentimentul că poate rezolva exerciții din ce în ce mai dificile. Ca urmare, un elev va putea avea o centură maro la calcul, una albastră la lectură, dar una galbenă la gramatică sau ortografie la care este mai puțin pregătit”.¹⁸

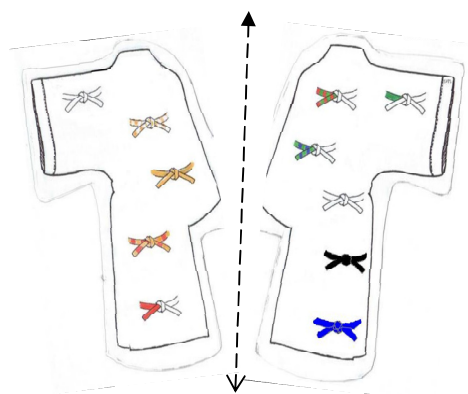

Figura 1

¹⁸ Fernand Oury, op. cit.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Aplicată, spre exemplu, pentru a aprecia atitudinea și comportamentul elevului în clasă în raport cu regulile și sarcinile de grup, evaluarea prin centuri indică (sintetic)¹⁹:

Albă	Galbenă	Portocalie	Verde	Albastră	Maro	Neagră
Deranjează frecvent activitatea colegilor	Face eforturi să-și realizeze sarcinile fără a deranja colegii	Răspunde cerințelor, nu deranjează activitatea în timpul orelor	Îndeplinește responsabilități la nivelul clasei	Gândește la interesul colectiv și doar apoi la cel personal	Are inițiativă, este un bun organizator	Este lider și expert al clasei

O grilă pentru a evalua competențele de comunicare orală liberă în fața clasei, pe un subiect pregătit ca temă de casă, poate să conțină următoarele criterii:²⁰

Centuri	Cerințe (pentru a obține centura, elevul trebuie să îndeplinească integral cerințele prevăzute pentru centura respectivă)	Validare (clasa și profesorul)
Alb	Vine în fața clasei și vorbește câteva secunde despre subiect: 1. Durata: mai puțin de 20 de secunde; 2. Exprimare: doar elevii din prima bancă aud; 3. Conținut: maxim 1-2 informații corecte, utilizând foaia scrisă.	
Galben	Vine în fața clasei și vorbește mai puțin de un minut despre subiect: 1. Durata: mai puțin de 50 de secunde; 2. Exprimare: elevii aud și înțeleg o parte din răspuns; 3. Conținut: 2-3 informații corecte, fără greșeli majore de exprimare.	
Oranj	Vine în fața clasei și vorbește timp de un minut despre subiect: 1. Durata: aprox. un minut; 2. Exprimare: elevii aud și înțeleg cea mai mare parte din răspuns. Nu folosește expresii familiare, privește rareori foaia scrisă. 3. Conținut: 4-5 informații utile, fără greșeli grave, fără omisiuni majore.	
Verde	Vine în fața clasei și vorbește mai mult de un minut despre subiect: 1. Durata: între un minut și un minut și 30 de secunde; 2. Exprimare: elevii aud și înțeleg cea mai mare parte din răspuns. Nu privește deloc foaia scrisă, tonul voci, nu se pierde cu firea. 3. Conținut: multe informații utile, fără greșeli grave, fără omisiuni majore.	

¹⁹ după René Laffitte, *Les couleurs du comportement*.

²⁰ adaptare după Dominique Natanson, Collège Maurice Wajsfelner: Maurice.Wajsfelner.02.CDI@wanadoo.fr, 02880 Cuffies, 2001, sursa: http://maths.clarensac.net/socle/documents/ceintures_pour_oral.pdf.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICIE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRUCasa Corpului Didactic
Cluj

Centuri	Cerințe (pentru a obține centura, elevul trebuie să îndeplinească integral cerințele prevăzute pentru centura respectivă)	Validare (clasa și profesorul)
Albastru	Vine în fața clasei și vorbește mai mult de un minut și jumătate despre subiect: Durata: peste un minut și 30 de secunde; Exprimare: elevii aud și înțeleg tot ce se spune. Nu folosește deloc foaia scrisă, tonul prezentării este alert, nu se pierde cu firea. Conținut: multe informații utile, fără greșeli grave, evidențiază elementele cheie ale subiectului.	
Maro	Vine în fața clasei și vorbește mai mult de 2 minute despre subiect, folosind o frază introductivă: Durata: între 2-3 minute; Exprimare: elevii aud și înțeleg tot ce se spune. Nu folosește deloc foaia scrisă, tonul prezentării este alert, nu se pierde cu firea, are o eleganță în prezentare, exprimă plăcerea de a vorbi și de a se face ascultat. Conținut: multe informații, toate fiind interesante și utile, rod al documentării personale. Fără greșeli, evidențiază elementele cheie ale subiectului.	
Negru	Vine în fața clasei și vorbește mai mult de 3 minute despre subiect, folosind o frază introductivă și una de încheiere: Durata: între 3-5 minute; Exprimare: elevii aud și înțeleg tot ce se spune. Nu folosește deloc foaia scrisă (deși, uneori, o privește în mod strategic), tonul prezentării este alert, chiar pasional, o eleganță în prezentare, coerență logică și argumentativă; Conținut: toate informațiile sunt utile și interesante, bazate pe documentare personală din surse suplimentare manualului. Fără greșeli, evidențiază și explică elementele cheie ale subiectului.	

Așa cum în artele marțiale centurile indică un anumit grad de măiestrie, în pedagogia instituțională de tip corporatist propusă de Fernand Oury, centurile indică un anumit nivel al competențelor atinse de elevi. În termenii unei pedagogii active, folosind o fișă de lucru asemenea celei din *figura 1*, evaluarea prin centuri poate fi utilizată și pentru activități cu probe scrise. Pe o fișă reprezentând un **kimono** (*ținuta folosită pentru antrenamente și competiții în diferite stiluri de arte marțiale*) se pot înscrie sarcinile de lucru, urmând ca, în funcție de gradul de complexitate al cerințelor și de corectitudinea rezolvării să fie acordate centurile corespunzătoare. În dreptul fiecărei soluții este desenată forma unei centuri care urmează să fie colorată în funcție de aprecierea evaluatorului. Fișele pot fi schimbate între colegii de bancă pentru o

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

activitate în perechi, fiecare elev corectând produsul celuilalt și atribuind centura de culoarea considerată a indica în mod obiectiv nivelul de competențe al celui evaluat. Într-un exercițiu de introspecție, de autoanaliză, folosind și taxonomia lui Bloom, acest model de fișă poate fi folosit și ca instrument pentru o autoevaluare obiectivă solicitând elevilor să noteze, acordându-și centuri de diferite culori, ceea ce ei consideră că știu/nu știu și sunt sau nu capabili să facă la un moment dat al procesului instructiv-educativ.

Putem aprecia, asemenea specialiștilor în domeniu ²¹, că evaluarea prin acordarea de centuri – care este, în același timp, *diagnostică, formativă și formatoare* – are impact și valențe multiple atât pentru profesor cât și pentru elevi ²²:

- asigură criteriile de evaluare și standarde de performanță operaționale, graduale, tangibile;
- favorizează personalizarea procesului instrucțional în contextul eterogenității grupurilor de elevi și al diferențelor individuale;
- stimulează curiozitatea elevilor, crește gradul de interes și de determinare față de propriul nivel de pregătire;
- fundamentează procesul evaluativ pe ceea ce știe și este capabil elevul să facă în raport de standarde de performanță;
- asigură situarea în real prin luarea în considerare a cunoștințelor, deprinderilor și profilului de învățare propriu unui elev;
- permite fiecărui elev să se situeze în „zona propriei dezvoltări” (Vîgotski), alegând activități și sarcini pe care consideră că este capabil să le îndeplinească;
- încurajează elevii să progreseze, prin înscrierea „în competiția” pentru dobândirea unei centuri de nivel superior;

²¹ a se vedea Sylvain Connac, *Apprendre avec les pédagogies coopératives. Démarches et outils pour l'école*, Paris, ESF éditeur, collection pédagogies, 2009.

²² a se vedea și Sylvain Connac, *Une évaluation formative par les ceintures*, www.icem34.fr/nos-outils/.../les-ceintures?...165.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- stimulează autoevaluarea și inter-evaluarea și, în același timp, învățarea prin cooperare.

*

* * *

Cu siguranță, cei interesați de întreaga complexitate, specificitate și funcționalitate a „pedagogiei instituționale” și de aplicare a metodei de evaluare prin centuri au posibilitatea unei informări și documentări suplimentare. Este, de altfel, și gândul lui Fernand Oury care consideră formarea continuă drept cheie a profesionalismului fiecărui cadru didactic. *„A ști să utilizezi și să integrezi metode și tehnici într-o împrejurare sau în alta – oricare ar fi aceasta – a ști să-ți organizezi munca, să conduci reuniuni, să coordonezi grupuri și colective, să gândești în termeni de obiective, să democratizezi un mod de gândire caracteristic unor grupuri (...), să relaționezi, deschizând relația către educabil și dându-i acestuia repere, poziții, timp, cuvânt, atunci când aceste lucruri sunt gândite, realizate – și este nevoie pentru aceasta de mulți ani – se poate spune că s-a atins esența profesiei”*.²³

Tocmai de aceea, considerăm benefic și necesar ca o problematică atât de complexă precum aceea a evaluării performanțelor școlare să facă parte din programele de formare continuă a profesorilor. Componentă de bază a procesului didactic, punctul final (dar care poate fi, în același timp, și de debut) într-o succesiune de demersuri instrucționale, evaluarea reprezintă un act necesar în reglarea activității, în adoptarea deciziilor optime referitoare la strategiile didactice utilizate, la întreaga construcție educațională.

A face față schimbărilor de paradigmă educațională, a ști să alegi, să utilizezi și să integrezi tehnicile didactice într-o situație sau în alta, a ști să-ți organizezi munca, să gândești în termeni de obiective și în funcție de realitățile, particularitățile și nevoile educaționale ale colectivelor de elevi, a ști să formezi și să dezvolti competențe a

²³ Jacques Pain, *Fernand Oury et la pédagogie institutionnelle*, sursa cit.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

fost și dezideratul nostru ca formator pe parcursul secvențelor realizate în cadrul modulului 4 (M4) al programului de formare *Consiliere și dezvoltare profesională*.

Bibliografie

1. Connac, S. (2009). *Apprendre avec les pédagogies coopératives. Démarches et outils pour l'école*, Paris, ESF éditeur, Collection pédagogies.
2. Connac, S. (2005). *Une évaluation formatrice par les ceintures*. <http://www.icem34.fr/nos-outils/documents-theoriques-cooperation/les-ceintures> accesat în 20.03.2013
3. Laffitte, R. (2005). *Les couleurs du comportement*. <http://www.icem34.fr/nos-outils/documents-theoriques-cooperation/les-ceintures> accesat în 20.03.2013
4. Oury, F. (2009). *La pédagogie institutionnelle de Fernand Oury*, sous la direction de Lucien Martin, Ph. Meirieu, Jacques Pain, Matrice Eds. Vigneux.
5. Pain, J. (2009). *La pédagogie institutionnelle de Fernand Oury* articol publicat în volumul *La pédagogie institutionnelle de Fernand Oury*, <http://fr.calameo.com/read/0001620581bb154398f6f> accesat în 20.03.2013.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2.5. Rolul activităților didactice demonstrative în formarea continuă a cadrelor didactice

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2.5.1. Activitățile didactice demonstrative și evaluarea autentică

prof. Ariana-Stanca Văcărețu
Formator, județul Cluj

Programele de formare continuă a cadrelor didactice vizează formarea/dezvoltarea de competențe profesionale și, în consecință, evaluarea rezultatelor învățării în cadrul acestor programe ar trebui să se raporteze la competențele pe care programul își propune să le dezvolte/formeze.

Evaluarea autentică mută accentul de pe evaluarea preponderent a cunoștințelor – cei evaluați vorbesc despre aspecte teoretice și implicații practice – spre evaluarea competențelor demonstrate – cei evaluați demonstrează că știu cum să facă ceva. În plus, evaluarea autentică măsoară performanța în context autentic, adică cei evaluați demonstrează că știu să facă ceva în context real. Din această perspectivă, evaluarea autentică a beneficiarilor unui program de formare continuă pentru cadre didactice presupune sarcini reale, prin care profesorul demonstrează „pe viu” că stăpânește competențele vizate de programul de formare. (Kovacs & Văcărețu 2010)

În cadrul programului de formare continuă pentru cadre didactice *Consiliere și dezvoltare profesională*, evaluarea performanțelor cursanților se realizează și prin activitățile didactice demonstrative. Aceste activități se pot desfășura în mai multe moduri, în funcție de perioada în care se desfășoară sesiunea de formare și de locația școlii în care formabilul își desfășoară activitatea curentă:

- a. cursantul proiectează și desfășoară o activitate didactică cu proprii elevi și această activitate este observată (în școală) și analizată de întreg grupul de cursanți;

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MI
MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- b. cursantul proiectează, desfășoară și înregistrează (video) o activitate didactică cu proprii elevi (în școală) și această activitate este urmărită și analizată de întreg grupul de cursanți;
- c. cursantul proiectează o activitate didactică pentru proprii elevi, o desfășoară cu grupul de cursanți (în locația de formare) – ceilalți cursanți joacă rolul elevilor dar și observă desfășurarea activității didactice, activitatea este analizată de întreg grupul de cursanți.

Am analizat dacă această sarcină permite evaluarea autentică a rezultatelor învățării și am ajuns la următoarele concluzii:

- majoritatea competențelor generale ale cursului de formare sunt vizate prin această sarcină de lucru, excepție făcând competența generală 2 (Diversificarea abordărilor curriculare în scopul adaptării la nevoile de învățare ale elevilor, în contextul elaborării unităților de învățare); prin această sarcină de lucru cursanții pot demonstra că și-au format/dezvoltat 11 din cele 12 competențe vizate de programul de formare;
- în condițiile în care activitatea didactică demonstrativă se desfășoară în varianta a. sau b. contextul în care se realizează sarcina de lucru este „aproape real” – este greu de imaginat că formabilul pregătește lecția cu aceeași atenție și rigurozitate cu care își pregătește fiecare lecție și este greu de imaginat că reacțiile și comportamentul elevilor/copiilor nu se modifică atunci când lecția este observată de un grup de zece adulți sau este filmată cu camera video;
- în condițiile în care activitatea didactică demonstrativă se desfășoară în varianta c. cred că contextul în care se desfășoară sarcina de lucru își pierde calitatea de a fi un context real; ceilalți formabili nu au cum să reacționeze, să se comporte în mod similar cu elevii/copiii, indiferent de cât de bine și-ar juca

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

rolul. Timpul de lucru, calitatea colaborării în realizarea sarcinilor de învățare propuse de cadrul didactic sunt doar două dintre aspectele care cu siguranță sunt deformate atunci când activitatea demonstrativă propusă este desfășurată în context simulat.

De aceea, consider că variantele a. și b. de desfășurare a activităților demonstrative permit demonstrarea în manieră autentică a performanțelor cursanților.

Bibliografie

1. Kovacs, M., Văcărețu, A.-S. (2010). Evaluarea autentică în sistemul de evaluare a cadrelor didactice. Ghid pentru furnizorii de programe de formare continuă pentru cadre didactice. Asociația LSDGC România.

2.5.2. Prezentarea secvenței filmate – exemplu de bună practică

prof. Monica Halaszi
Formator, județul Bistrița-Năsăud

Prezentarea secvenței filmate este unul dintre elementele de noutate ale programului *Consiliere și dezvoltare profesională* și probabil cel mai spectaculos moment al sesiunilor de formare. Secvența filmată ilustrează una din metodele valorificate în cadrul lecției pentru care s-a elaborat proiectul inclus în portofoliul electronic al fiecărui cursant.

Într-o oarecare măsură prezentarea secvenței filmate reprezintă o simulare a unei inspecții și mai ales a momentului de după asistența la ore, cel al analizei acestora.

Activitatea premergătoare prezentării secvenței configurează cadrul orei a cărei secvență este prezentată, aceasta deoarece propunătorul prezintă întregului grup câteva informații utile: titlul lecției, clasa, unitatea de învățare din care face parte

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

lecția, rezultatele lecțiilor precedente continuate prin aceasta (dacă este cazul) și modul în care această lecție va fi continuată prin lecțiile ce vor urma. De asemenea, se precizează scopul urmărit de lecție, obiectivele operaționale ale acesteia, obiectivele de referință sau competențele specifice vizate și principalele etape ale activității didactice. Dacă propunătorul consideră necesar, le poate sugera celor ce își asumă rolul de inspector, să urmărească anumite aspecte din lecție sau poate oferi alte informații pe care le consideră necesare.

După prezentarea secvenței filmate, profesorul propunător va răspunde la o serie de întrebări, formulate de grup, specifice momentului de analiză a lecției. De regulă, i se solicită să aprecieze în ce măsură a atins obiectivele lecției, să precizeze dacă ar face schimbări în organizarea lecției și din ce cauză, prin ce mijloace a asigurat diferențierea învățării, care dintre strategiile folosite în cadrul lecției au avut ca scop formarea la elevi a unor cunoștințe procedurale comune pe arii curriculare, care au fost criteriile alegerii materialelor utilizate și cum se autoevaluează. Firește, este important ca profesorul să expună punctele tari și punctele slabe ale lecției, pentru ca grupul, care a completat o fișă de observație să poată vedea în ce măsură reușitele și nereușitele lecției se regăsesc printre observațiile lor.

Acest moment este binevenit în cadrul acestui curs de formare și poate fi considerat un exemplu de bună practică.

2.5.3. Feedback-ul

prof. Monica Halaszi
Formator, județul Bistrița-Năsăud

Fișa individuală de analiză a activității didactice demonstrative (a secvenței didactice filmate) propusă în cadrul programului *Consiliere și dezvoltare profesională* presupune notarea a trei aspecte: punctele tari ale activității, punctele slabe și un feedback constructiv.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

IOPOS DRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

În spațiul românesc nu a existat o cultură a feedback-ului, tocmai de aceea formularea și primirea acestuia creează probleme, chiar dacă este un instrument folosit permanent, indiferent de domeniu, în viața personală și în cea profesională.

Conform Dicționarului Explicativ al Limbii Române, termenul feedback, împrumutat din limba engleză, este un termen de specialitate din cibernetică și psihologie, reprezentând *o retroacțiune care se manifestă la nivelul a diferite sisteme (biologice, tehnice etc.) în scopul menținerii stabilității și echilibrului lor față de influențe exterioare; retroacțiune inversă, conexiune inversă, cauzalitate inelară, lanț causal închis*. Prin urmare, feedback-ul are ca scop menținerea echilibrului și autoreglarea unui sistem. De cele mai multe ori, feedback-ul este greșit asociat cu exprimarea unei opinii, cu formularea unui sfat, uitându-se de funcția de reglare pe care o are. De asemenea, feedback-ul nu este sondare psihologică și nu presupune interpretarea cauzelor, nefiind nici critică sau laudă. Formularea feedback-ului presupune de fapt oferirea unui răspuns eficient la activitatea unei persoane cu scopul de a îmbunătăți prestația acesteia. De aici derivă puterea feedback-ului, acesta putând menține sau schimba un comportament.

Feedback-ul constructiv este acela care face referire doar la acțiunea în sine și la nimic altceva. Cel care oferă feedback-ul trebuie să descrie ceea ce a simțit față de activitatea vizionată și nu să critice, va spune „eu” și nu „tu”, va folosi conjuncția „și”, nu conjuncția „dar”, după modelul: „Apreciez că..., și aș prefera să ...” sau „Mi-a plăcut ... și mi-aș fi dorit să ...”, iar un lucru esențial este să nu se reacționeze la feedback decât prin „mulțumesc”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2.5.4. Observarea, analizarea și realizarea feedback-ului în activitatea didactică

prof. Teodora Boar
Formator, județul Mureș

I. Conduita reflexivă

Observarea și analiza activității didactice se desfășoară:

1. în mod general, cunoscută și promovată în sistemul educațional românesc sub forma unei **activități de asistare la lecție** a unui cadru didactic înscris la un examen pentru obținerea unui grad didactic sau ca măsură de constatare și ameliorare a calității activității desfășurate de cadrul didactic, de către profesorul metodist, responsabilul de catedră sau arie curriculară /inspectorul de specialitate/directorul unității de învățământ;
2. ca o **reflecție personală** a cadrului didactic asupra activității desfășurate zilnic, la clasă sub forma auto-observării, autoanalizei și, nu în ultimul rând, a autoevaluării.

Primul tip de activitate se suprapune de multe ori cu inspecția școlară, a cărui rol și finalitate o cunoaștem cu toții: aceea de orientare/îndrumare metodologică a procesului de învățământ, de monitorizare, a ameliorării disfuncțiilor constatate prin punerea în aplicare a unor măsuri de reglare a activității desfășurate și, nu în ultimul rând, de sprijin și consiliere a cadrului didactic.

A doua categorie implică formarea unei competențe personale a cadrului didactic derivată din competențele de cunoaștere și cele funcțional-acționale, referindu-se la **procesul de reflecție**, de concentrare pe operațiile realizate și pe rezultatele obținute de cadrul didactic în anumite contexte educaționale.

Conduita reflexivă este, conform constatărilor personale, în urma activităților de asistare a cadrelor didactice, una din competențele cel mai dificil de format, multe din cadrele didactice „neavând suficient timp” pentru a o pune în aplicare, pentru a o exersa. Conduita reflexivă în demersul didactic constituie condiția *sine qua non* a

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

desfășurării unui demers didactic de calitate, trebuind să însoțească pas cu pas fiecare decizie luată în designul activității.

Există în acest moment nevoia formării, dezvoltării sistematice a unei asemenea competențe (în analiza realizată la momentul evaluării actului didactic poartă denumirea generică de autoevaluare) care să determine dascălul să comunice reflectiv și autocritic, fără teama că demersul lui ar putea fi interpretat într-un anume fel.

Dacă la nivelul unei asistențe la oră a cadrului didactic știm cu exactitate ce anume se urmărește de către cel care asistă, și anume existența și aplicarea la un anumit nivel al unor competențe funcțional-acționale (cunoașterea, înțelegerea și utilizarea unui limbaj specific, al competențelor psiho-pedagogice, sociale, manageriale), am constatat că la nivelul reflecției personale, al autoevaluării – așa cum este numit procesul la nivelul unei inspecții – analiza se realizează raportându-se tot la obiectivarea aspectelor enunțate mai înainte.

Ceea ce cadrele didactice trebuie să înțeleagă și să învețe să aplice este faptul că reflecția cuprinde, pe lângă autoevaluare, și o componentă personală, și că feedback-ul pe care ți-l oferi este valoros doar în momentul în care iei în considerare fiecare pas pe care l-ai făcut în proiectare, în aplicare.

De aceea, momentul de reflecție trebuie să devină o obișnuință, un element de bază în conduita didactică. Conduita reflexivă trebuie înțeleasă ca fiind permanentă. Reflecția te îndeamnă să răspunzi la întrebări precum: *de ce?*, *cum?*, *ce anume obțin dacă ...?*, *în ce fel pot să ...?* – toate aceste sintagme cu utilizarea verbului la timpul prezent.

Această componentă apare și în momentul autoevaluării, dar acea analiză se realizează la trecut: *am realizat*, *am atins*, *am...* sau estimarea realizării unei posibile acțiuni: *puteam*, *aș fi putut ...*, toate denotând lipsa de previziune, de anticipare, de reflecție anterioară a celui în cauză.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

De multe ori vedem lecții, activități bine pregătite, echilibrate, cu rezultate pedagogice excepționale. Acestea apar în urma unei proiectări analitice, puternic reflexive, a unei experiențe de reflectare asupra rezultatelor pe care le vor obține în demersul didactic, experiență formată prin auto-chestionarea permanentă asupra obiectivelor, asupra strategiilor și metodelor abordate, asupra rezultatelor pe care doresc să le obțină în ceea ce fac.

Însă tot atât de des asistăm la lecții care par să fie fragmentate, nu au un liant și dau senzația unui efort permanent de a se menține la un anumit standard sau nivel de performanță.

II. Feedback-ul – formularea și primirea lui

Un alt aspect problematic care apare la nivelul celor care realizează asistența/inspecția se referă la reacția oferită în urma desfășurării activității – feedback-ul.

Tendința privind acest aspect este constructivă, de motivare (și în mod special de creștere a stimei de sine a celui care a desfășurat activitatea), cu rol utilitar, finalitatea dorită fiind cea de ameliorare a unor disfuncții și nu de sancționare, pedepsire și demotivare.

Unul din obiectivele modulului V – *Observarea și analiza activității didactice* din cadrul programului de formare *Consiliere și dezvoltare profesională* este, pe lângă formarea conduitei reflexive, și formarea competenței de formulare a feedback-ului în urma unei activități de observare a lecțiilor.

La exercițiul de brainstorming care a oferit o oglindă a ceea ce înțeleg cadrele didactice prin termenul de „feedback”, am descoperit că percepția este corectă, că se cunoaște „decalogul formulării”, doar că se aplică un pic mai greu.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Ca urmare, am desfășurat, la solicitarea participantelor, mai multe exerciții de formulare, bazându-ne pe următoarele reguli²⁴ ale unui feedback de calitate:

1. Referirea la comportamentul persoanei și nu la persoana în sine;
2. Formularea/comentariul se face direct, nu prin intermediari și se verifică dacă mesajul a fost înțeles corect;
3. Se formulează specific, se comentează comportamentul observabil, și nu în general;
4. Asumarea responsabilității pentru feedback-ul acordat;
5. Mai degrabă descriu și încurajez decât să judec;
6. Feedback pozitiv înaintea celui negativ;
7. Oferirea de alternative comportamentale;
8. Acordarea feedback-ului în timp util și nu în grabă;
9. Acordarea feedback-ului prin concentrarea asupra comportamentelor care pot fi schimbate, fără impunerea unor condiții;
10. Nu oferim feedback negativ în public.

Oferirea, realizarea feedbackului implică și modul de primire al acestuia. Fiecare din noi trebuie să știe cum să primească aceste semnale apărute ca urmare a activității desfășurate.

Din această perspectivă, se recomandă ca feedback-ul²⁵ să fie preluat ca o informație. El ar trebui să fie ascultat cu atenție, să se solicite clarificări (dacă e cazul), să se constate în ce măsură contribuie la dezvoltarea personală, să se manifeste deschidere la informațiile primite și, e recomandabil, să se evite starea de justificare, de apărare, de negare.

Literatura de specialitate recomandă ca, în cazul în care nu se oferă feedback de către cei care participă la o activitate didactică, acesta să fie solicitat.

²⁴ Bernat, Simona Elena, Tămaș, Sergiu-în Formator-perfecționare-Manualul cursantului / Oferirea de feedback pentru participanții la formare, pag. 208-211, coord. Bernat, Simona Elena, ed. Risoprint, Cluj-Napoca, 2010.

²⁵ Bernat, Simona Elena, Tămaș, Sergiu-în Formator-perfecționare-Manualul cursantului / Oferirea de feedback pentru participanții la formare, pag. 211, coord. Bernat, Simona Elena, ed. Risoprint, Cluj-Napoca, 2010.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Analiza, observarea, conduita reflexivă, feedback-ul sunt, după cum s-a văzut, activități complexe care susțin în mod real și fără echivoc activitatea de proiectare și de realizare a competențelor specifice ale fiecărei lecții, fiecărei unități de învățare și care solicită o atenție deosebită din partea celor care le realizează.

Bibliografie:

1. Bernat, S.-E., Tămaș, S. (2010). *Formator-perfecționare. Manualul cursantului.* coord. Bernat, S.-E., ed. Risoprint, Cluj-Napoca.

2.5.5. Autoevaluarea lecției

prof. Diana-Cristina Frăteanu
Formator, județul Cluj

Autoevaluarea lecției este o etapă foarte importantă în stabilirea reușitei demersului didactic. Este momentul de reflecție care este necesar pentru a stabili dacă obiectivele propuse au fost atinse și care sunt corecțiile necesare de făcut în viitor pentru îmbunătățirea demersului didactic. Cadrul didactic trebuie să-și exerseze deprinderea de autoevaluare și autoapreciere a propriului comportament cognitiv și atitudinal în diverse contexte. Pentru realizarea acestui demers, cadrul didactic trebuie să-și adreseze întrebări la care să răspundă cu sinceritate. Prezentăm mai jos câteva exemple de întrebări reflexive:

- Obiectivele lecției au fost atinse?
- Am asigurat predarea conținutului științific propus, rigurozitatea și logica raționamentelor, argumentarea afirmațiilor?
- Am sistematizat cunoștințele predate și am asigurat corelațiile inter- și intradisciplinare?
- Am pus în evidență caracterul practic-aplicativ al noțiunilor transmise?
- Modul de prezentare a conținutului a fost accesibil?
- Am prezentat în cadrul lecției conținutul prevăzut în programă?
- Secvențele de instruire au avut o instruire logică?

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

IOPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- Am adaptat strategiile didactice la obiective, conținut și la posibilitățile de asimilare și receptare ale elevilor, la ritmul lor de lucru?
- Am asigurat o densitate corespunzătoare de conținut, am folosit eficient timpul?
- Cum am folosit spațiul tablei pentru redactarea conținutului?
- Am folosit eficient mijloacele de învățământ/materiale/echipamente în lecție?
- Au fost antrenați elevii pentru a participa la lecție?
- Am stimulat gândirea, spiritul creativ și formarea deprinderilor de activitate intelectuală, independentă?
- Am apreciat obiectiv performanțele elevilor?
- Am stimulat comportamentele pozitive de învățare, motivația învățării?
- Am selectat echilibrat tema pentru acasă, am dat îndrumări?
- Sunt mulțumit(-ă) de ceea ce am realizat?
- Ce anume m-a împiedicat să obțin un rezultat mai bun?
- Există și un alt mod/procedeu/strategie pentru a atinge obiectivele lecției?
- Ce trebuie să fac pentru a-mi îmbunătăți, pe viitor, demersul?

În procesul autoevaluării și pe măsura consolidării deprinderii de autoevaluare, cadrul didactic își va perfecționa demersul didactic, va transforma activitatea de proiectare/predare/evaluare/autoevaluare în activitate de autoformare.

2.5.6. Activitățile didactice demonstrative – exemple de bună practică

prof.dr. Aurelia Dan
Formator, județul Bistrița-Năsăud

Introducerea în cadrul unui program de formare a unui modul cu tema „Analiza activităților didactice demonstrative” a urmărit, printre altele, dezvoltarea potențialului

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MI
MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

creativ al cadrului didactic, în vederea proiectării, organizării și desfășurării unor activități de învățare centrate pe dezvoltarea competențelor cheie.

Activitățile didactice demonstrative au fost materializate în secvențe instructiv-educative și lecții susținute de cursanți atât în rândul colegilor de grupă, cât și în fața elevilor, prin implicarea acestora în situații de învățare concrete.

Indiferent de natura lor, prezentările demonstrative și observarea lecțiilor au oferit practicanților prilej de cunoaștere reciprocă și familiarizarea acestora cu diversele ipostaze ale procesului de învățământ. Sugestiile de activități și modalitățile de realizare practică au generat situații concrete de contextualizare a învățării în cadrul organizat al școlii, dar și în afara acesteia.

a) *Activitate didactică demonstrativă în învățământul preșcolar*

Una dintre activitățile didactice demonstrative la preșcolari a fost jocul didactic: „Știu – Vreau să știu – Am înțeles”, realizat în timpul anului școlar. În cadrul temei săptămânale „Aspecte caracteristice ale anotimpului toamna”, a fost ales un model de structurare a activității specific metodei active menționate, utilizat cu precădere în activitățile conversative. Astfel, în convorbirea intitulată „Aspecte caracteristice ale anotimpului toamna” au fost parcurși mai mulți pași: prima etapă, centrată pe întrebarea „Ce știu despre subiect?” s-a suprapus momentului de actualizare a cunoștințelor anterioare („idei ancoră”). Copiii au exprimat enunțuri afirmative, consemnate în rubrica „Știu”. S-a urmărit ca întregul grup să fie de acord cu ideile scrise.

A doua etapă, centrată pe întrebarea „Ce vreau să știu?” a presupus realizarea unei liste de întrebări prin care subiectul a fost înscris în sfera de interes a copiilor (de exemplu: *ce știm despre toamnă?, de ce se cad frunzele?* etc.). Copiii și-au

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

manifestat interesul pentru subiect motivând alegerea făcută și au reușit să exprime, colectiv, frământările și convingerile lor.

Etapa a treia – începutul învățării – s-a desfășurat în natură. Copiii s-au confruntat astfel cu noi cunoștințe, au căutat răspunsuri, dând sensuri noi informațiilor primite.

Etapa a patra, centrată pe aserțiunea „Am învățat”, a presupus o monitorizare și o conștientizare a informațiilor noi, analiza și compararea acestora cu cele însușite deja. (Lucreția Dumitru, educatoare)

b) Activitate didactică demonstrativă în învățământul liceal

Subiectul lecției demonstrative la disciplina psihologie a fost: „Temperamentul. Descrierea tipurilor temperamentale”. Pentru ca elevii să dobândească un set de cunoștințe despre temperament, să-și formeze capacitatea de a opera cu informații și cunoștințe despre temperament în diverse situații, să participe cu interes la această activitate, au fost utilizate metode/procedee variate: conversația, învățarea prin descoperire, exercițiul, explicația, brainstorming-ul, lucrul în grup, munca cu manualul, jocul de rol, testul docimologic.

Activitatea a debutat printr-un exercițiu de creativitate (de tip brainstorming) adresat elevilor. De exemplu: „Spuneți tot ce vă trece prin minte în legătură cu termenul propus: *temperamentul*.” Aici este foarte important să respectăm principiile brainstorming-ului și anume: *Nu criticați ideile altora! Dați frâu liber imaginației! Produceți o cantitate cât mai mare de idei! Preluați ideile celorlalți și amplificați-le!*

În desfășurarea activității a fost integrat și jocul de rol. Pentru ca elevii să identifice aspectele negative ale temperamentelor coleric și flegmatic, au fost în puși în situația de a-și imagina un dialog în care un elev **coleric** intră în conflict cu un profesor cu temperamentul **flegmatic**. Elevilor li s-a cerut să intre în acest joc de rol și să

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

prezintă dialogul în fața clasei, astfel încât colegii lor să poată identifica aceste temperamente.

Această activitate didactică presupune deopotrivă prezentarea unor filmulețe realizate de elevi, pe baza cărora, aceștia au putut identifica temperamentele colegilor.

În viața de zi cu zi ne purtăm fiecare într-un anumit mod, în fiecare zi avem altă mască, iar reacțiile la factorii externi diferă de la persoană la persoană. Modul în care ne purtăm și modul în care reacționăm țin în totalitate de tipul de temperament și caracterul individual. (Loredana Zbînca, profesor)

În cadrul acestui curs, formabilii au desfășurat individual activități didactice demonstrative, iar analiza secvențelor realizate au evidențiat experiențe pozitive și o deschidere constantă a cursanților față de tendințele novatoare ale traseului dezvoltării lor profesionale.

2.5.7. Eficiența schimbului de experiență prin interasistențe

prof. Viora Rozorea
Formator, județul Sibiu

Cât de deschise sunt cadrele didactice din școala dumneavoastră în ceea ce privește discutarea practicii lor profesionale? Sunt cadrele didactice încurajate să vorbească liber și sincer despre problemele lor profesionale? Există o serie de oportunități specifice care să faciliteze discutarea problemelor profesionale?

Metoda schimbului de experiență în dezvoltarea profesională și personală este promovată și practică curent în alte sisteme de educație. La noi este privită cu o oarecare rețineră, de teama reflecțiilor critice pe care le poate genera.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

În cadrul acestui curs reticențele au fost depășite, prin adoptarea unei atitudini pozitive care a generat în final reflecții personale valoroase. Succesul schimbului de experiență s-a conturat prin parcurgerea următorilor pași:

1. alegerea temei și pregătirea activității demonstrative;
2. susținerea propriu-zisă;
3. analiza activității cu identificarea punctelor tari și oferirea feedback-ului pozitiv;
4. autoanaliza și învățarea bazată pe experiență și reflecție.

Reflecția asupra propriului comportament face parte din instrumentele dezvoltării profesionale, cu condiția valorificării acesteia în mod corespunzător. La fel de importantă este și reflecția împreună cu colegii. Schimbul de observații concrete, orientate pe aspecte, nu pe persoană, este o cerință esențială. Primirea feedback-ului pozitiv, fără a nega sau minimaliza, este de asemenea una din condițiile absolut necesare.

Ar fi de dorit ca schimbul de experiență să conducă spre conturarea unei strategii de planificare și autoevaluare pentru cadrele didactice, cu stabilirea unor indicatori în vederea autoevaluării.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

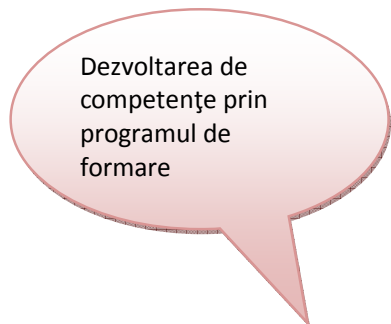

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

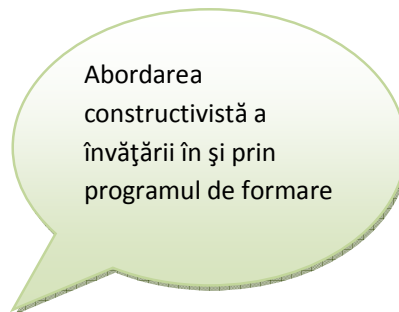

Casa Corpului Didactic
Cluj

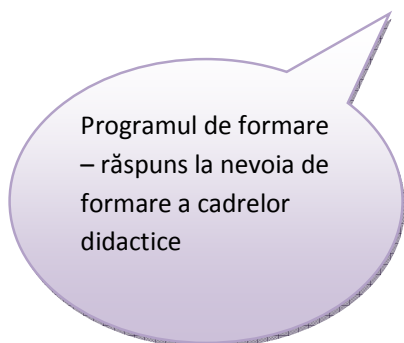
2.6. Despre cursul de formare

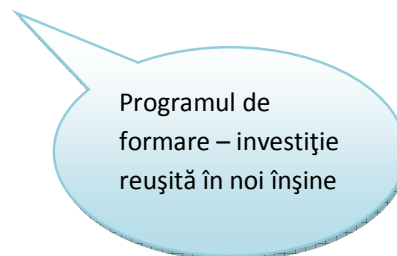
Dezvoltarea de
competențe prin
programul de
formare

Abordarea
constructivistă a
învățării în și prin
programul de formare

Programul de formare
– răspuns la nevoia de
formare a cadrelor
didactice

Programul de
formare – investiție
reușită în noi înșine

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

POSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

2.6.1. Formarea profesională, premisă a competenței

prof. Angela Livia Șteopan
Formator, județul Bistrița-Năsăud

„Desăvârșirea este scopul suprem și inaccesibil al omului; acțiunea infinită de a se desăvârși este menirea sa” (J. G. Fichte)

Orice sistem, implicit sistemul educațional, tinde spre optimizarea sa, spre ameliorarea modului de organizare, de funcționare, dar, mai ales, a finalităților sale. Cu siguranță, aceasta a fost și motivația Casei Corpului Didactic a județului Cluj atunci când a propus proiectul POSDRU/87/1.3/S/56116 *Consiliere și dezvoltare profesională continuă – sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică* și a inițiat programul de formare continuă *Consiliere și dezvoltare profesională* adresat cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, aflate pe diferite niveluri ale carierei didactice.

Deopotrivă generoasă, dar și în măsură să genereze multiple responsabilități, oferta educațională a programului a urmărit asigurarea – pentru fiecare dintre beneficiarii direcți – unui set complex, diversificat și funcțional de competențe, cu referire la:

- aplicarea corectă și eficientă a curriculum-ului național și local;
- diferențierea instruirii/instruirea centrată pe elev;
- promovarea metodelor activ-participative în instruire;
- managementul optimal al clasei, comunicarea și relaționarea eficiente;
- instruirea asistată de calculator;
- evaluarea performanțelor școlare;
- organizarea și analiza activităților didactice.

Demersul propus nu este unul facil și nici cu efecte vizibile într-un timp foarte scurt. Acesta vizează optimizarea rezultatelor, reușita profesională, performanța în meserie, afirmarea competenței profesionale, termeni cu o utilizare tot mai frecventă în limbajul contemporan. Problema competenței apare ca un indice extrem de important în analiza performanțelor în toate domeniile, ea fiind, deopotrivă, cauză a

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

reușitei și scop în obținerea succesului. În practica politicii privind resursele umane, aceste elemente reprezintă criterii de comparare, afirmare, promovare, evaluare a personalului, de formare, dezvoltare și evoluție personală.

Așa cum reușita profesională reprezintă un standard prin care putem evalua performanțele profesionale, competența reprezintă capacitatea unei persoane de a se exprima cu rezultate optime într-o problemă, sarcină, activitate ori responsabilitate. Adjectivul competent este echivalent cu capabil, destoinic, bine pregătit, priceput. Analiza semantică a conceptului de competență evidențiază nu numai o anumită stare problematică și o dificultate de definire, ci și caracterul său multidirecțional, pluridimensional, polivalent. Putem vorbi de competență profesională sau managerială, de competență uni sau multilaterală, de competență individuală ori de grup. Circumscrierea dimensiunilor competenței este o problemă complexă, iar descrierea conținuturilor sale este presupusă de oricare din standardele profesionale.

La orice nivel am discuta, din orice direcție am privi însă problema competenței, esențială rămâne *competența profesională*. Aceasta reprezintă un sistem de achiziții în planul cunoștințelor, al deprinderilor și al abilităților de muncă constituite în timp, este gradul în care cei care execută o anumită muncă reușesc să întrunească cerințele impuse de sarcinile, exigențele și particularitățile activității solicitate. Competența profesională are caracter dinamic, procesual. Ea nu este înnăscută, ci se dobândește, presupune un drum ascendent, dar, potrivit *principiului lui Peter*, ea poate fi realizată cu succes numai până la un anumit punct.

Performanța și succesele unui grup, ale unei organizații școlare, ale sistemului educațional în general, depind de caracteristicile întregului, dar și de calitatea și competența fiecăruia dintre componenți. Din această perspectivă, modalitățile de atingere a standardelor de performanțe și competență vizează și:

- efortul propriu prin studiu individual, educație și autoeducație permanentă, auto-motivație;
- ajutorul extern prin îndrumare, control, colaborare, stimulare, încurajare, apreciere, luare în considerare, *dar mai ales prin parcurgerea unor programe de formare.*

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Timp de câteva săptămâni, formator și cursanți am promovat, deopotrivă, cele două modalități de învățare. În fapt, orice activitate de formare, acțiunile destinate dezvoltării profesionale, preocupările pentru sporirea abilităților și competențelor personale nu fac decât să împlinească gândul noician: „o școală în care profesorul nu învață și el e o absurditate”. Or, o astfel de menire a avut-o programul *Consiliere și dezvoltare profesională*, iar cursanții au recunoscut caracterul benefic și impactul pozitiv al acestuia asupra clarificărilor conceptuale, ameliorării practicilor pedagogice, dezvoltării competențelor lor profesionale. Rămâne doar, ca într-o perspectivă apropiată, practica și reușitele profesionale ale cursanților acestei prime serii să confirme spusa lui J. W. Goethe: „*ceea ce are însemnătate este să pricepi ceva bine și apoi să-l poți face ca nimeni altul în jurul tău*”.

2.6.2. Programul de formare „Consiliere și dezvoltare profesională” – abordarea constructivistă a învățării

prof. Ariana-Stanca Văcărețu
Formator, județul Cluj

Dacă ar fi să descriu ce înseamnă „învățarea pe durata întregii vieți” aș alege să descriu viața unui cadru didactic pentru simplul motiv că învățarea acestuia nu se încheie niciodată. Învață pentru a deveni cadru didactic și apoi învață pentru a se titulariza, învață pentru a obține grade didactice, învață pentru a răspunde nevoilor elevilor săi, învață pentru a face față schimbărilor din societate și din sistemul educațional, învață pentru a fi mai bun,... și aș mai putea adăuga nenumărate motive pentru care cadrul didactic învață.

Dacă în toate profesiile dezvoltarea profesională este importantă, pentru cadrele didactice dezvoltarea profesională este esențială. Conform legii, cadrele didactice trebuie să acumuleze 90 de credite transferabile odată la 5 ani, iar cele 90 credite se obțin după parcurgerea a sute de ore de formare, a numeroase cursuri de formare continuă.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

În desfășurarea acestui program de formare am ținut cont de abordarea constructivistă a învățării:

- formabilii își construiesc propria înțelegere asupra a ceea ce învață;
- în procesul învățării formabilii sunt activi pentru că ei nu doar absorb cunoștințe de la formator, ci își construiesc în mod activ propria înțelegere;
- învățarea presupune interacțiune de grup, pentru ca formabilul să aibă ocazia de a explica propria înțelegere și de a primi feedback.

Această abordare se bazează pe faptul că, *cunoașterea nu este o copie exactă a realității, nu este imaginea pe care ne-o facem despre ceea ce învățăm, nu este „transportată” direct de la persoana care predă la cea care învață, ci este construită de persoana care învață.* (Reinmann & Mandl 2006, Knuth & Cunningham 1993).

De aceea, situațiile de formare din cadrul programului de formare *Consiliere și dezvoltare profesională*:

- au dat ocazia cadrelor didactice de a-și construi învățarea;
- au fost suficient de complexe pentru a fi provocatoare;
- au demonstrat și au necesitat un cadru teoretic relevant;
- au fost direct legate de sarcinile curente ale cadrelor didactice pentru a fi considerate relevante de acestea.

Prin demersul său, programul de formare:

- a oferit un context autentic care reflectă modul în care cele învățate la formare vor fi utilizate în context profesional – prin activitățile demonstrative realizate de cursanți;
- a oferit cursanților ocazia de a desfășura activități autentice: planificarea calendaristică, planificarea unei unități de învățare, formularea de sarcini de lucru care asigură diferențierea învățării, elaborarea unei probe de evaluare etc.
- a oferit cursanților ocazia de a avea roluri și perspective multiple: profesor, elev, observator al unei activități didactice;
- a sprijinit construirea cunoașterii prin colaborare: activități de grup și/sau în pereche, discuții referitoare la diferite aspecte ale activității didactice, schimb de experiențe, împărtășirea practicilor didactice curente;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- a sprijinit și susținut cursanții în momente critice – prin feedback-ul individual oferit asupra fiecărui produs realizat de cursanți;
- a promovat reflecția pentru a da ocazia cursantului de a abstractiza – prin activitățile de reflecție realizate în cadrul sesiunilor față-în-față, dar și prin activitățile de reflecție din sesiunile de tutoriat online;
- a promovat articularea cunoștințelor, pentru a face ca aspectele tacite ale cunoașterii să devină explicite – am în vedere aici mai ales abordarea temei *metode active de învățare*;
- a promovat evaluarea integrată a învățării prin sarcini de lucru complexe-proiectarea și realizarea activității didactice demonstrative.

Închei reflecția la finalul primei sesiuni a cursului de formare cu gândurile reflexive ale profesoarei Ana-Maria Ligia Așchilean, participantă la acest curs:

Participând la cursul de formare Consiliere și dezvoltare profesională am învățat:

- *să privesc procesul de predare-învățare-evaluare dintr-o altă perspectivă;*
- *să valorific experiențele didactice împărtășite de celelalte colege;*
- *să alcătuiesc mai riguros documentele școlare (planificări, programe de opțional, instrumente de evaluare);*
- *să țin cont de diferențierea învățării (inteligentele multiple, VAK), o condiție sine qua non în direcția nouă a învățământului românesc;*
- *să aplic alte metode active de predare-învățare-evaluare, pe care le-au folosit cu succes colegele mele;*
- *să folosesc eficient Internetul în domeniul didactic, prin crearea unui(or) grup(uri) menit(e) să-mi înlănească munca; și să nu uităm de... Netiquette;*
- *să am în vedere întotdeauna corelația conținuturi – competențe specifice – activități de învățare, atunci când întocmesc proiectarea unei unități de învățare; nimic nu trebuie făcut la întâmplare, între toate trebuie să existe o legătura indisolubilă;*
- *să acord o atenție deosebită rubricii „Evaluare” din proiectul unei unități de învățare;*
- *să formulez corect obiectivele de evaluare, având ca punct de plecare competențele specifice, atunci când întocmesc un instrument de evaluare;*

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- *să-mi „reglez” demersul didactic având mereu în minte competențele-cheie; consider că acestea definesc finalitățile „muncii” noastre, alcătuiind, în egală măsură, profilul dezirabil al absolventului sistemului de învățământ.*

Bibliografie:

1. Knuth, R. A. and D. J. Cunningham (1993). *Tools for constructivism*. In T. M. Duffy, J. Lowyck and D. H. Jonassen (Eds), *Designing environments for constructive learning*. Springer-Verlag, Berlin. pp. 163-188.
2. Reinmann, G. & Mandl, H. (2006). *Unterrichten und Lernumgebungen gestalten*. (613-658). Weinheim: Beltz.

2.6.3. Investiția în noi înșine

prof. Angela Livia Șteopan
Formator, județul Bistrița-Năsăud

„Cea mai nobilă preocupare a omului este... omul”
(G. E. Lessing)

Accesul la cunoaștere este un aspect esențial al societății contemporane. Accesul la cunoaștere presupune însă, din partea fiecăruia dintre noi, un efort de învățare pe tot parcursul vieții, în care dobândirea unor competențe de bază – înțelese ca pachet transferabil și multifuncțional de cunoștințe, abilități și atitudini de care fiecare are nevoie pentru dezvoltarea personală, incluziunea socială și o cât mai bună inserție pe piața muncii – devine esențială.

Provocările societății cunoașterii obligă fiecare cadru didactic nu numai la însușirea noilor tehnologii de informare și comunicare, la cunoașterea cel puțin a unei limbi de circulație, ci la o mai bună adaptare la cerințele învățământului modern, generate de democratizarea și descentralizarea învățământului, de noile orientări din științele educației, de inteligențele și educațiile multiple, de creșterea randamentului și a calității procesului educațional.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRUCasa Corpului Didactic
Cluj

În acest efort, individual și colectiv, de construire și dezvoltare a unor competențe diversificate, proiectul POSDRU/87/1.3/S/56116 *Consiliere și dezvoltare profesională continuă – sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică* și programul de formare continuă aferent acestuia *Consiliere și dezvoltare profesională* inițiate de Casa Corpului Didactic a județului Cluj (și în care cadre didactice din județul Bistrița-Năsăud au avut rolul de beneficiari) au avut menirea să susțină inovația și mișcarea pentru reformă și calitatea educației în învățământul preuniversitar, să vină în sprijinul diferitelor categorii de personal pentru favorizarea și stimularea dezvoltării personale și profesionale, al ameliorării practicilor pedagogice.

Mai mult ca altădată, oamenii școlii, de la debutanți până la cei cu o îndelungată activitate la catedră, se află în postura de a deprinde o serie de competențe care să le permită organizarea activității profesionale luând în considerare diversitatea personală, socială și culturală a elevilor aflați în procesul de formare, organizarea mediului de învățare și facilitarea învățării mai degrabă decât simpla transmitere de cunoștințe, munca în echipă, dezvoltarea unor relații de comunicare și parteneriat cu părinții și cu reprezentanții comunității locale. Acestea pot fi obținute prin studiu individual și autoformare, dar necesită și intervenția calificată a unor specialiști, experți și formatori abilitați în activități de conversie profesională sau formare continuă, așa cum s-a întâmplat în cadrul acestui program de formare continuă a adulților.

Șansa de a fi beneficiar de programul de formare continuă *Consiliere și dezvoltare profesională* a fost recunoscută de grupa de cursanți pe care am condus-o drept o „**investiție reușită în ei înșiși**”. Sub acest aspect, sunt relevante câteva puncte de vedere exprimate de cursanți în fișele de evaluare și pe portalul destinat tutoriatului online:

- „Pot să afirm acum cu toată convingerea că a fost cel mai serios și constructiv curs dintre toate la care am participat până acum. Inițiatorilor de program le transmit felicitări atât pentru inițiativa cursului cât și pentru alegerea formatorilor” (Ana Moldovan)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- „Nu am crezut că acest curs va fi așa de frumos. La început mi-a părut rău că m-am înscris, dar acum sinceră să fiu cred că regretam dacă abandonam” (Alina Buican)
- „Acest program cred că a avut un impact benefic asupra tuturor” (Maxim Ometiță)
- „Să realizez planificarea unităților (de învățare n.n.) mi se părea o muncă titanică, dar acum lucrurile s-au simplificat brusc. Este un program benefic pentru orice cadru didactic, indiferent de vechimea la clasă” (Maria Valentina Boian)
- „Pentru prima data am lucrat pe o platformă online la ceea ce se numește TUTORIAT. Este într-adevăr o EXPERIENȚĂ pozitivă. Ca răspuns la caracterizarea într-un singur cuvânt a cursului: PROFESIONALISM” (Maria Neluța Bența)
- „A fost o experiență constructivă” (Ionelia Adela Păcurar)
- „Eu am învățat multe lucruri noi(...) În plus am învățat să am mai multă încredere în mine” (Anda Maria Bența)
- „Programul de formare ne-a îmbogățit cunoștințele de operare cu ajutorul PC” (Teodor Păcurar)

Cursanții au realizat și un cvintet care a devenit motto-ul programului de formare: FORMARE. LUCRÂND. APLICÂND. REUȘIND. OMUL CÂT TRĂIEȘTE TOT ÎNVAȚĂ. PROFESIONALISM.

Participarea cursanților la programul de formare a stimulat interesul acestora pentru dezvoltarea personală prin înscrierea la alte cursuri de formare (à propos de „Investește în oameni”), fapt confirmat de întrebările frecvente referitoare la oferta de formare a Casei Corpului Didactic sau a altor furnizori, precum și asupra modului în care pot accesa aceste gen de activități și programe.

Programul de formare a reprezentat o provocare și pentru formator care și-a îmbogățit vocabularul cu terminologia specifică cursurilor de inițiere în utilizarea calculatorului (indicații și tehnici de lucru specifice) și în adaptarea laboratorului de informatică ca spațiu de lucru (pentru expunerea produselor, organizarea activităților de grup, conservarea produselor cursanților în format electronic etc.)

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

**Investește în
OAMENI**

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Ne exprimăm speranța că, prin conținuturile oferite, prin modelele de bune practici puse la îndemâna cursanților, prin răspunsul adecvat la nevoile identificate sau create, dar și prin interesul manifestat de cursanți, programul de formare și-a atins obiectivele. Edificatoare sunt, credem noi, notele bune pe care 7 din cei 10 cursanți înscriși în prima grupă le-au obținut la concursurile la care au participat (titularizare și grade didactice), examene recunoscute prin gradul lor sporit de dificultate și exigență.

2.6.4. Educația adulților – alternativă pentru dezvoltarea activității profesionale

prof. dr. Aurelia Dan
Formator, județul Bistrița-Năsăud

Învățarea permanentă sau pe tot parcursul vieții reprezintă astăzi un concept des vehiculat în domeniul educațional, devenind premisa numeroaselor activități inițiate de cadrele didactice în scopul emendării experienței profesionale. Participarea la cursurile de formare continua în domeniul educațional (și nu numai) reprezintă un mijloc de îmbogățire a experienței didactice, dar și o oportunitate de adaptare a profilului educațional la exigențele și imperativele momentului. Consecința viabilă a acestor programe de formare specifice trebuie să se regăsească în nevoia de schimbare, de implicare a dascălului în activități concrete ce presupun schimbarea profilului educațional, personal al beneficiarilor direcți sau indirecti ai educației.

În acest context are relevanță deosebită identificarea așteptărilor celor care se implică în diferite mijloace de educare a adulților, corelate ulterior cu percepția generală asupra activității desfășurate și identificarea modalităților potențiale de valorificare a experienței dobândite în activitatea concretă a fiecăruia.

Programul de formare *Consiliere și dezvoltare profesională* a venit în sprijinul cadrelor didactice care au dorit nu numai să-și îmbogățească experiența profesională, dar mai ales să-și însușească tehnici, metode și strategii inovative, aplicabile cu succes în activitatea didactică. Un astfel de deziderat expectativ a

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

devenit realizabil prin specificul programului, prin structura și tematica acestuia, activitățile propuse și schimbul interactiv de idei și bune practici. Toate aceste expectanțe au fost transformate ulterior în realizări, fapt evidențiat de reflecțiile cursanților.

Perspectiva dezvoltării profesionale în cariera didactică este un element foarte important. Urmând acest curs, am învățat ce înseamnă munca în echipă, am învățat cum să optimizez procesul de predare prin metode active și eficiente, am învățat ce important este să asociem informația prezentată elevilor cu viața cotidiană.

Utilizarea calculatorului la ședințele față-în-față permite organizarea optimă a conținuturilor, dar și personalizarea lor; utilizarea acestora la întâlnirile de tutoriat reprezintă un mod de a ne ține vie atenția. (Crina Larisa Roș, învățătoare)

Consider că acest curs mi-a fost de un real folos. Pe de o parte mi-am extins sfera cunoștințelor, iar pe de altă parte am reușit să interacționez cu alte persoane.

Mi-au plăcut toate subiectele care au fost discutate și cred că toate au fost utile fiecăruia dintre noi. (Dina Maria Doci, învățătoare)

În cadrul modulelor prezentate s-a avut în vedere diversificarea cunoștințelor și practicilor cu privire la managementul orelor de curs, la implementarea strategiilor educaționale moderne, a unor metode eficiente și individualizate de predare și de evaluare continuă a cunoștințelor și deprinderilor elevilor. Au fost lucruri noi, binevenite. (Ioana Maria Rus, învățătoare)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Partea a treia: Exemple de bună practică

3.1. Rolul modelelor de bună practică în cadrul proiectului

3.2. Proiectarea și implementarea exemplilor de bună practică

3.3. Exemple de bună practică

3.4. Concluzii

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

3.1. Rolul modelelor de bună practică în cadrul proiectului

Proiectul *Consiliere și dezvoltare profesională continuă – sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică* își propune să ofere modele de bună practică prin elaborarea și colectarea de:

- portofolii de evaluare ale participanților la cursurile de formare;
- interviuri filmate ale cursanților;
- articole elaborate de formatori.

Acestora, la încheierea cursurilor de formare li s-a adăugat și **modelul didactic de bună practică**. Modelul menționat a fost elaborat de către unii dintre cursanții participanți la cursul de formare, iar criteriul de selecție a fost reprezentat de nivelul de excelență demonstrat de aceștia. Modelul didactic de bună practică conține două componente:

- un proiect mai larg, detaliat, de activitate didactică, elaborat de către cursanți, după o structură dată, în format electronic, word;
- o secvență didactică filmată, care demonstrează aplicarea la clasă a proiectului de activitate didactică.

Proiectul de activitate didactică elaborat de către unii dintre cursanți, la sfârșitul cursului de formare, conține informații care se referă la:

I. *Contextualizare*. Reflecție înainte de proiectare: Specificul unității de învățământ; Colectivul de elevi; Prezentarea disciplinei.

II. *Proiectarea scenariului didactic*: Planificarea calendaristică anuală; Proiectul unității de învățare: Competențe generale vizate; Competențe specifice; Valori și atitudini; Indicatori de calitate; Indicatori de performanță; Resurse.

III. *Demersul didactic*: Etape (Evocare-Realizarea sensului-Reflecție); Metodologie; Evaluare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

IV. *Feedback, reflecții*: Reflecții ale cadrului didactic; Reflecții ale elevilor; Concluzii.
Model de succes.

V. *Anexe*: fișe de lucru; fișe de evaluare; imagini relevante din timpul activităților.

Din motive obiective (rigoare științifică, alocare de spațiu, tehnoredactare) în proiectul de activitate didactică elaborat inițial s-au operat selecții și modificări, astfel încât exemplul de bună practică conține:

- date generale;
- contextualizare (reflecție înainte de proiectare);
- proiectarea scenariului didactic, demersul didactic;
- feedback, reflecții;
- anexe.

Secvențele didactice filmate reprezintă transpunerea în practică a informațiilor și competențelor dobândite în cursul activității de formare. Inițial, acestea au fost colectate de către formatorii fiecărei grupe, iar după procesul de selecție, unele dintre aceste secvențe au fost prelucrate și constituie resurse ce pot fi consultate de pe suportul electronic asociat acestei broșuri.

3.1.1. Ce este un exemplu de bună practică?

Exemplul de bună practică este o sinteză a temelor din portofoliul de evaluare care dovedește achiziționarea și aplicarea tuturor competențelor generale ale programului de formare. Exemplul de bună practică a fost completat de către cursanții care au obținut cele mai bune rezultate la evaluările pe parcurs și la evaluarea finală. Formatorul fiecărei grupe a consiliat cursanții cu cele mai bune rezultate, în timpul derulării programului de formare și după finalizarea acestuia, în vederea elaborării exemplului de bună practică.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Pentru ca o activitate didactică să poată fi considerată un exemplu de bună practică trebuie să întrunească, cel puțin, două aspecte:

- ✓ o bună proiectare a activității ;
- ✓ realizarea unei activități de calitate la/cu clasa de elevi.

Proiectarea activității didactice presupune o proiectare pe termen lung (anuală, semestrială, pe unități de învățare), precum și proiectarea pe etape mici (proiectarea unei lecții).

Proiectarea unei activități didactice înseamnă, însă, cel mai adesea, *proiectul didactic, de lecție*, datorită ponderii mari pe care acesta îl reprezintă, în ansamblul formelor de organizare și desfășurare a activității didactice.

Proiectul *Consiliere și dezvoltare profesională continuă – sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică*, prin cursurile de formare desfășurate, a oferit o viziune modernă, inovatoare asupra proiectării didactice. Proiectul didactic propus are astfel o structură flexibilă și descrie etape mari ale lecției (Înainte de a începe lecția/Lecția propriu-zisă/După lecție). Acest model înlocuiește o proiectare atomizată, fragmentată pe minute, care nu permitea intervenții ulterioare ale cadrului didactic, în lecția odată proiectată, cu un tip de proiectare modernă, în care profesorul poate interveni, adapta demersul didactic la situația concretă din clasă.

În această viziune cerințele (exigențele) pentru o lecție de calitate sunt:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

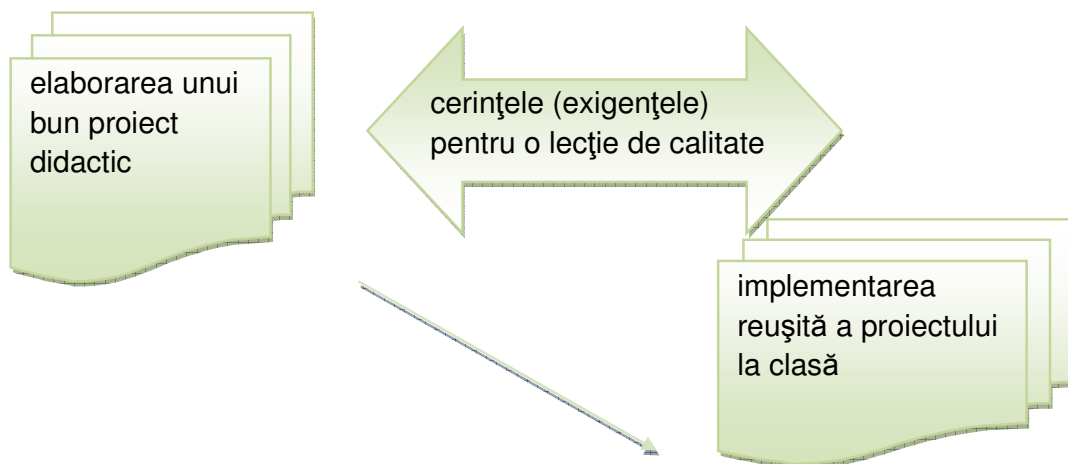
Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

A. Elaborarea proiectului didactic

A.1. Claritatea scopului urmărit. Un bun proiect didactic are scop clar, conținuturi potrivit alese, lecție structurată, metode și procedee în acord cu scopul propus.

Scopul constituie pivotul în jurul căruia se axează întreaga lecție. Alegerea metodelor și procedeele, a conținutului lecției, a structurii lecției și strategiilor didactice depind de scopul urmărit prin lecție.

Într-o lecție se urmăresc de obicei mai multe scopuri, dar unul este dominant. Celelalte sunt subordonate scopului principal. Se ține seama și de locul pe care îl ocupă acea lecție în sistemul de lecții din care face parte. Orice lecție trebuie privită ca o verigă dintr-un lanț.

De aceea, este important ca profesorul să reflecteze asupra unor întrebări, cum ar fi:

- ✓ De ce este valoroasă această lecție?
- ✓ Cum se leagă această lecție de ceea ce am predat deja? Dar de ceea ce voi preda ulterior?

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

A.2. Alegerea judicioasă a conținutului lecției. Pentru a realiza o lecție bună profesorul trebuie să aleagă pentru fiecare parte a lecției conținutul informațional cel mai potrivit, care să asigure atingerea scopului urmărit și să contribuie la formarea competențelor și valorilor. De exemplu, dacă urmărește să formeze elevilor o noțiune nouă, le va prezenta exemple caracteristice în acest sens; dacă urmărește ca elevii să ajungă la o concluzie corectă pe baza unor comparații, el selectează obiectele care vor fi comparate și precizează criteriul de comparație; dacă urmărește să formeze anumite priceperi, alege exerciții adecvate acestui scop.

Cadrul didactic stabilește conținuturile care se transmit, întrebându-se:

- ✓ Ce cunoștințe și semnificații vor fi explorate sau transmise?
- ✓ Ce vor putea **face** elevii cu aceste cunoștințe și semnificații?

A.3. Organizarea metodică a lecției. Într-o lecție bună nimic nu se face la întâmplare, ci după un plan bine gândit. Diferitele activități care alcătuiesc lecția sunt desfășurate într-o succesiune logică, spre a asigura realizarea scopului ei. Fiecărei activități i se acordă o durată care contribuie la obținerea unui maximum de randament.

O lecție bine organizată antrenează în activitate toți elevii. Particularitățile individuale fac însă ca aceștia să nu lucreze în același ritm, să nu obțină aceleași rezultate. O lecție este metodic organizată când toate activitățile desfășurate constituie un tot unitar și servesc atingerii scopului urmărit.

Esențiale pentru proiectarea acestei etape a lecției sunt întrebări, de tipul:

- ✓ Ce trebuie să știe și să poată face un elev deja pentru a putea învăța această lecție?
- ✓ Ce dovezi vor exista că elevul a învățat lecția?
- ✓ Cum vor fi gestionate resursele materiale, temporale etc. pentru diversele activități?

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MI
MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

A.4. Alegerea metodelor și procedeele potrivite pentru realizarea sarcinilor urmărite în fiecare etapă a lecției. Fiecare sarcina didactică se realizează mai bine prin utilizarea anumitor metode. Spre a realiza o lecție bună, profesorul alege din grupul de metode pe cea sau pe cele care sunt în concordanță cu scopul urmărit, cu vârsta și pregătirea elevilor.

Este esențial ca proiectarea să reflecte răspunsul profesorului la întrebări, cum sunt:

- ✓ Cum vor fi conduși elevii către formularea unor întrebări și scopuri pentru învățare? Cum vor ajunge să-și examineze cunoștințele anterioare?
- ✓ Cum va fi explorat conținutul de către elevi? Cum își vor monitoriza ei înțelegerea acestui conținut?
- ✓ Cum vor utiliza elevii sensul lecției? Cum vor fi îndrumați să caute informații suplimentare, răspunsuri la întrebările care mai există și rezolvări pentru neclaritățile rămase?
- ✓ La ce concluzii ar trebui să se ajungă până la sfârșitul lecției? În ce măsură este de dorit să se rezolve problemele ridicate?
- ✓ Ce alte lucruri pot fi învățate pornind de la această lecție? Ce ar trebui să facă elevii odată ce s-a terminat lecția?

B. Implementarea proiectului didactic la clasa de elevi

Proiectarea didactică de calitate a reprezentat o exigență a proiectului concretizată la sfârșitul cursurilor de formare, de către fiecare cursant, atât prin elaborarea unui proiect didactic, cât și prin implementarea acestuia la clasa de elevi.

Aplicarea competențelor de proiectare didactică exersate de-a lungul celor 5 module ale programului de formare s-a realizat prin implementarea proiectului didactic la clasa de elevi. Punerea în aplicare a strategiilor adecvate, utilizarea celor mai eficiente metode de predare-învățare-evaluare, coordonarea colectivului de elevi au transformat proiectul didactic în exemplu de bună practică.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

3.1.2. Criteriile de selecție a exemplelor de bună practică

O comisie alcătuită din membri ai echipei de implementare a proiectului și consultanți externi pe tematica disciplinelor reprezentate prin exemplele de bună practică elaborate de cursanți au selectat proiectele didactice considerate relevante, pentru a fi incluse în broșura *Reușita în cariera didactică*.

Criteriile de selectare a exemplelor de bună practică au fost:

- ✓ integrarea viziunii lecției în contextul specificului unității de învățare, al colectivului de elevi și al disciplinei;
- ✓ corelarea obiectivelor generale și a obiectivelor specifice ale activității cu planificarea calendaristică și proiectul unității de învățare;
- ✓ stabilirea indicatorilor de calitate și a indicatorilor de performanță în raport cu particularitățile individuale și de grup ale elevilor;
- ✓ echilibrul între rezultatele activității și resursele umane și materiale implicate;
- ✓ caracterul inovativ al metodelor și al formelor de organizare a clasei în activitatea didactică;
- ✓ creșterea interesului elevilor pentru disciplinele respective în urma implicării în activitate;
- ✓ înțelegerea conceptelor de către elevi în funcție de stilurile de învățare, dezvoltarea competențelor de obținere și utilizare a informației, formarea deprinderilor și atitudinilor;
- ✓ relevanța conținuturilor pentru viața de zi cu zi a elevilor;
- ✓ evaluarea formativă, în concordanță cu obiectivele specifice ale activității și cu obiectivele de evaluare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRUCasa Corpului Didactic
Cluj

Criteriile de selectare a secvențelor didactice filmate au fost următoarele:

- ✓ dovada competențelor de proiectare didactică (corelație între conținuturi, resurse umane, materiale și de timp, relația evocare-realizarea sensului-evaluare);
- ✓ aplicarea unei metode/unor metode și strategii adecvate și inovative;
- ✓ utilizarea eficientă a resurselor;
- ✓ prestația cadrului didactic în vederea atingerii obiectivelor lecției.

Rezultatul acestei selecții este prezentat în tabelul de mai jos:

Județ	Disciplină	Clasă	Sesiune
Cluj	Învățământ preșcolar	grupa mijlocie	II
	Învățământ preșcolar	grupa mijlocie	IV
	Învățământ preșcolar	grupa mare	I
	Matematică	I	IV
	Matematică	I	I
	Cunoașterea mediului	a II-a	I
	Limba maghiară	a VI-a	V
	Anatomie	a VII-a	V
	Curs opțional: Dialogul artelor	a VI-a-a VIII-a	II
	Matematică	a X-a	V
	Limba și literatura română	a IX-a	I
Bistrița-Năsăud	Învățământ preșcolar	grupa mare	III
	Limba și literatura română	a III-a	I
	Consiliere și orientare	a IV-a	III
	Factori de degradare ai echilibrului ecologic	a X-a	IV
	Limba engleză	a X-a	II
Mureș Sibiu	Limba engleză	a V-a	II
	Geografia României	a VIII-a	III

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116

Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

3.2. Proiectarea și implementarea exemplelor de bună practică

3.2.1. Specificul unităților de învățământ

Tipuri de instituții de educație. Unitățile de învățământ în care au fost implementate exemplele de bună practică cuprinse în ghid acoperă, așa cum se poate constata și din graficele de mai jos, o mare diversitate de situații:

- ✓ unități de învățământ din mediul rural (de exemplu: Bozieș, jud. Bistrița-Năsăud, Cristești, jud. Mureș, Blăjel, jud. Sibiu, Aluniș, jud. Cluj) și urban (de exemplu: Gherla, jud. Cluj, Sângeorz-Băi, jud. Bistrița-Năsăud);
- ✓ grădinițe (de exemplu: Grădinița Junior Dej), școli generale (de exemplu: Școala Gimnazială Nr. 1, Structura 2 Gherla), licee teoretice (de exemplu: Liceul Teoretic Creștin Pro Deo Cluj-Napoca), licee tehnologice sau colegii tehnice (de exemplu: Liceul Tehnologic Agricol Bistrița);
- ✓ școli particulare acreditate (de exemplu: Liceul UCECOM „Spiru Haret” Cluj-Napoca) și școli de stat.

Niveluri de învățământ. Aceeași diversitate o regăsim și în ceea ce privește nivelurile de învățământ unde au fost implementate exemplele de bună practică: de la nivelul învățământului preșcolar (de exemplu: Grădinița „Pinocchio”, Câmpia Turzii, jud. Cluj), la nivelul primar (de exemplu: Școala cu clasele I-VIII Nr. 1, Gherla, jud. Cluj), la nivelul gimnazial (de exemplu: Școala cu clasele I-VIII Cristești, jud. Mureș) și liceal, ultimul, reprezentat prin licee teoretice, licee tehnologice sau colegii tehnice, conform graficului de mai jos.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

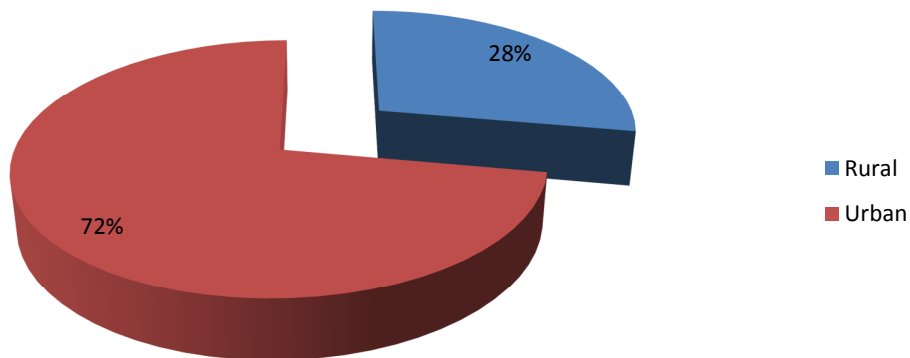

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

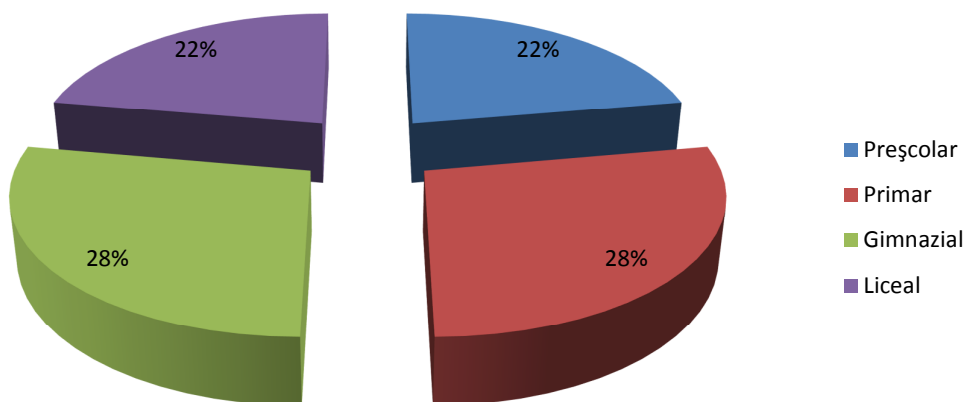

Casa Corpului Didactic
Cluj

Ponderea școlilor după mediul de proveniență

Ponderea nivelurilor de învățământ

Colectivele de elevi. Elevii care au fost beneficiarii direcți ai exemplurilor de bună practică prezentate în broșură aparțin, în general, unor colective omogene în ceea ce

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MI
MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

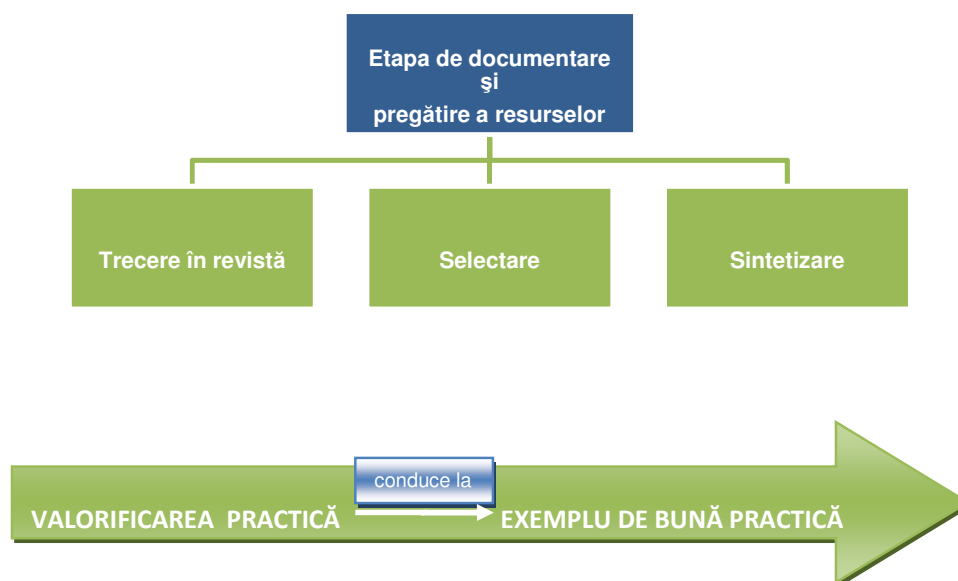
Casa Corpului Didactic
Cluj

privește vârsta, interesele, nivelul de pregătire, și eterogene în ceea ce privește stilurile de învățare (vizual, auditiv, kinestezic), mediul de proveniență (rural, urban), dimensiunea grupurilor (de la colective de 6 elevi, la colective de peste 30 de elevi), particularități etno-lingvistice (colective de elevi cu limba maternă română sau maghiară sau romani), particularități de învățare (cu cerințe educative speciale).

Respectarea particularităților elevilor, adaptarea conținutului lecției, a metodelor utilizate, a întregului demers didactic la caracteristicile grupului de elevi a reprezentat un criteriu de selecție a exemplelor de bună practică.

3.2.2. Proiectarea și pregătirea exemplelor de bună practică

Demersul de documentare. Proiectarea lecției face parte dintr-un proces care include: planificarea anuală, semestrială și planificarea unității de învățare. Procesul de proiectare a fost însoțit de o riguroasă pregătire, atât sub aspectul documentării bibliografice, cât și al pregătirii resurselor utilizate în cadrul lecțiilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MIȘCAREA
ȘCOLARĂ

Casa Corpului Didactic
Cluj

Pentru configurarea demersului didactic, etapa de documentare bibliografică a inclus:

- ✓ consultarea documentelor școlare: programa școlară, planificarea calendaristică, planificarea unității de învățare, a manualului;
- ✓ lectura unor cărți, manuale, culegeri, articole din reviste de specialitate (de exemplu: Revista Învățăământului Preșcolar, suportul de curs *Consiliere și dezvoltare profesională*)
- ✓ consultarea unor site-uri și tutoriale (<http://www.didactic.ro>; www.romanacluj.blogspot.com);
- ✓ consultarea de fișe de documentare;
- ✓ participarea la cursuri și simpozioane, la ateliere de lucru organizate în specificul disciplinei.

Tipurile de resurse materiale utilizate. Materialele utilizate au acoperit o gamă variată de resurse aparținând următoarelor categorii:

- ✓ cărți cu imagini, fișe de lucru, fișe de evaluare, jucării, planșe, jocuri didactice, culegere de texte, hărți, atlase, planșe, diplome, fotografiile, plicuri cu imagini, cartonașe colorate.
- ✓ resurse electronice: laptop, prezentări PowerPoint, aparatură audio, video, CD etc.;

Unele activități s-au desfășurat în cabinetul de informatică, având la dispoziție computere dotate cu soft-urile necesare, videoproiector, internet, cărți de specialitate, reviste, pliante, materiale auxiliare, filmulețe tematice, studii de caz, camera video.

Modelul de proiectare didactică utilizat. Indiferent de modelul de proiectare didactică utilizat sau de denumirea secvențelor lecției (Evocare, Realizarea sensului, Reflecție, Extensie etc.) exemplele de bună practică selectate sunt elaborate după modelul ABC, care conține:

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

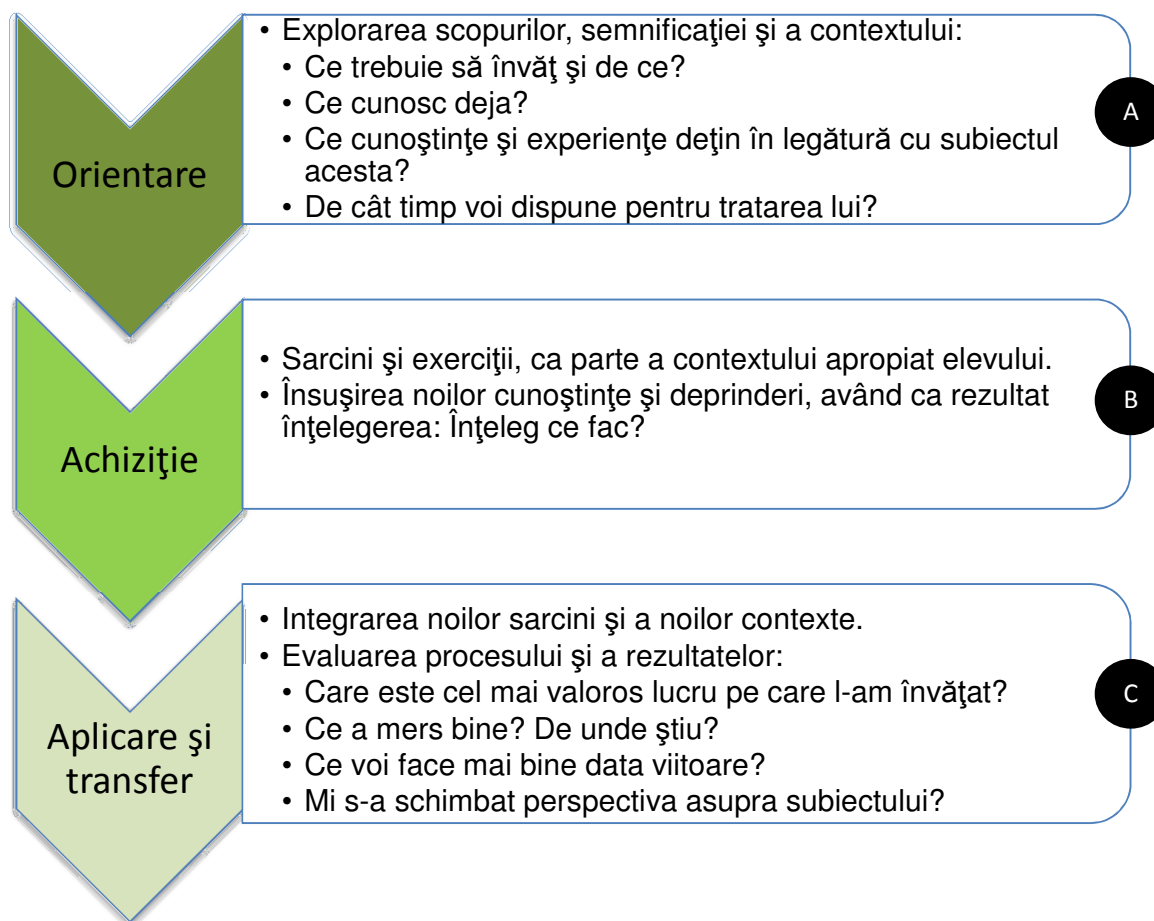
POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

- ✓ *etapa de orientare* (intrare în temă, actualizarea cunoștințelor);
- ✓ *etapa de achiziții* (predarea-învățarea de noi cunoștințe);
- ✓ *etapa de aplicare și transfer*.

Timpul și volumul de muncă alocat pentru etapele A, B, C și tipul de activități planificate pentru aceste etape diferă în funcție de tipul de lecție și scopul acesteia.

Figura de mai jos sintetizează aceste dimensiuni pentru cele trei etape:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

3.2.3. Implementarea modelelor de bună practică

Strategii și metode. Varietatea strategiilor și metodelor utilizate în exemplele de bună practică reflectă strădania cursanților de a demonstra competențele dobândite prin cursul de formare: metode interactive, metode ale gândirii critice, computerul și internetul (prin legăturile, linkurile spre site-uri cu informații despre un subiect). Strategiile de organizare a clasei de elevi sunt în general, strategii de învățare prin cooperare, cu activități tip pereche sau/și de grup. Metodele aplicate sunt corelate cu etapele lecției: evocare, realizarea sensului, reflecție.

În tabelul de mai jos sunt prezentate câteva dintre metodele interactive utilizate în diferite etape ale lecțiilor selectate ca exemple de bună practică:

Etape ale lecției	Metode utilizate
Evocare	Brainstorming, ciorchinele, ghicitori, jocuri de stimulare, rebus.
Realizarea sensului	Fișe de documentare în cadrul activității de grup, activitate în centre de interes, respectiv în centre de lucru, învățare prin descoperire, studiu de caz, mozaicul, metoda piramidei, metoda cubului, organizatori grafici, metoda învățării pe grupe mici (STAD), metoda creioanele la mijloc, jocuri didactice, exerciții, învățarea prin cooperare, expunerea, documentarea.
Reflecție	Aritmogrif, eseu, autoevaluarea grupului, turul galeriei, studiu de caz, metoda cadranelor, cvintetul, joc de rol, copacul așteptărilor, termometrul activității, eseu de 3 minute.
Extensie	Teme de casă, referate.
Evaluare	Observarea sistematică a elevilor, fișă de evaluare cu barem de corectare atașată la portofoliul elevului, auto-evaluare, portofoliu, observația curentă, chestionarea orală, interevaluarea, teste, portofolii cu fișe de lucru, fișe de documentare, mini-proiect.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Evaluarea. Lecțiile se caracterizează printr-o evaluare centrată pe elev, utilizarea unor strategii obiective bazate pe teste și probe standardizate, dar și a unor strategii care pun accent, mai ales, pe calitatea rezultatelor. Sunt prezente mai mult strategii sumative axate pe rezultatele învățării elevilor, comparativ cu strategiile formative axate pe derularea procesului de învățare. Alte strategii de evaluare utilizate sunt: evaluarea individuală, de grup, interevaluarea, autoevaluarea. Modalitățile de evaluare frecvent utilizate sunt: testele de evaluare scrise, realizarea unor prezentări, postere, proiecte, aritmogrif.

Se constată următoarele:

- ✓ există cel puțin un exemplu de bună practică selectat, la nivelul fiecărui județ;
- ✓ sunt acoperite toate nivelurile reprezentate în cadrul cursurilor de formare (preșcolar, primar, gimnaziu, liceu);
- ✓ selecția reflectă diversitatea disciplinelor reprezentate în cadrul cursurilor de formare;
- ✓ exemplele de bună practică selectate surprind o varietate de activități didactice (activități din trunchiul comun, curriculum la decizia școlii, modele în limba maghiară etc.).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MI
MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

3.3. Exemple de bună practică

Exemplu de bună practică

Circiumaru Florina
Județul Cluj

Disciplina opțională: În lumea minunată a poveștilor
Grupa: mijlocie
Proiect tematic: Scufița roșie
Titlul activității: Zâna poveștilor
Unitatea de învățământ: Grădinița *Pinocchio* Câmpia Turzii

Argument pentru un model de bună practică

- Implică activ copilul în propria sa formare.
- Educatoarea este un bun îndrumător al activității, folosind „metoda piramidei”.
- Deși este nevoie de mult timp pentru pregătirea lecției, rezultatele sunt pe măsura efortului depus.
- Prin utilizarea metodelor active-participative se reușește captarea atenției copiilor și implicarea activă a acestora.

pentru caracterul practic-aplicativ și implicarea copiilor.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Beneficiari și scopuri

Colectivul de elevi

Este foarte bine încheșat. Lecția a fost concepută pentru un colectiv de copii care, din punct de vedere al particularităților individuale și de grup, se prezintă ca un grup cooperativ existând o foarte bună colaborare între colegi.

Competențe generale vizate

- ✓ Receptarea mesajului oral în diferite situații de comunicare;
- ✓ Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje orale în situații de comunicare monologată și dialogată;
- ✓ Receptarea mesajului scris din texte literare și nonliterare în scopuri diverse.

Competențe specifice

- ✓ Urmărirea liniei unei povești concomitent cu imaginea;
- ✓ Identificarea personajului pozitiv și negativ din poveste;
- ✓ Înțelegerea textului răspunzând la sarcini didactice ca: repovestire, dramatizare.

Valori și atitudini

- ✓ Dezvoltarea proceselor de cunoaștere, a proceselor afective;
- ✓ Formarea trăsăturilor de voință și caracter, a personalității copiilor;
- ✓ Asimilarea cunoștințelor privitoare la cele mai variate aspecte de viață și domenii de activitate;
- ✓ Familiarizarea cu lumea vegetală, animală și umană, cu diferite fenomene;
- ✓ Aprecierea aspectelor frumoase ale vieții și adevărului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Demersul didactic

a) Etape

Evocare

Educatorea captează atenția copiilor prin apariția Zânei poveștilor cu bagheta fermecată și cu ajutorul unei ghicitori. Prezintă copiilor „metoda piramidei”. Se creează o scenă din pătrate colorate: un pătrat roșu, în care stă povestitorul, două pătrate albastre în care stau personajele principale din poveste, trei pătrate galbene în care stau copiii care mimează starea sufletească a personajelor (curaj, teamă, frică). Copiii sunt recompensați cu figurine de hârtie/personaje din poveste.

Realizarea sensului

Elevii sunt grupați în funcție de culorile cartonașelor alese. Se prezintă frontal informațiile. Educatorea supraveghează activitatea și dă indicații unde este nevoie. Copiii lucrează la sarcina dată și, îndrumați de educatoare, parcurg firul poveștii descoperind și mimând curajul, teama și frica.

Reflecție

Educatorea discută cu copiii sarcinile de lucru realizate pe parcursul lecției. După terminarea poveștii, copiii fac aprecieri asupra personajelor poveștii. Se face diferența dintre curaj, teamă și frică. La finalul lecției elevilor li se reamintește că această lecție a fost prezentată folosind „metoda piramidei”.

b) Evaluare

Educatorea apreciază verbal activitatea copiilor și oferă recompense. Procedeele de evaluare utilizate sunt:

- ✓ observația sistematică a comportamentului copiilor;
- ✓ verificarea cunoștințelor asimilate în timpul activității prin întrebări specifice;
- ✓ fișe de lucru;
- ✓ recompense.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

IOPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

c) Metodologie

Strategia didactică este activ-participativă iar printre metodele și procedeele didactice se regăsesc:

- ✓ conversația;
- ✓ explicația;
- ✓ jocul de rol;
- ✓ exercițiul;
- ✓ demonstrația;
- ✓ metoda piramidei;
- ✓ turul galeriei.

Feedback, reflecții

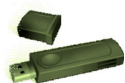
Reflecții ale cadrului didactic

- Lecția s-a desfășurat în condiții optime iar obiectivele propuse au fost realizate.
- Copiii s-au implicat în cadrul lecției și au fost atenți.
- La sfârșitul lecției fiecare copil a acumulat cunoștințe noi și și-a dezvoltat capacitatea de cunoaștere.

Reflecții ale elevilor

- Am participat cu plăcere la lecție.
- Ne-a plăcut să mimăm.
- Mai vreau să mă joc așa.
- A fost interesant.

Anexe

- + Imagini de la diferite activități
- + Secvență didactică video

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Exemplu de bună practică 2

Ciceu Adriana Claudia
Județul Cluj

Domeniul de activitate: Limbă și comunicare + Științe (matematică)
- activitate integrată

Grupa: mare (pregătitoare)

Proiect tematic: Vreau să devin școlar

Titlul activității: Adunăm și scădem, cu silabe ne jucăm

Unitatea de învățământ: Grădinița *Junior Dej*

Argument pentru un model de bună practică

- Activitatea îmbină dobândirea de cunoștințe necesare preșcolarilor de grupă pregătitoare cu dobândirea de tehnici și tactici specifice dezvoltării gândirii critice.
- Utilizarea metodei Mozaic, adaptată copiilor care nu stăpânesc citit-scrisul conștient, motivează intrinsec preșcolarii, invită la colaborare și dezvoltă o imagine de sine pozitivă prin faptul că fiecare are ocazia de a „preda” în cadrul „grupului casă”.
- Utilizarea metodei Turul galeriei îi provoacă pe copii la interevaluare, ocazie cu care și-au consolidat încrederea în forțele proprii și unii în ceilalți.

*pentru crearea cadrului favorabil
exprimării personalității fiecărui copil,
și stimulării spiritului de echipă.*

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116

Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Beneficiari și scopuri

Colectivul de elevi

Grupa mare-pregătitoare „Albinele harnice” este formată din 32 de copii cu vârste cuprinse între 5 și 7 ani. Colectivul este omogen: 15 fete și 17 băieți, toți frecventând și în anul școlar anterior grădinița. Copiii au un nivel de dezvoltare fizică, psihică și socio-emoțională în conformitate cu vârsta, o frecvență bună, și demonstrează aptitudini favorabile de școlaritate.

Obiective de referință vizate

- ✓ să manifeste interes pentru citit;
- ✓ să înțeleagă semnificația cuvintelor, literelor, cifrelor, învățând să le traseze;
- ✓ să compună și să rezolve probleme simple, implicând adunarea și scăderea în limitele 1 – 10.

Obiective operaționale

Demonstrabile:

- ✓ să rezolve probleme ilustrate de adunare și scădere cu 1 – 2 unități în centrul 1 – 10;
- ✓ să despartă în silabe cuvinte formate din 1, 2, 3, 4 silabe;
- ✓ să comunice în cadrul grupului puncte de vedere personale pe care să le argumenteze.

Specifice:

- ✓ să identifice silaba ca segment fonetic al cuvântului ce se pronunță printr-un singur efort expirator;
- ✓ să identifice și să scrie operația matematică de rezolvare a problemelor ilustrate.

Care necesită operații de gândire superioară:

- ✓ să identifice și să utilizeze strategii adecvate de rezolvare de probleme;
- ✓ să analizeze, să compare, să asocieze și să argumenteze alegeri proprii.

Valori și atitudini

- ✓ să trăiască în relațiile cu cei din jur stări afective pozitive, manifestând încredere în forțele proprii și în ceilalți;
- ✓ să manifeste atitudini de cooperare și comunicare asertivă în cadrul grupului;
- ✓ să respecte păreri și puncte de vedere diferite de cele personale.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOS DRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Demersul didactic

a) Etape

Evocare

ADP:

Î.D. *Câte litere cunosc*

În cadrul întâlnirii de dimineață, copiii au o întâlnire-surpriză cu un personaj foarte cunoscut, Ioana Încrezătoarea (marionetă), care le spune că a sosit vremea să demonstreze că *oricine poate dacă e curajos și nu renunță*. Întâlnirea de dimineață se desfășoară astfel:

- salutul: „Bună dimineața, copii încrezători!”
- împărtășirea cu ceilalți – se completează Calendarul Naturii, apoi copiii spun pe rând, dacă și de ce își doresc să meargă la școală.
- momentul de grup – prin jocul „Amestecă, îngheță, formează perechi” se formează perechi în interiorul cărora se identifică câte litere cunoaște fiecare copil.
- mesajul zilei enunțat de Ioana Încrezătoarea: „*Dacă îmi spun mereu **știu că pot**, voi avea succes și școala îmi va părea o joacă.*”

Cu tranziția *Ioana Încrezătoarea*, Ioana îi invită pe copii la cele trei centre de interes deschise, explicându-le sarcinile ce vor fi rezolvate, și anume:

- **Biblioteca:** jocul silabelor – joc de masă;
- **Știință:** rezolvare de probleme ilustrate – joc de masă;
- **Artă:** desenează obiecte denumite de cuvinte formate din 1, 2, 3 și patru silabe.

Copiii își aleg centrele unde doresc să lucreze și, sub atenția și îndrumarea educatoarei, desfășoară activitățile liber alese în centrele de interes deschise.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Urmează cinci minute de mișcare cu ferestrele deschise pe fond muzical.

Realizarea sensului

ADE: „Adunăm și scădem, cu silabe ne jucăm” (DLC+DȘ – activitate matematică)

Metoda mozaic: se formează prin tragere la sorți de ecusoane trei grupuri-casă (buburuze, fluturi și albine). În grupurile casă se studiază o fișă complexă de lucru cu patru situații-problemă de rezolvat. Apoi se constituie grupurile de experți (insectele galbene, insectele roșii și insectele verzi) care vor avea de rezolvat câte o problemă (vezi anexele – fișe de experți). În grupurile de experți se trece la rezolvarea problemelor prin cele mai adecvate strategii și prin colaborare. Experții se reîntorc în grupurile casă, unde au câte 3 minute fiecare (anunțate de sunete specifice insectelor) pentru a „preda” informațiile în care au devenit experți.

Reflecție

Metoda Turul galeriei: sunt expuse produsele realizate în grupurile de experți, colegii trec pe la fiecare lucrare și o notează cu buline autocolante roșii (3 pentru *excelent*, 2 pentru *bine* și 1 pentru *binîșor*, motivând și argumentând la final alegerile făcute). Grupele verifică punctajele primite și prezintă întregului colectiv rezultatele finale (ex: 2 de *excelent* și un *bine*), autoevaluându-se.

Extensie

Sarcină – Găsiți *cuvinte formate din 1, 2, 3 și 4 silabe; confecționați acasă, împreună cu părinții, un album cu imagin/fotografii care reprezintă cuvintele găsite.*

b) Evaluare

- ✓ reprezentarea grafică a numărului de silabe din cuvinte;
- ✓ stabilirea operațiilor matematice corecte de rezolvare a problemelor ilustrate;
- ✓ realizarea conexiunilor între elementele specifice celor două domenii experiențiale DLC și DȘ (activitate matematică);
- ✓ comunicarea în cadrul grupului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

c) Metodologie

Dezvoltarea copilului pe toate planurile: psiho-motric, intelectual, socio-afectiv poate fi facilitată mult mai ușor în grădiniță prin intermediul activităților de tip integrat, care își propun ruperea granițelor dintre domeniile experiențiale și chiar dintre joc și activitățile de învățare, permițând abordarea holistică a realității ce trebuie adusă la cunoștința copilului. Astfel, preșcolarul „se joacă”, intrând într-o lume la începutul zilei și construind până la finalul acesteia învățarea în mod activ, motivat, chiar responsabil. Activitățile din grădiniță sunt organizate astfel încât preșcolarul parcurge tema zilei sau a proiectului sau a subtemei proiectului derulat, în mod articulat, nesacadat, ca într-un basm în care eroul parcurge un drum inițiativ, cu probe și încercări ce au menirea de a-l maturiza pe erou prin propriile eforturi.

Rolul educatorului este cel de a organiza ziua (săptămâna, perioada) astfel încât firul basmului să nu se rupă, eroii să-și urmeze drumul, trecând peste obstacole. Pentru a realiza acest lucru trebuie ca educatorul să facă parte din poveste, să organizeze activitatea astfel încât fiecare copil să experimenteze cât mai multe și mai valoroase roluri.

Managementul timpului.

- evocare: activitățile pe centre de interes (adp, ala1) – 15 minute;
- realizarea sensului: activitățile pe domenii experiențiale (dlc+dș) – metoda mozaic – 20 minute;
- reflecție: metoda „turul galeriei” – 10 minute;
- extensie: muncă acasă împreună cu părinții.

Resurse: jocuri de masă, CD „da, poți”, marioneta Ioana Încrezătoarea, creioane colorate, hârtie autocolantă, fișe, ecusoane.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MI
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Strategii didactice. Metode și procedee: mozaic, turul galeriei, conversația, explicația, problematizarea, demonstrația, exercițiul. Forme de organizare: individual, perechi, grup.

Condiții prealabile: preșcolarii cunosc cifrele în centrul 1-10, precum și semnificația semnelor matematice +, -, =; de asemenea, au învățat să reprezinte grafic numărul silabelor din cuvinte.

Feedback, reflecții

Reflecții ale cadrului didactic

- Activitatea cu titlul „Adunăm și scădem, cu silabe ne jucăm” (ALA1+ADE) este valoroasă prin faptul că îi determină pe copii să-și exploreze propriile gânduri și sentimente cu privire la viitorul de școlar, îi invită la reflecție. Sunt activate procese specifice gândirii superioare: analiza, sinteza, comparația, categorizarea.
- Prin planificarea și organizarea acestei activități mi-am propus să creez o punte între ceea ce copiii știu deja despre adunare, scădere și despărțire în silabe și activitățile de socotit și citit-scris cunoscute din clasa I.

Reflecții ale elevilor

- Am participat cu plăcere la activități, pe întreg parcursul zilei.
- Nu este greu să fii școlar.
- „Joaca” de la școală este interesantă.
- Așteptăm cu nerăbdare să mergem la școală.

Anexe

- + Fișa de expert 1
- + Fișa de expert 2
- + Fișa de expert 3
- + Cântecul Ioana Încrezătoarea
- + Secvență didactică video – analiza zilei

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Exemplu de bună practică ³

Doboș Liliana Gabriela
Județul Bistrița-Năsăud

Domeniul de activitate: Științe + Activități liber alese – activitate integrată

Grupa: Nivelul II – grupa mare

Proiect tematic: Au fost și sunt în jurul nostru

Titlul activității: Călătorie în împărăția cifrelor – predarea numărului și a cifrei 7

Unitatea de învățământ: Grădinița cu Program Prolungit Sîngeorz-Băi

Argument pentru un model de bună practică

- Lecția este un model de bună practică deoarece în cadrul acesteia s-a reușit atingerea obiectivelor operaționale proiectate.
- Interesul copiilor față de noile informații achiziționate s-a manifestat prin implicarea activă pe tot parcursul activității.
- Copiii și-au exprimat interesul pentru continuarea activității prin rotirea lor la fiecare dintre centrele de interes deschise.
- Rezultatele obținute la evaluarea scrisă au fost foarte bune.

*pentru participarea activă a copiilor la
activitate și pentru disciplină.*

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Beneficiari și scopuri

Colectivul de elevi

Colectivul la care se desfășoară activitatea este format dintr-un număr de 15 copii de 5 și 6 ani, care demonstrează un real interes pentru activitate, dar și pentru domeniul matematică, în general. Conținutul și metodică predării respectă particularitățile individuale și de grup, vârsta și nivelul de pregătire al copiilor. Majoritatea copiilor din grupă au ca stil dominant de învățare pe cel vizual, iar strategia didactică aplicată a răspuns nevoilor lor de învățare, folosind în acest sens diverse materiale și metode.

Competențe generale vizate

- ✓ Utilizarea numerelor, cifrelor, unităților de măsură.

Competențe specifice

- ✓ Număratul de la 1 la 10 în ordine crescătoare și descrescătoare;
- ✓ Alcătuire de grupe de 1, 2....10 obiecte;
- ✓ Recunoașterea și indicarea cifrelor;
- ✓ Înțelegerea relației număr-cifră.

Valori și atitudini

- ✓ Motivația pentru participarea activă la lecție;
- ✓ Dezvoltarea curiozității și a respectului față de colegi și adulți;
- ✓ Grijă față de propria persoană și față de ceilalți;
- ✓ Dezvoltarea toleranței față de opiniile altora;
- ✓ Cultivarea receptivității și a flexibilității pentru aplicarea cunoștințelor în viața cotidiană;
- ✓ Conștientizarea și implicarea în problemele de grup.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MIȘCĂRI
ȘI
ACTIVITĂȚI
DE ÎNCĂLZIRE
ȘI
RĂCIRE
PENTRU
ȘCOLI
ȘI
UNIVERSITĂȚI
ȘI
CENTRE
DE
CĂLĂZĂRIE
ȘI
DE
DEZVOLTARE
PROFESIONALĂ
CONTINUĂ
-
SISTEM
TRANSPARENT
DE
PREGĂTIRE
PENTRU
REUȘITA
ÎN
CARIERA
DIDACTICĂ

Casa Corpului Didactic
Cluj

Demersul didactic

a) Etape

Evocare

Se captează atenția copiilor prin prezentarea „Căluțului Năzdravan” și a expunerii povestirii „Întâmplare din împărăția cifrelor”.

Li se face copiilor următoarea propunere:

„Pentru că voi sunteți foarte buni matematicieni vă propun să-l ajutați pe voinic să depășească cele 7 probe și să-l primim alături de noi la activitate pe reprezentantul său, Căluțul Năzdrăvan, care-i va transmite tot ce va vedea și astfel vom participa la recuperarea cifrelor de la vrăjitoarea cea rea. Ce ziceți?...Îl vom ajuta?”

Se anunță tema activității: „Călătorie în Împărăția Cifrelor”.

Se prezintă pe rând primele șase probe date de vrăjitoare. Dacă sunt rezolvate corect, copiii pun la gâtul căluțului, pe rând, medalioane cu cifrele 1, 2, 3, 4, 5 și 6, ca semn că se pot elibera primele șase cifre.

Se citește și proba a șaptea și se reamintesc, în mod accesibil, câteva dintre obiectivele activității: „Vom mai lucra cu materialele din coșulete, vom învăța lucruri noi, vom face un mic concurs, vom scrie, vom construi, vom lipi și chiar vom modela”.

„Sunteți de acord să mai rămână căluțul la noi în grupă?”

Tehnici utilizate: povestirea, conversația, explicația, exercițiul, problematizarea.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Realizarea sensului

Copiii lucrează, din nou, individual, cu materialele din coșulete constituind grupa de 6 arici, apoi o grupă cu tot atâția iepurași. Se atașează și cifrele corespunzătoare.

Copiii închid ochii, iar educatoarea adăugă un arici în grupa aricilor. După bătaia din palme, copiii sesizează modificarea și observă că cifra șase nu se mai potrivește grupei.

Educatoarea prezintă copiilor planșe cu cifra 7 (trei modele de scriere), se descrie, se aseamănă cu alte obiecte (coasa, steguleț) și se compune cu ajutorul copiilor din două părți (liniuța orizontală și piciorul-liniuța oblică spre stânga).

Se recunoaște și se încercuiește cifra 7 de mai multe ori pe fișă, cu o mulțime de cifre, apoi se caută jetonul în coșuleț și se asociază grupei aricilor. Se numără animalele și se reamintește obținerea numărului 7 (la început au fost șase, apoi s-a mai adăugat unul). Se adună materialul individual și, apoi, frontal, la tablita magnetică; se formează grupe de câte 7 piese de culori diferite, se numără obiectele și se asociază cu cifra 7. Sarcina de lucru este efectuată de 3 – 4 copii, după care, individual, formează grupa de 7 iepurași cu asocierea cifrei 7. Se completează și scara numerică, discutându-se despre numerele vecine 6 și 7.

Urmează un concurs pe grupuri de câte cinci copii, care se formează folosind „mâna oarbă”. Primesc o imagine în formă de pătrat divizat în trei bucăți, două din aceeași imagine și a treia dintr-o altă imagine dată grupului. Respectând reguli și folosind elemente de joc fiecare copil va trebui să refacă imaginea.

Se face o demonstrație în fața grupei.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Câștigă grupul care reface mai repede toate cinci imaginile (cifra 6, cifra 7, grupa vulpilor, grupa urșilor și scara numerică). Copiii citesc imaginile obținute, se concluzionează asupra activității și sunt răsplătiți câștigătorii.

Se fac aprecieri verbale.

Tehnici utilizate: demonstrația, exercițiul, conversația, explicația.

Reflecție

În această etapă copiii aplică noile cunoștințe și lucrează la centre de interes diferite. O parte construiesc folosind truse lego, dar și autocolante cu cifrele învățate, o altă parte modelează cifra nou învățată, iar ceilalți scriu cifre și numerotează paginile unei cărți până la numărul 7 învățat în cursul activității.

Înainte de așezarea la centre, se face o ușoară înviorare prin tranzițiile „Mișcăm degețelele” și „Bat din palme”.

Copiii se distribuie folosind „mâna oarbă”.

Se prezintă materialele pe centre de activitate și sunt precizate sarcinile de lucru pentru fiecare centru.

La sectorul Construcții copiii construiesc din piese lego adăposturi cu 7 nivele. Pe zidurile construcțiilor se lipesc cifre de la 1 la 7, de jos în sus, în ordine crescătoare. Fiecare copil descrie ceea ce construiește.

La sectorul Artă copiii modelează cifra 7 de mai multe ori și fiecare face „Hora cifrei 7”.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

La sectorul Bibliotecă copiii realizează „Cărticica mea cu cifre magice”, în care numerotează paginile până la 7 și scriu pe fiecare pagină cifre colorate. Se scriu pe fiecare pagină acele cifre care corespund cu numărul paginii, pe paginile 1 – 6 mai puține, iar pe pagina 7 mai mulți de 7.

Înainte de începerea realizării sarcinilor date pe sectoare copiii execută jocul „Închid pumnii”, pentru încălzirea mușchilor mici ai mâinii.

După realizarea sarcinilor de la fiecare centru de activitate este eliberată și ultima cifră și se pune la gâtul căluțului și medalionul cu cifra 7.

b) Evaluare

Evaluarea copiilor se realizează sistematic pe tot parcursul orei și urmărește:

- ✓ calitatea răspunsurilor acordate de copii la verificarea cunoștințelor;
- ✓ implicarea fiecăruia în realizarea sarcinilor (probele 1 – 6 din prima etapă)
- ✓ participarea individuală a fiecărui copil în cadrul grupului pentru soluționarea sarcinilor;
- ✓ concluziile desprinse de către copii în urma aplicării metodei „pătratele divizate”;
- ✓ modul de aplicare a noilor cunoștințe, de către liderii grupurilor, calitatea exprimării în formularea răspunsurilor la fixarea cunoștințelor precum și orice altă intervenție corectă a elevilor de pe parcursul secvenței de instruire.

La final se utilizează evaluarea scrisă și autoevaluarea.

Se aplică copiilor o fișă de muncă, individuală, după ce, în prealabil le sunt explicate sarcinile fișei.

Copiii precizează denumirea activității: „Călătorie în Împărăția Cifrelor”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MI
MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Profesorul face aprecieri asupra participării copiilor la activitate. Lucrările realizate de copii sunt completate, a doua zi și se trimit *Voinicului Știe Tot* pentru a-l ajuta.

Sunt implicați și copiii în acest moment de evaluare.

Se acordă recompense pentru implicarea activă și pentru originalitatea îndeplinirii sarcinilor.

c) Metodologie

- ✓ Se realizează folosind o poveste care îi determină pe copii să se implice cu interes sporit în realizarea anumitor sarcini. Se aplică metode, ca: exercițiul, conversația, problematizarea.
- ✓ Sala de grupă este organizată pe două compartimente: o jumătate, în care scaunele sunt aranjate în formă de semicerc (unde se desfășoară prima parte a activității integrate) și cealaltă jumătate, unde măsuțele sunt grupate pe (trei) sectoare.
- ✓ Copiii intră în sala de grupă, interpretând cântecul „Florile” și se așează pe scaunele aranjate în formă de semicerc
- ✓ Le este prezentat oaspetele surpriză, *Căluțul Năzdrăvan*, captându-le atenția, și creându-le motivația de participare la activitate, și în același timp trezindu-le interesul de a asculta povestea acestuia (vezi anexa).
- ✓ Este anunțată, tema activității: „Călătorie în Împărăția Cifrelor” și, într-un mod accesibil, obiectivele acesteia.
- ✓ Se prezintă copiilor și un panou utilizat pentru acordarea de puncte roșii drept răsplată, la final de activitate.
- ✓ Urmează citirea probelor:

Proba 1: „Toți băieții din grupă să numere crescător de la 1 la 6, apoi toate fetele să numere descrescător de la 6 la 1”. După rezolvarea acestei probe este eliberată cifra 1. I se pune căluțului la gât medalionul cu cifra 1.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

IOPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Proba 2: „Recunoașteți și denumiți cifrele de la 1 la 6”. Pentru această probă copiii primesc coșulețe cu material individual (imagini mici cu arici și iepurași) și cu jetoane cu cifrele 1 – 7. Este eliberată cifra 2 și se pune la gâtul căluțului medalionul cu cifra 2.

Proba 3: „Formați grupe cu atâția arici cât arată această cifră” (1 – 6). Se eliberează cifra 3 și se pune medalionul cu cifra 3 la gâtul căluțului.

Proba 4: „Găsiți și arătați cifra potrivită pentru grupele formate de doamna educatoare”(grupe de 1 – 6 piese magnetice). Se pune la gâtul căluțului medalionul cu cifra 4.

Proba 5: „Refaceți scara numerică de la 1 la 6” – frontal – medalionul cu cifra 5.

Proba 6: „Numiți vecinii numărului dat de educatoare” – medalionul cu cifra 6.

Proba 7: „Să-l primim în continuare pe trimisul voinicului în grupă ca să vadă ce vom face și cum vom lucra mai departe în activitate.”

- ✓ Copiii lucrează, din nou, individual cu materialele din coșulete constituind grupa de 6 arici, apoi o grupă cu tot atâția iepurași.
- ✓ Sunt prezentate copiilor planșele cu cifra 7 (trei modele de scriere).
- ✓ Urmează concursul între grupuri de câte cinci copii, care se vor împărți folosind metoda „mâna oarbă”.
- ✓ Se prezintă materialele pe centre de activitate și sunt precizate sarcinile de lucru pentru fiecare centru.
- ✓ După realizarea sarcinilor de la fiecare centru de activitate este eliberată și ultima cifră și se pune la gâtul căluțului și medalionul cu cifra 7.
- ✓ Copiii primesc spre rezolvare o fișă de muncă individuală, sub formă de concurs.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Feedback, reflecții

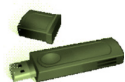
Reflecții ale cadrului didactic

- Lecția este valoroasă și a avut un impact pozitiv asupra copiilor, deoarece aceștia au dat dovadă de multă implicare pe tot parcursul ei, s-au simțit ca niște eroi adevărați prin aportul pe care l-au avut în săvârșirea unei fapte bune, s-au bucurat de modalitățile oferite pentru aplicarea noilor cunoștințe, s-au simțit importanți în cadrul grupului având în egală măsură rol hotărâtor în realizarea sarcinilor și rezultatele copiilor obținute în partea de evaluare din finalul lecției au fost foarte bune.
- Dintre valorile și atitudinile desprinse din metodele, mijloacele, formele de organizare utilizate la lecție amintesc: motivația pentru cunoaștere și pentru colaborarea și cooperarea în îndeplinirea sarcinilor, responsabilitatea față de sarcinile de rezolvat, dezvoltarea toleranței față de opiniile altora etc.

Reflecții ale elevilor

- Copiii au apreciat această lecție ca fiind una foarte atractivă, atât prin materialele didactice puse la dispoziția lor, cât și prin formele de organizare care au determinat manifestarea comportamentelor ca: implicarea activă, împărtășirea ideilor, încrederea, ascultarea, etc.
- În urma lecției copiii și-au exprimat dorința și curiozitatea de a realiza și sarcinile de la celelalte sectoare de activitate.

Anexe

- + Proiectul unității de învățare
- + Secvență didactică video

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Exemplu de bună practică ⁴

Reteșhi Lubiana

Județul Cluj

Domeniul de activitate: Om și societate, educație moral-civică

Grupa: mijlocie

Proiect tematic: Igiena

Titlul activității: *Nu uitați!*, de Stelian Mihnea – memorizare

Unitatea de învățământ: Grădinița *Pinocchio*, Câmpia Turzii

Argument pentru un model de bună practică

- S-a reușit atingerea obiectivelor operaționale proiectate și copiii au arătat un interes deosebit față de noile informații achiziționate.
- Copiii au arătat implicare activă pe tot parcursul activității, și-au exprimat interesul pentru continuarea acesteia, prin rotirea lor la fiecare dintre centrele de interes deschise.
- Relația educator – copil și copil – copil este caldă, calmă, naturală, iar rezultatele obținute la evaluarea scrisă sunt foarte bune.

pentru că pune în practică noțiuni teoretice utile și formează copiilor deprinderi de îngrijirea personală.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Beneficiari și scopuri

Colectivul de elevi

Grupa este de nivel I (3 – 5 ani), grupă mijlocie, având ca denumire distinctivă „Grupa Mămăruțelor”, formată dintr-un efectiv de 27 preșcolari dintre care 19 fete și 8 băieți.

Creativitatea și expresivitatea limbajului oral sunt bine definite la majoritatea copiilor, aceștia fiind capabili, în cea mai mare parte de a reține expresii rimate și ritmate, de a recita poezii cu respectarea intonației, ritmului, pauzei, în concordanță cu mesajul transmis, de a realiza mini-dramatizări. Operațiile intelectuale prematematice, deprinderile practic-gospodărești, abilitățile practice specifice nivelului de dezvoltare motrică, deprinderile igienico-sanitare necesare, simțul practic și estetic, cunoștințele despre mediul înconjurător sunt adecvate nivelului de vârstă.

Obiective de referință vizate

- ✓ Cunoașterea și respectarea normelor de igienă și comportare pentru menținerea unei vieți sănătoase;
- ✓ Formarea deprinderilor igienico-sanitare și utilizarea vocabularului specific.

Obiective operaționale

- ✓ Notarea competențelor specifice care se vor urmări în cadrul lecției;
- ✓ Să cunoască și să respecte normele necesare păstrării sănătății precum și reguli de igienă personală;
- ✓ Să cunoască și să utilizeze obiectele de igienă personală.

Valori și atitudini

- ✓ Interesul pentru aplicarea cunoștințelor în viața cotidiană;
- ✓ Dobândirea unui comportament responsabil;
- ✓ Motivația pentru aplicarea cunoștințelor într-un mod responsabil față de om.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Demersul didactic

a) Etape

Evocare

A fost realizată pe baza elementului surpriză: anunțul că a fost primită o scrisoare. S-a făcut apel la cunoștințe acumulate în activitățile anterioare: imagini din povestea „Maricica” de Luiza Vlădescu, făcându-se în același timp și introducerea în tema propusă printr-o scurtă conversație referitoare la poveste și personajele din poveste. Se solicită păreri și se poartă discuții care clarifică sensul cuvântului „igienă personală”.

Realizarea sensului

Copiii sunt anunțați că vor învăța poezia „Nu uitați!”, scrisă de Stelian Mihnea. Se prezintă textul poeziei folosind o voce și un ton potrivit cu importanța faptelor. Se folosesc o mimică și gesturi expresive, se schimbă ritmul vorbirii și se recită clar poezia.

Urmează jocul de stimulare „Ghicește ce facem?”. Copiii sunt așezați în perechi formând două cercuri: unul interior, altul exterior. Sarcina de învățare este să formeze pereche cu fiecare coleg din grupă, simulând acțiuni de igienă întâlnite în poezie: îngrijire a dinților, a mâinilor, a corpului etc. Copiii în pereche simulează acțiuni de îngrijire a părului. La semnalul «Schimbă perechea», copiii din cercul exterior se deplasează spre dreapta, formând pereche nouă și simulează acțiuni de igienă pentru altă parte a corpului (gura, de exemplu). Jocul continuă până se epuizează sarcinile de învățare. La final, se înregistrează acțiunile de igienă simulate și denumite de fiecare pereche. În etapa de obținere a performanței, se cere copiilor să precizeze care este titlul poeziei, să privească cu atenție imaginile din prezentarea PowerPoint care sunt afișate simultan cu recitarea strofelor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Reflecție

Copiii sunt solicitați să se gândească ce obiecte de uz personal sunt folosite în fiecare strofă a poeziei. Pentru prima strofă, se așează un obiect de uz personal, pentru a doua strofă, se așează două obiecte, iar pentru ultima strofă, patru obiecte de uz personal. Copiii prezintă construcția motivând rolul obiectului așezat pentru fiecare strofă a poeziei.

b) Evaluare

- ✓ Evaluarea orală, practică și sub formă de joc.
- ✓ Pe tot parcursul activității, copiii sunt îndrumați și corecți în utilizarea cât mai corectă și cunoașterea caracteristicilor obiectelor de uz personal.

c) Metodologie

Unitatea de învățare – Igiena – are alocate 3 ore în care copiii se familiarizează cu reguli de igienă personală, a camerei de lucru și a locului de joacă.

Activitățile de învățare din cadrul unității Igiena sunt: citire de benzi desenate, memorizare poezia „Nu uitați!”, de Stelian Mihnea, citire de imagini, conversație pe baza unei povestiri, formulare de întrebări și răspunsuri, răspunsuri la ghicitori, formulări la enunțuri cu ajutorul cuvintelor, completarea unor texte orale lacunare, jocuri de rol, mimare unor activități de igienă personală în perechi. Resursele utilizate sunt: asistenta medicală, copiii, educatoarele, calculator, imagini PowerPoint, obiecte de uz personal, fișe, tablă magnetică etc.

Obiective de evaluare: utilizarea corectă a termenilor specifici temei propuse, folosirea corectă a obiectelor de uz personal, integrarea în enunțuri proprii a

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

cuvintelor noi, recunoașterea obiectelor și a importanței lor în păstrarea sănătății, cunoașterea regulilor de igienă și utilizarea lor corectă.

Forme și instrumente de evaluare utilizate: conversația evaluativă, evaluarea scrisă prin fișe, evaluarea practică prin jocuri de rol.

Feedback, reflecții

Reflecții ale cadrului didactic

- Copiii au fost încă de la începutul activității interesați de subiectul propus, manifestând curiozitate și dorința de a obține informații despre această temă. S-au implicat activ în jocurile propuse, interacționând și relaționând atât cu perechea, cât și cu grupul și cadrul didactic. A existat o comunicare permanentă, o atitudine pozitivă din partea lor. Toate cunoștințele practice au fost structurate teoretic folosind metode moderne, de exemplu piramida, ceea ce demonstrează faptul că au reușit să ducă de la practic la abstract și invers noțiunile legate de obiectele de uz personal.
- Consider utilă această activitate datorită impactului pe care l-a avut asupra grupei de preșcolari.
- Aceștia au demonstrat faptul că și-au însușit noțiuni referitoare la: identificarea acțiunilor de igienă prezentate în imagini, mimarea acțiunilor sugerate de textul poeziei la indicațiile educatoarei; formularea de propoziții simple și dezvoltate pe baza imaginilor prezentate; precizarea regulilor de igienă personală care au fost valorificate prin jocurile desfășurate în etapa de obținere a performanței (copiii recunosc obiectele de uz personal le folosesc corect și cunosc necesitatea utilizării lor, precum și consecințele nefolosirii acestora).
- Obiectivele au fost atinse și chiar depășite de anumiți copii care cunoșteau și au adus informații suplimentare despre boli și consecințele nerespectării regulilor de igienă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

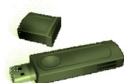

Casa Corpului Didactic
Cluj

Reflecții ale elevilor

- Mai vrem asemenea activități.
- Ne-a plăcut să mimăm jocuri de îngrijire personală.
- A fost bine să ne jucăm cu colegii și să învățăm împreună.
- Toți mai vrem să ne jucăm așa frumos.

Anexe

- + Prezentarea curriculum-ului opțional
- + Secvență didactică video

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Exemplu de bună practică 5

Păcurar Teodor
Județul Bistrița-Năsăud

Disciplina: Limba și literatura română
Clasa: a III-a
Unitatea de învățare: Primăvara
Titlul lecției: Părți de vorbire
Unitatea de învățământ: Școala Generală Sînmihaiu de Cîmpie

Argument pentru un model de bună practică

- Este gestionat corespunzător ritmul procesului de instruire.
- Sunt utilizate progresiv diferite resurse și strategii didactice și sunt selectate eficient sarcinile de lucru.
- Este organizat corespunzător mediul educațional și este creat un cadru de interacțiune pozitiv, toate acestea având un puternic impact pozitiv asupra învățării și dezvoltării elevilor.

 pentru varietatea strategiilor didactice utilizate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Beneficiari și scopuri

Colectivul de elevi

Clasa este formată din 6 elevi, care au manifestat un real interes pentru activitatea desfășurată. Majoritatea elevilor au ca stil dominant de învățare, stilul vizual (70%) sau vizual-auditiv (15%), kinestezic (10%) și doar (5%) dintre ei au ca stil de învățare dominant, stilul auditiv.

Obiective cadru

- ✓ Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului scris;
- ✓ Dezvoltarea capacității de exprimare scrisă.

Obiective de referință

- ✓ 3.6 Să recunoască în texte diferite elemente de construcție a comunicării studiate;
- ✓ 4.4 Să realizeze acordurile gramaticale în enunțurile redactate.

Obiective operaționale

- ✓ 3.6.1-Să recunoască în propoziții părțile de vorbire învățate;
- ✓ 3.6.2 Să analizeze părțile de vorbire învățate;
- ✓ 3.6.3 Să completeze propozițiile cu părți de vorbire respectând categoriile gramaticale indicate;
- ✓ 4.4.1 Să completeze propozițiile cu părți de vorbire realizând acodul.

Valori și atitudini

- ✓ Să se conformeze cerințelor învățătorului îmbunătățindu-și permanent performanțele;
- ✓ Să accepte punctele de vedere ale colegilor;
- ✓ Să păstreze ordinea, disciplina în clasă pentru buna desfășurare a lecției.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Demersul didactic

a) Etape

Evocare

Elevii primesc bilețele care conțin cuvinte care denumesc diferite părți de vorbire. Împreună cu profesorul identifică părțile de vorbire și se organizează în grupuri de lucru în funcție de acestea: de exemplu, elevii care extrag un bilețel pe care sunt scrise substantive se organizează în grupa substantivelor, elevii care extrag un bilețel pe care sunt scrise verbe, se organizează în grupa verbelor etc (vezi anexa 1).

Se constituie, astfel, în funcție de jetonul extras 4 grupuri de lucru: grupa substantivelor, grupa pronumelor, grupa adjectivelor și grupa verbelor.

Fiecare grup primește câte o fișă de lucru care conține exerciții cu enunțuri lacunare. Elevilor li se solicită completarea corectă a enunțurilor, prin înlocuirea spațiilor punctate cu substantive comune, substantive proprii, pronume, adjective, respectiv verbe potrivite (vezi anexa 2).

După rezolvarea sarcinilor din fișa de lucru elevii se organizează în perechi și verifică dacă răspunsurile partenerului sunt corecte.

Profesorul solicită unui elev din *grupul substantivelor* să aleagă un substantiv, apoi altor elevi de la celelalte grupuri un adjectiv și un verb potrivit. Se alcătuiesc propoziții cu părțile de vorbire selectate de elevi (vezi anexa 3).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MIȘCAREA
ȘCOLARĂ

Casa Corpului Didactic
Cluj

Realizarea sensului

Elevii sunt organizați prin numărare de la 1 la 6, în 6 grupuri de lucru. Profesorul le prezintă un cub realizat din carton care are înscrise pe fiecare dintre cele 6 fețe câte o sarcină de lucru. Elevii primesc fișe de lucru corespunzătoare sarcinilor de lucru:

Grupa 1: Descrie. Recunoaște părțile de vorbire subliniate și descrie-le.

Tâlharii răi din biserică, când a început să glăsuiască Tândală, împietriseră. Dar când l-au auzit și pe Păcală că ei ar pofti să-i aducă pe hoți alătura, în mormintele reci și să-i îngroape de vii, au început să țipe.

Grupa 2: Compară. Realizează o comparație între cuvintele subliniate și scrie ce observi:

*Eu car lemne cu spinarea.
Ei au pus multe lemne în car.
Vara merg la mare.
Pe cer se vede o stea mare.
A dat un șut la poartă.
Toți elevii poartă uniformă.*

Grupa 3: Analizează. Analizează cuvintele subliniate din text:

*Albă-ca-Zăpada se așeză pe un scăunel.
Până mâine veți rezolva această situație grea.
Eu și colegul meu sustinem o partidă de șah.*

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Grupa 4: Asociază. Asociați cuvintele de pe prima coloană cu cele potrivite de pe a doua coloană:

<i>Frumusețe</i>	<i>Substantiv</i>
<i>Bogat</i>	
<i>Bogăție</i>	
<i>Îmbogățește</i>	<i>Verb</i>
<i>Scrisoare</i>	
<i>Scrie</i>	
<i>Fricos</i>	<i>Adjectiv</i>
<i>Frică</i>	

Grupa 5: Aplică. Completează propozițiile cu verbe potrivite la timpul prezent:

Alina și Ionuț (a merge).....la școală.

Eu și cu mama (a aduna).....flori din pădure.

Pe geam ele (a vedea).....o rândunică.

Voi nu (a înțelege).....lecția.

Grupa 6: Argumentează. Corectează greșelile și argumentează:

Alina și Eduard este în casă.

Florile din grădină s-a ofilit.

Ei a înțeles exercițiile predate.

Toate scaunele este noi.

Pe deal copilul și mama a privit un fluture.

Grupurile rezolvă sarcinile de lucru primite.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MI
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Reflecție

După finalizarea sarcinii de grup, elevii, prin Turul galeriei, vor analiza răspunsurile colegilor și vor prezenta propriile opinii, sugestii, completări referitoare la lucrările celorlalți.

b) Evaluare

S-a realizat prin aprecieri globale și individuale cu privire la participarea elevilor la reușita lecției și prin rezolvarea unei fișe de evaluare, individual(vezi anexa).

c) Metodologie

Metodele utilizate în cadrul secvenței de instruire sunt: conversația euristică, explicația, observația, demonstrația, exercițiul, problematizarea, metoda cubului, observația, expunerea, turul galeriei. Aceste metode încurajează elevii să experimenteze, le dezvoltă gândirea logică, îi determină să se implice în cadrul grupului pentru îndeplinirea sarcinilor atribuite. Formele de organizare ale activității au fost: frontală, individuală și pe grupuri mici.

Feedback, reflecții

Reflecții ale cadrului didactic

- Activitatea desfășurată este valoroasă și a avut un impact pozitiv, deoarece elevii sunt atrași de modul de abordare al predării și rezolvării sarcinilor, se implică activ, interacționând unii cu alții, iar cunoștințele și deprinderile se aprofundează cu mai multă intensitate.
- Elevii manifestă interes pentru desfășurarea ulterioară a altor activități asemănătoare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

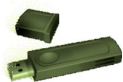

Casa Corpului Didactic
Cluj

Reflecții ale elevilor

- Ne-a plăcut lecția.
- Am apreciat diversitatea materialelor utilizate și modalitățile de realizare a lecției.

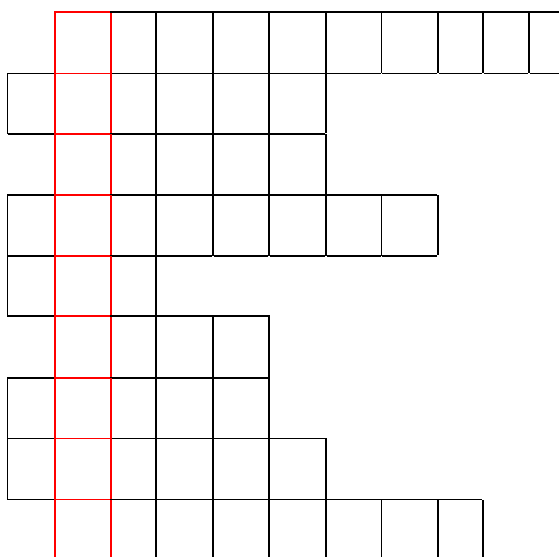
Anexe

- + Fișe de lucru pentru grupuri
- + Fișă de evaluare
- + Evaluare inițială a unității de învățare Primăvara
- + Evaluarea finală a unității de învățare Primăvara
- + Secvență didactică video

Completați rebusul

A

B

1. Comunicarea spusă sau scrisă se numește
2. Rezultatul înmulțirii se numește
3. Pompează sângele în tot organismul.
4. „ din copilărie” este scrisă de Ion Creangă.
5. Corpul omului este format din trei părți principale:, trunchi și membre.
6. Anotimpul cel mai călduros
7. Ai....., ai parte.
8. Steag sau
9. Prietenul la nevoie se cunoaște.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Exemplu de bună practică

Măluțan Nicoleta-Maria

Județul Cluj

Disciplina: Matematică

Clasa: I

Unitatea de învățare: Adunarea și scăderea numerelor naturale din concentrul 30 – 100, fără trecere peste ordin

Titlul lecției: Adunarea și scăderea numerelor naturale formate din zeci și unități, fără trecere peste ordin

Unitatea de învățământ: Școala cu clasele I-VIII Nr. 1 Gherla

Argument pentru un model de bună practică

- Colaborarea între elevi pentru realizarea sarcinilor.
- Organizarea învățării prin metode activ-participative a adus destindere, plăcere, bucurie, creșterea interesului pentru matematică.
- Cunoașterea și respectarea potențialului de învățare al copilului, adaptarea proiectului didactic, metodelor de predare-învățare-evaluare în funcție de aceste nevoi, contribuind astfel la atingerea obiectivelor propuse.

pentru selectarea atentă a metodelor de învățare în funcție de nevoile elevilor.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116

Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Beneficiari și scopuri

Colectivul de elevi

Activitatea se desfășoară la clasa I B, un colectiv de 22 de copii cu vârste cuprinse între 7 și 8 ani (10 fete și 12 băieți). În proporție de 95% elevii cunosc algoritmul adunării și al scăderii numerelor naturale de la 0 la 100, și procedee de aflare a sumei și diferenței. Elevii dețin cunoștințe, priceperi și deprinderi de a lucra folosind metode interactive, participă activ la lecțiile de matematică și nu numai, au încredere în ei, au o atitudine deschisă, activă, bazată pe inițiativă personală.

Obiective de referință vizate

- ✓ Să efectueze operații de adunare și scădere în centrul 0 – 100 fără trecere peste ordin;
- ✓ Să exploreze modalități de a descompune numerele mai mici ca 100 în sumă sau diferență;
- ✓ Să verbalizeze în mod constant modalități de calcul în rezolvarea exercițiilor;
- ✓ Să manifeste o atitudine pozitivă și disponibilitate față de utilizarea numerelor.

Obiective operaționale

- ✓ Să calculeze rezultatele unor exerciții bazate pe o singură operație;
- ✓ Să aplice algoritmul adunării/scăderii, așezarea numerelor pe verticală, unele sub altele;
- ✓ Să compare rezultatele a două operații;
- ✓ Să alcătuiască probleme după un exercițiu dat;
- ✓ Să completeze unele date în tabel;
- ✓ Să rezolve probleme;
- ✓ Să reacționeze pozitiv, dorind să lucreze în echipă.

Valori și atitudini

- ✓ Atitudinea deschisă și respectul față de ceilalți;
- ✓ Manifestarea interesului față de ideile și rezultatele muncii celorlalți;
- ✓ Respectarea regulilor de colaborare;
- ✓ Disponibilitatea și plăcerea de a utiliza numerele în viața de zi cu zi.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Demersul didactic

a) Etape

Evocare

Debutul activității se realizează prin intermediul a două ghicitori:

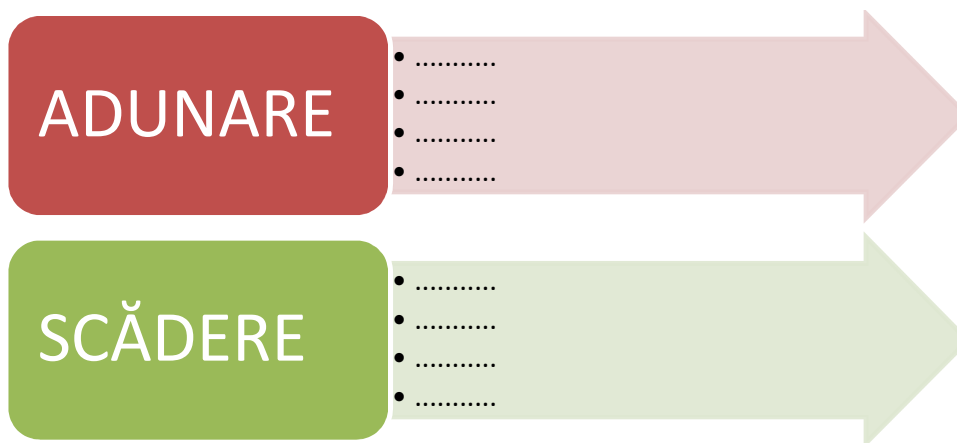
1). „Din livadă când am mers
Șaptesprezece mere am cules
Și-am mâncat în graba mare
Două mere roșioare
Câte mere mi-au rămas?”

2). „Două fete, cinci băieți,
Toți isteți și șugubeți
Se-ntâlnesc cu fete
Și-n total sunt...”

(Cum ați aflat?)

(Cum ați aflat?)

Prin metoda *Brainstorming* se continuă reactualizarea cunoștințelor referitoare la adunare și scădere: *La ce ne ajută în viața de zi cu zi să știm să adunăm și să scădem corect? Dați-mi, vă rog, câteva exemple.*

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MI
MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Se organizează și o ștafetă pentru motivarea elevilor. Aceștia sunt împărțiți în două echipe și la semnalul învățătorului merg la tablă pentru a rezolva exercițiile scrise acolo. Câștigă echipa care termină cât mai repede și are cele mai puține greșeli.

Realizarea sensului

Se citește de către învățătoare un mesaj din partea lui Pinocchio, adresat copiilor:

Dragi copii,

După cum bine știți, nu am ascultat de tatăl meu, Gepetto și nu am mers la școală. Păcălit de vulpe, am ajuns pe Insula Plăcerilor, unde toți copiii neascultători sunt transformați în măgăruși.

De aceea, apelez la ajutorul vostru. Pot să scap de aici numai dacă voi veți rezolva corect toate exercițiile și problemele de pe fișe.

Știu că sunteți copii isteți și-mi pun toată speranța în ajutorul vostru, promițându-vă că voi fi ascultător de acum înainte și voi merge și eu la școală.

*Cu drag,
Pinocchio*

Sunt utilizate *Metoda învățării pe grupe mici (STAD)* și metoda *Creioanele la mijloc*. Se împart, prin numărare, copiii în grupe de câte trei. Fiecare grupă primește câte o fișă de lucru (vezi anexa 1). Elevii trebuie să citească fișa, în grup și să își distribuie sarcinile stabilind ce sarcini rezolvă fiecare dintre ei. Fiecare copil lucrează cu un creion diferit la culoare (astfel, învățătorul are evidența contribuției fiecărui copil în parte). Când un elev termină sarcina de lucru asumată pune creionul pe masă și când sunt toate creioanele la mijloc, înseamnă că acel grup a terminat.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

După ce toate grupele au rezolvat sarcinile de lucru, ies pe rând în față și își prezintă fișa rezolvată. Se fac completări, corectări, acolo unde este cazul. Grupa care a rezolvat totul corect va fi recompensată cu o diplomă.

Reflecție

Elevii lucrează individual câte o fișă de lucru utilizând un organizator grafic, *Metoda cadranelor* (vezi anexa 2).

b) Evaluare

Evaluarea s-a realizat pe parcursul întregii activități. Prin metodele utilizate (STAD, RAI) copiii interacționează, se autoevaluează și se evaluează reciproc (competiția între echipe). Fișele de lucru (atât individuale, cât și în grup) au fost instrumentul principal de evaluare al acestei activități.

Evaluarea prin *Metoda R.A.I.* (Răspunde, Aruncă, Întreabă) înseamnă:

- ✓ Un elev lansează o întrebare și aruncă o minge unui alt coleg;
- ✓ Acesta răspunde și aruncă din nou mingea, lansând o nouă sarcină.

Pentru fiecare răspuns corect se oferă câte o bulină (la 3 buline un elev primește calificativul *Foarte bine*).

c) Metodologie

În cadrul acestei activități, elevii lucrează atât individual (completarea cadranelor), cât și în grup (STAD). Lucrul în grup îi determină pe elevi să coopereze, să-și împartă sarcinile într-un mod cât mai echitabil, îi responsabilizează. Copiii le place să aibă prieteni, să colaboreze, să fie în competiție alături de alți colegi, iar faptul că la final sunt recompensați, îi motivează și le stimulează atenția. La clasa I lucrul în

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

IOPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

grupuri mici se realizează mai ușor și învățătorul poate monitoriza mai bine activitatea fiecărui copil în cadrul grupului.

Feedback, reflecții

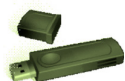
Reflecții ale cadrului didactic

- Consider că activitatea a plăcut copiilor, datorită metodelor alese și a rezultatelor obținute de către aceștia la finalul activității.
- Am observat o creștere a spiritului de cooperare între copii-pentru succesul echipei.
- Fiecare elev a avut posibilitatea să contribuie eficient la rezolvarea sarcinilor de lucru.
- Copiii au fost încântați și mulțumiți de rezultatele obținute la finalul muncii în grup, exprimându-și dorința de a lucra în acest mod, la clasă, cât mai des.

Reflecții ale elevilor

- Mi-a plăcut pentru că am lucrat împreună, în echipă.
- Fiecare și-a spus părerea.
- Mi-au plăcut colegii cu care am fost în echipă.
- Ne-am ajutat reciproc, nu ne-am certat.

Anexe

- + Anexa 1 Fișe de lucru
- + Anexa 2 Cadranale
- + Anexa 3 Imagini din timpul activității

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Exemplu de bună practică 7

*Prof. Dana Rodica
Județul Cluj*

Disciplina: Matematică
Clasa: I
Unitatea de învățare: Recapitulare – evaluare finală
Titlul lecției: Adunarea și scăderea numerelor naturale în concentrul 0 – 30
Unitatea de învățământ: Liceul Teoretic Creștin *Pro Deo* Cluj-Napoca

Argument pentru un model de bună practică

- Elevii sunt puși în situația de a compune probleme matematice pornind de la expresii date.
- Realizarea sarcinilor de lucru pe echipe și explicarea modului de rezolvare de către elevi, dezvoltă capacitatea de a comunica utilizând un limbaj matematic adecvat, verifică înțelegerea și încurajează metacogniția.
- Utilizarea jocului didactic determină progrese la învățatură, interes sporit și o evidentă plăcere pentru orele de matematică.

*pentru că stimulează și dezvoltă
încrederea elevilor în capacitățile lor
intelectuale.*

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Beneficiari și scopuri

Colectivul de elevi

În clasa I studiază 15 elevi, 12 băieți și 3 fete, cu vârste cuprinse între 6 și 8 ani. Din cei 15 elevi, 3 elevi nu au parcurs grupa pregătitoare, iar un elev a frecventat grădinița în S.U.A. și întâmpină greutăți în adaptarea școlară, datorită problemelor de comunicare în limba română.

Copiii se disting printr-o mare diversitate temperamentală, în cadrul colectivului existând atât copii vioi, expansivi, comunicativi, cât și copii retrași, lenți, ceea ce a condus spre tratarea diferențiată a elevilor. Activitatea instructiv-educativă a fost adaptată particularităților individuale psiho-fizice ale copiilor, realizând astfel o concordanță între posibilitățile elevilor și dificultățile sarcinilor de învățare, dar și potrivită stilurilor de învățare specifice fiecărui elev. Astfel, stilul de învățare predominant al elevilor clasei este cel kinestezic/tactil, urmat de cel vizual și mai puțin cel auditiv.

Folosind metode active de predare-învățare adaptate vârstei, stilului și nevoilor de învățare ale elevilor, s-a remarcat progresul realizat pe parcursul anului școlar de către toți elevii. Evaluarea finală efectuată la sfârșitul anului școlar s-a făcut prin elaborarea descriptorilor de performanță pe unități de conținut grupate în diverse moduri încât să răspundă standardelor de performanță, stabilirea probelor de evaluare conform obiectivelor de referință stabilite în programa pentru clasa I, toți elevii obținând calificativul „foarte bine”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Obiective generale vizate

- ✓ Cunoașterea și utilizarea conceptelor specifice matematicii;
- ✓ Dezvoltarea capacităților de explorare/investigare și rezolvare de probleme;
- ✓ Formarea și dezvoltarea capacității de a comunica utilizând limbajul matematic;
- ✓ Dezvoltare interesului și a motivației pentru studiul și aplicarea matematicii în contexte variate.

Obiective de referință

- ✓ **OR 1.3.** Să efectueze operații de adunare și de scădere, în centrul 0 – 30, fără trecere peste ordin;
- ✓ **OR 2.6.** Să rezolve probleme care presupun o singură operație dintre cele învățate;
- ✓ **OR 2.7.** Să formuleze oral exerciții și probleme cu numere de la 0 la 30;
- ✓ **OR 3.1.** Să verbalizeze modalitățile de calcul folosite în rezolvarea unor probleme practice și de calcul;
- ✓ **OR 4.2.** Să conștientizeze utilitatea matematicii în viața cotidiană.

Valori și atitudini

- ✓ Dezvoltarea capacităților matematice ale elevilor, prin activități de explorare și investigare;
- ✓ Elaborarea și folosirea unor strategii în rezolvarea problemelor;
- ✓ Stimularea atitudinii de cooperare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Demersul didactic

a) Etape

Evocare

În etapa de evocare este utilizată metoda ciorchinului (adaptată) și se solicită elevilor:

- ✓ să-și reamintească cunoștințele referitoare la operațiile matematice învățate;
- ✓ să asocieze expresiile matematice cu operația matematică prin care poate fi rezolvată;
- ✓ să așeze jetoanele pe tabla magnetică sub operația matematică corespunzătoare;
- ✓ să dea exemple de acțiuni potrivite expresiei de pe jeton (Exemplu: Pentru expresia „au zburat”, elevii au menționat „păsările au zburat”, etc.)

În această etapă, elevii descoperă elementul surpriză, jetoanele, care sunt așezate în pupitrele băncilor, dar se realizează și interdisciplinaritatea Matematicii cu disciplina Limba română, prin citirea cuvintelor/expresiilor date, dar și prin explicarea sensului acestora.

Realizarea sensului

Pentru realizarea etapei de învățare/verificare a cunoștințelor, este introdus jocul didactic „Pași spre clasa a II-a”, pentru a motiva participarea activă a elevilor în desfășurarea lecției de recapitulare.

Prin descoperirea și prezentarea materialului ludic surpriză (imaginea unei clădiri/școli cu trei uși închise, pe una dintre uși fiind scris clasa a II-a), sunt anunțate tema și obiectivele lecției, precum și regulile de organizare și desfășurare a jocului didactic.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Elevii formează cinci grupe a câte trei elevi. Fiecare echipă primește un plic în care descoperă un simbol, un cerc colorat care dă și denumirea echipei (galben, roșu, albastru, verde, portocaliu) și câte trei „urme de pași colorați”, ca recompensă pentru rezolvarea sarcinilor echipei.

Elevii primesc o fișă de lucru cu sarcini diferite, grupate și simbolizate cu imaginea echipei. Fiecare echipă rezolvă pe fișă doar cerințele care au simbolul echipei. (vezi anexa).

La expirarea timpului stabilit, fiecare echipă, în ordinea în care termină de rezolvat fișa, prezintă modul de rezolvare a sarcinilor, oral și în scris, la tablă. În acest timp, elevii din celelalte echipe rezolvă pe fișă exercițiile nerezolvate. Fiecare echipă își așează „urmele de pași colorați” pe drumul spre școală.

În această etapă rolul cadrului didactic este de a stimula și încuraja cooperarea elevilor în cadrul grupelor/echipelor formate, dar și de a oferi sprijin, explicații suplimentare fiecărei echipe atunci când este necesar. Elevii se străduie să completeze corect partea de fișă aferentă echipei, și discută despre gradul de dificultate și modalitatea de rezolvare a cerințelor.

Reflecție

După finalizarea prezentării activității fiecărei echipe, echipa care a terminat prima, deschide „ușa clasei a II-a”, descoperind mesajul de felicitare și urarea adresată tuturor elevilor: „Mult succes în clasa a II-a!”

Elevii sunt provocați să se gândească și să exemplifice utilitatea matematicii în viața cotidiană.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Sunt formulate aprecieri legate de modul de desfășurare a lecției, de implicarea elevilor și încurajarea acestora pentru realizarea unor noi progrese, prin oferirea unor sugestii pentru studiul individual – tema pentru acasă.

În această etapă, rolul cadrului didactic este de a încuraja introspecția, de a implica elevii în descoperirea informațiilor care pot fi aplicate în rezolvarea unor probleme reale, de a extinde procesul de învățare dincolo de ora de clasă, dincolo de sala de clasă sau de activitatea școlară, de a utiliza ideile, întrebările elevilor sau dificultățile întâlnite pe parcursul lecției pentru orientarea demersului didactic următor.

b) Evaluare

Evaluarea formativă (continuă) reprezintă tipul de evaluare folosit în timpul lecției, având ca finalitate remedierea lacunelor sau erorilor săvârșite de elevi. Acest tip de evaluare îndrumă elevul să depășească dificultățile de învățare, permite o adaptare a activităților de învățare, oferă posibilitatea, atât profesorului cât și elevului să-și cunoască gradul de achiziții necesare pentru a trece la sarcina următoare.

Pe parcursul lecției performanța elevilor este evaluată prin:

- ✓ observarea sistematică – cu ajutorul fișei de observare sistematică a elevilor;
- ✓ proba orală – întrebări și răspunsuri, rezolvarea unor exerciții și probleme orale;
- ✓ probă practică – jocul matematic, întreceri între echipe;
- ✓ probă scrisă – completarea fișei de lucru.

c) Metodologie

Pentru eficientizarea desfășurării activității didactice, elevii sunt organizați în grupe de câte trei elevi, având de rezolvat împreună cerința de pe fișa de lucru. După finalizarea sarcinii date, fiecare elev verifică modul de lucru al colegilor din grupă și

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

prezintă întregului colectiv modul de realizare a sarcinilor date. Lucrul în echipă dezvoltă atitudinea de cooperare între elevi, de toleranță față de ceilalți și elimină motivele de stres, iar emoțiile se atenuează.

În etapa de evocare, este utilizată „Metoda ciorchinelui”, adaptată, prin care sunt identificate cunoștințele anterioare ale elevilor, și sunt consolidate elemente lingvistice uzuale întâlnite în textul unor probleme matematice.

Feedback, reflecții

Reflecții ale cadrului didactic

- Abordarea interdisciplinară a conținutului, sarcinile de învățare diferențiate în funcție de stilurile diferite de învățare, au contribuit la dezvoltarea competențelor matematice și abilității de utilizare a cunoștințelor obținute în compunerea problemelor matematice, dar și în rezolvarea lor.
- Dacă în activitățile anterioare de rezolvare a problemelor, limbajul folosit le dădea de gândit în ceea ce privește selectarea operației matematice prin care era posibilă rezolvarea, am observat că prin acest exercițiu de punere în corespondență a operației matematice cu anumite expresii/cuvinte, elevii s-au familiarizat cu sensul acestora și le-au utilizat cu ușurință și în compunerea textului unor probleme matematice.
- Elevii și-au îmbunătățit cunoștințele matematice anterioare, iar la nivel de grup, elevii au colaborat și au avut inițiative în rezolvarea cerințelor, s-au încurajat și motivat unii pe alții.
- La evaluarea sumativă a unității de învățare toți elevii au obținut calificativul foarte bine, 13 elevi rezolvând itemii propuși fără nicio greșeală.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

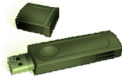

Casa Corpului Didactic
Cluj

Reflecții ale elevilor

- Eu știu matematică, că pot rezolva probleme grele și ușoare.
- De-acum încolo eu o să compun probleme și tata o să le rezolve.
- Eu nu vreau să avem vacanță, vreau să învățăm mai mult la matematică.
- În timpul unor activități ulterioare, elevii au început să se folosească de unele noțiuni matematice învățate și să sublinieze că „și aici avem nevoie de matematică” sau „asta am învățat la matematică”.

Anexe

- + Fișa de lucru folosită în timpul lecției
- + Test de evaluare finală – clasa I
- + Metoda ciorchinelui
- + Metoda jocurilor
- + Secvență didactică video

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Exemplu de bună practică

Doac Alina Simona
Județul Cluj

Disciplina: Cunoașterea mediului
Clasa: a II-a
Unitatea de învățare: Fenomene ale naturii
Titlul lecției: Anotimpurile și viețuitoarele
Unitatea de învățământ: Liceul Teoretic *Ana Ipătescu*, Gherla

Argument pentru un model de bună practică

- Îmbină cu succes activitatea de consolidare a cunoștințelor cu cea de cooperare în grup, dar și cu cea de joc și destindere.
- Utilizează material didactic atractiv: planșe tematice, fișe de lucru de grup, jetoane, diplome, CD cu cântece.
- Profesorul organizează situațiile de învățare, iar elevii învață prin efortul propriu.
- Organizează clasa în grupuri de învățare care sprijină formarea și dezvoltarea de valori și asigură un mediu prietenos de învățare.

*pentru că permite învățarea reală
în clasă.*

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Beneficiari și scopuri

Colectivul de elevi

Activitatea se desfășoară la clasa a II-a, cu un colectiv de 22 de elevi, (8 fete și 14 băieți), copii responsabili, harnici și întotdeauna implicați cu multă seriozitate în activitățile instructiv-educative desfășurate în clasă, dar și în mediul extrașcolar.

Obiective de referință vizate

- ✓ 1.3. Să enumere caracteristici specifice ale unor viețuitoare din mediul apropiat;
- ✓ 1.5. Să indice unele fenomene din mediul înconjurător;
- ✓ 2.1 Să utilizeze un limbaj specific științelor naturii în descrierea unor viețuitoare, fenomene din mediul înconjurător;
- ✓ 2.3. Să utilizeze simboluri și informații referitoare la fenomene observate în mediul înconjurător.

Obiective operaționale

Pe parcursul și la sfârșitul lecției elevii vor fi capabili:

- ✓ să completeze rebusul identificând aspecte schimbările care se petrec în natură de-a lungul celor patru anotimpuri;
- ✓ să grupeze cunoștințele despre anotimpuri și viețuitoare în tabele (cadrane);
- ✓ să identifice principalele activități desfășurate de om specifice fiecărui anotimp;
- ✓ să recunoască anotimpurile anului în imagini, texte;
- ✓ să asocieze anumite comportamente ale animalelor și oamenilor cu anotimpul în care acestea se desfășoară;
- ✓ să-și formeze deprinderi de lucru în echipă;
- ✓ să respecte regulile de comunicare și comportament negociate în desfășurarea activităților de grup;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MIȘCAREA
ȘCOLARĂ

Casa Corpului Didactic
Cluj

- ✓ să aplice cunoștințele dobândite legate de anotimpuri în realizarea unor colaje, desene;
- ✓ să elaboreze texte scurte, coerente și corecte în care să prezinte unul dintre anotimpurile anului.

Valori și atitudini

- ✓ Colaborarea între elevi pentru realizarea sarcinilor;
- ✓ Conștientizarea valorii propriilor idei și opinii, în cadrul muncii în grup;
- ✓ Adoptarea unei atitudini deschise față de ideile celorlalți, formarea deprinderilor de a-i asculta pe ceilalți, de a le aprecia contribuția în cadrul grupului;
- ✓ Conștientizarea rolului pe care îl au fenomenele naturii și succesiunea anotimpurilor în desfășurarea vieții de zi cu zi, atât a oamenilor, cât și a plantelor și animalelor.

REBUS

				T	O	A	M	N	A			
			I	A	R	N	A					
		N	I	N	S	O	A	R	E	A		
C	R	I	Z	A	N	T	E	M	A			
				P	R	I	M	A	V	A	R	A
		L	E	G	U	M	E	L	E			
				C	U	P	T	O	R			
				B	R	U	M	A				
				V	A	R	A					
	P	L	O	A	I	E						
				C	A	L	A	T	O	A	R	E
	P	A	S	T	E	L	E					

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Demersul didactic

a) Etape

Evocare

Prin intermediul unui rebus (vezi anexa 1) se reactualizează cunoștințele referitoare la schimbările din natură și din viața plantelor, animalelor și a oamenilor ce se petrec pe parcursul celor patru anotimpuri.

Completarea rebusului se realizează prin răspunsuri la ghicitori, structuri eliptice, întrebări.

Se prezintă elevilor patru planșe ilustrate corespunzătoare celor patru anotimpuri. Profesorul solicită elevilor identificarea elementelor cunoscute din planșele prezentate. Se continuă activitatea cu o conversație euristică pe baza imaginilor prezentate pentru ca elevii să surprindă aspectele esențiale ce țin de activitatea oamenilor, a plantelor și animalelor în concordanță cu succesiunea anotimpurilor.

Realizarea sensului

Elevilor li se distribuie cartonașe care ilustrează imagini corespunzătoare celor patru anotimpuri. În funcție de cartonașul selectat elevii se distribuie în patru grupuri care reprezintă cele patru anotimpuri. Elevilor li se comunică că vor asculta o poveste despre anotimpuri, iar la sfârșitul acesteia vor completa în grup, pe baza informațiilor oferite, o fișă de lucru.

După completarea rebusului, conversația euristică pe baza planșelor și organizarea grupurilor li se citește elevilor „Legenda anotimpurilor” (vezi anexa 2).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Fiecare grup primește o fișă de lucru pe care este reprezentat un organizator grafic (metoda cadranelor). Elevii sunt solicitați să completeze în cadrul grupului cadranele de pe fișa de lucru respectând cerințele:

CADRAN I Lunile anotimpului	CADRAN II O trăsătură specifică a anotimpului
CADRAN III Schimbările din natură (fenomene ale naturii, viața plantelor și animalelor)	CADRAN IV Activitatea oamenilor

Pe durata completării fișelor de lucru elevii audiază cântece despre anotimpuri interpretate de către un cor de copii.

Reflecție

Fiecare grup afișează produsul realizat pe pereții clasei, aceasta transformându-se, la modul figurat, într-o „galerie, muzeu” (metoda *Turul galeriei*).

Fiecare grup vine în fața propriului produs/poster, iar la semnalul profesorului se deplasează în sensul acelor de ceasornic, parcurgând toată „galeria”, în calitate de vizitatori sau critici. Rolul deplasării nu este numai acela de a urmări soluțiile propuse de colegi, ci și acela de a consemna completările, întrebările, observațiile lor vis-à-vis de acestea.

După ce se încheie *Turul galeriei*, grupurile revin la locul inițial și își reexaminează produsul prin prisma observațiilor colegilor.

Se organizează un joc didactic „Ghicește ce mi-am ales!” în cadrul căruia un elev desemnat mimează o activitate a oamenilor, un joc sau o senzație trăită în anotimpul

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

preferat. Restul elevilor trebuie să ghicească numele anotimpului preferat, după care cel ales trebuie să-și argumenteze preferința aducând două argumente.

Extensie

Scrive un text de 10 propoziții despre anotimpul tău preferat.

Desenează un simbol (o imagine caracteristică) pentru anotimpul ales.

Termen: 7 zile.

b) Evaluare

Pe parcursul activității desfășurate cadrul didactic face aprecieri asupra prestației și răspunsurilor elevilor.

La finalul activității se fac aprecieri asupra modului în care elevii s-au implicat în desfășurarea acesteia, se oferă diplome pentru membrii grupelor care au rezolvat cadranele cât mai corect și mai complet, solicitându-i în încheiere, să-și autoevalueze munca depusă în cadrul lecției.

Elevii completează individual o fișă de evaluare care cuprinde:

- ✓ *Un aspect important pe care l-ați reținut din această activitate despre anotimpuri și viețuitoare.*
- ✓ *O întrebare pe care o mai aveți despre acest subiect.*
- ✓ *O sugestie, un comentariu despre activitatea de astăzi.*

c) Metodologie

Elevii au parcurs unitățile de învățare referitoare la viața plantelor și animalelor, cunosc aspecte importante despre existența acestora, de aceea lecția de față are rolul de a consolida și sistematiza cunoștințele deținute, într-un mod cât se poate

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MI
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

eficient, prin munca în grup. După discuții frontale pe baza imaginilor suport și răspunsuri individuale pentru fiecare ghicitoare construind un rebus, ca produs final colectiv, cunoștințele elevilor se consolidează și se organizează prin cooperare, pe patru coordonate majore clar formulate pentru fiecare anotimp: Lunile anotimpului; O trăsătură specifică a acestuia (După exemplul: ... este anotimpul ... lui Moș Crăciun; ... sosirii rândunelelor); Schimbările din natură (ce vizează fenomene ale naturii, viața plantelor și animalelor) și activitatea oamenilor.

Turul galeriei completează activitatea și o consolidează. Atmosfera devine mai atractivă când unii elevii mimează o senzație sau un comportament din anotimpul lor preferat, iar ceilalți ghicesc anotimpul ales, și își argumentează opțiunile.

Evaluarea activității prin aprecierile profesorului, acordarea de diplome, feedback-ul oferit de către elevi și tema de casă încheie în mod reușit activitatea.

Feedback, reflecții

Reflecții ale cadrului didactic

- Prin lecția desfășurată la clasa a II-a s-au atins obiectivele propuse inițial, elevii și-au consolidat, și-au organizat cunoștințele pentru fiecare anotimp în parte.
- Lecția, prin dinamica scenariului abordat, cât și prin materialul didactic suport: planșe tematice, fișe de lucru de grup, jetoane, diplome, CD cu cântece a contribuit la învățarea de durată.
- Prin observarea sistematică a muncii în grup, am constatat că se înregistrează progrese privind cooperarea și calitatea discuțiilor ce preced completarea celor patru cadrane.
- Prin evaluare, se acordă elevului dreptul la opinie, iar cadrul didactic ia contact cu interesele, propunerile, dar și cu aspectele care necesită îmbunătățiri.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

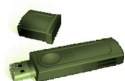

Casa Corpului Didactic
Cluj

Reflecții ale elevilor

- Am citit cu atenție mesajele de apreciere.
- Am lucrat foarte bine împreună, în grup.
- Mi-a plăcut foarte mult că am ascultat muzică în timp ce lucram.
- Mai vrem ghicitori și joc de mimă.
- Este frumos să îți exprimi propria opinie.
- Am învățat cu plăcere și ne-am distrat.

Anexe

- + Rebus
- + Legenda anotimpurilor

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Exemplu de bună practică

Florea Bianca Maria

Județul Bistrița-Năsăud

Disciplina: Consiliere și orientare

Clasa: a IV-a

Unitatea de învățare: Comunicare și abilități sociale

Titlul lecției: Prietenia – o comoară neprețuită

Unitatea de învățământ: Școala Generală cu clasele I-VIII Bozieș

Argument pentru un model de bună practică

- Elevii au reușit să se cunoască mai bine, să gândească critic și să învețe să relaționeze cu ceilalți, dezvoltându-și în acest fel abilitățile sociale și emoționale.
- Metodele aplicate încurajează elevii să participe la activități, să își dezvolte gândirea critică și să își consolideze apartenența la grupul din care fac parte.
- Lecția are un grad mare de noutate și diversitate, atât prin strategiile, formele de organizare, resursele folosite cât și datorită emoțiilor trăite și comportamentelor pe care elevii le manifestă pe parcursul ei.

*pentru prevenția
comportamentelor dezadaptive.*

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116

Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Beneficiari și scopuri

Colectivul de elevi

Colectivul este format dintr-un număr de 18 elevi, care s-au arătat încântați de activitățile ce urmau să se desfășoare la clasă. Majoritatea elevilor clasei au ca stil dominant de învățare, stilul vizual (80%), (10%) dintre elevi au ca stil de învățare dominant stilul auditiv, iar kinestezic (10%). Strategia didactică aplicată a răspuns nevoilor lor de învățare, folosind în acest sens diverse resurse materiale și metode.

Obiective cadru vizate

- ✓ Dezvoltarea conștiinței de sine și a unei atitudini pozitive față de sine ca persoană unică și valoroasă;
- ✓ Formarea deprinderilor de interacțiune socială și dezvoltarea abilităților interpersonale;
- ✓ Dezvoltarea autoreglării emoționale și managementul emoțiilor corespunzător nivelului de dezvoltare.

Obiective de referință

- ✓ 1.1. Să observe și să descrie elementele de autocunoaștere;
- ✓ 1.2. Să definească și să discute sensul conceptului de „acceptare de sine”;
- ✓ 2.1. Să identifice emoțiile și să analizeze situațiile în care oamenii pot simți diferit, deși li se întâmplă exact același lucru.

Valori și atitudini

- ✓ Relaționarea pozitivă cu ceilalți;
- ✓ Toleranță față de valorile, opiniile și argumentele celorlalți;
- ✓ Încrederea în sine și în ceilalți;
- ✓ Atitudine pozitivă față de comunicare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Demersul didactic

a) Etape

Evocare

S-a realizat prin intermediul exercițiului **Prietenia**. Elevilor le sunt distribuite materialele necesare desfășurării lecției.

Li se propune un joc în care să se gândească în mod pozitiv la tema în discuție. Fiecare elev are pe masă două bilețele, unul pe care este scris un cuvânt din familia conceptului „prietenie” și unul pe care este scris un antonim al acestuia. Exemplu: prieten – dușman, prietenie – dușmănie etc. Elevii citesc cele două bilețele și pun deoparte (aruncă la coș) pe cel pe care nu le place ceea ce este scris pe el. Argumentează alegerea făcută și lipesc bilețelul pe tablă. Astfel, pe tablă rămân cuvinte din familia cuvântului „prietenie” sau sinonime ale acestuia.

Realizarea sensului

Realizarea sensului este etapa în care elevul vine în contact cu noile informații/idei și este încurajat să investigheze și să-și achiziționeze noul prin propria implicare.

Deoarece predominant în clasă este stilul de învățare vizual (80%) s-au folosit diferite fișe de lucru, colorate și schematizate, pentru însușirea noilor cunoștințe, iar pentru cei care dețin stilurile auditiv și kinestezic au fost folosite: discuțiile, dezbaterile, imaginile, completarea colilor de flip-chart, implicarea în prezentarea propriilor activități, etc.

Această etapă a lecției se realizează prin activitatea **Portativul prieteniei**.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Clasa este împărțită în cinci grupe, fiecare grupă își alege un nume potrivit cu titlul lecției. Elevii își aleg un nume dintre cele propuse, cum ar fi: *Prietenșii*, *Amicii*, *Îndrăzneții*, *Ingenioșii*, *Sociabilii*.

Echipa I – Prietenșii, primește povestirea cu titlul „Prietenul”, din care, după ce o citește, pe un poster (în formă de notă muzicală) elevii trebuie să scrie principalele calități ale unui prieten ce reies din povestire (vezi anexa 1a). Pentru a putea identifica **trăsăturile prieteniei** elevii folosesc informațiile oferite (vezi anexa 1b).

Echipa II - Amicii trebuie să realizeze un poster „**copacul așteptărilor**” (vezi anexa 2), care să cuprindă criteriile de care trebuie să se țină seama atunci când ne alegem prietenii. Pe frunzele copacului, pe care le decupează, le colorează, notează criteriile de care trebuie să țină seama atunci când își aleg un prieten. După ce finalizează sarcina, trebuie să noteze pe nota muzicală cele mai importante 3 criterii pe care le descoperă în grupul de lucru.

Echipa III – Ingenioșii are de realizat pe o notă muzicală un **cvintet** (vezi anexa 3) pentru a pune în evidență importanța prieteniei în viața lor.

Li se transmit cerințele:

Primul vers, un singur cuvânt, un substantiv, care precizează subiectul poeziei.

Al doilea vers, două cuvinte care descriu subiectul, două adjective, două calități esențiale ale prietenului.

Al treilea vers, trei cuvinte, verbe, prin care își manifestă prietenia.

Al patrulea vers, patru cuvinte care exprimă sentimentele elevilor față de subiect.

Al cincilea vers are un cuvânt care exprimă esența subiectului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOS DRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Echipa IV – Sociabilii au ca sarcină să scrie barierele ce pot sta în calea calea legării de noi prietenii și să aleagă „**acțiunile ajutătoare**” care le vor permite să depășească barierele (vezi anexa 4). Li se solicită să noteze pe nota muzicală primele două acțiuni alese de întregul grup de lucru.

Echipa V – Îndrăzneții au ca sarcină să numească **un proverb** sau o operă studiată care să vorbească despre prietenie. În plus, elevii trebuie să găsească **exemple de modele de prietenie** din desene animate, filme, cărți sau reviste și să treacă cel puțin două pe nota muzicală.

După ce finalizează sarcinile, fiecare echipă își desemnează un reprezentant care prezintă în fața clasei, produsul muncii de grup și lipește nota muzicală pe portativul prieteniei. Au loc discuții pe baza prezentărilor realizate.

Lección se continuă cu activitatea **Jocul potrivirii emoțiilor**.

Sunt multiplicat fișele de lucru pentru elevi „Tabla pentru jocul potrivirii emoțiilor” și „Fețele emoțiilor” astfel încât fiecare pereche de elevi să primească un set de fișe. Elevii sunt organizați în perechi. Li se distribuie fișa de lucru „Tabla pentru jocul potrivirii emoțiilor”. Fețele sunt decupate și laminate și introduse în plicuri înainte de începerea activității (vezi anexa 5).

Fețele emoțiilor

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Li se explică elevilor că vor folosi tablele și fețele pentru a juca un joc de potrivire. Regulile sunt următoarele:

1. Jucătorul nr. 1 citește cu voce tare cuvântul care descrie o emoție din primul pătrat al tablei și apoi încearcă să explice sensul acelei emoții descriind o situație în care a simțit-o.
2. Jucătorul nr. 2 se uită la toate fețele care exprimă emoții. El/ea alege pe cea care corespunde cel mai bine emoției descrise de Jucătorul nr. 1 și așează imaginea în spațiul potrivit.
3. Jucătorii schimbă rolurile pe rând până când potrivesc toate emoțiile cu fețele corespunzătoare.

După ce toată lumea a terminat, se poartă o discuție despre fiecare emoție, invitând elevii să povestească situații în care au trăit acea emoție. Se arată clasei fața care descrie cel mai bine emoția. Li se cere elevilor să mimeze și ei emoția. Li se cere să explice de ce fiecare față corespunde fiecărei emoții.

Reflecție

În această etapă elevii privesc înțelesul în lumina propriei experiențe și pot lua atitudine față de problema studiată.

Eseul de 3 minute. Elevii notează pe o bucată de hârtie: o idee învățată în cadrul lecției, o întrebare și un comentariu/o impresie referitoare la activitatea desfășurată.

Termomentrul activității. Elevilor li se cere să deseneze o față care reprezintă cel mai bine starea lor emoțională pe termomentrul activității (vezi anexa 6), punând-o în dreptul notei pe care ar da-o activității și să motiveze alegerea făcută.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

b) Evaluare

Evaluarea elevilor s-a făcut sistematic pe tot parcursul orei și a urmărit: calitatea răspunsurilor acordate de elevi, implicarea și originalitatea afișată de fiecare elev în cadrul activităților de grup, modul de prezentare al noilor cunoștințe de către cei delegați de grup, calitatea răspunsurilor la fixarea cunoștințelor precum și orice altă intervenție corectă a elevilor de pe parcursul secvenței de instruire. Dintre tipurile de evaluare folosite amintim: evaluare inițială, evaluare formativă, observația curentă, chestionarea orală, probe scrise. La finalul lecției s-a folosit autoevaluarea și s-a oferit feedback tuturor elevilor pentru implicarea în activitate.

Se apreciază implicarea în lecție a elevilor, oferindu-le un bilețel unde este scris un mesaj de luat acasă. În plus, se acordă o diplomă de merit fiecărei echipe (vezi anexa 7).

c) Metodologie

Sistemul metodologic a inclus: conversația euristică, metoda ciorchinelui, studiul de caz, metoda cvintetului, documentarea, expunerea, explicația, învățarea prin colaborare, jocul didactic, exercițiul, eseul de 3 minute.

Conținutul și metodică predării a respectat particularitățile individuale și de grup: vârsta, nivelul de pregătire. Activitățile elevilor au fost organizate: frontal, pe grupe, în perechi și individual.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Feedback, reflecții

Reflecții ale cadrului didactic

- Consider că lecția este una de impact pentru dezvoltarea socio-emoțională a elevilor, acest lucru reflectându-se în valorile și atitudinile ce transpar din metodele, mijloacele de învățământ sau formele de organizare folosite.
- Cu siguranță, experiența de învățare creată a fost una benefică celor care au participat la lecție, fiind utilă acestora pe viitor, pentru că promovează colaborarea și cooperarea cu ceilalți pentru realizarea sarcinilor școlare, încrederea în forțele proprii și susținerea propriului punct de vedere, perseverență în realizarea obiectivelor stabilite și nu în ultimul rând cunoașterea propriei persoane și identificarea trăirilor personale în relație cu diverse situații de viață.

Reflecții ale elevilor

- Am învățat să fiu sincer.
- Am învățat ce sunt emoțiile pozitive și negative.
- Am învățat să trecem peste emoțiile negative.
- Mie mi-a plăcut jocul cu tabla.
- Mie mi-a plăcut de doamna Bianca cum s-a purtat cu noi.
- Am învățat să-mi cunosc mai bine colegii.
- Mi-a plăcut când a trebuit să prezentăm emoțiile și când am lipit pe planșă.
- O activitate nouă pe care nu o voi uita niciodată. Vă rog să mai reveniți.
- Eu am învățat lucruri noi și foarte frumoase. Vă rog să mai veniți.
- Mie mi-a plăcut tot azi la această oră.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

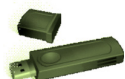

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Anexe

- + Anexa 1a Prietenul
- + Anexa 1b Prietenia
- + Anexa 2 Copacul așteptărilor
- + Anexa 3 Cvintetul
- + Anexa 4 Barierele prieteniei
- + Anexa 5 Tablă pentru jocul potrivirii emoțiilor
- + Anexa 6 Termometrul activității
- + Secvență didactică video

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Exemplu de bună practică 10

Papp Erzsébet

Județul Cluj

Disciplina: Limba și literatura maghiară

Clasa: a VI-a

Unitatea de învățare: Structura operei literare *János vitéz* de Petőfi Sándor

Titlul lecției: Petőfi Sándor – *János vitéz*

Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială Nr. 1, Structura 2 Gherla

Argument pentru un model de bună practică

- Organizarea învățării utilizând metodele activ-participative a adus destindere, plăcere, bucurie, ceea ce duce la creșterea interesului pentru obiectul limba și literatura maghiară.
- Organizarea clasei în grupuri de învățare formate din 5 – 6 elevi permite ca elevii să coopereze în vederea realizării sarcinii de lucru, să se respecte, să negocieze opiniile diferite.
- Relația între elevi și relația profesor – elev este gestionată astfel încât să se asigure un real cadru de învățare cu reguli clare, managementul timpului.

pentru organizarea activităților de grup și managementul timpului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Beneficiari și scopuri

Colectivul de elevi

Activitatea se desfășoară la clasa a VI-a, cu un colectiv de 23 de copii (9 fete și 14 băieți). Este o clasă foarte bună, formată în ciclul primar în programul *Step By Step*, iar relația cu profesorul este apropiată, consolidată de multe activități curriculare și extracurriculare realizate împreună. Elevii dețin cunoștințe, priceperi și deprinderi de a lucra folosind metode interactive, sunt familiarizați cu activități de învățare prin cooperare, au o atitudine deschisă, activă bazată pe inițiativă personală.

Competențe generale vizate

- ✓ Utilizarea corectă și adecvată a limbii maghiare în producerea de mesaje orale și scrise;
- ✓ Receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în diverse scopuri;
- ✓ Utilizarea corectă și adecvată a limbii maghiare în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare.

Competențe specifice

- ✓ Receptarea mesajului scris dintr-un text literar;
- ✓ Structurarea textului, respectiv ordonarea ideilor utilizând un algoritm de structură: tema, motivul, ideea, subiectul, situația conflictuală, modurile de expunere folosite, arta compoziției, personajele și relațiile dintre ele, realizarea stilistică;
- ✓ Redactarea ideilor principale;
- ✓ Reprezentarea unor elemente de structură și idei principale din text prin desen, respectiv, imagini grafice.

Valori și atitudini

- ✓ Cultivarea libertății de exprimare și de opinie;
- ✓ Valorificarea optimă și creativă a cunoștințelor de limbă și comunicare dobândite;
- ✓ Relaționarea pozitivă cu ceilalți;
- ✓ Dezvoltarea interesului față de comunicarea orală/scrisă;
- ✓ Cultivarea unei atitudini pozitive față de comunicare și a încrederii în propriile abilități de comunicare.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116

Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Demersul didactic

a) Etape

Evocare

Etapa de evocare se realizează prin intermediul metodei Brainstorming. Profesorul solicită elevilor opinii despre conceptul de *viteaz* adresând întrebări:

- ✓ *La ce vă gândiți când auziți cuvântul viteaz?*
- ✓ *Cine poate fi considerat viteaz?*
- ✓ *Unde întâlnim asemenea persoane?*
- ✓ *Cu ce cuvinte, situații putem asocia cuvântul viteaz?*

Profesorul acceptă fiecare idee și solicită argumente pentru punctul de vedere exprimat. Discuția profesor – elevi se concentrează pe aspecte legate de: diferite personaje pozitive sau negative din povești, povestiri populare, basme și trăsături ale acestora care le conferă calitatea de viteaz.

Realizarea sensului

Elevii sunt organizați în grupuri de învățare formate din 5 – 6 elevi. În total au fost organizate patru grupuri. Acest model de organizare a clasei permite ca elevii să se cunoască, să coopereze în vederea realizării sarcinii de lucru, să se respecte, să accepte alte opinii.

Fiecare grupă trebuie să formuleze, pe o foaie de flipchart ideile principale ale unui capitol al operei literare *János vitéz*. Secvența de operă literară prezentată de elevi în scris trebuie să fie însoțită de o reprezentare grafică/imagie/desen simbol care surprinde esența capitolului prezentat. Elevii au la dispoziție 15 minute pentru realizarea acestei sarcini de lucru. Pe durata activității de grup relația dintre elevi și relația profesor – elev trebuie gestionată într-un mod care asigură un real cadru de învățare. Astfel, elevii sunt rugați ca în interiorul grupurilor să respecte regulile de

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

comunicare și să coopereze pentru realizarea sarcinilor de lucru.

La încheierea activității elevii afișează posterele și se prezintă cele patru capitole ale operei studiate, *János vitéz*. Câte un reprezentant al fiecărei grupe prezintă posterul afișat.

După fiecare prezentare, profesorul invită elevii să adreseze întrebări de clarificare sau de completare. Elevii sunt încurajați să adreseze și întrebări legate de calitatea muncii în grup:

- ✓ *Cum ați cooperat în cadrul grupului vostru?*
- ✓ *V-a plăcut sarcina de lucru?*
- ✓ *Ați mai dori să realizați asemenea sarcini?*

Profesorul, la finalul tuturor prezentărilor, reformulează ideile incomplete și concluzionează asupra secvențelor operei literare *János vitéz* prezentate.

Reflecție

Etapa de reflecție se realizează prin intermediul unui organizator grafic, Metoda cadranelor. Activitatea se desfășoară în grupele constituite inițial.

Sarcina grupurilor este de a identifica asemănările dintre secvența prezentată/capitolul prezentat din opera literară *János vitéz* și cântecele și poveștile populare. Elevii exprimă opinii argumentate referitor la gradul de asemănare constat.

Aspectele identificate sunt grupate/completate pe un cadran desenat pe o foaie de flipchart și prezentate la finalul activității.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VĂRSTNICI
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Din prezentare reies atât trăsăturile specifice operei literare *János vitéz*, cât și trăsăturile comune cu literatura populară.

NÉPDAL -JÁNOS VITÉZ -NÉPMESE

Közös jegyek, vonások, kulcsfogalmak

<u>I. úgy kezdődik, mint egy népdal</u> Meleg nyári nap -szerelem Gonosz mostoha -népmese	<u>II. népmesével való hasonlóság erőteljesebb</u> Népnyelv: Nézze meg az ember
<u>III.népdal: esteledés</u> A nap akkor már a földet érintette Népmese: fordulópont: a hős világgá indul	<u>IV.természeti kép, mint a népdalban</u> Költői képek, párhuzam jelenléte: kedves furulya, a harmat a csillagok könnye Száras kóró- bujdosó szeretőd Tört virág- hervadó szeretőd

b) Evaluare

Evaluarea s-a realizat pe parcursul întregii activități, prin:

- ✓ monitorizarea activității grupurilor de lucru;
- ✓ oferirea de feedback elevilor;
- ✓ grilă de evaluare a prezentărilor de grup;
- ✓ fișe de evaluare.

c) Metodologie

În cadrul acestei activități, elevii lucrează în grup. Lucrul în grup îi determină pe elevi să coopereze, să-și împartă sarcinile într-un mod cât mai echitabil, îi responsabilizează. Copiilor le place să aibă prieteni, să colaboreze, să fie în

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

IOPOS DRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

competiție alături de alți colegi, iar faptul că la final vor fi cei mai buni prezentatori, îi motivează și le stimulează atenția.

Când elevii prezintă ceea ce au lucrat în grup, sunt încurajați să comunice, să prezinte clar ideile scrise, și să răspundă obiectiv la întrebările puse de ceilalți colegi. Etapa de învățare continuă prin extensie elevii având de elaborat o temă de casă sub forma unei compuneri cu titlul: *János vitéz, ca personaj popular*.

Feedback, reflecții

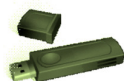
Reflecții ale cadrului didactic

- Consider că activitatea a plăcut copiilor, datorită metodelor alese și a rezultatelor obținute de către aceștia la finalul activității.
- Am observat o creștere a spiritului de cooperare între copii, pentru succesul echipei.
- Fiecare elev a avut posibilitatea să contribuie eficient la rezolvarea sarcinilor de lucru.
- Lucrând cu ei la clasă sau având cu ei diferite activități extracurriculare am impresia că deja imi citesc gândurile, știu unde vreau să ajung. Asta imi dă o senzație de împlinire, de realizare.

Reflecții ale elevilor

- Am fost mulțumiți de rezultatele obținute la finalul muncii în grup.
- Vrem să lucrăm așa la clasă, cât mai des.
- Mi-a plăcut pentru că am lucrat împreună, în echipă.
- Mi-a plăcut că fiecare și-a spus părerea.
- Mi-au plăcut colegii cu care am fost în echipă.
- Ne-am ajutat reciproc, nu ne-am certat.

Anexe

- + Proiect didactic în limba maghiară
- + Secvență didactică video

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Exemplu de bună practică

Hădărean Adela Florentina
Județul Mureș

Disciplina: Limba engleză
Clasa: a V-a
Unitatea de învățare: Around the World
Titlul lecției: I'm French-Canadian
Unitatea de învățământ: Școala cu clasele I-VIII Cristești

Argument pentru un model de bună practică

- Prezintă o temă de interes general și cultură generală (țări, naționalități, capitale europene).
- Elevii lucrează individual, în perechi și în grup pe parcursul activității.
- Utilizează materiale și tehnici de lucru care îi ajută pe elevi să învețe ușor.
- Cunoștințele fixate temeinic vor putea fi folosite la alte ore de curs la limba engleză sau la alte discipline de studiu.
- Își propune formare de valori și atitudini necesare unei societăți în continuă schimbare.

 pentru actualitatea temei prezentate.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Beneficiari și scopuri

Colectivul de elevi

Clasa a V-a este alcătuită din 17 elevi, de 10 – 11 ani, compusă în majoritate din băieți, de nivel mediu, la care se poate lucra bine cu aproape toți elevii. Stilurile de învățare caracteristice grupului sunt: vizual, auditiv și kinestezic.

Pentru învățarea limbii engleze foarte importante sunt inteligența lingvistică și cea muzicală. Acestea două, alături de inteligența interpersonală și intrapersonală ajută foarte mult elevii să dobândească abilitatea de a comunica eficient într-o limbă străină (limba engleză în cazul nostru), de a-și forma deprinderile de lucru necesare pentru ei ca și elevi, dar și ca cetățeni de mâine ai Europei.

În clasă sunt elevi cu performanțe deosebite, participanți la diverse concursuri și olimpiade, dar și elevi medocri și slabi, ceea ce impune munca diferențiată, pe grupe de elevi care să comunice permanent între ei. Se impune și folosirea metodelor alternative de predare care să implice diferitele tipuri de inteligențe, nevoia de învățare a elevilor fiind foarte diferită.

Competențe generale vizate

- ✓ Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului oral;
- ✓ Dezvoltarea capacității de exprimare orală;
- ✓ Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului scris;
- ✓ Dezvoltarea capacității de exprimare scrisă;
- ✓ Dezvoltarea unor reprezentări culturale și a interesului pentru studiul limbii engleze și al civilizației anglo-saxone.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Competențe specifice

- ✓ 1.2 Înțelegerea mesajului, prin executarea unor instrucțiuni articulate clar și rar;
- ✓ 2.2 Oferirea și solicitarea de informații cu intonație corespunzătoare;
- ✓ 2.3 Producerea unor enunțuri simple despre obiecte/persoane din universul familiar;
- ✓ 3.2 Executarea unor instrucțiuni scrise, simple și scurte;
- ✓ 4.1 Transpunerea formei sonore a cuvântului în forma scrisă.

Valori și atitudini

- ✓ Stărnirea și menținerea interesului pentru studiul limbilor străine și comunicarea interculturală;
- ✓ Aprecierea diversității culturale;
- ✓ Valorizarea fiecărui individ al societății în care trăim sau a indivizilor din diverse țări, prin încercarea de a cunoaște cât mai multe lucruri (obiceiuri, tradiții, mâncăruri tradiționale, obiective culturale importante etc) despre ei și țările din care provin.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Demersul didactic

a) Etape

Evocare

Se realizează prin brainstorming. Debutează cu întrebarea: "Din ce țară suntem?" prin care se realizează legătura dintre conținuturile predate anterior și cele ce urmează să fie predate.

În această etapă are loc și introducerea metodei „Știu – Vreau să știu – Am învățat” și completarea primelor două coloane. În timp ce elevii completează fișa de lucru care conține tabelul cu cele trei coloane ale metodei „Știu – Vreau să știu – Am învățat”, profesorul notează pe tablă obiectivele lecției. Astfel, elevii văd ce informații noi, respectiv ce competențe vor dobândi până la finalul orei de curs.

Realizarea sensului

În această etapă a lecției, profesorul utilizează metoda exercițiului, care presupune executarea conștientă și repetată a unor exerciții în scopul dobândirii unor deprinderi automatizate sau semi-automatizate.

Exercițiile utilizate în cadrul activității îndeplinesc funcții diverse:

- ✓ exerciții introductive: de familiarizare cu noile noțiuni;
- ✓ exerciții de bază: de execuție repetată, până se constituie automatismele dorite;
- ✓ exerciții de consolidare: de execuție repetată până se ajunge la consolidarea deprinderilor odată formate;
- ✓ exerciții aplicative: de creație, cu caracter practic.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Cel mai frecvent este utilizată metoda învățării prin descoperire, prin exerciții de grupare a terminațiilor adjectivelor referitoare la naționalitate. Situațiile de exersare sunt variate; se are în vedere o gradare a exercițiilor, după complexitate și grad de dificultate.

Reflecție

Etapa de reflecție se desfășoară prin completarea de către elevi a celei de-a treia coloane, „Am învățat” din fișa de lucru prin care se aplică metoda „Știu – Vreau să știu – Am învățat”. Compararea ultimei coloane cu primele două coloane, ajută elevii să constate dacă obiectivele lecției sunt atinse (comparând rubricile „Știu – Am învățat”) și dacă pe parcursul activității au învățat ceea ce și-au dorit despre temă (comparând rubricile „Vreau să știu – Am învățat”).

b) Evaluare

Evaluarea elevilor se realizează frontal, cu întreaga clasă înainte de finalul lecției, pentru a se observa măsura în care elevii și-au însușit noile informații, precum și eventualele curențe și lacune ale învățării care necesită ameliorări. Pe baza rezultatelor obținute la evaluarea frontală se organizează conținuturile lecției următoare.

Evaluarea orală va fi completată cu evaluare scrisă, la finalul unității de învățare, prin administrarea unui test.

c) Metodologie

Pe parcursul derulării lecției s-au folosit diverse tipuri de organizare a clasei și a elevilor. Elevii au lucrat individual (completarea fișei „Știu – Vreau să știu – Am

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MI
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

învățat”), în perechi (gruparea adjectivelor referitoare la țări și naționalități în funcție de terminația acestora) și în grup (jocul „Cine sunt eu?”).

Acest mod de a organiza clasa și activitățile are rolul de a împlini nevoia de formare a fiecăruia dintre elevi. Unii elevi lucrează mai bine individual, iar alții lucrează mai bine în echipă. Prin munca în echipă elevii care au nevoie de mai mult sprijin sunt mai deschiși spre comunicare, mai relaxați și pot lucra mai bine, deoarece profesorii le sunt colegii lor de clasă. În același timp, prin acest mod de lucru, elevii cu rezultate mai bune la limba engleză își repetă și consolidează cunoștințele.

Se utilizează metodele:

- ✓ „Știu – Vreau să știu – Am învățat”. Pe o fișă de lucru elevii completează inițial primele două coloane, „Știu – Vreau să știu”, urmând ca după predarea cunoștințelor noi să completeze rubrica „Am învățat” și să compare dacă ceea ce au dorit ei să învețe despre țări și naționalități se regăsește în ultima rubrică.
- ✓ Jocul „Cine sunt eu?”. La finalul lecției, pentru a antrena toți elevii să participe la dialog și să folosească limba engleză este utilizat jocul „Cine sunt eu?”. Fiecare elev are pe spate un cartonaș pe care este scris numele unei țări, a unei capitale și a unei naționalități. Elevii trebuie să-i întrebe pe colegii lor cine sunt ei folosind următoarele întrebări:
 - Sunt.....(ex. italian)?
 - Sunt din.....(ex. Spania)?
 - Capitala mea este..... (ex. București)?

Elevii vor pune o întrebare unui coleg. Dacă răspunsul este „nu”, elevul trebuie să schimbe perechea. Dacă răspunsul este „da”, elevul are voie să mai pună o întrebare aceluiași elev. Jocul continuă până când elevii găsesc țara, naționalitatea și capitala scrise pe cartonașul de pe spatele lor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

IOPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Feedback, reflecții

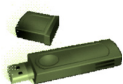
Reflecții ale cadrului didactic

- Elevii au fost foarte receptivi. S-au implicat în toate secvențele lecției și au fost deschiși spre nou. Le-a plăcut foarte mult jocul de la final, un prilej foarte bun de fixare a lecției.
- S-a reușit atingerea obiectivelor propuse și elevii și-au însușit în foarte mare măsură valorile și atitudinile propuse.
- Lecția a decurs conform proiectării și nu au fost necesare modificări. Elevii au fost încântați să afle mai multe lucruri despre țări, capitale și naționalități. Sper ca informațiile dobândite să fie folosite interdisciplinar ori de câte ori este posibil.
- Elevii sunt mai toleranți și mai dornici să accepte persoane diferite de ei prin culoarea pielii, tradiții și obiceiuri.

Reflecții ale elevilor

- Am fost foarte implicați în toate secvențele lecției.
- Tema ne-a stârnit interesul și curiozitatea.
- Am studiat cu atenție materialele primite în clasă și fișele de lucru.
- Nu știam unele lucruri despre capitalele europene și naționalități, și le-am învățat acum.
- Am dori să cunoaștem mai bine persoane aparținând altor culturi și să realizăm parteneriate școlare cu elevi din alte țări.

Anexe

- + Anexa 1 Fișa de lucru „Știu – Vreau să știu – Am învățat”
- + Anexa 2 Carduri pentru jocul „Cine sunt eu?”
- + Anexa 3 Imagini de la activitate

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Exemplu de bună practică 12

Fechete Ana Ramona
Județul Cluj

Disciplina: Biologie
Clasa: a VII-a
Unitatea de învățare: Organele de simț/Analizatori
Titlul lecției: Pielea – organ de simț
Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială Aluniș

Argument pentru un model de bună practică

- Utilizează noțiuni cu care se întâlnesc elevii în viața de zi cu zi, care favorizează învățarea în clasă.
- Încurajează elevii să se cunoască, să coopereze în realizarea sarcinii de lucru, să se respecte și să se afirme.
- Îmbină într-un mod inteligent metode moderne de învățare (metoda experimentului în etapa de evocare, și metoda cadranelor în etapa de reflecție) cu metode tradiționale (în etapa de realizare a sensului).
- Demonstrează un bun management al clasei: comunică clar regulile de lucru, timpul alocat, încurajează comunicarea și prezentarea unui produs de calitate.

*pentru modul în care utilizează
învățarea experiențială.*

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Beneficiari și scopuri

Colectivul de elevi

Activitatea se desfășoară la clasa a VII-a (16 elevi). Este un colectiv omogen cu care se lucrează foarte bine pe grupe. Elevii au o frecvență bună la cursuri, absențele fiind datorate numai unor probleme de sănătate sau unor probleme de familie.

Competențe generale vizate

- ✓ Utilizarea și construirea de modele și algoritmi în scopul demonstrării principiilor lumii vii;
- ✓ Comunicarea orală și scrisă utilizând corect terminologia specifică biologiei;
- ✓ Transferarea și integrarea cunoștințelor și a metodelor de lucru specifice biologiei în contexte noi.

Competențe specifice

- ✓ Identificarea pe desen a celor 3 straturi ale pielii;
- ✓ Descrierea celor trei straturi ale pielii, precizând caracteristicile;
- ✓ Recunoașterea principalelor straturi ale pielii implicate în perceperea sensibilității tactile, termice și dureroase;
- ✓ Estimarea importanța pielii și a receptorilor ei în baza cunoștințelor acumulate.

Valori și atitudini

- ✓ Dezvoltarea toleranței față de opiniile altora;
- ✓ Manifestarea unor atitudini de cooperare și comunicare asertivă în cadrul grupului;
- ✓ Dispoziția de ameliorare a propriei performanțe;
- ✓ Scepticism față de generalizări care nu sunt bazate pe observații verificabile repetabile;
- ✓ Respect față de argumentația științifică;
- ✓ Dorință de informare și afirmare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Demersul didactic

a) Etape

Evocare

Se realizează o scurtă recapitulare a noțiunilor învățate în lecția anterioară prin adresarea de întrebări elevilor:

- ✓ *Ce organe de simț am studiat?*
- ✓ *Ce este olfacția?*
- ✓ *Care este organul cu rol în perceperea gustului?*
- ✓ *Unde este perceput gustul dulce pe suprafața limbii?*

Elevii oferă răspunsuri orale profesorului.

Profesorul împarte clasa în patru grupe și comunică sarcinile pentru o activitate de învățare experiențială. Fiecare grupă primește câte două obiecte ale căror caracteristici trebuie să le noteze; astfel, în fiecare grupă un elev este legat la ochi, unul ține obiectele pentru a fi pipăite, iar unul notează caracteristicile determinate de colegul legat la ochi. La expirarea timpului de lucru un reprezentant al grupei prezintă caracteristicile comunicate de colegul legat la ochi. Apoi, profesorul îi întrebă pe elevi cu ajutorul cărui organ de simț au reușit să descrie obiectele primite.

Realizarea sensului

Se anunță titlul lecției „Pielea – organ de simț”.

Profesorul prezintă caracteristicile pielii și descrie, pe baza unei planșe, alcătuirea sa, notează cele trei tipuri de straturi pe desenul realizat pe foaia de flipchart. Apoi, profesorul împreună cu elevii stabilește funcțiile pielii (rol de protecție, organ de simț, rol în termoreglare și în excreție).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Reflecție:

Profesorul împarte clasa în patru grupe; fiecare grupă primește câte o fișă de lucru.

Cele patru fișe de lucru (**metoda cadranelor**) conțin aceleași cerințe:

Cadrantul I: Completați legenda următorului desen;

Cadrantul II: Găsiți un titlu (desenului);

Cadrantul III: Notați 3 cuvinte „cheie” din lecție și alcătuiți cu ele propoziții;

Cadrantul IV: Explicați afirmația: „Pielea, oglinda sănătății organismului”.

Elevii au la dispoziție 5 minute pentru rezolvarea fișei de lucru, după care fiecare echipă desemnează un elev care prezintă rezultatele obținute.

b) Evaluare

Se evaluează activitatea de grup atât din punct de vedere al procesului desfășurat, cât și din punct de vedere al produsului obținut.

- ✓ Pentru evaluarea de proces:
 - respectarea sarcinii de lucru;
 - cooperarea între elevi la rezolvarea fișei de lucru.
- ✓ Pentru evaluarea de produs:
 - fișele de lucru completate în cadrul grupului.

c) Metodologie

- ✓ Timpul alocat fiecărei etape este distribuit astfel: evocare – 10 minute, realizarea sensului – 30 minute, și reflecția – 10 minute.
- ✓ Metode și procedee: exemplificare, prelegere intensificată, experimentul, observația, brainstorming, explicația, conversația prin întrebări, metoda cadranelor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- ✓ Forme de organizare: individual, grup.

Elevii, în prealabil trebuie să:

- ✓ să dețină cunoștințe despre organele de simț;
- ✓ să manifeste capacitate de lucru prin colaborare interactivă;
- ✓ să aibă deprinderea de a se exprima liber.

Feedback, reflecții

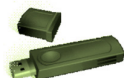
Reflecții ale cadrului didactic

- Activitatea îi ajută pe elevi să înțeleagă importanța pielii în viața omului.
- Participarea activă la discuții, controversele ce se pot ivi stimulează gândirea pe diferite nivele și oferă elevilor perspective multiple.
- Obiectivele propuse la începutul lecției au fost îndeplinite.
- Elevii au reușit să facă legături între noțiunile anterior achiziționate și informațiile noi din lecție.

Reflecții ale elevilor

- Am participat cu plăcere la activități, pe parcursul întregii ore.
- Sunt foarte mulțumit de desfășurarea orei, deoarece am fost încurajați să contribuim la lecție.
- Putem învăța unii de la alții, nu doar de la profesor.
- Vorbesc mai liber în grup, decât în fața întregii clase.
- Apar idei mai multe și mai bune.

Anexe

- + Fișa de lucru
- + Secvență didactică video

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Exemplu de bună practică 13

Strava Cosmina

Județul Sibiu

Disciplina: Geografia României

Clasa: a VIII-a

Unitatea de învățare: Așezările omenești și organizarea administrativ – teritorială

Titlul lecției: Caracterizarea geografică generală a orașului București și a altor orașe mari

Unitatea de învățământ: Școala cu clasele I – VIII Blăjei

Argument pentru un model de bună practică

- Oferă elevilor posibilitatea de a cunoaște elementele fizico-geografice, urbane și economice ale marilor orașe și înțelegerea factorilor care intervin în aspectul capitalei, în evoluția sa și în diferențele dintre marile orașe ale României.
- Încurajează dezvoltarea creativității și exprimării opiniei personale.
- Elevii construiesc un demers structurat pe baza unui algoritm învățat.

pentru caracterul practic-aplicativ.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Beneficiari și scopuri

Colectivul de elevi

Clasa a VIII-a are un efectiv de 18 elevi. Nivelul clasei este mediu, dar se remarcă patru elevi care au participat la faza locală a olimpiadei de geografie, unul dintre aceștia calificându-se pentru etapa județeană.

Competențe generale vizate

- ✓ Utilizarea terminologiei în prezentarea și explicarea realității geografice;
- ✓ Utilizarea corectă a numelor proprii și a unor termeni în limbi străine;
- ✓ Transferarea unor elemente din matematică, din științe și tehnologie în studierea mediului terestru;
- ✓ Raportarea realității geografice la un suport cartografic și grafic;
- ✓ Accesarea, prelucrarea și prezentarea informației cu caracter geografic prin tehnologia informației;
- ✓ Identificarea și explicarea dimensiunii sociale, civice și culturale a caracteristicilor spațiului geografic;
- ✓ Dobândirea unor deprinderi (abilități) și tehnici de lucru pentru pregătirea permanentă;
- ✓ Elaborarea unor modele și soluții de organizare a spațiului geografic din perspectiva dezvoltării durabile.

Competențe specifice

- ✓ 1.1. Identificarea termenilor geografici în texte diferite;
- ✓ 4.2. Citirea hărții și utilizarea semnelor convenționale;

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOS DRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- ✓ 6.2. Explicarea diversității umane și culturale a țării noastre, realizând corelații cu informații dobândite de la alte discipline școlare;
- ✓ 7.8. Explicarea relațiilor între grupuri de elemente, fenomene și procese ale mediului geografic.

Valori și atitudini

- ✓ Atitudinea pozitivă față de educație, cunoaștere, societate, cultură, civilizație;
- ✓ Interes pentru cunoașterea României, a Europei și a lumii contemporane;
- ✓ Respectul pentru diversitatea naturală și umană a lumii contemporane;
- ✓ Conservarea și ocrotirea mediului de viață din România, din Europa și din lume;
- ✓ Disponibilitatea pentru învățarea permanentă.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Demersul didactic

a) Etape

Evocare

Activitatea profesorului

- ✓ Profesorul cere elevilor să citească orașele României scrise în ordine alfabetică pe o coală de flipchart.
- ✓ Solicită fiecărui elev să-și aleagă un oraș, care începe cu litera corespunzătoare numelui/pre numelui lor.
- ✓ Joc – Mingea vorbitoare.

Activitatea elevilor

- ✓ Așezarea elevilor este în cerc în fața hărții.
- ✓ Elevii își spun numele/pre numele și denumirea unui oraș care să înceapă cu litera corespunzătoare numelui lor.
- ✓ Precizează poziția geografică a orașului ales.
- ✓ Localizează pe hartă orașul menționat.

Realizarea sensului

Profesorul solicită elevilor să numere de la 1 la 5, formând astfel grupe care lucrează împreună pentru caracterizarea orașelor București, Iași, Constanța, Timișoara, Cluj-Napoca.

Fiecare grupă primește câte un material informativ și o foaie de flipchart.

Pentru o mai bună dirijare a activității elevilor, pe foaia de flipchart distribuită elevilor este realizată în prealabil, de către profesor o schemă – blazon care cuprinde elementele din imaginea de mai jos:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

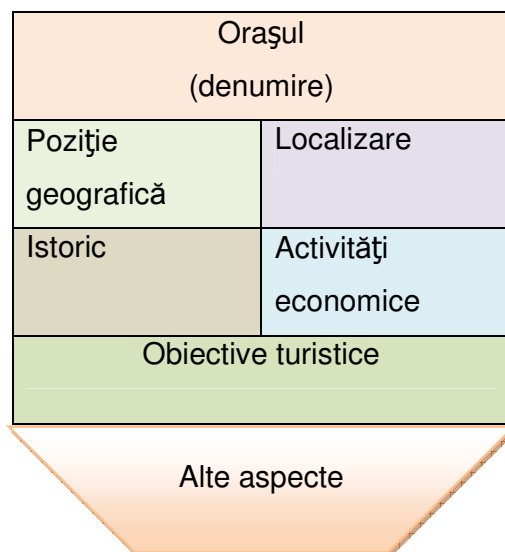
Instrumente Structurale
2007-2013

MIȘCĂRI
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Învățarea noilor cunoștințe se realizează prin sintetizarea și selectarea informațiilor din materialul informativ distribuit elevilor, pe foile de flipchart, precum și prin localizarea la hartă a elementelor fizico-geografice menționate.

Reflecție

Fiecare grupă elaborează un anunț publicitar, prin care caracterizează succint orașul prezentat.

Profesorul prezintă un material powerpoint cu principalele obiective turistice din fiecare oraș studiat.

b) Evaluare

- ✓ aprecierea muncii grupurilor;
- ✓ evaluarea produsului finit (schema – blazon).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

c) Metodologie

Pentru realizarea competențelor vizate, se realizează activități de învățare (complementare celor din clasele anterioare), sub forma unor exerciții de:

- ✓ poziționare reciprocă a obiectelor observate, față de punctele cardinale, pe hartă;
- ✓ notare a termenilor principali și rezumarea unor texte;
- ✓ definire a termenilor de bază;
- ✓ notarea, în cuvinte proprii, a elementelor observate (direct sau mediat);
- ✓ comparare a proceselor, elementelor și fenomenelor percepute direct sau indirect;
- ✓ observare și cercetare a mediului din orizontul local și apropiat;
- ✓ dezvoltare a creativității și exprimării opiniei personale;
- ✓ construire a unui demers structurat pe baza unui algoritm învățat;
- ✓ construire a unui text nou pe baza unor elemente oferite (termeni, date, denumiri).

Feedback, reflecții

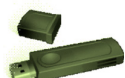
Reflecții ale cadrului didactic

- Lecția a dat posibilitatea elevilor să se implice activ în realizarea sarcinilor de lucru, sarcini care au fost diferențiate, punându-se accent pe implicarea majorității elevilor în rezolvarea lor

Reflecții ale elevilor

- Am realizat un anunț publicitar prin care prezentăm o invitație într-un oraș.
- Ne-a făcut plăcere să prezentăm principalele obiective turistice ale unui oraș.

Anexe

- + Fișe de lucru
- + Secvență didactică video

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Exemplu de bună practică 14

Jurcan Uliana
Județul Cluj

Disciplina opțională: Dialogul artelor
Clasa: VI-VIII
Unitatea de învățare: Atelierul artistului
Titlul lecției: Materiale și tehnici
Unitatea de învățământ: Colegiul Tehnic *Ana Aslan*, Cluj-Napoca

Argument pentru un model de bună practică

- Elevii pe tot parcursul orei au fost antrenați și stimulați vizual și auditiv pentru a participa activ la desfășurarea lecției.
- Alegerea materialului auditiv, dar și a imaginilor reprezentative au sporit imaginația și creativitatea elevilor, atribuind totodată lecției o notă originală.
- Utilizarea fișelor de lucru cu sarcinile bine stabilite și prezentarea în PowerPoint a instrumentelor muzicale.

*pentru relevanța conținuturilor
în viața de zi cu zi a elevilor.*

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Beneficiari și scopuri

Colectivul de elevi

Este format din elevii claselor VI-VIII, înscriși în cadrul opționalului (15 elevi). Activitatea se desfășoară după orele de curs și se adresează elevilor claselor VI-VIII. Dintr-un total de 140 de elevi, la cursul opțional se pot înscrie maximum 25 de elevi pentru o oră. Nucleul îl formează elevii care frecventează și opționalul de cor, deoarece aceștia sunt atrași în special de domeniul artelor. Colectivul este neomogen, predomină fetele. Talentul nu este coordonata principală de selecție a elevilor pentru acest opțional, ci dorința de descoperire a unor calități care nu se pot identifica la disciplinele obișnuite, sensibilitatea și deschiderea elevilor pentru nou.

Competențe generale vizate

- ✓ Dezvoltarea capacităților de receptare a mesajului muzical;
- ✓ Dezvoltarea capacității de exprimare prin artă.

Competențe specifice

- ✓ Utilizarea diverselor mijloace de expresie artistică printr-un demers interdisciplinar;
- ✓ Exprimarea prin limbaj artistic specific a sentimentelor și ideilor;
- ✓ Identificarea vizuală și auditivă a instrumentelor și materialelor specifice de lucru.

Valori și atitudini

- ✓ Relaționare pozitivă cu ceilalți;
- ✓ Valorizarea creativității ca resursă de dezvoltare personală și comunitară;
- ✓ Înțelegerea conexiunii dintre diferitele arte, precum și aplicabilitatea în viața de zi cu zi.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Demersul didactic

a) Etape

Evocare.

- ✓ Captarea atenției elevilor are loc prin crearea unor situații în care aceștia trebuie să își imagineze cam ce ar putea ei descoperi în atelierul unui artist;
- ✓ Se împart elevilor fișe cu un text care îi introduce mai mult în atmosfera unui atelier. Pe fișă sunt trecute cerințele.
- ✓ Se proiectează pe panou tabelul cu care trebuie să lucreze elevii sau îl desenează la tablă.

Realizarea sensului

Se realizează o recapitulare a materialelor, tehnicilor și instrumentelor plastice și muzicale. Se proiectează pe panou clasificarea acestora, după care se propun câteva situații-problemă, pe care elevii trebuie să le rezolve (identificarea instrumentelor specifice după imagini și audiții).

Profesorul împarte pliculețe cu diverse instrumente și solicită elevilor să clasifice instrumentele găsite în pliculețe. Evaluarea se realizează în perechi, elevii între ei își pun întrebări în privința instrumentelor găsite în pliculețe.

Profesorul este un coordonator și un animator al tuturor activităților propuse, totodată încearcă să le dezvolte imaginația prin diferite tipuri de asociere a mesajului muzical cu cel plastic.

Reflecție

- ✓ Profesorul propune confecționarea unui instrument cu ajutorul tehnicii origami, fără a specifica că vor face un instrument muzical.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- ✓ Elevii vor încerca să identifice ce au realizat. Apoi să completeze cu ajutorul creioanelor ceea ce lipsește pentru a fi cu adevărat un instrument muzical
- ✓ Profesorul propune expunerea pianinelor pe catedră. Se poate face o poză cu elevii și pianinele.
- ✓ Elevii care nu țin pasul cu profesorul pot fi ajutați de către ceilalți elevi, care au terminat primii (elevii la rândul lor sunt modelatori).

b) Evaluare

Pe tot parcursul activității se fac aprecieri asupra modului în care se desfășoară activitatea, asupra răspunsurilor date de elevi la situațiile-problemă, și li se cere elevilor să se autoevalueze după ce răspund la întrebări. Se fac aprecieri și asupra atitudinii elevilor în timpul activităților didactice. La finalul lecției are loc o activitate de autoevaluare finală a elevilor, autoevaluare absolut necesară fiecărei lecții.

c) Metodologie

Folosirea metodelor interactive, dar și a celor tradiționale asigură înțelegerea materialului prezentat din partea tuturor elevilor. Se urmărește mai mult receptarea materialului la modul calitativ, și nu cantitativ. Astfel, principalele metode folosite sunt: *audițiile active* și observarea sau învățarea prin descoperire, apoi explicațiile necesare ale profesorului, însoțite de demonstrațiile intrinseci. Dintre metodele active cele care ajută în mod constructiv la realizarea lecției contribuind la valoarea acestora sunt: *piramida* (elevii încep prin a lucra individual, apoi în perechi), *schimbă perechea*, atunci când elevii lucrează în perechi, pe care și le schimbă. În acest caz elevul este pus în postura celui care este interviuat/chestionat și apoi același elev trece în postura celui care interviuează/chestionează și apreciază răspunsul colegului. *Modelarea* este folosită pentru realizarea unei pianine din hârtie cu ajutorul tehnicii origami și, în sfârșit, *turul galeriei* pentru prezentarea tuturor instrumentelor

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

realizate de elevi în cadrul acestei ore. Elevii trebuie să vadă cum a lucrat fiecare și să își exprime părerea despre cea mai frumoasă pianină realizată

Feedback, reflecții

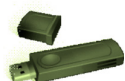
Reflecții ale cadrului didactic

- Activitatea aleasă pentru prezentare a plăcut elevilor din cauza dinamicii, elevii au fost mereu „în acțiune“, au fost ocupați cu diferite activități, fie prin realizarea unor cerințe de pe fișele de lucru, fie prin observarea și identificarea instrumentelor specifice de pe materialul realizat într-un PowerPoint colorat și atractiv, fie prin audiții plăcute – fragmente din lucrări celebre, chiar cunoscute elevilor.
- Toți elevii au fost încântați de faptul că au reușit la final să realizeze o pianină dintr-o coală A4.

Reflecții ale elevilor

- Lecția a fost interesantă și datorită muzicii plăcute audiate în timpul lecției.
- A fost o lecție foarte „colorată” și foarte interesantă.

Anexe

- + Fișe de lucru
- + Produse realizate de elevi
- + Imagini relevante din timpul activității
- + Secvență didactică video

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Exemplu de bună practică 15

*Așchilean Liția
Județul Cluj*

Disciplina: Limba și literatura română
Clasa: a IX-a
Unitatea de învățare: Familia
Titlul lecției: *Chirița în provincie* de V. Alecsandri
Unitatea de învățământ: Liceul UCESCOM *Spiru Haret*, Cluj-Napoca

Argument pentru un model de bună practică

- Fiecare activitate are ca scop crearea de situații în care elevii să fie nevoiți să folosească cunoștințele de limba română pentru rezolvarea de probleme.
- Prin exercițiile propuse elevii au conștientizat importanța literaturii, a textelor literare, legătura acestora cu viața de zi cu zi.
- Activitățile desfășurate contribuie la dezvoltarea gândirii reproductive și creative, a imaginației, inventivității și spontaneității.

*pentru încrederea pe care le-o insuflă
elevilor de a comunica și
de a se comunica.*

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Beneficiari și scopuri

Colectivul de elevi

Clasa a IX-a este formată din 12 elevi, 8 fete și 4 băieți, fiind un colectiv nou-format, ai cărui membri se află la vârsta adolescenței, o vârstă a dezvoltării fizice și intelectuale, o perioadă a legării prietenii durabile, dar și a alegerii unui model în viață, atât în plan personal, cât și în plan profesional. În privința stilurilor de învățare, predomină cel vizual, iar în cazul unuia dintre elevi, care manifestă deficit de atenție, cel kinestezic. Elevii se situează la un nivel mediu (dar există și vârfuri) în privința disciplinelor de cultură generală, pentru ei fiind foarte importantă învățarea unei meserii și de aceea se insistă cu precădere asupra aplicabilității în domeniul lor de activitate a noțiunilor învățate la materiile de cultură generală; lecția de față completează cunoștințele elevilor despre cultura românească din secolul al XIX-lea.

Competențe generale vizate

- ✓ Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în receptarea și în producerea mesajelor în diferite situații de comunicare;
- ✓ Folosirea modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea diferitelor texte literare și nonliterare;
- ✓ Argumentarea în scris și oral a unor opinii în diverse situații de comunicare.

Competențe specifice

- ✓ 1.2 Identificarea elementelor specifice din structura unor tipuri textuale studiate;
- ✓ 1.5 Utilizarea corectă și adecvată a formelor exprimării orale și scrise în diverse situații de comunicare;

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- ✓ 2.6 Aplicarea conceptelor de specialitate în analiza și discutarea textelor literare studiate;
- ✓ 3.3 Argumentarea unui punct de vedere privind textele studiate.

Valori și atitudini

Dezvoltarea sensibilității elevilor privind receptarea pieselor de teatru;

- ✓ Dezvoltarea capacităților de analiză a textului dramatic;
- ✓ Cultivarea unei exprimări alese, atât orale, cât și scrise;
- ✓ Respect față de sine și celălalt (empatie);
- ✓ Stimularea gândirii critice în raport cu textul studiat.

Questionar de autoevaluare

1. Pentru rezolvarea sarcinii de lucru, am parcurs următorii pași:

.....

2. Am întâmpinat probleme la nivelul:

.....

3. Am stabilit cu partenerul de grup relații de:

.....

4. Cel mai mult m-a interesat:

.....

5. Cel mai puțin m-a interesat:

.....

6. Atmosfera pe parcursul desfășurării activității a fost:

.....

7. Aș aprecia activitatea mea cu nota:

.....

8. Îmi justific nota astfel:

.....

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116

Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUCasa Corpului Didactic
Cluj

Demersul didactic

a) Etape

Evocare

Având în vedere că lecția precedentă a constatat în încadrarea operei „Chirița în provincie” de V. Alecsandri în specia literară comedie de moravuri, elevii sunt solicitați să aducă argumente în susținerea acestei afirmații. De asemenea, li se cere să vorbească despre conceptele specifice genului dramatic (scenariu, regie, didascalii etc.) și să precizeze, argumentând, propria atitudine față de personajul principal (actualitatea Chiriței). Acum este comunicat subiectul lecției de zi: „Chirița în provincie”-recapitulare, propunându-li-se elevilor să participe activ la un „joc” (aruncarea cubului și stabilirea echipelor). Se fac bilețele cu câte două numere de la 1 – 6, după care se trag la sorți membrii fiecărei echipe.

Realizarea sensului

Li se explică elevilor în ce constă metoda cubului, împărțind apoi colectivul clasei în 6 grupe și acordând fiecărei grupe câte o fișă de lucru, cu cerințe corespunzătoare strategiei: Descrie, Compară, Asociază, Analizează, Aplică, Argumentează. Fiecare raportor citește cerințele de pe fișă, aducându-se explicații suplimentare, dacă este nevoie. Mai mult, li se cere elevilor ca fișa să fie rezolvată/ redactată pe calculator și sunt solicitați să caute prin intermediul Internetului cel puțin două imagini reprezentative cu o coafură de secol XIX și o ținută vestimentară. Acestea sunt inserate pe fișă, urmând a fi salvate în portofoliul electronic. Rezultatele sunt împărtășite și celorlalte grupe, iar în urma dezbaterii se notează pe tablă concluziile. Profesorul insistă asupra respectării cerințelor de pe fiecare față a cubului și asupra argumentării (plauzibile) a fiecărei afirmații făcute. De asemenea, el este acela care „moderează” dezbaterile pe marginea rezolvării fișelor și notează, succint, concluziile pe tablă. Pe tot parcursul activității, dascălul îi supraveghează pe elevi și face aprecieri individuale și colective. Lecția se desfășoară în cabinetul de informatică, și

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didacticăInvestește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

IOPOS DRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

profesorul se asigură dinainte că toată lumea are acces la monitoare și la Internet. Rolul elevilor este acela de a citi cu atenție sarcinile de lucru, pentru a fi siguri că știu ce au de făcut, astfel încât să nu își deranjeze colegii în timpul activității. Când se folosește e-learning-ul, de obicei, elevii sunt foarte receptivi, cunoscută fiind „pasiunea” lor pentru computer. Se interzice de la bun început accesarea altor site-uri (gen Facebook), în afara acelor care fac obiectul activității. Tot lor le revine sarcina de a redacta la calculator rezolvarea cerințelor de pe fișă și de a salva în fișierul propriu (portofoliul digital deja existent) noul document. Raportorul fiecărei grupe comunică rezolvarea, acceptând părerile celorlalți colegi și corectând eventualele greșeli făcute.

Reflecție

Se dezbate împreună cu toată clasa rezolvarea fișelor, aducându-se, dacă este cazul, anumite completări. Acestea sunt relativ ușor de corectat, deoarece documentul este electronic. Concluziile se notează pe tablă, iar elevii le trec și în caiete. Eventual, își pot trimite reciproc pe e-mail, aceste fișe. Se fac aprecieri și recomandări elevilor și sunt lăsați să se evalueze, alcătuind un „top” al grupelor. Profesorului îi revine rolul de „moderator” al dezbaterii, intervenind doar acolo unde este cazul și notând concluziile pe tablă. Elevii își prezintă, în mod civilizată, „rodul” muncii, respectând și ținând cont de părerile celorlalți (se insistă asupra acestui aspect, deoarece aceștia mai au încă „probleme” de comunicare civilizată). Ei primesc ca temă de casă realizarea unei caricaturi a coanei Chirița, având drept model caricaturile lui Aurel Jiquididi realizate personajelor din operele lui I.L. Caragiale (în lecțiile precedente s-a discutat despre grotescul personajului).

b) Evaluare

În cadrul lecției, evaluarea s-a realizat prin: observarea sistematică a elevilor (aprecierile individuale și colective notate și în catalogul personal), feedback-ul dat

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

acestora; de asemenea, s-a apreciat modul de comportare și participare a elevilor la lecție. Pe baza rezolvării fișelor de lucru (în grup) și a imaginilor (sugestive) preluate de pe Internet, elevilor li s-a cerut să se interevalueze (fiecare i-a acordat o notă justificată partenerului de echipă); de asemenea, s-au evaluat alcătuiind un „top” al grupelor. La finalul activității, elevii au completat un chestionar de evaluare a lecției și unul de autoevaluare; pe baza acestor instrumente, i s-a acordat fiecăruia câte o notă. Fișele de lucru au fost atașate în portofoliul electronic și în cel clasic, acestea urmând a fi notate la sfârșitul anului, în funcție de realizarea unor indicatori (precizați de la începutul anului în fișa de evaluare a portofoliului).

c) Metodologie

Metoda cubului, de factură modernă, suscită interesul elevilor și îi activează, prin conștientizarea importanței rezolvării cât mai fidele a cerințelor; fiecare față a cubului este o parte dintr-un tot, fără de care acesta nu ar mai avea nicio valoare. Prin intermediul acestei strategii se studiază o temă din mai multe perspective (pluriperspectivismul învățării). Metoda poate fi folosită în orice moment al lecției, oferindu-le elevilor posibilitatea de a-și dezvolta competențele necesare unor abordări complexe și integratoare.

Se realizează un cub ale cărui fețe pot fi acoperite cu hârtie de culori diferite și pe fiecare față a acestuia se scrie câte una dintre următoarele instrucțiuni: Descrie-Compară-Analizează-Asociază-Aplică-Argumentează. Se lucrează în grupuri restrânse. Este recomandabil ca fețele cubului să fie parcurse în ordinea prezentată, urmând pașii de la simplu la complex.

Pasul nr. 1 – Se propune textul literar ce urmează a fi consolidat („Chirița în provincie” de V. Alecsandri). Se anunță și se explică metoda de lucru, după care se stabilesc cele 6 grupe; li se împart elevilor fișe cu cerințele de lucru ale fiecărei echipe.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Pasul nr. 2 – Fiecare grup examinează toate particularitățile unui aspect surprins pe una dintre fețele cubului. Se face apoi un exercițiu de scriere liberă timp de 15-20 de minute pentru subiectul ales, în așa fel încât răspunsurile să fie cât mai originale:

- Realizați descrierea din puncte diferite de vedere;
- Comparați cu alte noțiuni asemănătoare sau diferite;
- Asociați noțiunile: La ce vă îndeamnă să vă gândiți?
- Analizați conceptul: Din ce este făcut, din ce se compune el?
- Aplicați: Ce puteți face cu el? Cum poate fi folosit?
- Argumentați pro sau contra. Luați atitudine și notați o serie de motive care vin în sprijinul afirmațiilor voastre.

Pasul nr. 3 – După rezolvarea sarcinii de lucru, elevii folosesc noțiunile scrise pentru a demonstra sistematizarea cunoștințelor. Prin acest exercițiu se încurajează participarea fiecărui elev și a lucrului în echipe. Forma finală a conținuturilor realizate de fiecare grupă este împărtășită întregii clase (6 minute-câte un minut pentru fiecare față a cubului). Concluziile sunt notate pe tablă și în caiete.

Metoda ajută la formarea de competențe, atitudini și deprinderi, stimulându-se atenția și gândirea. Rolul profesorului este acela de facilitare a învățării, prin punerea la dispoziția elevilor a fișelor de lucru, a calculatorului (îmbunătățirea competențelor digitale) și a Internetului (e-learning).

Formele de organizare folosite: activitatea frontală (explicarea metodei cubului și discutarea sarcinilor de lucru de pe fișe, dezbaterea rezolvării sarcinilor și notarea concluziilor), activitatea individuală (prezentarea rezolvării de către raportorul fiecărei grupe) și activitatea pe grupe de lucru (conlucrarea în vederea rezolvării sarcinilor de pe fișă și a găsirii imaginilor despre moda secolului XIX, prin intermediul Internetului).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Feedback, reflecții

Reflecții ale cadrului didactic:

- Elevilor le-a plăcut activitatea, fiind atrași, în primul rând, de tot ceea ce înseamnă tehnică modernă; ei s-au aflat într-o situație de învățare, fără să conștientizeze acest lucru. Din punctul lor de vedere a fost un „joc”, cu reguli și cu recompense.
- Diferențierea instruirii s-a făcut după modelul VAK, prin punerea la dispoziția elevilor a unor materiale video (imaginile preluate de pe Internet) și prin crearea unor sarcini de învățare diferite; învățarea s-a realizat și prin activități practice (redactarea la calculator), dar și prin interacțiunea cu ceilalți (echipele).
- Activitatea a reușit să-i sensibilizeze pe elevi în privința receptării pieselor de teatru, deschizându-le gustul pentru vizionarea unor astfel de spectacole, a ajutat la dezvoltarea capacităților de analiză a textului dramatic și de încadrare a acestuia în specie. Prin faptul că au avut de prezentat în fața colegilor propriile „producții”, au avut grijă ca exprimarea să fie una aleasă (au învățat deja „pe pielea lor” următorul aspect: colegii sunt cei mai mari critici).
- Munca în echipă le-a impus o atitudine de respect față de sine și față de celălalt. Prin exprimarea argumentată a propriilor opinii, a fost stimulată gândirea critică; familiarizarea cu moda secolului al XIX-lea a fost menită să îi ajute la înțelegerea propriei culturi.
- Schimbările sesizate la elevi au fost, în primul rând, de natură emoțională („jocul” i-a prins chiar și pe cei mai timizi), dar și de natură practică (unii au constatat cât e de neplăcut să nu ai dexteritate și să nu reușești să scrii la calculator, după cât de repede gândești). În urma discuțiilor, o elevă a solicitat să îi exemplific și alte piese de teatru de ale lui V. Alecsandri, pentru a fi lecturate („Chirița la Iași”). Alții au fost impresionați de coafurile de epocă – o posibilă sursă de inspirație pentru probele Concursului pe meserii.
- Într-un timp relativ scurt (1 oră) am reușit să recapitulez cunoștințe dobândite pe parcursul mai multor săptămâni. Consider că această strategie este una eficientă, implicându-i în „competiție” pe toți elevii. Există o singură limită: unii elevi (aceia care nu au lecturat cu atenție comedia), nu sunt suficient de rapizi în rezolvarea sarcinilor (de altfel, au fost „taxați” de către colegi, deoarece fără ei nu se putea „rezolva” cubul).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Reflecții ale elevilor

- Preferăm, de obicei, lecțiile la care nu se scrie mult. Dar dacă vine vorba de scrisul pe calculator, se schimbă datele problemei; se pare că ne vine mult mai ușor să redactăm digital un document.
- Am avut deplină libertate de a-mi manifesta opiniile în activitățile desfășurate.
- Deși am fost purtați prin toată materia, activitățile propuse ne-au captat și ne-au lăsat libertate de mișcare și exprimare.
- La ultima afirmație din chestionar am ales 😊.
- Am învățat să-l ascult pe cel care vorbește (e neplăcut să fii „bruiat” de cineva), deoarece și mie îmi vine rândul.
- Ne-a părut bine că am învățat (cu adevărat) cum se caută pe Net. Nu-i chiar așa ușor să te împaci cu „badea Google”.

Anexe

- + Fișe de lucru – metoda cubului
- + Chestionar de autoevaluare
- + Fișă de evaluare a lecției – elev
- + Fișe rezolvate de elevi
- + Imagini din timpul activității
- + Secvență didactică video

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Exemplu de bună practică 16

Juca-Maria Alexandra
Județul Bistrița-Năsăud

Disciplina opțională: Limba engleză
Clasa: a X-a
Unitatea de învățare: That's entertainment
Titlul lecției: Tense Revision – tenses in context
Unitatea de învățământ: Liceul Teoretic *Solomon Haliță* Sângeorz-Băi

Argument pentru un model de bună practică

- Strategia didactică aplicată a răspuns nevoilor de învățare, folosind în acest sens diverse materiale și metode.
- Competențele specifice au fost corelate cu unitățile de conținut, corespondența dintre acestea nefiind biunivocă; o anumită competență specifică poate să fie atinsă prin diferite unități de conținut.
- Valorile și atitudinile recomandate au completat dimensiunea cognitivă a învățării cu cea practic-aplicativă și afectiv-atitudinală.

pentru dinamica activității și implicarea elevilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Beneficiari și scopuri

Colectivul de elevi

Colectivul este format dintr-un număr de 17 elevi, întrucât liceul colaborează cu un voluntar din Statele Unite ale Americii, iar în timpul fiecărei ore clasa este împărțită în două grupe egale de elevi, în funcție de nivelul de pregătire și de cunoaștere al limbii străine, putându-se astfel face o predare diferențiată la clasă. Conținutul și metoda predării a respectat particularitățile individuale și de grup: vârsta, nivelul de pregătire.

Competențe generale vizate

- ✓ To show interest in gaining new information about English Grammar;
- ✓ To consolidate speaking and writing skills;
- ✓ Students will use the English language to communicate orally and in writing.

Competențe specifice

Students will be able to:

- ✓ use words bringing arguments for their choice in sentences of their own;
- ✓ use the Tenses, Simple and Continuous, to describe objects and to talk about their personal experience.

Valori și atitudini

- ✓ To develop students' sense of criticism and self-criticism;
- ✓ Students should always know to prioritize and to bring arguments for their choices.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICIE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUCasa Corpului Didactic
Cluj

Demersul didactic

a) Etape

Stages of the lesson	Activities		Procedures		Objectives	Materials	Evaluation
	Teacher's Activity	Student's Activity	Activity Type	Methods			
1. Warm-up Stage	Teacher greets the students and checks homework, after marking absents.	Students answer the teacher and read their homework.	Frontal activity - Individual work	Presentation	To motivate students to work at home Listening and Speaking	Students' notebooks	Homework
2. Reviewing/Checking previous knowledge	Very briefly, the teacher asks the students about the main uses of the tenses – present and narrative tenses; Ss. are also asked to give some examples from their personal experience.	Students remember and state the uses of these tenses and the differences between them and show that through examples of their own.	Individual work	Conversation	To motivate the students showing them that tenses are important in real life situations. Speaking		Continuous evaluation, through students' answers.
3. Lead-in Stage	The teacher presents the students the new activity and the reasons for it and also answers to the Ss.' questions if they didn't understand any part of it.	Students pay attention and act accordingly.	Individual work	Presentation	Students should always be presented with the correct and complete requirement of the activity they have to perform. Listening	Blackboard Students' notebooks	
4. Activity One	Teacher: 'Choose an object that you consider the most important one in your bag and write down some arguments to support your choice.'	Students choose an object and write some sentences with arguments. They may even write the object's history.	Individual work	Producing a written message	Students should always know to prioritize and to bring arguments for their choices. Writing	Students' notebooks and object(s) from their bags.	Continuous evaluation

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116

Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Stages of the lesson	Activities		Procedures		Objectives	Materials	Evaluation
	Teacher's Activity	Student's Activity	Activity Type	Methods			
5. Activity Two	T.: 'In your group, discuss with your colleagues these arguments and choose one of those objects, which had the best arguments.'	Students discuss the arguments and support their choice and, finally, choose an object.	Group work	Presentation, conversation, dialogue	Students should be able to support their choices and decisions with good arguments. Speaking Listening	Ss' notebooks.	Ss.' involvement in the group work and their answers.
6. Activity Three	T.: 'After you chose the most important object, you have to create and advertisement, trying to determine the rest of the class to buy it.'	Ss. will create an advert, presenting their choice as imaginative and creative as possible.	Group work	Presentation, conversation, role play, dialogue	To develop students' sense of persuasion. Speaking Writing	Ss.' objects and their commercial	The Ss.' final product - the advertisement presented in front of the class.
7. Feedback	T.: 'What is your opinion on your colleagues advert and what would you have done better?'	Students will answer the question the best way they know, trying to be objective.	Individual work	conversation, dialogue	To develop students' sense of criticism and self-criticism. Speaking Listening	-	Ss.' answers and criticism
8. Follow up Activity	The teacher gives the student as homework to choose an object from home and to write the story of the object, using the correct tenses.	Students write the task in their notebooks.	Individual work	Writing	To be able to use the tenses correctly on real life situations.	Ss.' notebooks	-

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

b) Evaluare

Evaluarea elevilor se realizează sistematic pe parcursul întregii activități, și urmărește:

- ✓ calitatea răspunsurilor acordate de elevi la verificarea cunoștințelor;
- ✓ implicarea individuală și originalitatea în cadrul grupului pentru crearea unui răspuns cât mai satisfăcător și distractiv în același timp;
- ✓ modul de prezentare al produsului final, calitatea acestuia;
- ✓ fixarea cunoștințelor acumulate pe parcursul secvenței de instruire, și a unității de învățare, ca întreg.

De asemenea, la finalul activității se utilizează autoevaluarea și notarea reciprocă, ambele forme de evaluare fiind argumentate corespunzător.

c) Metodologie

Dintre metodele utilizate în cadrul secvenței de instruire amintim: conversația euristică, explicația și argumentarea, lucrul pe grupe și în echipă. Aceste metode îi încurajează pe elevi să comunice în limba străină, fără presiunea de a vorbi în fața unui grup mare de persoane, le dezvoltă gândirea critică și le stârnește dorința de activare, implicare și apartenență în cadrul grupului pentru îndeplinirea sarcinilor atribuite. Formele de organizare ale clasei au fost: frontal și pe grupe.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Feedback, reflecții

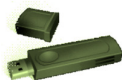
Reflecții ale cadrului didactic

- Activitățile desfășurate în cadrul orei de curs au contribuit la dezvoltarea gândirii creative, a imaginației, inventivității și spontaneității elevilor. Prin aceste activități se creează un cadru favorabil deopotrivă exprimării personalității fiecărui elev, dar și stimulării spiritului de echipă.
- Lecția este importantă și mai ales adaptabilă la diferite vârste de elevi și nivele de cunoaștere a limbii engleze. A avut un impact pozitiv asupra elevilor, deoarece cunoașterea unei limbi de circulație internațională cu care se confruntă nu numai la școală, ci în viața de zi cu zi nu mai este un lux, ci o nevoie.
- Dintre valorile și atitudinile desprinse din metodele, mijloacele, formele de organizare utilizate la lecție amintim: motivația pentru lucrul în echipă, cooperarea în îndeplinirea sarcinilor, responsabilitatea față de sarcinile de rezolvat, toleranță și respectul față de opiniile altora în vederea unui interes și scop ultim comun.

Reflecții ale elevilor

- Ne-am implicat activ.
- Am reușit să împărtășim idei, și mai mult, să le argumentăm corespunzător, consolidându-ne astfel încrederea, ascultarea, înțelegerea unei limbi străine.
- Ne-am exprimat părerea despre celelalte grupuri de colegi, evaluându-ne reciproc, ceea ce ne-a dezvoltat și spiritul critic deopotrivă.

Anexe

- + Evaluare inițială
- + Evaluare finală
- + Imagini din timpul secvenței de instruire. Explicația cerințelor. Lucrul pe grupe. Prezentarea Produsului final. Evaluarea reciprocă
- + Secvență didactică video

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Exemplu de bună practică 17

Gelner Corina
Județul Cluj

Disciplina: Matematică
Clasa: a X-a
Unitatea de învățare: Funcții – proprietăți algebrice
Titlul lecției: Funcții – Proprietăți algebrice
Unitatea de învățământ: Liceul Teoretic *Ana Ipătescu*, Gherla

Argument pentru un model de bună practică

- Utilizează un cadru de învățare de tip constructivist (evocare-realizarea sensului-reflecție) care asigură structurarea lecției în etape clare.
- Aplică metode de predare-învățare-evaluare moderne, corelate cu fiecare etapă a cadrului de învățare: metoda cubului, turul galeriei, autoevaluarea.
- Elevii cooperează în realizarea sarcinilor și prezentărilor de grup cu naturalețe și interes față de disciplina matematică.
- Realizează o evaluare modernă prin oferirea de feedback, autoevaluare și aprecierea produselor muncii de grup.

*pentru claritatea întregii lecții și
corelația dintre proiectarea și
implementarea demersului didactic.*

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Beneficiari și scopuri

Colectivul de elevi

Activitatea desfășoară la clasa a X-a, zi, profil real, specializarea matematică - informatică. Clasa este formată din 29 de elevi, iar profesorul este în primul an de predare la această clasă. Colectivul de elevi este omogen, și lucrează foarte bine pe grupe. Stilul de învățare al elevilor este preponderent bazat pe inteligența vizuală și pe cea kinestezică. Nu este o clasă cu elevi foarte buni la matematică, rezultatele obținute la examenul de Evaluare Națională sunt, în general modeste, cu mici excepții. Elevii au o frecvență bună la cursuri.

Competențe generale vizate

- ✓ Identificarea unor date și relații matematice și corelarea lor în funcție de contextul în care au fost definite;
- ✓ Prelucrarea datelor de tip cantitativ, calitativ, structural, contextual cuprinse în enunțuri matematice;
- ✓ Utilizarea algoritmilor și a conceptelor matematice pentru caracterizarea locală sau globală a unei situații concrete;
- ✓ Exprimarea caracteristicilor matematice cantitative sau calitative ale unei situații concrete și a algoritmilor de prelucrare a acestora;
- ✓ Analiza și interpretarea caracteristicilor matematice ale unei situații-problemă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Competențe specifice

- ✓ **Trasarea** prin puncte a graficelor unor funcții;
- ✓ **Prelucrarea** informațiilor ilustrate prin graficul unei funcții în scopul deducerii unor proprietăți algebrice ale acesteia (monotonie, semn, bijectivitate, inversabilitate, continuitate, convexitate);
- ✓ **Utilizarea** de proprietăți ale funcțiilor în trasarea graficelor și rezolvarea de ecuații;
- ✓ **Exprimarea** în limbaj matematic a unor situații concrete și reprezentarea prin grafice a unor funcții care descriu situații practice;
- ✓ **Interpretarea**, pe baza lecturii grafice, a proprietăților algebrice ale funcțiilor;
- ✓ **Utilizarea** echivalenței dintre bijectivitate și inversabilitate în trasarea unor grafice și în rezolvarea unor ecuații algebrice.

Valori și atitudini

- ✓ Manifestarea inițiativei, a disponibilității de a aborda sarcini variate, a tenacității, a perseverenței și a capacității de concentrare;
- ✓ Dezvoltarea simțului estetic și critic, a capacității de a aprecia rigoarea, ordinea și eleganța în arhitectura rezolvării unei probleme;
- ✓ Manifestarea unei atitudini de cooperare și comunicare asertivă în cadrul grupului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Demersul didactic

a) Etape

Evocare

Evocarea se realizează printr-o scurtă recapitulare a noțiunilor învățate în cadrul unității de învățare, prin motivarea importanței lecției noi și stabilirea unor legături cu temele care se studiază în continuare. Se prezintă tema lecției și metoda aleasă, metoda cubului, cu utilizarea tuturor fețelor acestuia.

Realizarea sensului

După prezentarea de către profesor a metodei Cubului-metodă modernă de învățare prin cooperare, elevii sunt împărțiți în șase grupe eterogene, alese aleatoriu, nu neaparat egale numeric. Echipele aleg un lider de grup care extrage un pătrat colorat pentru care primește o fișă pe care este scris verbul definitiv pentru sarcina de lucru a acelei grupe.

Se stabilește tema de discutat și timpul de lucru alocat fiecărei grupe. Se anunță obiectivele lecției de consolidare. Se împart fișele cu sarcinile de lucru în grup (vezi anexele 1 – 6). Timp de cca 30 de minute elevii lucrează în echipa la realizarea

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

sarcinii de lucru primite. Profesorul supraveghează activitatea elevilor și oferă sprijin acolo unde este nevoie. Soluționează, dacă este cazul, și situațiile în care nu toți elevii se implică în cadrul activității de grup sau cele în care un elev monopolizează toate activitățile (le reamintește și regulile de funcționare stabilite pentru grupul cooperativ).

Descrierea activității elevilor

- ✓ Elevii care primesc fișa cu **verbul descrie** au de definit funcția injectivă, surjectivă, bijectivă, inversă, precum și modul de exemplificare grafică pentru fiecare tip de funcție.
- ✓ Elevii care primesc fișa cu **verbul compară** stabilesc asemănări și deosebiri între funcția injectivă și surjectivă, legătura între funcția inversabilă și inversa sa.
- ✓ Elevii care lucrează fișa cu **verbul asociază** trebuie să asocieze unui grafic tipul funcției și să completeze diagrama pentru un tip de funcție dată.
- ✓ Pentru grupa care are de **analizat**, sarcina de lucru este ca elevii să analizeze inversabilitatea funcțiilor liniare și a compunerii a două funcții.
- ✓ Elevii care primesc fișa cu **verbul argumentează** au de analizat și justificat în scris, valoarea de adevăr a unor propoziții, care conțin și informații „capcană”. Li se cere să realizeze și scurte demonstrații sau să descopere greșeala dintr-o redactare a unei rezolvări.
- ✓ Elevii din grupa verbului **aplică** au de verificat injectivitatea, surjectivitatea, inversabilitatea unor funcții date, și de calculat inversa unei funcții compuse.

Reflecție

La sfârșitul activității elevii afișează materialele realizate (posterele), în clasă, în șase locuri vizibile și accesibile. Elevii din fiecare grup prezintă prin intermediul liderului de grup, sarcina de lucru, rezultatul obținut, respectiv modul de realizare a sarcinii de lucru (etape etc). La sfârșitul fiecărei prezentări are loc o discuție profesor – elevi despre sarcina de lucru, precum și eventuale întrebări din partea clasei.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

La încheierea tuturor prezentărilor de grup, are loc un *tur al galeriei* de produse ale muncii în grup. Fiecare grup realizează o autoevaluare a activității desfășurate, iar rezultatul este trecut în fișa de autoevaluare; la semnalul dat de profesor, elevii trec pe rând, pe la fiecare poster al colegilor de la altă grupă și acordă acestora o notă/ un calificativ. După ce fiecare grup vizitează „galeria” și notează produsele colegilor, se analizează notele/calificativele acordate și obiectivitatea acestora, se fac aprecieri și se corectează eventualele erori.

b) Evaluare

Sunt utilizate mai multe forme de evaluare:

Evaluare calitativă, de proces prin:

- ✓ observarea activităților în perechi, a discuțiilor (se evaluează numărul ideilor exprimate și calitatea acestora);
- ✓ monitorizarea activității pe grupe (modalitatea în care elevii își asumă rolul, contribuția la realizarea sarcinii de lucru);
- ✓ autoevaluarea la nivelul grupului, pe baza unei fișe de autoevaluare;
- ✓ aprecierea produselor realizate de elevi, prin turul galeriei.

Evaluare de produs. Criterii de evaluare:

- ✓ criteriul estetic 25% (structura și aranjarea rezultatelor pe foaia de carton).
- ✓ criteriul științific 50% (concordanța dintre conținut și temă, capacitatea de analiză și sinteză, relevanța concluziilor, caracterul inedit al rezultatelor).
- ✓ criteriul prezentării 25%;
- ✓ evaluarea produsului final prin acordarea de calificative de către grupurile de elevi.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

c) Metodologie

Întreaga activitate s-a desfășurat sub semnul motto-ului:

Esența matematicii nu este aceea de a face lucrurile mai complicate, ci de a face lucrurile complicate mai simple.

Condiții prealabile

Elevii au abilități de operare cu noțiunea de funcție și de trasare a reprezentării geometrice a graficului unei funcții.

Managementul resurselor

- ✓ **materiale:** caiete și instrumente de scris, manuale, culegeri, fișe de lucru, marker, carton sau foaie albă.
- ✓ **procedurale:** metoda cubului, dezbaterea, comunicarea frontală, „mai multe capete la un loc”.

Formele de organizare: activitate individuală și în grupe de câte 4 – 5 elevi.

Managementul timpului

100 minute

Activitatea se desfășoară pe durata a 100 de minute, deoarece este prima dată, când la această clasă se utilizează metoda cubului, însoțită și de prezentarea și discutarea sarcinilor de lucru, evaluarea produsului, autoevaluarea la nivelul grupului și aprecierea prin turul galeriei.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Feedback, reflecții

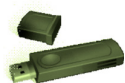
Reflecții ale cadrului didactic

- Activitatea cu titlul „Funcții – proprietăți algebrice” este valoroasă pentru că îi activează pe elevi, și îi învață deprinderi de gândire critică și de comunicare valoroase pe termen lung, îi ajută să consolideze-sintetizeze noțiuni participând la propria învățare.
- Participarea activă la discuții, controversele ce se pot ivi stimulează gândirea pe diferite nivele și perspective ale elevilor.
- Obiectivele propuse la începutul lecției au fost îndeplinite, elevii au reușit să facă legături între noțiunile anterior achiziționate și informațiile noi din lecție, să identifice definiții echivalente ale noțiunilor de funcție injectivă, surjectivă bijectivă, să utilizeze proprietățile de injectivitate și surjectivitate în determinarea funcției inverse pentru o funcție dată, lectura corectă a graficului etc. Au ales corect algoritmul de determinare a inversei unei funcții date și de compunere a două funcții date, identificând formula de legătură dintre o funcție și inversa sa.

Reflecții ale elevilor

- Am participat cu plăcere la activități, pe parcursul întregii ore.
- Sunt foarte mulțumit de cum s-a desfășurat ora.
- Astfel de metodă ne încurajează să ne aducem contribuția personală.
- Putem învăța bine, împreună.
- În grup vorbim mai liber, decât în fața întregii clase.
- Avem mai multe idei și le putem spune.

Anexe

- + Anexa 1 Fișe de lucru. Metoda cubului
- + Anexa 2 Fișă de autoevaluare utilizată în contextul activităților de grup
- + Secvență didactică video

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Exemplu de bună practică 18

Man Elena Daniela
Județul Bistrița-Năsăud

Disciplina: Factori de degradare a echilibrului ecologic
Clasa: a X-a
Unitatea de învățare: Metode de reducere a impactului activităților antropice asupra mediului
Titlul lecției: Procedee de înlăturare a poluanților din apele reziduale
Unitatea de învățământ: Liceul Tehnologic Agricol Bistrița

Argument pentru un model de bună practică

- Lecția a reușit atingerea obiectivelor proiectate.
- Elevii au arătat un interes deosebit față de noile informații achiziționate prin implicarea activă exprimându-și interesul pentru cercetări suplimentare.
- Pe baza cunoștințelor acumulate prin lecție elevii pot efectua un stagiul de pregătire practică pe parcursul clasei a XI-a.

*pentru diversitatea și
caracterul practic al activităților
didactice.*

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MIȘCAREA
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Beneficiari și scopuri

Colectivul de elevi

Colectivul clasei de elevi la care s-a aplicat strategia didactică a fost format dintr-un număr de 10, ei demonstrând un real interes pentru lecție dar și pentru disciplină în general. Atât conținutului cât și metodică predării a respectat particularităților individuale și de grup: vârsta, nivelul de pregătire. Activitățile elevilor de pe parcursul orei au fost organizate: frontal; pe grupe și individual. Majoritatea elevilor clasei au ca stil dominant de învățare pe cel combinat (70%), vizual (20%) și auditiv foarte puțini (10%). Strategia didactică aplicată a răspuns nevoilor lor de învățare, folosind în acest sens diverse materiale și metode.

Competențe generale vizate

Unitățile de competență tehnice generale accesate la lecția proiectată sunt:

- ✓ Caracterizarea surselor de poluare a mediului;
- ✓ Identificarea metodelor de reducere a impactului activităților antropice asupra mediului.

Competențe specifice

- ✓ Identificarea procedurilor de îndepărtare a poluanților din apele reziduale;
- ✓ Prezentarea procedurilor de îndepărtare a poluanților din apele reziduale;
- ✓ Descrierea măsurilor medicale și tehnico-organizatorice ce se pot lua pentru prevenirea și combaterea poluării;
- ✓ Prezentarea metodelor și mijloacele de îndepărtare a poluanților din apele reziduale.

Valori și atitudini

- ✓ Formarea unor deprinderi de lucru în echipă și asumarea de responsabilități;
- ✓ Stimularea curiozității, imaginației și perseverenței, încrederii în forțele proprii prin activitățile desfășurate
- ✓ Preocuparea permanentă pentru păstrarea stării de sănătate personală și colectivă, precum și de protejare a mediului înconjurător;
- ✓ Conștientizarea și implicarea în probleme de interes global;
- ✓ Recunoașterea aplicabilității subiectelor studiate în viața cotidiană;
- ✓ Cultivarea receptivității față de problemele de mediu abordate.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRUCasa Corpului Didactic
Cluj

Demersul didactic

a) Etape

Evocare

Trecerea la lecția nouă și legătura dintre cunoștințele achiziționate și cele care urmează să se realizeze folosind metoda brainstorming (vezi tabelul de mai jos).

Momentele lecției	Resurse procedurale	Timp	Activitatea profesorului	Activitatea elevului	Evaluare/ Observații
Evocare	Conversația euristică Brainstorming	3'	Schițează pe tablă tabelul SVI cu titlul <i>Procedee de înlăturare a poluanților din apele reziduale</i> și propune elevilor să-și reamintească pe baza imaginilor prezentate în Powerpoint .	Enumeră principalele etape de epurare a apei uzate din cadrul fluxului tehnologic	Observare sistematică

Realizarea sensului

Realizarea sensului este etapa în care elevul vine în contact cu noile informații/idei și este încurajat să investigheze și să-și achiziționeze noul prin propria implicare și propriul efort. Deoarece majoritatea elevilor din clasă au ca stil de învățare, cel combinat (70%) s-au folosit fișe de documentare schematizate, realizarea unei vizite de studiu în cadrul Stației de Epurare Bistrița pentru însușirea noilor cunoștințe, iar pentru cei care dețin stilurile auditiv și vizual au fost folosite: discuțiile, dezbaterile, imaginile, implicarea în prezentarea propriilor activități, etc. (vezi tabelul următor).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Momentele lecției	Resurse procedurale	Timp	Activitatea profesorului	Activitatea elevului	Evaluare/ Observații
Realizarea sensului	Conversația euristică Lucrul pe grupe Metoda SVÎ Experimentul Descoperirea Observația Expunerea	20'	Împarte clasa în grupe de câte doi elevi și atribuie fiecărui grup sarcini clare Menține implicarea și interesul stabilite în faza de evocare Distribuie materialele necesare realizării experimentului în vederea îndeplinirii sarcinilor de lucru (fișe de documentare, foi de lucru, sticlărie de laborator, materiale pentru realizarea propriei ape uzate) Susține eforturile elevilor în monitorizarea propriei înțelegeri Prezintă schematic cu ajutorul prezentării powerpoint noțiunile importante ale lecției Coordonează etapele descoperirii noilor noțiuni ale lecției Dialoghează constructiv cu elevii Supraveghează realizarea experimentului de epurare a apelor în laborator Scrie în rubrica "Vreau să știu" lucrurile noi Completează pe tablă răspunsurile în rubrica „Am învățat”	Sunt atenți la explicații și se grupează în echipe de câte doi elevi Explorează textul, discută și dezbate tema Sintetizează în caiete conținutul lecției prezentate în Powerpoint Răspund la întrebările din fișa de activitate Notează în caiete ideile principale ale lecției Adresează întrebări, pentru lămuriri cu privire la informațiile mai puțin cunoscute de ei Efectuează experimentul urmând pașii specificați în fișele de lucru Trag propriile concluzii în urma efectuării experimentului	Observare sistematică

Reflecție

În această etapă elevii privesc înțelesul în lumina propriei experiențe și pot lua atitudine față de problemele studiate (vezi tabelul următor).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRUCasa Corpului Didactic
Cluj

Momentele lecției	Resurse procedurale	Timp	Activitatea profesorului	Activitatea elevului	Evaluare/ Observații
Reflecție	Conversația euristică Descoperirea Dezbaterea problematizată	5'	Vine cu completări și explicații repetate, schematizate Completează împreună cu elevii ultima rubrică a tabelului SVI „Am învățat” Adresează întrebări cu privire la lecția nouă	Răspund la întrebări Sunt atenți la explicații Își consolidează cunoștințele noi și completează în caiete ultima rubrică a tabelului SVI „Am învățat”	Observare sistematică

b) Evaluare

Evaluarea elevilor se realizează sistematic pe tot parcursul orei și se urmărește: calitatea răspunsurilor acordate de elevi la verificarea cunoștințelor, implicarea și originalitatea în cadrul metodei brainstorming utilizată în etapa de trecere la lecția nouă, implicarea individuală a fiecărui elev în cadrul grupului pentru soluționarea sarcinilor, calitatea răspunsurilor la fixarea cunoștințelor precum și orice altă intervenție corectă a elevilor de pe parcursul secvenței de instruire. De asemenea, la final s-a utilizat autoevaluarea și notarea reciprocă, cu argumentele de rigoare.

c) Metodologie

Dintre metodele utilizate în cadrul secvenței de instruire amintim: conversația euristică, brainstorming-ul, lucrul pe grupe, metoda Știu – Vreau să știu – Am învățat (SVÎ), descoperirea, observația, expunerea, experimentul, metode active care îi incită pe elevi la incursiuni în propriul univers al cunoașterii pentru descoperirea noului. Aceste metode îi încurajează pe elevi, dezvoltându-le gândirea critică stârnindu-le dorința de implicare și apartenență în cadrul grupului pentru îndeplinirea sarcinilor atribuite. Fiecare elev va reține mai bine informațiile noi atunci când descoperirile sunt făcute chiar de ei. Formele de organizare a clasei au fost: frontal, individual și pe grupe.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Feedback, reflecții

Reflecții ale cadrului didactic

- Lecția este valoroasă și a avut un impact pozitiv asupra elevilor, deoarece cunoașterea și identificarea etapelor din cadrul procesului de epurare a apei constituie una din metodele principale de reducere a poluării apei, dar și solului și aerului, la conservarea resurselor și reducerea riscurilor asupra sănătății noastre și a mediului.
- Pe parcursul lecției elevii au descoperit și implicațiile practice ale acestui proces precum, utilizarea nămolului obținut în urma epurării ca și îngrășământ natural în agricultură alături de biogazul rezultat în urma fermentării anaerobe a nămolului, ce poate fi folosit în încălzirea incintei Stației de Epurare.
- Dintre valorile și atitudinile desprinse din metodele, mijloacele, formele de organizare utilizate la lecție amintim: formarea unor deprinderi de lucru în echipă și asumarea de responsabilități, stimularea curiozității, imaginației și perseverenței, încrederii în forțele proprii prin activitățile desfășurate, preocuparea permanentă pentru păstrarea stării de sănătate personală și colectivă, precum și de protejare a mediului înconjurător, conștientizarea și implicarea în probleme de interes global, recunoașterea aplicabilității subiectelor studiate în viața cotidiană, cultivarea receptivității față de problemele de mediu abordate.

Reflecții ale elevilor

- Am apreciat lecția ca fiind una cu un grad mare de diversitate, prin strategiile și formele de organizare utilizate.
- Ne-a plăcut implicarea activă, împărtășirea ideilor, încrederea, ascultarea, vizita de studiu.
- Am avut ocazia să efectuăm diverse analize de laborator.
- Ora a fost relaxantă, antrenantă și distractivă.
- Sunt curioasă și dornică să studiez și la lecțiile următoare;
- O să îmi aprofundez cunoștințele dobândite pe parcursul unui stagiu de pregătire practică în cadrul Stației de Epurare Bistrița.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

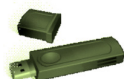

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

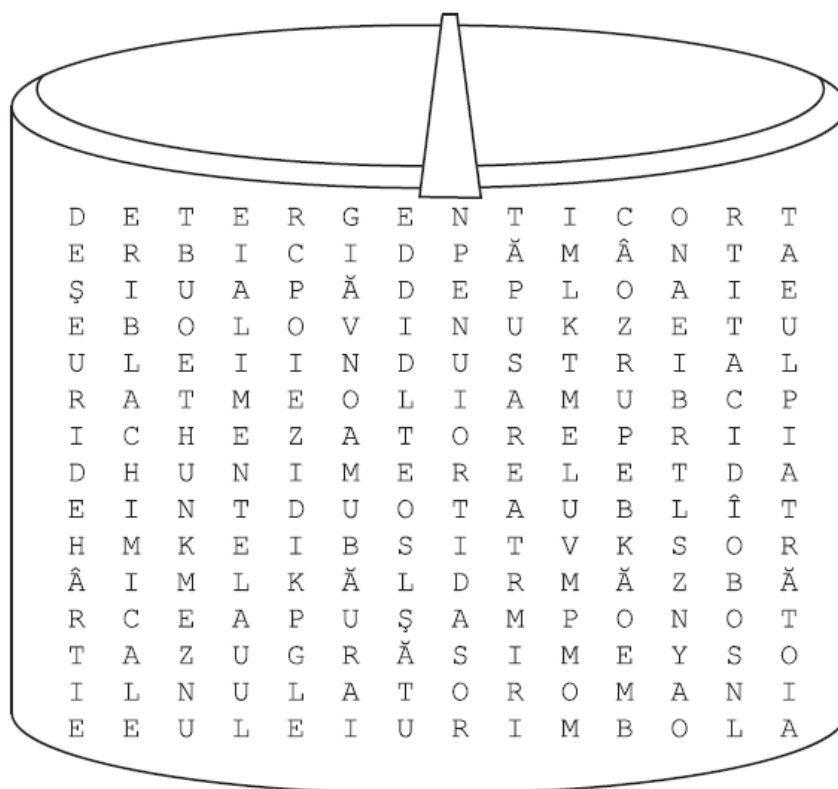

Casa Corpului Didactic
Cluj

Anexe

- + Anexa 1. Fișe de activitate
- + Anexa 2. Fișă de documentare
- + Anexa 3. Fișă de evaluare
- + Secvență didactică video

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

3.4. Concluzii

Lecțiile selectate sunt considerate exemple de bună practică deoarece:

- Proiectul didactic asigură interdependența între scopul urmărit, demersul didactic propus (modalitățile de realizare a obiectivelor, formare a competențelor) și evaluare;
- Utilizează învățarea experiențială prin crearea unor situații de învățare, utilizarea unor exemple, metode care favorizează înțelegerea, experiența, apropierea de viață; aceasta permite învățarea reală în clasă;
- Propun un model de proiectare didactică, un cadru de învățare de tip constructivist care asigură structurarea demersului didactic în etape clare (evocare-realizarea sensului-reflecție);
- Organizează clasa în grupuri de învățare care sprijină formarea și dezvoltarea de valori; elevii pot să interacționeze, să coopereze în realizarea sarcinilor de lucru, să se respecte și să se afirme;
- Proiectează lecția ca un proces, metodele de predare-învățare-evaluare sunt corelate cu fiecare etapă a cadrului de învățare (evocare-realizarea sensului-reflecție), sunt selectate cu atenție, sunt moderne și interactive;
- Relația între elevi și relația profesor-elevi este gestionată astfel încât să se asigure un mediu prietenos de învățare;
- Adaptează demersul didactic la vârsta și specificul clasei de elevi, respectă particularitățile de învățare ale elevilor;
- Utilizează strategii, metode și instrumente care evaluează atât produsul, cât și procesul învățării.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

**Formatorii
care au îndrumat cursanții
în realizarea exemplelor de bună practică**

prof. Monica Halaszi, jud. Bistrița-Năsăud

prof. dr. Tudor-Daniel Pavelea, jud. Bistrița-Năsăud

prof. Angela Șteopan, jud. Bistrița-Năsăud

prof. Lucia Copoeru, jud. Cluj

prof. Nicoleta Mureșan, jud. Cluj

prof. Ioana Mihacea, jud. Cluj

prof. Ariana-Stanca Văcărețu, jud. Cluj

prof. Lavinia Mureșan, jud. Mureș

prof. Izabella Peter, jud. Sibiu

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116

Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Partea a patra: Jurnal de reflecție

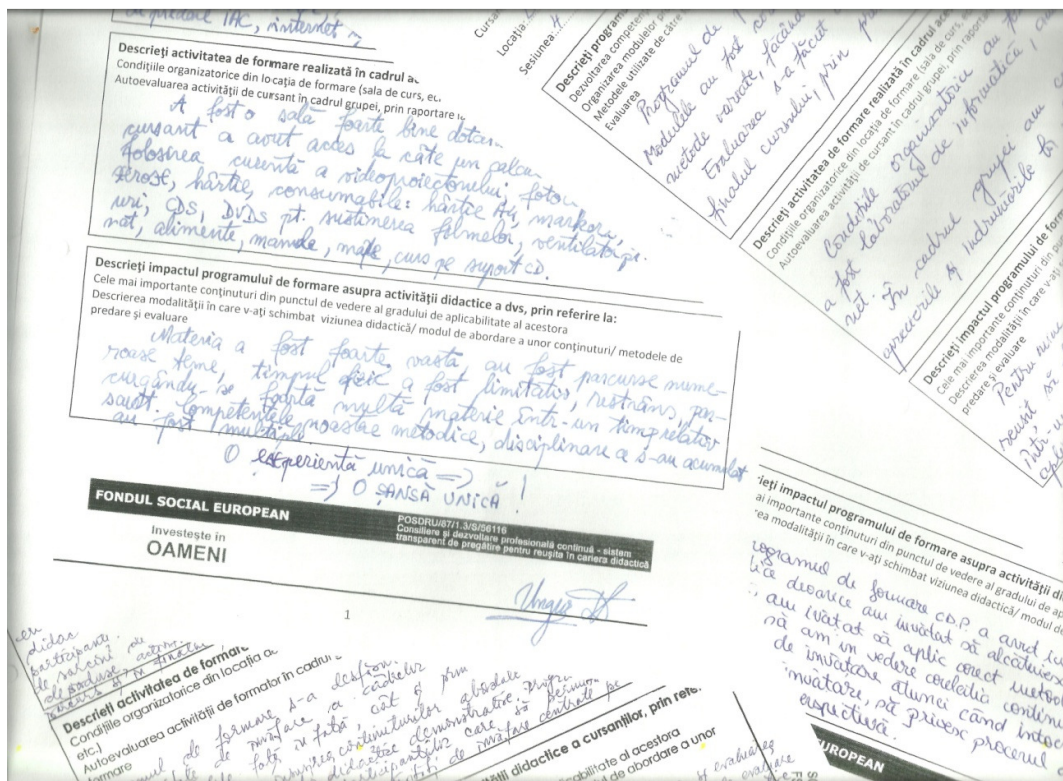
4.1. Introducere

4.2. Fragmente de jurnal

4.3. Comunicarea online

4.4. Interviuri

4.5. Concluzii

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

4.1. Introducere

Jurnalul de reflecție este plasat de didactica modernă în categoria scrierilor reflexive, alături de scrisoare, de argumentare și de relatările personale ale unor evenimente și întâmplări personale. Acest tip de scriere este necesar datorită valențelor sale formative. În primul rând, redactarea lui oferă posibilitatea de a vorbi despre propria persoană, despre noi înșine, fără a fi constrânși de anumite rigori ale redactării și exprimării unei descrieri personalizate, fără rigori formale. În al doilea rând, acest tip de jurnal este o modalitate de reflecție asupra propriei învățări.

În centrul acestui tip de scriere, se află autorul ei, care trăiește experiența inedită a proiectării propriei realități. Astfel, pentru realizarea lui în mod eficient, se face apel la memorie.

Acest tip de scriere reflexivă este eficient, deoarece contribuie la îmbunătățirea competențelor de comunicare la nivel personal. El permite raportarea la diverse experiențe de viață, surprinzând observații legate de întâmplări, trăiri, sentimente personale. Cu ajutorul lui, ființa umană reușește nu doar să comunice, ci, mai ales, să se comunice.

Jurnalele de reflecție au fost aplicate la finalul programului de formare atât cursanților, cât și formatorilor, contribuind în mod semnificativ la dezvoltarea profesională și personală a acestora.

Conținutul jurnalului de reflecție este realizat avându-se în vedere următoarele direcții:

- ✓ notarea reacțiilor emoționale;
- ✓ formularea unor constatări sau anticipații;

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSURU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- ✓ interacțiunea cu formatorul sau colegii;
- ✓ aprecieri despre programul de formare;
- ✓ judecăți critice.

Criteriile de selectare a jurnalelor de reflecție:

- ✓ Respectarea criteriilor propuse, în vederea realizării acestui tip de scriere;
- ✓ Coerența răspunsurilor și adaptarea acestora la cerințele formulate;
- ✓ Capacitatea cursanților de a interioriza problematica dezbătută în cadrul orelor de formare;
- ✓ Sinceritatea în redarea propriilor impresii și formularea unor judecăți de valoare pertinente;
- ✓ Diversitatea opiniilor formulate de cursanți și de formatori;
- ✓ Autoevaluarea în cadrul programului de formare.

Nicolae Rodica

Annex 3
Jurnalul de reflecție al cursanților

Jurnalul de reflecție al cursanților

Descrieți programul de formare „Consiliere și dezvoltare profesională”, prin referire la:
Dezvoltarea competențelor programului de formare
Organizarea modulelor programului de formare
Metodele utilizate de către formator
Evaluare

- suport în activitatea didactică și rolul de instruire didactică
- metode organizate și cuprinzătoare și interesante
- metodele și activitățile participative și interactive
- evaluarea desfășurată prin activități practice foarte relevante

Descrieți activitatea de formare realizată în cadrul acestei sesiuni de formare, prin referire la:
Condițiile organizatorice din locația de formare (sala de curs, echipamente, protocol, acces la internet etc.)
Autoevaluarea activității de cursant în cadrul și în afară de sesiunile de formare

- sala de curs a fost confortabilă dotată cu calculator, acces la internet, CD-uri cu suport audio-video realizat, protocolul suport;
- autoevaluarea: îmbogățirea bagajului de cunoștințe, oportunitatea de a aplica la clasă cunoștințele dobândite profesionalismul profesorilor

Descrieți impactul programului de formare asupra activității didactice a dvs., prin referire la:
Cele mai importante contribuții din punctul de vedere al gradului de aplicabilitate al acestora
Descrierea modalității în care vați schimbați viziunea didactică/modul de abordare a unor conțințuri/metode de predare și evaluare

- cele mai importante contribuții au fost cele care au avut suport practic; boli predată; metodele folosite; impactul asupra elevilor;
- datorită diversificării grupelor de lucru, inv. prof. am avut de învățat multe lucruri, îmbunătățirea metodelor de predare.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
Investește în OAMENI

Jurnalul de reflecție al formatorului

ROD LAURA EMILIA

Descrieți programul de formare „Consiliere și dezvoltare profesională”, prin referire la:
Dezvoltarea competențelor programului de formare
Organizarea modulelor programului de formare
Metodele utilizate în programa analitică a programului de formare
Evaluarea cursanților în cadrul programului de formare

Organizarea activității de formare a fost provocatoare și organizarea activității didactice și contribuțiile au fost relevante. Rolul și contribuțiile dezvoltarea competențelor elevilor, precum și evaluarea rezultatelor și a dezvoltării elevilor în vederea ameliorării rezultatelor obținute și a dezvoltării elevilor. Structurarea programului de curs a fost foarte participativă, metodele utilizate au fost: metodele de învățare prin participare, metodele utilizate au fost: metodele de învățare prin participare, metodele de învățare prin participare și proiectarea de proiecte; activități didactice demonstrative și interactive.

Descrieți activitatea de formare realizată în cadrul acestei sesiuni de formare, prin referire la:
Condițiile organizatorice din locația de formare (sala de curs, echipamente, protocol, acces la internet, etc.)
Autoevaluarea activității de formator în cadrul și în afară de sesiunile de formare

Programul de formare s-a desfășurat în condiții optime de nivel și contribuțiile de învățare a elevilor didactice participative, atât pe activitățile desfășurate atât în clasă, cât și prin cele realizate în timpul sesiunii pentru învățarea contribuțiilor elevilor și pentru dezvoltarea activităților didactice demonstrative. Programul de formare a dezvoltat creativitatea participativă, precum și pentru provocarea, organizarea și dezvoltarea de activități de învățare relevante și aplicabile în viața profesională. Evaluarea realizată în cadrul și în afară de sesiunile de formare a fost participativă și interactivă.

Descrieți impactul programului de formare asupra activității didactice a cursanților, prin referire la:
Cele mai importante contribuții din punctul de vedere al gradului de aplicabilitate al acestora
Descrierea modalității în care cursanții și-au schimbat viziunea didactică/modul de abordare a unor conțințuri/metode de predare și evaluare

- contribuțiile cele mai relevante au fost: contribuțiile și evaluarea elevilor, metodele de participare ale elevilor, metodele și instrumentele de evaluare a elevilor. Participanții la programul de formare au dezvoltat diferite metode de participare și învățare în grupuri, sau au fost asistați în procesul de învățare prin activități demonstrative și participative de clase pentru a învăța să lucreze în grupuri.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
Investește în OAMENI

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

POSDRU/87/1.3/S/56116

Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

4.2. Fragmente de jurnal

Jurnalul de reflecție aplicat cursanților la programul de formare *Consiliere și dezvoltare profesională* este centrat pe trei secțiuni distincte, fiecare dintre acestea având în vedere raportarea respondentului la obiectivele pe care cursul și le-a propus, la descrierea propriu-zisă a activităților, precum și la impactul pe care acestea le-au avut asupra cursantului. Astfel, în vederea obținerii unor răspunsuri cu un grad ridicat de obiectivitate, au fost formulate, în cadrul secțiunilor, puncte de referință pe care cursantul a trebuit să le aibă în vedere.

De exemplu, prima secțiune și-a propus să surprindă descrierea programului de formare, prin raportare la competențele vizate de acesta, la organizarea modulelor prin care aceste competențe au fost atinse, la diversitatea metodelor utilizate de formator, la procesul de evaluare (atât formativ, cât și sumativ).

Având în vedere caracterul reflexiv al acestui tip de scriere, accentul, în interpretarea rezultatelor, a căzut pe impactul pe care programul de formare l-a avut asupra cursanților.

Secțiunea a doua s-a focalizat pe descrierea activităților propriu-zise. În acest sens, răspunsurile cursantului s-au bazat atât pe componenta organizatorică, cât și pe cea de conținut. Au contat, astfel, în formularea răspunsurilor, condițiile de organizare a cursului (sală de curs, echipamente, acces la internet etc), pe de-o parte, dar și privind activitățile în echipă, cât și individual, în cadrul modulelor parcurse.

Ultima secțiune face referire la impactul programului de formare asupra cursanților, asupra dezvoltării personale și modalității de a aplica experiența dobândită în activitatea profesională.

Vom oferi în continuare, câteva răspunsuri selectate din jurnalele de reflecție.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

4.2.1. Modelul de jurnal de reflecție utilizat

Descrieți programul de formare „Consiliere și dezvoltare profesională”, prin referire la:

Dezvoltarea competențelor programului de formare

Organizarea modulelor programului de formare

Metodele utilizate de către formator

Evaluarea

Descrieți programul de formare „Consiliere și dezvoltare profesională”, prin referire la:

Condițiile organizatorice din locația de formare (sala de curs, echipamente, protocol, acces la internet, computere pentru fiecare cursant etc.)

Autoevaluarea activității de cursant în cadrul grupei, prin raportare la competențele dobândite prin participarea la programul de formare, colaborarea în cadrul grupei, aplicabilitatea competențelor dobândite, activitatea de formare față în față, în sesiunile de tutoriat, la evaluarea finală

Descrieți programul de formare „Consiliere și dezvoltare profesională”, prin referire la:

Cele mai semnificative/ importante activități contexte în care au fost aplicate competențele dobândite.

Descrierea modalității în care v-ați schimbat viziunea didactică/modul de abordare a unor conținuturi/metodele de predare și evaluare

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRUCasa Corpului Didactic
Cluj

4.2.2. Exemple de răspunsuri la prima temă de reflecție

„Programul de formare *Consiliere și dezvoltare profesională* a fost bine structurat, modulele pe care le-am parcurs au suscitad interes și, împreună cu formatorul grupului, am desfășurat o activitate plăcută: am participat activ la prezentări în cadrul unor module, am fost antrenate în discuții, atât online cât și față în față, am inter-relaționat bine în grup, punându-ne de acord în privința abordării sau nu, a unor metode interactive la nivel preșcolar etc. Cursul ne-a facilitat dobândirea unor competențe de operare pe calculator, lucru considerat de unele colege un avantaj, iar de altele, un adevărat ajutor pentru viitor. Evaluarea a fost una complexă, care ne-a testat atât abilitățile de accesare a calculatorului, cât și pe cele strict profesionale, prin punerea în scenă a unei activități desfășurate la clasă în care am utilizat o metodă interactivă.”

Maxim Mirela
Cursant, jud. Sibiu

prof. Mihacea Ioana

Formator, jud. Cluj

„Modulele programului de formare au fost organizate în mod eficient, alocându-se un număr suficient de ore pentru activitățile de prezentare, lucru pe grupe, dar și pentru evaluare. Metodele prevăzute în programa analitică îmbină metodele de tip expositiv – prelegere intensificată – cu cele de tip activ-participativ, precum și activități de tip experiențial și joc de rol, care permit o mai bună asimilare a cunoștințelor, realizarea de materiale de proiectare utile și împărtășirea experiențelor personale. Evaluarea cursanților în cadrul programului de formare cuprinde verificarea pe parcurs, permițând o analiză, dar și o reflecție la sfârșitul fiecărui modul și evaluarea finală prin prezentarea și susținerea portofoliului personal.”

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

prof. Orban Ioan Ștefan

Formator, jud. Bistrița-Năsăud

„Sub aspectul dezvoltării competențelor programului de formare, putem spune că programul a contribuit la dezvoltarea competențelor specifice profesiei de cadru didactic, majoritatea cursanților susținând acest punct de vedere. Accentuez progresul cursanților sub aspectul elaborării de proiecte didactice personalizate, elaborării de instrumente de evaluare formativă și sumativă, utilizării unor metode și tehnici active de predare-învățare. Organizarea modulelor programului de formare a fost una foarte bună, timpul alocat fiecărui modul fiind suficient pentru abordarea tematicilor propuse în scenariul didactic. Metodele prevăzute în programa analitică a programului de formare au fost adecvate și apreciate pozitiv de cursanți, majoritatea considerând că programul a fost util și oportun în contextul nevoilor de formare și de adaptare la provocările carierei didactice. Evaluarea cursanților în cadrul programului de formare a îmbinat evaluarea de progres (formativă) și evaluarea sumativă.”

„Programul de formare urmat a contribuit la formarea de competențe care vizează utilizarea tehnologiilor și metodelor moderne în pregătirea profesională și activitatea didactică. Organizarea modulelor programului de formare a urmat o structurare logică și o sistematizare corespunzătoare a cunoștințelor. Formatorul a susținut munca în echipă, interactivitatea și creșterea coeziunii grupului, în vederea formării unor echipe de lucru cât mai eficiente în realizarea sarcinilor specifice cursului. Evaluarea cursului a avut menirea oferirii de feedback participanților și a oferit curanților posibilitatea de a dovedi formarea/dezvoltarea de competențe profesionale în fața comisiei de evaluare.”

Székely Emese
Cursant, jud. Bistrița-Năsăud

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

prof. Copoeru Lucia

Formator, jud. Cluj

„Prin intermediul acestui program de formare s-a urmărit dezvoltarea competențelor în planificarea și proiectarea didactică, strategii, tehnici și metode de predare/învățare/evaluare, managementul clasei. Modulele programului de formare au abordat tematici și conținuturi care vizau dezvoltarea profesională a cursanților, iar livrarea lor s-a realizat prin activități (față în față și online) care permit implicarea activă a cursanților în procesul de formare. Metodele utilizate în cadrul programului au facilitat învățarea și au contribuit la creșterea motivației cursanților. Evaluarea pe parcurs și feedback-ul constructiv oferit cursanților a contribuit la realizarea pe parcurs a pieselor de portofoliu și la gradarea efortului, în timp.”

„Prin participarea la programul de formare, *Consiliere și dezvoltare profesională* am reușit să-mi dezvolt competențele profesionale, prin însușirea unor cunoștințe legate de: proiectarea și organizarea activităților didactice, în conformitate cu cerințele Curriculumul-ui Național, însușirea strategiilor specifice, în vederea realizării proiectării curriculare; diversificarea abordărilor curriculare, în scopul adaptării la nevoile de învățare ale elevilor. Modulele programului de formare au fost bine organizate, chiar dacă s-au suprapus cu finalul anului școlar, au avut ceva special și ne-au atras în studiul lor. Metodele folosite de doamna formator au fost alese cu tact pedagogic, astfel încât să fie atractive, interesante și eficiente în asimilarea conținutului învățării. Dacă întreg parcursul acestui curs de formare a fost practic, evaluarea mă uimește prin felul ei practic în care a fost propusă, fiind o aplicare în context a ceea ce am învățat în cadrul acestui curs.”

Pop Dana-Rodica
Cursant, jud. Cluj

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

prof. Rozorea Viora

Formator, jud. Sibiu

„Programul derulat a susținut dezvoltarea profesională a tuturor participanților, prin oferirea unei perspective complete asupra tematicii abordate. S-au format competențe în domeniul comunicării profesionale, psihopedagogiei, al utilizării resurselor și tehnologiei în vederea pregătirii profesionale. Conținutul fiecărui modul a fost adaptat nevoilor personale ale cursanților, cu aplicații practice pe teme specifice diferitelor trepte de învățământ (preșcolar și secundar). Prin evaluare și autoevaluare sistematică, am asigurat un feedback permanent.”

„Apreciez foarte mult acest program de formare. Sunt începător în cariera didactică, am doar un an de experiență și mi-am clarificat, pe parcursul cursului, multe noțiuni, mai ales despre diversificarea abordărilor curriculare, pentru a adapta strategiile de predare la nevoile de învățare ale elevilor. Structurat în cele cinci module, cursul mi-a permis să am o viziune de ansamblu și să înțeleg mai bine ceea ce am de făcut, exisând o legătură și o continuitate de la primul la ultimul modul. Doamna formator a răspuns întrebărilor noastre și a folosit exemple foarte utile pentru mine. Activitatea pe grupe și metodele folosite mi-au menținut atenția permanent și mi-au facilitat și învățarea de la colegi. Mi-au plăcut foarte mult evaluarea și realizarea portofoliului pe calculator. Evaluarea finală s-a desfășurat într-un cadru plăcut, într-o atmosferă nestresantă, care a micșorat emoțiile mele.”

Lazăr Ovidiu Ioan
Cursant, jud. Mureș

prof. Mureșan Lavinia

Formator, jud. Mureș

„Programul reprezintă o modalitate de raportare la formarea propriilor competențe și o oportunitate de parcurgere sistematică a modulelor unui program de formare. Apreciez coerența în care s-au derulat și au fost concepute modulele, precum și viziunea modernă a metodelor cuprinse în programa analitică.”

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

„Programul de formare *Consiliere și dezvoltare profesională* a oferit posibilitatea dezvoltării profesionale și personale, prin aprofundarea metodelor de proiectare didactică și abordarea unor noi metode care implică în mod activ elevul în procesul de învățare-predare. Metodele utilizate de formator au facilitat învățarea și au contribuit la creșterea nivelului de motivație pentru participarea la programul de formare, prin prestația profesională și sprijinul oferit de acesta.”

Dărăban Mariana Camelia
Cursant, jud. Cluj

prof. Văcărețu Ariana-Stanca
Formator, jud. Cluj

„Cursanții și-au format/dezvoltat competențele vizate de programul de formare. Organizarea modulelor programului de formare este bună, dar consider că modulul 4, „Evaluarea performanțelor elevilor”, necesită mai mult timp. Pentru această grupă, ar fi fost bine să pot alocă mai mult timp metodelor interactive de predare-învățare, cursanții fiind foarte interesați să învețe cât mai multe metode active de învățare. Metodele prevăzute în programa analitică a cursului de formare sunt interactive. În unele situații am înlocuit metoda interactivă descrisă în programă cu altă metodă interactivă, care a servit scopului învățării, necunoscută de cursanți, pentru a demonstra modul de utilizare a acesteia și pentru ca participanții să aibă experiența utilizării acesteia. Am realizat evaluarea cursanților conform programei cursului de formare și am detaliat aspecte legate de evaluarea performanțelor lor pentru a veni în formarea competențelor aferente modulului 4 (Evaluarea) prin exemplificarea unor aspecte legate de evaluare (evaluarea formativă/sumativă, instrumente și metode de evaluare).”

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

„Cursul a fost unul de bun augur pentru mine din toate punctele de vedere, deoarece am reușit să îmi pun la punct anumite curențe referitoare la câteva din noțiunile peste care am trecut. Programul de formare este unul foarte bun, deoarece el abordează numeroase cunoștințe utile unui cadru didactic aflat în sistemul de învățământ. Modulele parcurse au fost foarte bine structurate și au fost susținute de metodele excelente folosite de către formator. Evaluarea a fost foarte bine organizată și structurată și, din punctul meu de vedere, a fost bine realizată.”

Miclea Simona

Cursant, jud. Bistrița-Năsăud

prof. Stanciu Stanca

Formator, jud. Sibiu

„Pe parcursul cursului am realizat dezvoltarea competențelor referitoare la: proiectarea și organizarea activităților didactice, însușirea strategiilor specifice, în vederea realizării proiectării curriculare, diversificarea abordărilor curriculare, în scopul adaptării la nevoile de învățare, valorizarea conținutului teoriei și metodologiei curriculumului. La sfârșitul fiecărui modul cursanții au fost evaluați conform grilelor stabilite. Conținuturile au fost parcurse individual și abordând lucrul pe grupe.”

„Programul de formare *Consiliere și dezvoltare profesională* m-a ajutat foarte mult în activitatea pe care o desfășor la ciclul primar. Am avut ocazia să văd o nouă abordare a strategiilor și să-mi perfecționez competențele de proiectare curriculară, de adaptare la particularitățile și nevoile de învățare ale elevilor. A fost bine structurat și organizat și interactiv predat de doamna formator. M-a ajutat să-mi actualizez unele noțiuni, care îmi sunt de folos în activitatea didactică și la examenul de grad. Atât evaluarea pe parcurs, cât și cea finală s-au desfășurat într-un climat constructiv.”

Fliter Bianca

Cursant, jud. Mureș

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116

Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

„Programul de formare *Consiliere și dezvoltare profesională* a fost foarte interesant și util, constituind nu doar un simplu suport teoretic, ci și un ghid practic. Câteva dintre competențele dobândite, în urma participării la cursul de formare, sunt: elaborarea conform cerințelor a planificărilor și proiectelor didactice, aplicarea cu succes, în procesul de predare-învățare, a unor noi metode didactice interactive, dobândirea capacității de lucru cu platforma online a cursului. Modulele programului de formare au fost organizate în așa fel, încât informația dobândită să aibă un caracter continuu, pornind de la probleme generale spre particularizarea acestora. Deoarece fiecare modul a avut un număr suficient de ore aferente, am reușit, pe durata acestora, să ne fixăm mai bine cunoștințele teoretice, ceea ce ne este de un real folos atât pe termen lung, pentru cariera didactică, cât și pe termen scurt, la susținerea examenelor de grad sau titularizare. Îmbinarea dintre modulele programului de formare (curriculum, metode active de învățare, evaluare, instruirea diferențiată) și activitatea de tutoriat a constituit elementul de noutate, oferind cursanților posibilitatea de a interacționa constructiv. Metodele utilizate de către formator au fost diversificate, reușind să implice activ și în mod permanent cursanții. Totalitatea activităților realizate pe parcursul cursului de formare, precum utilizarea materialelor suport, selectarea riguroasă a conținuturilor, analiza lucrărilor practice realizate, precum și evaluarea au condus la un permanent schimb de opinii într-o atmosferă stimulativă și destinsă, la acest lucru contribuind din plin și formatorul. Evaluarea a constatat în prezentarea celor 6 lucrări încărcate pe portalul proiectului la secțiunea «Portofolii», precum și în prezentarea unei secvențe didactice demonstrative.”

Man Elena Daniela

Cursant, jud. Bistrița-Năsăud

prof. Luca Iulia Elisabeta

Formator, jud. Mureș

„Prin parcurgerea celor cinci module ale programului, cursanții au reușit să-și îmbunătățească performanțele didactice, prin promovarea încrederii în sine și sprijinirea colegialității și a lucrului în echipă. Cele cinci module vizează curriculumul, instruirea și evaluarea.”

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

prof. Șteopan Angela
Formator, jud. Bistrița-Năsăud

„Programul și-a atins finalitățile prognozate, asigurând cursanților competențele profesionale vizate de furnizorul de formare; cursanții și-au ameliorat competențele de proiectare didactică, de organizare și realizare a unei secvențe de lecție, prin folosirea constructivă a managementului clasei și a strategiilor moderne de predare-învățare, cele legate de elaborarea probelor de evaluare, precum și de competențele digitale. Conținuturile modulelor de formare au fost bine gândite, deși au resimțit nevoia alocării unui număr mai mare de ore pentru modulele 3 și 4 (având în vedere densitatea și importanța problematicii acestora). Metodele folosite au fost activ- participative, au implicat intens cursanții, iar activitatea de tutoriat a reprezentat un prilej de socializare, schimb de idei și informații, fiind un element de noutate pentru toți cursanții. Aceștia au manifestat interes pentru prezența și activitatea în cadru formal, informal și nonformal, s-au străduit să realizeze calitativ produsele pentru portofoliul de evaluare finală. Au fost utilizate autoevaluarea, interevaluarea și evaluarea formativă.”

„Apreciez că programul de formare *Consiliere și dezvoltare profesională* vine în ajutorul cadrelor didactice dornice să se dezvolte profesional și să se pregătească pentru avansarea în grad. Consider că este un program foarte bine gândit atât ca scop, cât și ca organizare. A acoperit cerințele și așteptările mele, iar metodele utilizate de formator au fost optime, moderne și foarte bine gândite, astfel încât am reușit să conlucrăm foarte bine și, în scurt timp, să închegăm un grup compact de lucru. Evaluarea a fost constantă și foarte bine gândită, astfel încât am avut un feedback permanent. Pentru că evaluarea a fost realizată atât de către formator, de către colegi și de către noi înșine, consider că a fost foarte eficientă.”

Mălăiu Anca-Nicoleta
Cursant, jud. Sibiu

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

prof. Moga Anișoara

Formator, jud. Mureș

„Programul de formare dezvoltă potențialul creativ al cadrului didactic care să permită proiectarea, organizarea și desfășurarea de activități de învățare centrate pe dezvoltarea competențelor cheie. Cursanții au posibilitatea de a-și dezvolta competențele de proiectare personalizată a actului de predare-învățare, adaptând mereu metodele la cerințele educaționale ale elevului. Competențele de comunicare și de muncă în echipă ca și competențele de folosire a TIC sunt atinse. Programul este structurat pe 5 module, vizând domeniile curriculum, instruire și evaluare și o etapă de tutoriat la distanță. Metodele utilizate de formator au fost activ- participative.”

prof. Petruț Mirela Monica

Formator, jud. Sibiu

„Programul de formare a cadrelor didactice *Consiliere și dezvoltare profesională* a asigurat o formare profesională de calitate, prin integrarea metodelor și tehnologiilor moderne de instruire. Situațiile de formare din cadrul programului au fost suficient de complexe pentru a fi provocatoare. Acestea au dat ocazia cadrelor didactice de a-și construi învățarea, au promovat evaluarea integrată a învățării prin sarcini de lucru complexe – proiectarea și implementarea activității didactice demonstrative. La finele fiecărui modul a avut loc o evaluare pe parcurs ce a urmărit monitorizarea permanentă a învățării, precum și menținerea interesului cursanților atât pentru acumularea cunoștințelor corespunzătoare, cât și pentru dobândirea competențelor, care să fie probate în cadrul evaluării finale. Evaluarea pe parcurs a constat în realizarea unei teme specifice conținutului fiecărui modul.”

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

prof. Pinteia Carmen-Lucia

Formator, jud. Mureș

„Programul de formare a dezvoltat competențe care contribuie la atingerea obiectivului general al proiectului. Printre acestea, cu impact semnificativ, pe termen lung, pentru creșterea calității actului didactic, menționez: însușirea strategiilor specifice în vederea realizării proiectării curriculare, diversificarea abordărilor curriculare, în scopul adaptării la nevoile de învățare ale elevilor, manifestarea deschiderii față de tendințele novatoare ale dezvoltării profesionale. Acest curs a fost foarte bine primit și apreciat de toți cursanții. Organizarea conținuturilor pe cele cinci module a fost foarte echilibrată, asigurând o fluență a întregului curs. De la prelegere intensificată la simulare, s-a folosit o gamă diversificată de metode active. S-a lucrat mult pe grupe, fie omogene, fie eterogene, dezvoltând spiritul de echipă, dar și o colaborare între niveluri de învățământ dintre cele mai diferite, grupa având cursanți de la nivel preșcolar la liceu.”

prof. dr. Pavelea Tudor Daniel

Formator, jud. Bistrița-Năsăud

„Cursanții și-au consolidat competențele de proiectare didactică, de organizare și realizare a unei secvențe de lecție, prin utilizarea constructivă a strategiilor moderne de predare-învățare. Modulele de formare au fost bine proiectate, organizate și desfășurate. Metodele prevăzute în programul de formare sunt activ-participative. Strategiile de evaluare au îmbinat diverse metode și forme de evaluare (autoevaluarea, evaluarea formativă, evaluarea prin probe practice).”

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116

Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

4.2.3. Exemple de răspunsuri la a doua temă de reflecție

prof. Copoeru Lucia

Formator, jud. Cluj

„Competențele dobândite de cursanți, vizibile în cadrul procesului de evaluare finală, în lecțiile susținute cu ocazia inspecțiilor de grad pe care unii le-au avut pe durata derulării cursului de formare, progresele înregistrate de aceștia și aprecierile lor mă îndreptățesc să îmi apreciez activitatea de formare cu calificativul *Foarte bine*.”

Aprecieri ale cursanților:

Mătieș Diana: *Nu-mi vine să cred că e ultima întâlnire pe tutoriat. A fost un curs util, chiar și pentru un nedebutant. Sunt lucruri pe care mi le-am clarificat la acest curs, pentru că în facultate nu le-am făcut, iar după facultate parcă ești prea ocupat ca să mai poți reflecta suficient la toate aceste aspecte ale predării și învățării.*

Ciceo Maria: *Să vă spun sincer la cursul acesta am făcut prima planificare anuală, prima planificare pe unități de învățare și primul CDȘ. Primele două le luam de pe internet, pentru că nu știam cum să le fac.*

Ochiș Adina: *Cred și eu că oricare din noi a avut posibilitatea prin acest curs să-și clarifice unele aspecte care erau neclare și să dobândească o mulțime de cunoștințe și un lucru mai important, o mulțime de prieteni sau amici. Cursul acesta m-a ajutat să am mai multă încredere în mine, m-a ajutat să înțeleg că înainte de a fi cadru didactic trebuie să fii om, că indiferent de veriga pe care o ocupă fiecare în sistemul de învățământ, fiecare este la fel de important.”*

„Acest program mi-a adus îmbunătățiri în conceperea activităților diactice, am preluat diferite idei de la celelalte colege, am învățat să comunic pe platformă și să mă obișnuiesc cu utilizarea internetului. Sunt foarte încântată de acest tip de curs și l-aș face ori de câte ori aș avea ocazia, pentru că am rămas cu multe cunoștințe și idei noi preluate de la fiecare întâlnire.”

Trif Mariana
Cursant, jud. Cluj

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

prof. Rozorea Viora Formator, jud. Sibiu

„Condițiile organizatorice au fost bune – a existat doar o situație când au fost probleme cu conexiunea la internet, echipamentele au funcționat, fiecare cursant a avut computer, protocolul a fost bine venit, mai ales că, cursanții veneau la activitatea de formare față-în-față direct de la școală.

Sunt mulțumită de modul în care au progresat cursanții – competențele vizate de programul de formare au fost formate/dezvoltate, mulți dintre ei progresând foarte mult. Mai ales cursanții debutanți au fost motivați în învățare – cursul i-a sprijinit în a înțelege rolul, rostul, dar și cum anume se proiectează, realizează, evaluează activitatea didactică. Cursanții au învățat foarte multe și datorită faptului că majoritatea au experiență redusă la clasă iar formarea inițială în tematica abordată de curs a pus mai degrabă accent pe cunoștințe și nu pe competențe.

Doar una dintre cursante (cu gradul II) a avut constant o atitudine reticentă față de formare, nu a înțeles sensul realizării pieselor de portofoliu și nici nu a depus efort suficient pentru a le îmbunătăți.”

„Programul de formare s-a desfășurat în condiții foarte bune, în sala de informatică, fiecare dintre noi având acces la un calculator conectat la internet. Doamna formator ne-a pus la dispoziție toate cele necesare desfășurării cursului: suport de curs cu CD, protocol, echipamentele proiectului, acces la internet. Cu această ocazie, doresc să-i mulțumesc doamnei formator pentru înțelegere, răbdare și pentru faptul că ne-a învățat unele noțiuni atât de practice și utile în cariera noastră profesională.

Autoevaluarea mi-a dat posibilitatea să reflectez la activitatea mea și să dobândesc mai multă încredere în mine. Am fost foarte bucuroasă să constat că mi-am dezvoltat aceste competențe, deoarece autoevaluarea pe care mi-am făcut-o a fost confirmată de cea a colegilor și a doamnei formator.”

Fliter Bianca

Cursant, jud. Mureș

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

prof. Șteopan Angela

Formator, jud. Bistrița-Năsăud

„Activitățile de formare s-au realizat în laboratorul de informatică, cu acces permanent la echipamentele de profil, la internet și la alte resurse necesare (flipchart, videoproiector, tablă Smart, consumabile); organizarea spațială și specificul laboratorului de informatică au generat unele dificultăți în realizarea activităților în grupuri/pe echipe. Pauzele au constituit reale prilejuri de socializare a cursanților, de schimburi active de idei și experiențe, susținute fiind și de elementele de protocol avute la dispoziție. Acest program de formare a reprezentat o provocare și pentru formator care și-a îmbogățit vocabularul cu terminologia specifică cursurilor de inițiere în utilizarea calculatorului (indicații și tehnici de lucru specifice) și în adaptarea laboratorului de informatică ca spațiu de lucru (pentru expunerea produselor, organizarea activităților de grup, conservarea produselor cursanților în format electronic etc.). Conținutul și metodologia programului au permis formatorului valorificarea expertizei în domeniul formării adulților.”

„Cursurile programului de formare *Consiliere și dezvoltare profesională* au fost organizate în incinta Casei Corpului Didactic Bistrița-Năsăud, astfel beneficiind de totalitatea facilităților acesteia. Înaintea desfășurării fiecărei ore de curs, protocolul oferit de către organizatori alături de formatori era unul bogat și variat. Pe întreaga durată a cursului, am fost permanent încurajați să exersăm autoevaluarea conștientă și profesionistă, fiecare dintre noi evaluând atât propria activitate, cât și pe cea a colegilor, prin judecăți pertinente. Permanentă interacțiune dintre formator – cursanți și cursanți – cursanți a dus la un schimb constructiv de opinii, lămurirea unor neclarități, corectarea unor erori și, nu în ultimul rând, legarea unor prietenii strânse.”

Man Elena Daniela
Cursant, jud. Bistrița-Năsăud

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

„Condițiile organizatorice din locația de formare au fost foarte bune. Sala a fost dotată cu tot ce am avut nevoie. Protocolul a fost un lucru nou și binevenit, pentru că uneori majoritatea veneam direct de la serviciu. În concluzie, totul a fost așa cum a trebuit să fie, datorită doamnei formator care și-a propus și a reușit să realizeze totul foarte bine. Autoevaluarea și evaluarea pe parcurs a activităților s-au realizat, de cele mai multe ori, oral, concret cu explicațiile, exemplele și aprecierile corespunzătoare.”

Ciolan Maria
Cursant, jud. Sibiu

prof. Boar Teodora
Formator, jud. Mureș

„Din punct de vedere al condițiilor organizatorice, locația a corespuns: sala de curs a fost dotată cu calculatoare cu acces la internet. Fiecare întâlnire a beneficiat de produse de protocol. Grupa de participanți a fost alcătuită din 10 cadre didactice – educatoare și învățătoare dornice a învăța, interesate, punctuale și responsabile. Activitățile s-au desfășurat respectând programul de formare, oferind formabililor cadrul necesar punerii în practică a propriei experiențe profesionale, descoperind, aplicând și învățând împreună metode, tehnici de lucru, modalități de evaluare, reflectând la propria activitate și încercând să-și îmbunătățească competențele digitale, realizând documentele în format digital, accesând portalul programului www.cdp-fse.ro, participând la sesiunile de tutoriat online și postându-și materialele din portofoliu.

„Condițiile organizatorice au fost foarte bune, sala de curs, dotată corespunzător nevoilor de învățare și aplicare a cursanților, prin echipamentul din dotare. Am participat cu interes la aceste cursuri de formare și consider că am reușit să-mi însușesc competențele propuse prin participarea la acest curs.”

Pop Dana-Rodica
Cursant, jud. Cluj

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

„În cadrul acestei sesiuni de formare, condițiile organizatorice au fost foarte bune. Sala de curs a fost spațioasă, aerisită, cu toate dotările necesare, mai ales accesul la internet care a fost foarte important. De asemenea, consider că suportul de curs este foarte bine realizat și de o foarte bună calitate. Am participat la cursuri și activități, în urma cărora am dobândit o mai bună înțelegere a modalității de proiectare a documentelor școlare, mi-am îmbogățit paleta de metode interactive și am aprofundat modalitățile de evaluare, înțelegând mai bine necesitatea interpretării rezultatelor și a remedierii eventualelor probleme.”

Mălaiu Anca-Nicoleta
Cursant, jud. Sibiu

prof. Pinteș Carmen

Formator, jud. Mureș

„Condițiile din locația 6 au fost bune. Am avut la dispoziție o sală de informatică, calculatoare cu conexiune la internet, fiecare cursant având calculatorul său. Am avut la dispoziție videoproiectorul, laptopul și multifuncționala proiectului. Protocolul a fost suficient și variat. Consider prestația mea ca formator foarte bună, pe întreaga durată a cursului. Apreciez acest lucru bazându-mă pe opiniile cursanților desprinse din chestionarul final de evaluare, dar și pe activitatea acestora, pe produsele activității, care dovedesc formarea competențelor urmărite prin acest program de formare; însușirea strategiilor specifice în vederea realizării proiectării curriculare, diversificarea abordărilor curriculare, în scopul adaptării la nevoile de învățare ale elevilor, sunt doar două dintre acestea.”

„Condițiile create au fost optime pentru toți cursanții: am avut la dispoziție calculatoare, acces la internet, imprimantă, videoproiector, s-a asigurat un climat sănătos de lucru și protocolul pentru pauze. Mi-am însușit strategiile necesare pentru proiectarea didactică, pentru dezvoltarea competențelor de documentare, de comunicare și de muncă în echipă. Folosirea calculatorului a fost un avantaj în activitatea noastră. Când am avut probleme, nelămuriri sau întrebări, am fost ajutați cu multă răbdare de formatorul nostru.”

Nadi Iren-Maria
Cursant, jud. Mureș

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116

Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

4.2.4. Exemple de răspunsuri la a treia temă de reflecție

„În programul de formare am descoperit metode didactice moderne pe care le-aș putea aplica la grupă și am învățat că, de fapt, nu trebuie să mă feresc de acestea, deoarece sunt foarte spontane, atractive și aduc îmbunătățiri actului didactic. Am găsit că, de fapt, trebuie să mă folosesc de tot ceea ce îmi oferă mediul educațional, de materialele din natura satului, materiale cu ajutorul cărora aș putea realiza lucruri frumoase cu copiii mei de la grupă. Prin acest program am redescoperit aspecte ale muncii noastre, am legat prietenii și am împărtășit cunoștințe și experiențe.”

Trif Mariana
Cursant, jud. Cluj

prof. Meseșan Nicoleta
Formator, jud.Cluj

„Întreg programul are un grad ridicat de aplicabilitate. Un impact deosebit l-a avut asupra cursanților proiectarea unității de învățare, metodele activ-participative exersate la curs și analiza activității didactice demonstrative. Cursanții și-au schimbat viziunea asupra proiectării didactice, asupra impactului metodelor activ-participative în eficiența învățării, precum și a importanței competențelor digitale.”

„Cele mai importante conținuturi, din perspectiva gradului de aplicabilitate a acestora, au fost cele legate de metodele interactive, curriculum, managementul clasei și instruirea diferențiată. În multe situații, atât eu cât și colegile mele ne-am prezentat părerile referitoare la metodele de evaluare și de predare, aspecte legate de managementul clasei și al lecțiilor.”

Chiș Ioana Lavinia
Cursant, jud. Bistrița-Năsăud

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MI
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

prof. Văcărețu Ariana-Stanca Formator, jud.Cluj

„Conținuturile cu grad mare de aplicabilitate sunt: proiectarea didactică (planificarea calendaristică, proiectul unității de învățare, proiectarea lecției pe model trifazic), metode active de învățare, stiluri de învățare, evaluarea. Pe parcursul cursului, participanții au realizat importanța implicării active a fiecărui elev în procesul de predare-învățare-evaluare, importanța centrării demersului didactic pe elev și au identificat posibilități de a adresa diferite stiluri de învățare în cadrul unei lecții, importanța reflecției asupra procesului de învățare-pentru profesor și pentru elev -, importanța proiectării evaluării, au aplicat metode noi de predare interactivă. Mi se pare foarte important că participanții și-au dat seama că toate documentele de proiectare și evaluare au sens, că merită să le realizeze singuri și că ele pot fi utilizate eficient dacă nu sunt copiate de la colegi sau de pe didactic.ro.”

„Cursul urmat are o largă aplicabilitate în activitatea mea didactică, am dobândit cunoștințe suplimentare cu privire la paleta de metode interactive care se pot aplica, mi-am dezvoltat competențele cu privire la evaluarea activității. Cursul urmat a contribuit la înțelegerea conceptului de curriculum, a articulației coerente existente între toate componentele principale ale procesului de învățământ: obiective, conținuturi, strategii, timp, context, evaluarea rezultatelor.”

Székely Emese

Cursant, jud. Bistrița-Năsăud

prof. Bot Laura Formator, jud. Cluj

„Activitatea cursanților a putut fi dinamizată, în primul rând, prin diversificarea metodelor prevăzute în programa analitică, aceasta reprezentând axa prioritară a activității de formare. Fiecare cursant a încercat să utilizeze metode noi atât în procesul instructiv-educativ cât și în propriul demers de dezvoltare profesională.”

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

„Cursul a fost util atât pentru dezvoltarea în cariera mea didactică, cât și pentru pregătirea examenelor de grad pe care urmează să le susțin. Am acumulat informații noi referitoare la structura curriculumului, structura unei programe de opțional, strategii didactice interactive moderne, elaborarea unor instrumente de evaluare.”

Bojor Ioana

Cursant, jud. Bistrița-Năsăud

prof. Mihacea Ioana
Formator, jud. Cluj

„Lectura personalizată a programei școlare, instruirea asistată de calculator, metode active de predare-învățare, diferențierea instruirii, elaborarea instrumentelor de evaluare, activitățile didactice demonstrative reprezintă conținuturile abordate la curs cu impact major asupra participanților. Cursanții au fost receptivi la conținuturile și metodologia de instruire, programul de formare dovedindu-se util și oportun în contextul nevoilor de formare ale cursanților și de adaptare la provocările carierei didactice. Cursanții au recunoscut valoarea programului, achizițiile acumulate permițându-le modificarea viziunii asupra exigențelor activității didactice precum și asupra centrării actului didactic pe elev și pe dezvoltarea competențelor acestuia. Un rol important l-au avut analizele activităților didactice demonstrative care le-au relevat cursanților importanța proiectării, realizării și (auto)evaluării corecte a activității. Impactul asupra dezvoltării personale și profesionale a cursanților este unul pozitiv, cu implicații constructive asupra practicilor pedagogice ale fiecăruia, și asupra ameliorării calității actului didactic. Majoritatea cursanților consideră că este nevoie de un număr sporit de activități care să-i pună în situații mai variate de lucru, să ofere timp de răspuns unor probleme identificate în activitatea didactică și care să permită și rezolvarea unora dintre modelele de subiecte date la examenele de grad și titularizare.”

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

„Parcurgând acest curs de formare, mi-am clarificat conceptele referitoare la curriculum, strategii de proiectare, metode active, dar și la evaluarea performanțelor elevilor. Acest curs a avut un rol deosebit de important în activitatea mea didactică, deoarece am avut prilejul de a asimila noi cunoștințe utile. Voi utiliza la clasă metodele moderne de predare-învățare și evaluare și le voi alege în funcție de stilurile de învățare ale elevilor, de nevoile acestora. Mi-am îmbunătățit competențele de utilizare TIC și intenționez să le utilizez mai mult și în procesul de predare. Voi fi mult mai atentă la diversificarea strategiilor, astfel încât să asigur egalitatea de șanse, să implic elevii cât mai mult în activități.”

Fliter Bianca
Cursant, jud. Mureș

prof. Copoeru Lucia
Formator, jud.Cluj

„Consider că acest program de formare a avut un impact pozitiv și constructiv asupra propriei activități didactice. Modulele de formare conțin teme, probleme și activități care fac parte din activitatea cotidiană a oricărui cadru didactic. Exersarea alături de cursanți a competențelor de planificare, proiectare, predare, evaluare, management al clasei urmărite prin intermediul programului de formare întăresc propriile competențe în domeniul didactic. Schimbul de idei cu cursanții, preocuparea pentru realizarea temelor de portofoliu, implicarea în activități, feedback-ul constructiv pe care și l-au oferit îmi întărește sentimentul că am reușit să construim, pe parcursul programului de formare, un grup prietenos, preocupat de propria dezvoltare profesională.”

„Cred că toate conținuturile abordate sunt importante, fără grade de comparație. Întreaga viziune didactică ne-am schimbat-o încă de la primul modul. La acest curs am analizat, am discutat, deci ne-am clarificat unele aspecte ale activității la clasă.”

Maxim Mirela
Cursant, jud. Sibiu

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUCasa Corpului Didactic
Cluj

prof. Petruț Mirela-Monica Formator, jud. Sibiu

„Cursanții au considerat toate modulele foarte importante. Tutoriatul a fost o noutate pentru cursanți și, de aceea, l-au considerat cel mai interesant. Participând la cursul de formare *Consiliere și dezvoltare profesională*, cursanții au învățat: să alcătuiască mai riguros documentele școlare (planificări, programe de opțional, instrumente de evaluare), să acorde o atenție deosebită rubricii *Evaluare* din proiectul unei unități de învățare, să folosească eficient Internetul în domeniul didactic, prin crearea unui(or) grup(uri) menit(e) să le înlesnească munca, să privească procesul de predare-învățare-evaluare dintr-o altă perspectivă.”

„Încă din prima zi a acestui curs, mi-am clarificat conceptul de curriculum ca proiect educațional, proces și produs. Consider că elaborarea documentelor școlare nu va mai fi o problemă de-acum înainte și voi acorda mai multă atenție și importanță elaborării lor. O noutate pentru mine a fost proiectarea unui opțional, cu tot ceea ce trebuie să conțină și consider că, prin acest curs, am reușit să-mi proiectez propriul meu opțional, necesar în activitatea la clasă. Învățarea centrată pe elev, metodele activ-participative, instruirea asistată de calculator și, nu în ultimul rând, evaluarea, ce înseamnă adevărata evaluare cu tot ceea ce trebuie întreprins pentru a fi cât mai eficientă, au constituit pentru mine adevărate comori necesare în realizarea unui proces de învățare mult mai eficient. Pe viitor, mi-am propus să pun accent pe diferențierea învățării, ținând cont de stilul de învățare al elevilor din clasa mea, să folosesc metodele activ-participative de învățare și să evaluez performanțele elevilor mei, utilizând instrumente de evaluare mai variate, pentru a putea realiza o evaluare centrată pe elev.”

Pop Dana Rodica
Cursant, jud. Cluj

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

„O foarte interesantă experiență din perspectiva formării adulților mi-a oferit-o programul de formare *Consiliere și dezvoltare profesională* desfășurat în anul școlar 2011 – 2012. În cadrul acestui curs de formare, o parte a programului de dezvoltare profesională a cadrelor didactice a presupus lucrul cu calculatorul, fiind organizate sesiuni de lucru online. Sunt convinsă că finalizarea acestui curs de formare va fi un mare câștig pentru practica pedagogică și dezvoltarea profesională, reușind pe viitor să aplic cu o mai mare lejeritate la clasă metode active de predare-învățare. Am reușit, de asemenea, să-mi perfecționez aspecte ale managementului timpului, să exersez instrumente de lucru prin care să gestionez mai bine o oră de curs și să pot stimula și motiva elevii.”

Man Elena Daniela
Cursant, jud. Bistrița-Năsăud

prof. Frățeanu Diana-Cristina
Formator, jud.Cluj

„Cele mai impotante conținuturi, din punctul de vedere al aplicabilității, au fost cele despre metodele active de predare-evaluare. Toți cursanții au încercat să aplice la clasă cel puțin o metodă nouă dintre cele învățate la curs, și-au îmbunătățit viziunea și competențele privind proiectarea didactică și au înțeles importanța și necesitatea unei proiectări didactice de calitate, personalizată pe nevoile grupului de elevi.”

„Toate conținuturile au avut un grad mare de aplicabilitate. Programul de formare m-a ajutat să mă cunosc mai bine, să gestionez mai bine problemele apărute în activitatea profesională, a reînviat elevul din mine. Mi-a schimbat viziunea despre elevii problemă și mi-a dat noi idei pentru abordarea unor strategii didactice care să ducă la optimizarea învățării acestora. Voi acorda o atenție sporită metodelor de predare diferențiată.”

Szilagyi Maria Magdolna
Cursant, jud. Mureș

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

prof. Orban Ioan-Ștefan Formator, jud. Bistrița-Năsăud

„Cele mai importante conținuturi, din punctul de vedere al gradului de aplicabilitate al acestora, au fost considerate cele legate de instruirea diferențiată și activă, de managementul clasei, de curriculumul la decizia școlii, de evaluare. În cele mai multe situații, cursanții și-au reconsiderat părerea față de instruirea și metodele active de învățare, de instruirea diferențiată/personalizată, de tehnicile moderne de management al clasei și disciplinare pozitivă.”

„După părerea mea, toate conținuturile sunt importante și reprezintă părți integrante ale activității noastre zilnice. Conținuturile se leagă între ele și pot fi bine înțelese doar dacă se are în vedere și modul în care inter-relaționează, astfel încât gradul lor de importanță este egal. De la proiectare, trecând prin metode de predare-învățare, managementul clasei și terminând cu evaluarea, toate sunt legate între ele și desconsiderarea uneia diminuează înțelegerea de ansamblu. Acest curs mi-a oferit două lucruri foarte importante care simțeam că îmi lipsesc. În primul rând, prin intermediul formatorului foarte bine pregătit, am aprofundat noțiuni foarte importante de didactică și, în al doilea rând, cursul mi-a oferit posibilitatea de a discuta cu colegi de diferite specializări din diferite contexte (cu care poate nu m-aș fi întâlnit dacă nu aș fi participat la acest curs) și de a ne împărtăși unii altora cunoștințe și experiențe. Mi-a plăcut în mod deosebit modulul care a vizat metodele activ-participative.”

Mălaiu Anca-Nicoleta
Cursant, jud. Sibiu

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

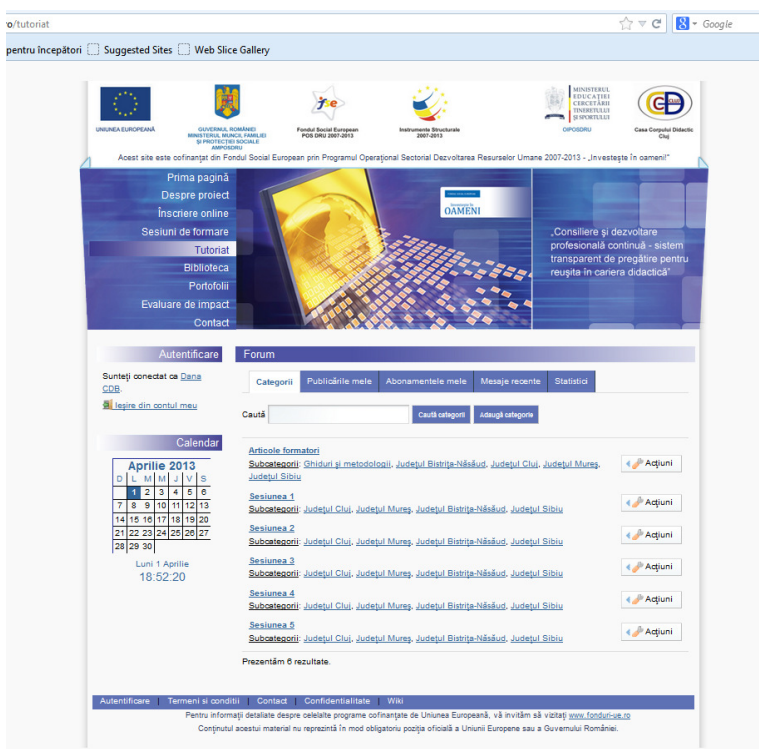
MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

4.3. Comunicarea online

În cadrul programului de formare, *Consiliere și dezvoltare profesională*, comunicarea s-a realizat atât prin întâlniri față în față între formator și cursanți, cât și prin intermediul platformei online. Astfel, cursanții au avut posibilitatea de a comunica atât cu formatorii lor, cât și cu colegii, pentru a-și lămuri unele aspecte abordate în timpul cursului.

Platforma online a oferit cursanților și facilitatea de a completa demersul reflexiv asupra tematicii cursului prin comentarii care se regăsesc la secțiunea *Tutoriat. Jurnalul de reflecție*, ca formă prin care cursanții au putut să-și exprime opiniile în legătură cu acest curs, a fost dublat de o altă modalitate de feedback, reprezentată de platforma online. Spre deosebire de jurnalul de reflecție, reflecțiile de pe platformă au oferit feedback direct formatorului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Roman Anamaria Cursant, jud. Cluj

Participând la cursul de formare *Consiliere și dezvoltare profesională*, am învățat multe metode noi pe care nu le-am aplicat până acum la clasă. Mi-a plăcut acest curs pentru că m-am descoperit pe mine însămi, m-a ajutat acolo unde nu am știut. În cadrul acestui curs, m-am confruntat cu următoarele dificultăți: ținând cont că sunt profesor de sport, la materia pe care o predau a fost cam dificil să dau exemple de activități la care să utilizez unele metode, dar, pe parcurs, m-am adaptat. Activitatea de tutoriat a fost antrenantă, pentru că trebuia să ne încadrăm într-un interval de timp, să fim pregătite să facem față cerințelor. Am învățat despre mine că sunt stăpână pe materia ce o predau, dar profesia noastră presupune o permanentă adaptabilitate la cerințele societății contemporane. Am învățat despre colegi că, indiferent de ce materie predăm, fie că suntem educatori, învățători sau profesori, suntem dedicate profesiei și că vrem să-i educăm și să-i învățăm pe elevi.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MI
MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

4.4. Interviuri

În cadrul interviurilor desfășurate la finalul programului de formare, participanților li s-au adresat întrebări prin care s-a dorit obținerea unui feedback referitor la:

- integrarea celor învățate în practica lor curentă;
- contribuția programului de formare la dezvoltarea lor profesională.

Chestionarea cursanților a fost realizată prin întrebări adresate în mod direct de către formatori. Cursanții au răspuns punctual la cele trei întrebări:

- Care sunt cele mai importante conținuturi învățate și competențe achiziționate prin participarea la acest program de formare?
- Numiți câteva exemple de aplicare a conținuturilor și a competențelor dobândite prin acest program de formare.
- Care sunt beneficiile în evoluția carierei didactice (obținerea de grade didactice, competențe specifice) în urma participării la acest proiect de formare?

Referitor la prima întrebare adresată cursanților, marea majoritate au răspuns că au dobândit capacitatea de a proiecta și de a realiza optim activități instructiv-educative.

La cea de-a doua întrebare, au menționat că esențiale pentru activitatea didactică au fost modalitățile de elaborare a curriculum-ului în dezvoltare locală și proiectarea planificărilor pe unități de învățare. De menționat este faptul că unii cursanți au realizat la finele programului de formare cât de importantă este legătura dintre teorie și practică în procesul instructiv-educativ.

La ultima întrebare adresată cursanților, aceștia au subliniat faptul că vor reuși să valorifice cunoștințele dobândite în urma cursului, în vederea creșterii calității procesului educațional.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Câteva dintre interviurile acordate de către participanți se regăsesc pe suportul electronic asociat acestei broșuri.

Cursant: **Pupeza Irina**

Locația: Casa Corpului Didactic Bistrița, jud. Bistrița Năsăud

Cursant: **Ochiș Adina**

Locația: Casa Corpului Didactic Cluj, jud. Cluj

Cursant: **Rus Mirela**

Locația: Colegiul Național Petru Rareș Beclean, jud. Bistrița
Năsăud

Cursant: **Telecan Gabriela**

Locația: Liceul Teoretic Petru Maior Gherla, jud. Cluj

Cursant: **Răclaru Carmen**

Locația: Colegiul Național Mircea Eliade, jud. Mureș

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

4.5. Concluzii

Jurnalul de reflecție îi permite, așadar, cursantului să se raporteze la experiența cursului prin redarea impresiilor, gândurilor, trăirilor. Concluziile vor fi mai ușor de formulat, având în vedere luarea în calcul a numărului mare de răspunsuri ale fiecărui cursant și formator. Dincolo de a fi o formă de autoevaluare, jurnalul de reflecție îi oferă posibilitatea formatorului să stabilească care sunt punctele tari ale cursului, care îi sunt minusurile, cum poate să-și adapteze metodele astfel încât să se răspundă eficient nevoilor de formare a cursanților.

De asemenea, necesitatea unui jurnal de reflecție își găsește explicația în nevoia ființei umane de a-și exterioriza propriile gânduri și impresii legate de programul de formare. Numai o comunicare reală și sinceră poate duce la consolidarea relațiilor interumane și la o dezvoltare sănătoasă a propriei personalități.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Partea a cincea: Studiu de impact al programului de formare

The screenshot shows a web browser window with the URL www.cdp-fse.ro/evaluare-de-impact. The page features a header with logos for the European Union, the Romanian Government, the European Social Fund, the Structural Instruments, the Ministry of National Education, and the Didactic Corps House. Below the logos, a text line states: "Acest site este cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 - „Investește în oameni!”".

The main content area is divided into two columns. The left column contains a navigation menu with the following items: Prima pagină, Despre proiect, Înscriere online, Sesiuni de formare, Tutoriat, Biblioteca, Portofolii, Evaluare de impact (highlighted), and Contact. The right column features a large graphic of a laptop displaying a globe and the text "Investește în OAMENI". Below the graphic, there is a quote: "„Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică”".

At the bottom of the page, there is a section for authentication. It includes a tab for "Autentificare" and "Evaluare de impact". Under "Autentificare", there are input fields for "Adresa de poștă electronică" and "Parolă", followed by an "Autentificare" button. To the right of these fields are links for "Chestionare online" and "Raport de evaluare".

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

„Ca să fii dascăl trebuie să fii în primul rând un bun organizator, un bun manager al clasei, să fii și un bun actor, să știi cum să-ți interpretezi lecția pentru a fi mai atractivă și să determini elevii să stea mai curioși la oră, să dobândești cunoștințele de specialitate, să le stăpânești foarte bine și în primul rând să comunici. Comunicarea este foarte importantă” (cadru didactic Cluj).

Această „lecție” le-a fost „predată” cursanților în cadrul programului de formare continuă *Consiliere și dezvoltare profesională*, scopul principal fiind îmbunătățirea și dezvoltarea abilităților lor de dascăli.

Principalele motive care i-au determinat pe aceștia să urmeze cursurile programului de formare continuă au fost: dorința de a dobândi noi cunoștințe din domeniul lor de activitate (79,7%) și dorința de a-și îmbunătăți stilul de predare (76,2%). De asemenea, afirmații cum ar fi: „fiind debutant, a trebuit să susțin examenul de titularizare și chiar m-a ajutat mult” sau ”eram înscrisă la gradul I și mi s-a spus că este foarte util” au fost puternice argumente motivaționale.

Beneficiile programului au fost multiple, fiind recunoscute atât de cadrele didactice aflate la început de drum, cât și de cele cu experiență îndelungată, atât de educatori, cât și de învățători și profesori.

În acest context, 95,7% dintre dascălii intervievați opinează că programul *Consiliere și dezvoltare profesională continuă* a contribuit la îmbunătățirea activității didactice prin:

- creșterea frecvenței de utilizare la clasă a metodelor activ-participative (83,7% dintre cadrele didactice intervievate, afirmă că, după finalizarea cursului, au crescut frecvența de utilizare a metodelor moderne în etapa de instruire a elevilor);

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- schimbarea mentalității vis a vis de aplicarea metodelor active de predare-învățare;

„În momentul în care ai trecut de acea barieră, nu mai este greu. Și tocmai acesta a fost lucrul bun adus la curs, că am trecut de acea rețineră, barieră, în aplicarea metodelor moderne” (cadru didactic Mureș).

- autoevaluarea activității didactice prin intermediul secvențelor de lecție filmate;

„Prin intermediul filmării am putut să mă văd pe mine, să mă observ pe mine în activitate și mi-a prins foarte bine, mi-am văzut creșterile, dar m-am și putut corecta” (cadru didactic, Cluj).

- îmbunătățirea tehnicilor de evaluare a elevilor;
- dobândirea unor noi cunoștințe (de exemplu: noi metode active de predare-învățare, realizarea itemilor în procesul de evaluare, observarea sistematică etc.);
- reîmprospătarea și structurarea cunoștințelor existente, a metodelor și conceptelor din Curriculum-ul Național;
- reîmprospătarea materiei necesare examenului de titularizare, dar și cea a examenelor pentru obținerea gradelor didactice;

„Voi include suportul de curs în bibliografia pentru susținerea examenului de gradul II, cu siguranță. Cu siguranță mă va ajuta deoarece informațiile sunt foarte bine structurate și coincid cu tematica pentru examen” (cadru didactic Mureș).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

- furnizarea unor modele de planificare calendaristică, proiect didactic și CDȘ (Curriculum la Decizia Școlii);
- conștientizarea importanței rolului de manager al dascălului în procesul instructiv-educativ;
- îmbunătățirea comunicării cu elevii (76,1% dintre cadrele didactice intervievate au afirmat că, după finalizarea cursului, și-au îmbunătățit modul de comunicare cu elevii) și cu părinții acestora (60,3%);

„Eu am învățat să nu mai fiu atât de rigidă și am învățat faptul că, un pic dacă sunt mai deschisă față de ei, dacă le zâmbesc, pot comunica mai ușor” (cadru didactic Cluj).

- exemplele de bună practică ale colegilor, ce au putut fi accesate din Meniul Portofolii de pe portalul programului;

„Schimbul de experiență a fost foarte bogat, fiind și din preșcolar și ciclul primar și liceal, de la fiecare am avut câte ceva de învățat” (cadru didactic Cluj).

- creșterea stimei de sine.

„Deci cel mai bine spus ne-a crescut încrederea în noi, în forțele noastre, avem încredere în noi că facem și multe lucruri mult mai grele” (cadru didactic Cluj).

Un merit important în succesul programului l-au avut formatorii care au fost foarte bine pregătiți din punct de vedere profesional și care, în același timp, au avut disponibilitatea de a oferi clarificări și suport participanților în timpul orelor de tutoriat, dar și în timpul orelor de curs.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

„Cred că ăsta este cursul care are cei mai bine pregătiți formatori din câte cursuri am făcut. Sunt persoane care știu ce au de făcut și știu cum să te facă să faci ce trebuie, să te ghideze” (cadru didactic Cluj).

Materialele suport, constând în manualul de curs, CD-ul cu resurse curriculare și portalul online, au fost, de asemenea, elemente importante care au contribuit la succesul programului de formare continuă.

În acest context, portalul programului a fost accesat atât pe parcursul derulării cursului, dar și după finalizarea acestuia, atât din curiozitate, cât și pentru a obține informații și exemple concrete ale altor colegi de breaslă.

La succesul programului a contribuit și modul în care a fost structurat cursul: „a urmat structura logică a procesului predare-învățare-evaluare, legându-se foarte bine teoria cu practica și cu activitatea noastră de zi cu zi” (cadru didactic Cluj).

În ceea ce privește structura programului pe 5 module, 70,4% dintre cadrele didactice intervievate consideră că toate cele 5 module au fost utile în egală măsură și le-au furnizat informații concrete pe care le folosesc în activitatea curentă.

Dar, cu toate acestea, cel mai apreciat modul a fost „Analiza activităților didactice demonstrative”, modul în care, fie au avut posibilitatea de a se autoevalua prin secvențele de lecție înregistrate la clasă, fie au putut să vadă și să se inspire din modelele celorlalți colegi.

„Acolo am învățat multe metode exemplificate prin secvențele de film înregistrate la clase” (cadru didactic Sibiu).

Mai mult decât atât, atmosfera de la curs și protocolul au contribuit la evaluarea pozitivă a programului.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

POSDRU/87/1.3/S/56116
Consiliere și dezvoltare profesională continuă - sistem
transparent de pregătire pentru reușita în cariera didactică

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Importanța pe care programul de formare *Consiliere și dezvoltare profesională* l-a avut în dezvoltarea profesională a cadrelor didactice reiese și din faptul că aproape toți cursanții (97,3%) îl consideră ca fiind util sau foarte util în activitatea didactică de zi cu zi.

Succesul acestui program de formare continuă este vizibil și în intenția de a recomanda cursul altor colegi.

În acest context, 79,3% dintre cadrele didactice intervievate se transformă în susținătorii loiali ai programul *Consiliere și dezvoltare profesională*, deoarece:

- „e o modalitate de a-și îmbunătăți cunoștințele teoretice, dar și practice”,
- este foarte util pentru cadrele didactice care „își susțin examenul de definitivat” sau pentru „cei care își dau gradele”,
- este o modalitate de a vedea o serie de exemple de bună practică „pentru că poți vedea ce fac și ceilalți colegi, te poți inspira din activitățile celorlalți, am învățat lucruri noi, la care nu m-aș fi gândit niciodată”
- și, nu în ultimul rând, pentru că a fost o modalitate extrem de eficientă de socializare: „am reușit să ne împrietenim și păstrăm legătura chiar și acum”.

Pentru a ilustra impactul pe care programul de formare continuă l-a avut asupra grupului țintă, am apelat la cuvintele unui dascăl din județul Mureș:

„A fost folositor, a fost practic, a fost foarte bine gândit, bine organizat și logic structurat. Mi-a dezvoltat nu doar anumite abilități profesionale, ci întreaga personalitate. Asta a fost cel mai important lucru. Am câștigat foarte multă informație nouă, lucruri folositoare pe care le-am și pus în practică” (cadru didactic Mureș).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
Cluj

Afilierile profesorilor cursanți la unitățile de învățământ sunt cele din perioada implementării programului de formare.

Această broșură este însoțită de un suport electronic pe care sunt stocate anexele și secvențele video din lecțiile selectate, interviuri ale participanților, galeria foto a proiectului.